22 DEC 1992

Limburgs Dagblad

Dinsdag 22 december 1992

74e jaargang nr. 302.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers *f* 1,60

PORTUGAL
Lissabon
Madrid
SPANJE
Faro
MAROKKO
ALGERIJE
250 km

Neerstorten DC-10 van Martinair eist zeker 52 levens

Kerstreis werd rampvlucht

FARO – Ruim twee maanden na het neerstorten van de El Al-Boeing in de Bijlmer heeft Nederland geschokt gereageerd op een nieuwe vliegramp. Zeker 52 mensen kwamen om bij het verongelukken van een DC-10 van Martinair op het vliegveld van Faro in Portugal. Er worden nog acht inzittenden vermist, onder wie twee stewardessen. Martinair houdt er rekening mee dat het dodental kan oplopen tot zestig.

De oorzaak van de ramp is nog niet duidelijk. Het toestel had 327 passagiers aan boord, die een kerstvakantie hadden geboekt, en dertien bemanningsleden. Onder hen bevond zich ook een aantal Limburgers. Bij het ter perse gaan van deze editie was echter nog duidelijk of zij ook tot slachtoffers moeten worden gerekend.

Het vliegtuig is vermoedelijk door een sterke zijwind in moeilijkheden gekomen. Ooggetuigen hebben gezien dat de DC-10 twee keer probeerde de landing in te zetten; bij de derde poging kwam het met een vleugel op de landingsbaan terecht, waarna een motor vlam vatte. Ook is het niet uitgesloten dat het vliegtuig een te harde landing heeft gemaakt, waarna het door het landingsgestel is gezakt.

Bij het ongeluk raakten enige tientallen passagiers gewond; dertien hebben ernstige brandwonden opgelopen. Bijna alle inzittenden hebben de Nederlandse nationaliteit; er waren twee Portugezen aan boord.

Doorschieten

Het vliegtuig schoot na de landing nog ruim honderd meter door en brak daarna bij de vleugels in tweeën. De neus kwam tegen de landingsrichting in naast de baan terecht, de rest van de romp er haaks tegenaan. De meeste dodelijke slachtoffers vielen in het midden van het toestel. De zwarte doos met de vluchtgegevens is inmiddels gevonden.

Een groot deel van de passagiers kon het brandende vliegtuig op eigen kracht verlaten. Direct na het ongeval kwam de reddingsoperatie op gang. Ambulances reden af en aan, wegen in de omgeving van het vliegveld werden afgesloten. Zwaargewonden werden met helikopters en een vrachtvliegtuig van de Portugese luchtmacht vervoerd.

Zie verder pagina 5
● **Verongelukt toestel nog onlangs gekeurd**

● *Reddingswerkers en brandweermensen onderzoeken de wrakstukken van de verongelukte DC-10 van Martinair.* Foto: EPA

max. 0º C
min. -3º C

KANS OP WAT SNEEUW
Er blijft veel bewolking waaruit mogelijk wat sneeuw kan vallen. De temperatuur ligt daarbij rond het vriespunt. De wind is zwak tot matig uit noordoost tot oost. Komende nacht daalt de temperatuur tot enkele graden onder nul.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
zon op: 08.46 onder: 16.30
maan op: 07.19 onder: 15.09
MORGEN:
zon op: 08.47 onder: 16.30
maan op: 08.15 onder: 16.06

Goede omzet kerstmarkten

„Heb je ook een die hardrock speelt?"

'Sprong uit vliegtuig redde ons het leven'

DOOR HEDWIG HEEREN

FARO – „Wij moesten uit het achterruim van het vliegtuig springen om ons leven te redden, zo'n drie meter naar beneden. De glijbanen waren al verbrand". Het echtpaar Harms uit Maassluis zit in het Ibis-hotel in Faro achter een overvolle asbak.

Mevrouw Harms maakt zich zorgen over de toestand van haar ouders. Zij zag haar zwaargewonde moeder voor het laatst op de schouders van haar man in de wanorde na de evacuatie uit het vliegtuig. Alle vier moesten uit het vliegtuig springen. Haar moeder raakte daarbij ernstig gewond aan haar voet.

De hulpverlening die direct na het ongeluk op gang kwam, was volgens de passagiers die gistermiddag laat een onderkomen vonden in de drie hotels in Faro 'van goede wil, maar weinig efficiënt'. Veel passagiers ontvluchten de televisiecamera's en journalisten in de ontvangstruimte van de hotels en blijven op hun kamer.

Anderen zijn dicht bij de balies te vinden in de hoop meer te horen over het lot van familie en vrienden. Het in pyjama geklede echtpaar Harms wil op dat moment alleen maar weten hoe het met vader en moeder gaat, het echtpaar Van Beurden uit Oud-Beijerland. „Onze enige zorg op dit moment is om te weten hoe het met hen is", zegt een hevig geëmotioneerde mevrouw Harms.

Zie verder pagina 5
● **Mensen met stoel en al uit vliegtuig geslingerd**

Eén Heerlense moord opgelost

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een 26-jarige man uit Murrhardt bij Heilbronn in Duitsland, heeft bekend vrijdagnacht een 21-jarige Heerlenaar met een mes te hebben gestoken. De Heerlenaar overleed aan de verwonding. Met deze bekentenis is één van de drie moorden die deze maand in Heerlen werden gepleegd, opgelost.

Vermoedelijk was onenigheid over de afrekening van verdovende middelen aanleiding voor de Duitser de Heerlenaar met een mes te steken. De steekpartij vond plaats op de Beersdalweg.

Het slachtoffer strompelde nog richting Huisbergerweg en zakte daar tegen een hek van een bedrijf in elkaar. Daar vond de politie in de nacht van vrijdag op zaterdag om 3.15 uur het stoffelijk overschot van de jongeman.

Direct daarna werden twee Duitsers aangehouden en daarvan heeft één de daad bekend. Sectie op het lichaam van het slachtoffer heeft aangetoond dat de ene messteek die werd toegediend, fataal is geweest.

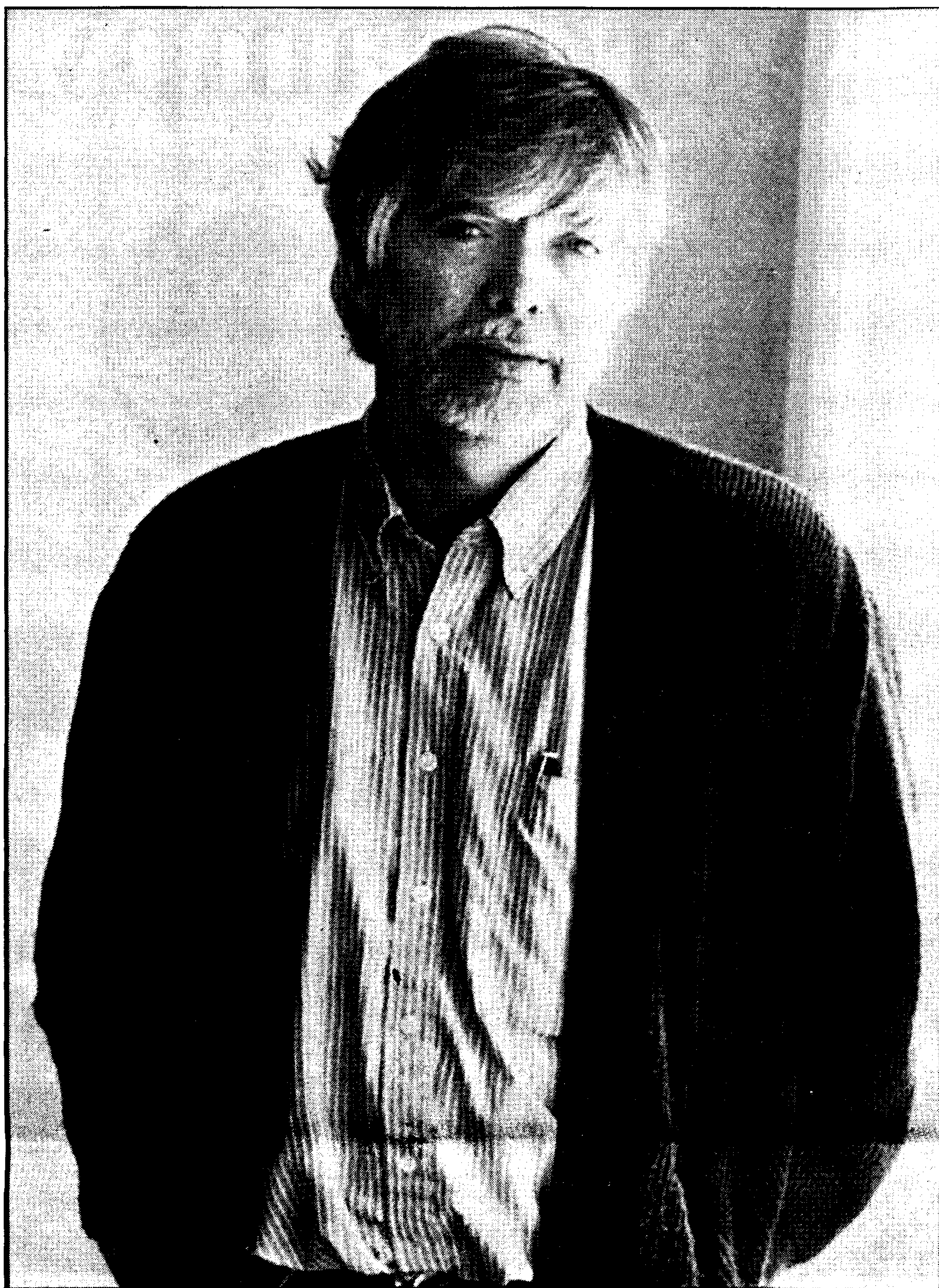
Zie verder pagina 13
● **Politie zoekt nog mank lopende man**

Eric Anthonis en de gevaren van Europa '93

'Aan consumptie kan ik niets doen'

Nog ruim drie maanden te gaan en dan mag Antwerpen zich – na Athene, Florence, Amsterdam, Berlijn, Parijs, Glasgow en Madrid – Culturele Hoofdstad van Europa noemen. In 1993 – om exact te zijn vanaf 26 maart – manifesteert Antwerpen zich niet alleen als een van de belangrijkste historische kunststeden van Vlaanderen en België, maar ook en vooral als een hedendaagse metropool met artistieke potentie. Het kunstenprogramma vormt het kerngedeelte van 'Antwerpen, Europese culturele hoofdstad 1993'. Tientallen manifestaties van uiteenlopende disciplines staan op stapel: van opera en hedendaagse beeldende kunst tot fotografie, concerten en architectuur.

● *Eric Antonis: „Als niet-Antwerpenaar moet ik de Antwerpse overheden vertellen wat er in hun stad gebeurt."*

De organisatie van dit onmetelijke project, waarvan de eerste voorbereidingen al in het najaar van 1990 werden getroffen, is in hoofdzaak in handen van één man: Eric Anthonis. Aan hem de taak om 110 verschillende partners in de stad op één lijn te brengen.

Een citaat uit zijn nieuwsbrief die Antwerpen 93 begin dit jaar uitgaf: 'Jarenlang hebben we gehoopt dat Europa mogelijkheden bood om – los van een op Amerikaanse leest geschoeide kijk op cultuur – de vrije creativiteit te stimuleren. Inmiddels weten we beter'. Hoe kan een cultuurpessimist organisator van Antwerpen 93 zijn. Gelooft hij misschien dat de manifestatie een middel kan zijn om vervlakking tegen te gaan?

Anthonis: „Toen het beleidsplan voor Antwerpen 93 werd ingediend, was de toon veel optimistischer. Europa zou in 1993 werkelijk één worden, samengaan. Daar stond toen één gevaarteken bij: de veelvuldigheid. Daarmee bedoel ik het verschijnsel dat het binnenkort niet meer uitmaakt of je nu in Malaga of Athene loopt, overal kom je dezelfde winkelcentra tegen."

„We zijn nu twee jaar verder. Als ik kijk naar Europa '92, zie ik oorlog, debatten over etnische minderheden en komen er in deze context slechte berichten uit Antwerpen zelf. Met al deze signalen dienen we niet licht om te springen."

„Los daarvan heb ik zeker kritiek op de Amerikaanse cultuur. Omdat deze geen zware fundamenten kent, heeft de uniformiteit daar toegeslagen. Men heeft cultuur geïdentificeerd met economie. En dan wordt cultuur iets voor een minderheid."

„Ook in Antwerpen zijn de eerste tekenen van uniformiteit al waarneembaar. Zo is er geen enkele plek in de stad meer die de 'andere', dat wil zeggen de niet-commerciële beeldcultuur laat zien. Daar wil ik wat aan doen. Wat ik voorsta, is diversiteit in het culturele pakket."

Toch zijn de grote sterren, de Pavarotti's, niet of nauwelijks terug te vinden in het door u samengestelde programma.

Een zekere mate van elitarisme is u niet vreemd.

„Elitarisme vind ik een rare term. Aan consumptie kan ik niets doen. Als een hele samenleving zichzelf in een neerwaartse spiraal drukt, is er altijd een groep kunstenaars die daarin niet meegaat. De samenleving is te beschouwen als een bedrijf met een research-afdeling die bestaat uit kunst en wetenschappen. Deze afdeling doet het voorbereidende werk voor de produktie, waar de samenleving vervolgens weer baat bij heeft."

U sprak daarnet over beeldcultuur. Verwacht u niet dat deze de cultuur van het geschreven woord op den duur zal elimineren?

„Nee, dat verwacht ik zeker niet. Andere uitingen kunnen de cultuur van het geschreven woord niet overnemen. Mij bereiken de laatste tijd juist signalen dat het geschreven woord weer meer macht krijgt."

In een deze zomer gepubliceerde nieuwsbrief van Antwerpen 93 heeft u het over 'diverse ontwikkelingen' in Europa, waar een project als de Culturele Hoofdstad de balans van kan opmaken. Welke ontwikkelingen bedoelt u precies?

„Er zijn in Europa twee soorten ontwikkelingen gaande: betreurenswaardige en lovenswaardige. Onder de eerste soort versta ik de trend dat men in Europa weer erg regionalistisch gaat denken. Het gevaar is dat men zich daardoor afsluit van de rest. Je zou dat het fundamentalisme van de regio's kunnen noemen. Ook betreurenswaardig vind ik de manier waarop in Europa gereageerd wordt op het multiculturele karakter van haar samenleving. Ik voel onder de Europeanen geen openheid."

„De ontwikkeling die ik toejuich en die voortvloeit uit de eenwording van Europa, is dat steden een echte pilot-functie krijgen. De stad wordt weer onstuimig en broeierig, er komt weer leven in."

„En om nog even terug te komen op het multiculturele aspect van onze samenleving: ik zie daar juist veel positiefs in. We krijgen een nieuwe golf van Europeanen, de tweede generatie Marokkanen die al vanaf hun geboorte in Europa hebben gewoond. Dat levert op het culturele vlak ongetwijfeld nieuwe gezichtspunten op."

„Wanneer u een concreet voorbeeld wilt van die weerspiegeling van ontwikkelingen in Europa in het programma van Antwerpen 93, noem ik het Ark-project. Dat is een project van veertien steden, ook niet-Europese zoals Soweto en Istanbul. In elk van deze steden is een curator aangesteld om de nieuwste ontwikkelingen naar boven te halen en in Antwerpen te tonen. In de kelders van de Ark krijgen kunstenaars de gelegenheid om te werken. Elke week zit er een andere 'stad'. Het lijkt mij heel spannend om te kijken wat ze daar doen."

Druist het niet tegen het beginsel van de Culturele Hoofdstad in om ook kunstenaars buiten Europa uit te nodigen?

„Ik kan me dat niet anders voorstellen. Natuurlijk concentreren we ons op Europa, maar we ontkomen er soms niet aan om die grens te overschrijden. We kunnen het ons niet permitteren om ons te isoleren van de rest van de wereld."

Als intendant heeft u hoofdzakelijk met Antwerpen van doen. Wat betekent deze stad voor u?

„Allereerst is Antwerpen voor mij het podium van het project. Afgezien daarvan is het een mooie, charmante stad met een rijk historisch verleden. Die laatste karaktertrek brengt helaas ook een sluipend provincialisme met zich mee, dat vernieuwing in de weg staat. De overheid heeft in Antwerpen wel een aantal instellingen gecreëerd, maar die zijn in de loop van de tijd gaan verzanden – simpelweg omdat ze geen 'support' kregen. Een van de gevolgen is dat Antwerpse overheden niet weten wat er in hun stad gebeurt – dat moet ik ze als niet-Antwerpenaar vertellen."

U bent in de afgelopen twee jaar in uw hoedanigheid als intendant al veel problemen tegenkomen. Minister Luc van den Brande is verbolgen dat in de campagne te weinig het woord 'Vlaanderen' wordt gebruikt. Welke problemen komt u op dit moment tegen?

„Het incident met Van den Brande is inmiddels opgelost. Er is afgesproken dat 'Vlaanderen' vaker in de campagne zal voorkomen, al blijf ik erbij dat ik het belangrijker vind dat kunstenaars doen dan uit welke streek ze komen. Mijn grootste probleem is en blijft, dat ik moet samenwerken met 110 verschillende partners in de stad, die elkaar ook nog eens niet als gelijken beschouwen. Dat maakt het voor mij extra moeilijk."

k

ld-cd

A Baroque Christmas; muziek van Monteverdi, Purcell, Schein en Charpentier – The Boston Camerata o.l.v. Joel Cohen; Nonesuch 7559-79265-2.

DOOR JOS FRUSCH

Een cd die meer door de curiositeit van het repertoire dan door de uitvoering opvalt. The Boston Camerata is een vocaal/instrumentaal ensemble dat authenticiteit nastreeft maar daarbij niet echt zorgvuldig te werk gaat. Er wordt nogal onrustig gemusiceerd, onnauwkeurig gefraseerd en niet altijd de juiste toon getroffen. Dit laatste letterlijk in de motetten van Monteverdi, die in de chromatische delen ronduit vals klinken. In deze Monteverdi-muziek wordt The Boston Camerata geassisteerd door de Schola Cantorum Boston, omdat het ensemble zelf slechts uit een vocaal kwintet en een klein instrumentaal ensemble (een zogenaamd Broken Consort) van authentieke instrumenten bestaat.

Het repertoire van deze cd bevat een mengelmoes van zestiende en zeventiende eeuwse muziek uit Engeland, Duitsland, Frankrijk en Italië – instrumentaal en vocaal (begeleid en a capella) – en gregoriaans. Pièce de résistance is de Messe de Minuit sur des airs de Noël, een korte mis van Marc-Antoine Charpentier, gebaseerd op (deels nu nog gezongen) Franse kerstliederen, die ook in een instrumentale versie op de cd te horen zijn. Het soms luchtige, soms gevoelige karakter van deze muziek komt in de uitvoering van The Boston Camerata goed tot zijn recht, al wordt de tekstexpressie soms wel erg aangedikt.

Wisselend niveau Leipziger Kwartet

DOOR PETER P. GRAVEN

KERKRADE – 'Qua stilistische interpretatie en automatismen in het exacte samenspel zal het jeugdig viertal nog heel wat muzikale bergen te verzetten hebben, wil men de top bereiken'. Met deze zin uit de recensie van het concert, in '89 gegeven tijdens de meestercursus van het Orlando Festival door het Neues Leipziger Streichquartett, op zak toog ik afgelopen zondagavond naar het Kerkraadse Wijngrachttheater. Daar was het kwartet uit de voormalige DDR even terug van weggeweest.

Wat die automatismen betreft, hebben Andreas Seidel (eerste viool), Tilam Büning (tweede viool), Ivo Bauer (altviool) en Matthias Mossdorf (cello) beslist flinke vorderingen gemaakt; het ensemblespel was vrijwel perfect en de klankbalans voortreffelijk. Op de interpretatie van de drie geprogrammeerde werken echter was het een en ander aan te merken.

Het prachtige mineurkwintet van Mozart (in g, KV 516), uitgevoerd met Isabelle van Keulen als tweede altist(e), klonk in het langzame deel en tijdens het inleidende adagio van de finale heerlijk rustig en enigszins melancholiek, volledig passend in het algemeen gangbare muzikale beeld van de 'klassieke' Mozart.

Maar waarom de twee allegro-buitendelen zo nodig presto-opgewekt, met romantische allure gespeeld moesten worden, heb ik niet kunnen vatten.

Het Neues Leipziger Streichquartett vertolkte daarna het unieke Quatuor pour instruments à cordes van Debussy, maar eveneens niet onder een en dezelfde muzikale noemer. Klonk de opening ongetwijfeld geanimeerd en schilderde men het langzame deel in de gevraagde tere Debussy-tinten, het scherzo liep weliswaar 'assez vif', maar was nauwelijks 'bien rythmé'.

Het Tweede Strijkkwintet van Brahms, uitgevoerd met Isabelle van Keulen nu als eerste altist(e), werd heel fraai, met jeugdig elan gespeeld, maar miste mogelijk juist daardoor de bezonken, donkerbruine muzikale basiskleur, zonder welke composities van de rijpe Brahms amper verantwoord tot klinken kunnen komen. Heeft een groot musicus niet ooit eens gezegd dat je 'Brahms' kamermuziek pas naar behoren speelt na je vijfendertigste'? Isabelle van Keulen en de leden van het Neues Leipziger Streichquartett 'hebben dan nog even de tijd...

Geleens/Sittards kerstconcert

SITTARD – Als hekkesluiter in de indrukwekkende serie kerstconcerten die de afgelopen dagen over Limburg is uitgestort, geven het Toonkunstkoor Geleen en de Oratorium Vereniging Sittard morgenavond een gezamenlijke uitvoering van twee kerstoratoria: het Oratorio de Noël van Saint-Saëns en Une Cantate de Noël van Honegger. Plaats van handeling is de stadsschouwburg van Sittard. Aanvang 20.00 uur.

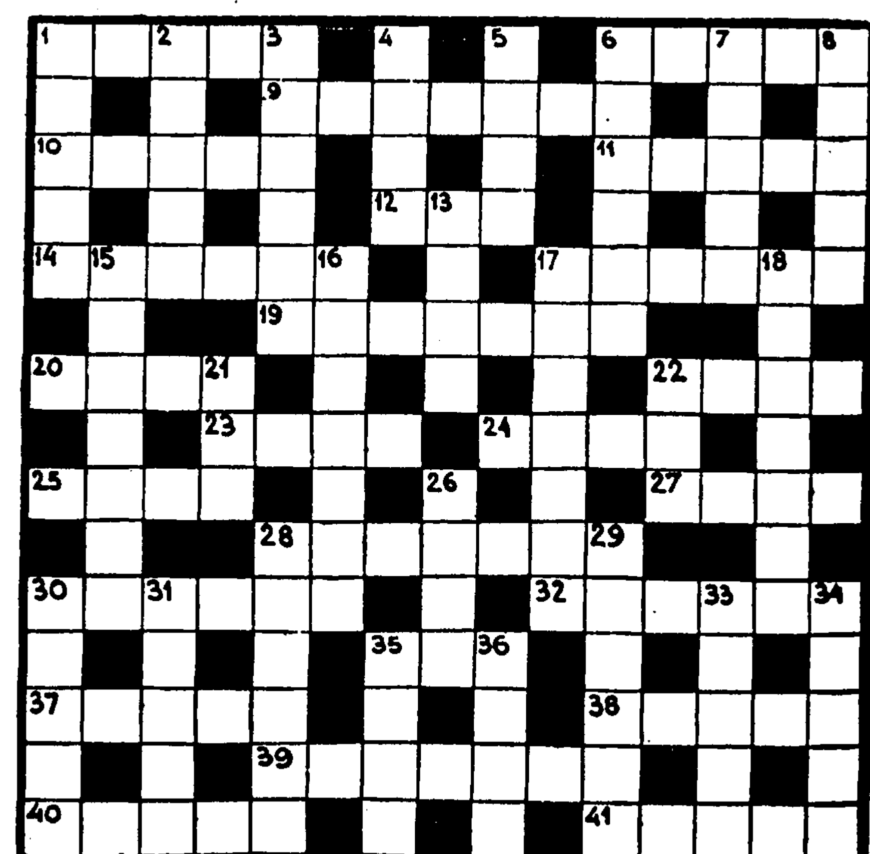
In het Oratorio de Noël, een jeugdwerk van Saint-Saëns, wordt het bijbels kerstverhaal op zeer melodieuze wijze verklankt. De Cantate de Noël van Honegger heeft een heel ander karakter. In het begin van het stuk zucht de mensheid in nood en verlangen naar de Verlosser. Pas na de verkondiging van het kerstevangelie barst een jubelende potpourri van kerstliederen los, door de componist meesterlijk ineen gevlochten.

Aan dit kerstconcert werken mee de solisten Hanneke Kaasschieter, Christa Pfeiler, Leonie Korff, Timothy Neill Johnson en Math Dirks, het LSO en kinderkoor De Botterblumpkes uit Mechelen. Organist is Gerard Sars. Het geheel staat onder leiding van Ger Vos.

Oplossing van gisteren

G	R	A	A	I		E		S		Z	U	C	H	T
L		F		N	O	V	E	L	L	E		L		R
I	N	V	A	L		E		A		E	R	A	T	O
M		A		A		R	A	K		S		I		E
P	A	L	J	A	S		C		S	L	A	M	A	T
	N			T	O	S	C	A	N	A			L	
H	A	R	P		E		U		E		E	C	H	T
	P		O	E	L	E		S	P	I	N		A	
H	E	E	T		A		A		P		G	L	A	S
	S			V	A	L	H	O	E	D			S	
S	T	E	E	L	S		O		R	E	C	H	T	S
A		D		A		S	I	K		F		E		E
U	N	I	E	K		L		A		I	N	K	IJ	K
N		C		T	R	U	F	F	E	L		E		T
A	A	T	J	E		W		T		E	E	L	D	E

puzzel van de dag

Horizontaal: 1. slagader; 6. bruine waterverf; 9. telwoord; 10. midden; 11. rivier in Overijssel; 12. zandheuvel; 14. familielid; 17. betreden; 19. plaats in N. Holland; 20. verstoord; 22. niet altijd; 23. in het jaar; 24. plant; 25. kortom; 27. reis; 28. geleedpotig dier; 30. bevatting; 32. geste; 35. kerel; 37. zetel; 38. rivier in Japan; 39. onkreukbaar; 40. slop; 41. gebrek.

Verticaal: 1. plaats in Gelderland; 2. oorzaak; 3. eilandengroep in de Atlantische Oceaan; 4. Noorse goden; 5. deel v.h. been; 6. met een mes bewerken; 7. kneedbaar mengsel; 8. niemand uitgezonderd; 13. plaats; 15. hersenstoornis; 16. zoogdier; 17. verrukkelijk; 18. plaats in Portugal; 21. eiland in Engeland; 22. tennisterm; 26. rivier in Spanje; 28. beklagenswaardig; 29. deelstaat van Indonesië; 30. grondvlak; 31. zinspreuk; 33. noodsein; 34. rivier in Frankrijk; 35. plaats in Frankrijk; 36. lekkernij.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

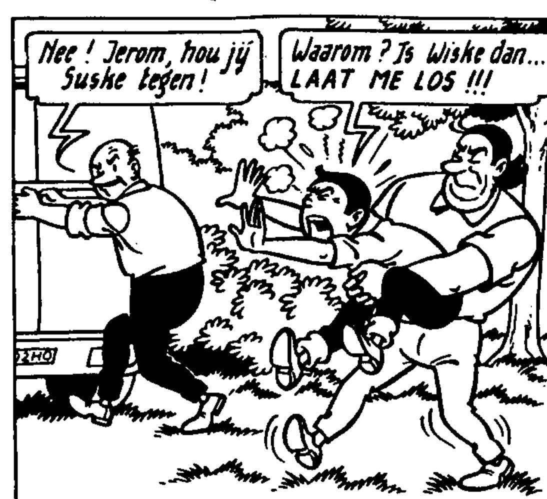
Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 28,40*
per kwartaal ƒ 85,20*
Per acceptgiro:
per maand ƒ 29,65*
per kwartaal ƒ 86,45*
losse nummers ƒ 1,60
Bfr. 30
* prijzen per 1 januari 1993

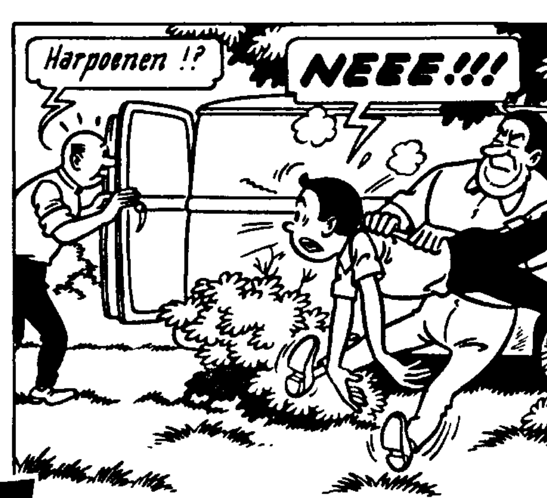
Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

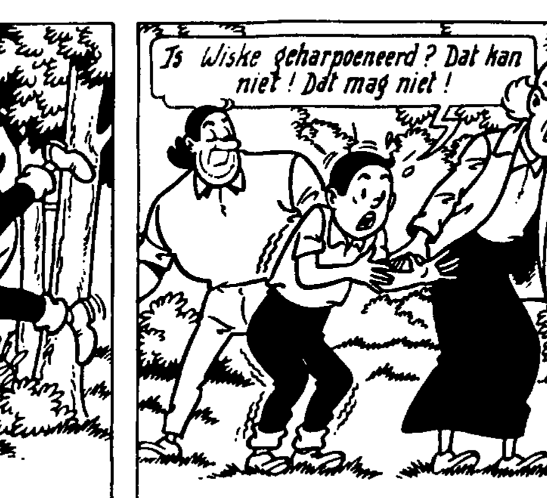
de gulden harpoen

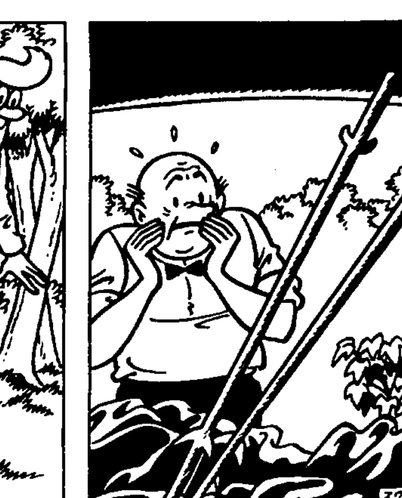

recept

Groene asperges met gele paprikasaus

Benodigdheden voor 4 personen: 2 gele paprika's, 5-6 el olijfolie, azijn, peper en zout, ca. 500 gram asperges.

Verwarm de grill van de oven voor. Snijd de paprika's in vieren en verwijder zaad en zaadlijsten. Leg folie op een ovenrooster en leg de 8 kwarten paprika met de bolle kant omhoog hierop. Schuif het rooster met de stukken paprika onder de grill en neem de stukken er onderuit zodra het velletje geblakerd is. Doe ze direct in een plastic zak, laat dit enkele minuten zo liggen en verwijder dan heel gemakkelijk het velletje van de paprika's. Pureer de stukken paprika in een blender of foodprocessor met de olijfolie. Breng het mengsel op smaak met peper, zout en azijn. Was de asperges en snijd het houtige stuk aan het einde van de stelen af. Kook de asperges in licht gezouten water beetgaar. Laat ze uitlekken en afkoelen tot kamertemperatuur.
Schenk een 'plasje' van de paprikasaus op de borden en verdeel hierover een waaiertje van groene asperges. Serveer het gerecht op kamertemperatuur.

'Oh-la-la' verstomt in Folies-Bergère

PARIJS – De economische recessie laat ook de Parijse amusementswereld niet ongemoeid. Liefhebbers van schaars geklede danwel geveerde dames in het bezit van droombenen, pikante balletten en ander 'oh-la-la'-vermaak zullen het voortaan moeten doen zonder de Folies-Bergère.

De beroemdste music-hall van Parijs heeft afgelopen weekend, bijna 125 jaar na de opening, de poorten gesloten. Het (voorlopige?) einde van een legende. De directie van één van de bekendste uitgaansgelegenheden van de Franse hoofdstad wil de Folies eind volgend jaar heropenen na een ingrijpende renovatie, zo heet het. In de Parijse amusementswereld betwijfelt men echter ernstig of de Folies-Bergère ooit weer open gaat.

Het publiek loopt steeds minder warm voor het soort vermaak waar de Folies-Bergères beroemd mee is geworden. De afgelopen jaren trok de music-hall hooguit 800 betalende bezoekers (op 1.600 zitplaatsen) per avond. Ondanks de gepeperde toegangs- en consumptieprijzen (van 50 tot 200 gulden per plaats) is dat te weinig om de 200 personeelsleden en artiesten te kunnen betalen.

De Folies-Bergère opende in 1869 de deuren en wist zich al snel een reputatie te verwerven. Aanvankelijk niet zozeer dankzij het programma alswel vanwege de 'ambiance'. In de overdekte wintertuin van het etablissement wemelde het tussen de orchideeën en andere exotische planten van de dames van lichte zeden. Tegen het eind van de vorige eeuw werd die kwalijke reputatie geleidelijk vervangen door die van een 'serieuze' music-hall. In het Parijs van Toulouse-Lautrec vierden danseressen als Yvette Guilbert en Loie Fuller triomfen in de Folies. In de eerste helft van deze eeuw maakten artiesten als Mistinguett, Maurice Chevalier, Charles Trenet en vooral Josephine Baker, slechts gekleed in een rokje van bananen, de Folies tot de tempel van het lichte en pikante amusement. Wie Parijs bezocht, kon niet om een bezoek aan de Folies-Bergères heen.

Dat alles is voorbij. De Folies-Bergères is een mythe die wellicht definitief tot het verleden behoort. De sluiting is een klap voor het imago van Parijs.

Sociale premies ruim half procent omlaag

DEN HAAG – Het laagste belastingtarief van nu 38,55 procent daalt met ingang van 1 januari naar 38,4 procent. De daling wordt veroorzaakt door een neerwaartse bijstelling van de sociale premies die in het tarief zijn verwerkt. Vooral de aow-premie daalt (met 0,35 procent). De awbz-premie die in het tarief is verwerkt, stijgt echter met 0,2 procent.

Het laagste belastingtarief geldt vanaf 1 januari voor inkomens tot 43.267 gulden. Die grens is ruim 300 gulden hoger dan dit jaar het geval is. De belastingvrije som – het deel van het inkomen waarover geen belasting betaald hoeft te worden – gaat omhoog van 5.225 gulden dit jaar naar 5.769 gulden in 1993.

Staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken) heeft gisteren bekendgemaakt hoe hoog de sociale premies in 1993 worden. De premies die werknemers betalen, dalen totaal met 0,55 procent. Daarvan is 0,15 procent verwerkt in het laagste belastingtarief. De daling van de sociale premies komt vooral door de wao-premie. Die zakt met 0,75 procent. Daarentegen gaat de ww-premie met 0,6 procent omhoog.

Werkgevers zien de sociale premies die zij volgend jaar betalen, met 5,3 procent omlaag gaan. Oorzaak is vooral een forse daling van de ziektewetpremie. Alhoewel die per bedrijf of bedrijfstak afzonderlijk wordt vastgesteld, daalt de premie gemiddeld van 6,75 naar 1,15 procent.

Komend jaar zullen mensen met inkomens tussen 43.267 en 86.532 gulden vijftig procent belasting gaan betalen. Is het inkomen nog hoger, dan moet over dat meerdere zestig procent belasting voldaan worden.

Dit afgezien van de hoogte van de belastingvrije som.

punt uit

● Non-actief

Circa vijf eenheden van de Koninklijke Landmacht zijn ontwricht door de Nederlandse bijdrage aan VN-operaties in het voormalig Joegoslavië. Voor de VN-operaties is zoveel beroepspersoneel nodig, dat er onvoldoende beroepskrachten achterblijven om de boel in Nederland draaiende te houden. De betreffende verbindings- en transporteenheden worden medio volgend jaar op non-actief gesteld.

● Ontslag

De Russische minister van Sociale Bescherming, Ella Pamfilova, een hervormingsgezinde medestander van president Boris Jeltsin, heeft haar ontslag aangeboden. Jeltsin heeft het ontslag, dat gedateerd was op vorige week vrijdag, nog niet geaccepteerd. Pamfilova is de enige vrouw in het kabinet. Het was niet duidelijk of Pamfilova haar post heeft moeten opgeven of dat zij uit eigen beweging haar ontslag heeft ingediend. Na de benoeming van Tsjernomyrdin tot premier had nog geen enkele minister ontslag ingediend.

● Taiwan

De regering van Taiwan van premier Hau Pei-tsun zal aftreden, zo heeft vice-premier Shih Chi-yang gisteren verklaard. Het aftreden houdt verband met een gevoelige klap die de regerende Kuomintang-partij (KMT) zaterdag bij parlementsverkiezingen moest incasseren.

● Ficussen

Bij drie plantenkwekerijen in Aalsmeer, Mijdrecht en Vrouwenakker is gisterochtend rond negen uur begonnen met het weghalen van enkele honderdduizenden ficussen. De planten moeten volgens de Plantenziektenkundige Dienst van het ministerie van Landbouw worden vernietigd, omdat ze zijn besmet met trips, een schadelijk en besmettelijk insekt.

● Aangehouden

De politie in Amsterdam heeft afgelopen zaterdag bij toeval een 40-jarige man aangehouden, die op 20 maart vorig jaar was ontsnapt uit gevangenis De Grittenborgh in Hoogeveen. Het is de 40-jarige C.B., die een gevangenisstraf uitzat wegens zijn betrokkenheid bij het doodschieten van een politieman op de Amsterdamse Prinsengracht in 1975.

● Zware strijd

Een anti-terreureenheid heeft het afgelopen weekeinde in het centrum van de Algerijnse plaats Blida urenlang strijd geleverd met islamitische fundamentalisten. Daarbij kwamen zes extremisten, alsmede twee vrouwen om het leven.

● Luchtbrug

De luchtbrug naar Sarajevo is gisteren na een onderbreking van 21 dagen weer hervat. Het eerste toestel van het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen (UNHCR) landde rond 9.20 uur op het vliegveld van de Bosnische hoofdstad.

Talloze bewijzen voor fraude ● Milosevic officieus winnaar

Panic eist nieuwe verkiezingen

Van onze redactie buitenland

BELGRADO – De Joegoslavische federale premier en oppositiekandidaat voor het Servische presidentschap, Milan Panic, heeft gisteren geëist de zondag gehouden lokale, parlements- en presidentsverkiezingen ongeldig te verklaren. Hij deed dat nadat de bewijzen van fraude en manipulatie zich gisteren in de loop van de dag opstapelden.

De definitieve uitslag wordt pas donderdag verwacht. De eerste officiële resultaten kwamen in de loop van de dag tergend langzaam binnen. Officieuze uitslagen circuleerden er daarentegen in groten getale. De twee belangrijkste oppositiepartijen, de Democratische Partij en de Oppositiecoalitie Depos, hadden hun eigen tellingen georganiseerd. Ook de Socialistische Partij van president Milosevic kwam met eigen cijfers en stelde zondagavond al dat de president met 62 procent van de stemmen was herkozen. De in de loop van maandag door de socialisten (voormalige communisten) geproduceerde cijfers weken zeer sterk af van de tellingen van de andere partijen.

Ook Depos kwam gisteren tot de conclusie dat Milosevic waarschijnlijk in de eerste ronde is herkozen. Maar volgens de oppositiebeweging is het toch een nek-aan-nekrace en heeft hij net iets meer dan 50 procent van de stemmen gekregen. Opmerkelijk in alle tellingen was de onverwacht grote aanhang van de Radicale Partij, de organisatie van de extreem-rechtse nationalist Vojislav Seselj. Die eindigt waarschijnlijk op zo'n twintig procent van de stemmen en dat is dubbel zoveel als verwacht.

Jongeren

Panic' klacht over verkiezingsfraude wordt gestaafd door overstelpend bewijs. Een Franse waarnemer zag hoe in Kosovo, terwijl de stemming nog aan de gang was, stembussen met 'al getelde stemmen' klaar stonden voor vervoer naar de regionale kiescommissie. In een wijk in Belgrado zaten meer stembiljetten in de bus dan er kiezers op de lijst stonden. Journalisten zagen in een stembureau dat de zegels van de bus voor de presidentsverkiezingen waren verbroken.

Bij de oppositie bestaat vooral grote ongerustheid over het enorme aantal mensen dat niet op de kieslijsten stond en daardoor niet kon stemmen. Volgens schatting van Depos gaat het om enkele tienduizenden tot honderdduizend mensen. Dat zijn voor een zeer groot deel jongeren die de partij van Panic zeer gewoon ... eerderjarig zijn geworden, en bij wie Panic zeer populair is.

Beschietingen in niemandsland

● *De ruim 400 Palestijnen in het niemandsland tussen de Libanese en Israëlische linies zoeken dekking terwijl ze door de Libanezen worden beschoten met raketkanonnen.* Foto: EPA

Conflict over deportatie spitst zich verder toe

Palestijnen beschoten door Libanese militie

JERUZALEM – Het Zuidlibanese Leger (SLA) heeft gisteren het vuur geopend op de 415 door Israël gedeporteerde Palestijnen toen deze door het Libanese leger naar de Israëlische grens werden gedreven. Twee mannen raakten licht gewond en werden naar een kliniek gebracht.

Het met Israël samenwerkende SLA verklaarde eerder de weg terug met landmijnen te hebben afgesneden. Toen de eerste Palestijnen de bufferzone op een halve kilometer waren genaderd, losten SLA-leden waarschuwingsschoten. Ook werd met mortieren geschoten en bij een tweede poging opende de SLA het vuur met tankkanonnen.

Aziz Dweik, één van de leiders van de gedeporteerden, verklaarde dat de groep vastbesloten was naar huis terug te keren 'of het martelaarschap in de ogen te zien.'

De Libanese regering liet gisteren in een verklaring weten het leger opdracht te hebben gegeven de Palestijnen terug te brengen naar de Israëlische veiligheidszone. „Het leger heeft alle humanitaire organisaties, waaronder het Rode Kruis, bevolen de hulp aan het gebied, waar de gedeporteerden zich bevinden, te staken. De gedeporteerden hebben van het leger instructie gekregen terug te keren naar waar zij vandaan kwamen," aldus de verklaring.

Maar de SLA-militie liet daarop weten dat de Palestijnen niet terug kunnen en dat op de weg naar de veiligheidszone mijnen zijn gelegd.

Het SLA is samen met een eenheid van het Israëlische leger verantwoordelijk voor de veiligheid in de zone. Bij aankomst in de zone eind verleden week werden de Palestijnen door het leger overgedragen aan het SLA.

De Palestijnen bivakkeren al vier dagen in de open lucht in het koude, met sneeuw bedekte heuvelland ten noorden van de bufferzone. Zij worden daar door de Verenigde Naties en het Rode Kruis van voedsel en andere hulp voorzien.

De Israëlische regering zei niet op de hoogte te zijn gesteld van het Libanese besluit om de Palestijnen naar de bufferzone terug te sturen.

Vader ontvoert eigen kinderen

IZEGEM – Een bedrijfspsycholoog uit Izegem (West-Vlaanderen), die in een echtscheidingsproces is verwikkeld, is sinds 12 december spoorloos verdwenen met zijn drie kinderen Barbara (5), Matthias (4) en Nathalie (22 maanden). Na de wekelijkse bezoekdag bracht hij de kinderen niet meer terug naar de moeder. In een afscheidsbrief, die in zijn woning werd aangetroffen, dreigde de man niet alleen met zelfmoord, maar liet hij ook doorschemeren dat het leven van zijn kinderen op het spel stond. In zijn woning, die intussen door de politie is verzegeld, zouden op de muren met een spuitbus vreemde en ijzingwekkende boodschappen zijn achtergelaten. Via televisie en kranten zijn oproepen verschenen, maar die hebben vooralsnog geen resultaat opgeleverd. Gehoopt wordt dat de man met zijn kinderen in het buitenland verblijft. Intussen wordt de afgelopen dagen wel volop gedregd in de Leie en in de vaart in de omgeving van Izegem.

Honecker blijft in gevangenis

BERLIJN – De voormalige leider van de DDR, Erich Honecker, moet in de gevangenis blijven op beschuldiging van doodslag. Dit heeft een Duitse rechtbank gisteren bepaald. Honecker moet terechtstaan in verband met het doodschieten van mensen die probeerden Oost-Duitsland te ontvluchten.

Een rechtbank in Berlijn verwierp een verzoek van de advocaten van Honecker om de aanklachten te laten vallen omdat de vroegere Oostduitse leider, die leverkanker heeft, te ziek zou zijn om een proces aan te kunnen. Volgens de rechter is Honecker gezond genoeg om voorlopig in de Moabit gevangenis te blijven, ondanks een vorige week verschenen medisch rapport waarin stond dat hij binnen zes maanden zou kunnen sterven aan kanker.

Recordvangst amfetaminen

WIESBADEN – De Duitse politie heeft gisteren bekendgemaakt dat zij duizenden kilo's amfetamine in beslag heeft genomen. Het is de grootste vondst van deze drug die ooit in enig land is gedaan. De amfetaminen die op XTC lijken, werden al op 9 december in Frankfurt in beslag genomen, maar de vondst is geheim gehouden om het politieonderzoek te kunnen voorzetten. Volgens de politie heeft een internationale bende de drugshandel georganiseerd. De drugs waren per vliegtuig uit Letland naar Duitsland verstuurd en waren bestemd voor Nederland en België. De politie heeft twee mannen aangehouden die afkomstig zijn uit België.

Aantal doden in verkeer neemt af

DEN HAAG – Het aantal verkeersdoden in de eerste negen maanden van 1992 is ten opzichte van de overeenkomstige periode van 1991 afgenomen van 996 tot 958. Dat heeft het CBS gisteren bekendgemaakt. Vorig jaar kwamen in totaal 1.281 mensen om in het verkeer. Het CBS houdt rekening met 1.250 verkeersdoden dit jaar. Ook het aantal gewonden nam af. Tot en met september kwamen er 8.855 in het ziekenhuis terecht, tegen 9.162 over de eerste negen maanden van vorig jaar.

Maij: 'Elektronische heffing heeft de toekomst'

Geen akkoord over invoering tolvignet

BRUSSEL – Het Verenigd Koninkrijk en de Bondsrepubliek Duitsland studeren hard op de invoering van elektronische tolheffing. Ze zien 'road charging' als het definitieve model om de kosten van het wegennet te verhalen op de gebruiker.

De elektronische tolheffing zou aan het eind van de jaren negentig kunnen worden ingevoerd. Dat zei minister Hanja Maij-Weggen (Verkeer) gisteren in Brussel na afloop van een vergadering van EG-ministers van vervoer.

De EG-ministers van Vervoer werden het in Brussel opnieuw niet eens over een voorstel om de lidstaten de vrijheid te geven een vrachtwagenvignet verplicht te stellen. Een Deens-Nederlands voorstel om onderzoek te doen naar een Europees vignet, werd volgens Maij door het Britse EG-voorzitterschap zelfs niet in bespreking gebracht.

De Nederlandse minister zei niettemin te weten dat de gedachte aan een Europees vignet de steun heeft van zes EG-landen: Nederland, België, Luxemburg, Denemarken, Griekenland en Ierland.

Door het uitblijven van overeenstemming over de kostentoerekening van de snelwegen, werd eveneens geen vooruitgang geboekt in de kwestie van de vrijmaking van de vervoersmarkt (cabotage). Het vergunningenstelsel blijft daarom voorlopig zoals het is.

„Maar als ik directeur van een grote transportonderneming zou zijn, zou ik na 1 januari 1993 naar de rechter stappen. Het Hof van Justitie moet maar uitsluitsel geven," aldus de minister. Volgens haar moeten op grond van de Europese verdragen er afspraken in behandeling van ondernemingen uit verschillende EG-landen verleden tijd zijn.

Ruzie over HDTV nog niet bijgelegd

BRUSSEL – Philips zal op z'n vroegst volgend jaar maart weten of er EG-steun beschikbaar komt om de invoering van HDTV te stimuleren. Ook de ministers van Buitenlandse Zaken van de Gemeenschap slaagden er gisteren in Brussel niet in het Britse verzet tegen deze subsidie te breken. Eerder waren de ministers van Telecommunicatiezaken door het Britse veto niet uit de HDTV-ruzie gekomen.

Elf EG-landen hebben gisteren opnieuw een verklaring uitgegeven waaruit blijkt dat ze genoeg hebben van de voortdurende oppositie van de Britten. Maar ondanks die ongebruikelijke verklaring – de tweede in de HDTV-ruzie – zien de andere elf geen mogelijkheid Londen tot een inschikkelijker standpunt te bewegen.

Premier Lubbers en voorzitter Delors van de Europese Commissie hebben de afgelopen week tevergeefs grote druk op Londen uitgeoefend om het veto van tafel te halen. Zij beriepen zich daarbij op afspraken die op de EG-top in Edinburgh gemaakt zouden zijn, maar die worden door premier Major anders uitgelegd.

Minister Maij-Weggen zei gisteren haar hoop te zetten op Denemarken, dat op nieuwjaarsdag het roulerend EG-voorzitterschap overneemt van de Britten. Die hebben voor maart een vergadering over het HDTV-actieprogramma uitgeschreven. Maij-Weggen hoopt dat de Britse ministers, wanneer ze verlost zijn van de aandacht van de pers voor hun EG-voorzitterschap, makkelijker tot concessies zijn te bewegen.

Philips en Thompson zitten dringend verlegen om steun bij de introductie van HDTV, de haarscherpe televisie die films op bioscoopformaat toont. Kabelexploitanten en programmamakers moeten bereid gevonden worden met de nieuwe standaard te gaan werken. De Europese Commissie wil daarvoor de komende vijf jaar twee miljard gulden uittrekken. De Britten vrezen dat de analoge HDTV-technologie over een paar jaal al achterhaald is door digitale TV, en voelen daarom niets voor subsidie.

Verkeersleiding waarschuwde voor zware onweersbuien

Slecht weer vermoedelijk oorzaak van vliegramp

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – Slecht weer is vermoedelijk de oorzaak van de ramp van de DC10 van Martinair op de Portugese luchthaven Faro. De Portugese luchtvaartautoriteiten hadden gistermorgen om zes uur GMT (zeven uur Nederlandse tijd) een speciale waarschuwing uitgegeven voor gevaarlijke weersomstandigheden.

De waarschuwing betrof zware turbulentie, onweersbuien en zware ijsvorming. Letterlijk luidde de waarschuwing: „Sigmet nr 1 valid 210600/211200 fcst mod loc sev cht fl 350/xxx ts and sev ice." Vrij vertaald: „Waarschuwing nr 1 geldig op 21 december van 0600 tot 1200 GMT voorspelling matige, locaal zware turbulentie tot 35000 voet, zware onweersbuien en zware ijsvorming."

Dergelijke waarschuwingen krijgen vliegers voor elke vlucht uitgereikt. Mocht de waarschuwing worden uitgegeven nadat het vliegtuig is vertrokken, dan wordt de bemanning via de boordradio op de hoogte gesteld. Het is uiterst onwaarschijnlijk dat de vlieger niet van deze ernstige waarschuwing op de hoogte was.

Onweer zelf is niet gevaarlijk voor vliegtuigen. Maar bij onweersbuien komen vrijwel altijd zware windstoten voor. Bovendien is ijsvorming op de vleugels, vooral bij lagere temperaturen, mogelijk. IJsvorming kan gevaarlijk zijn voor vliegtuigen. Daarentegen zijn alle verkeersvliegtuigen voorzien van apparatuur om ijs van de vleugels tijdens de vlucht te verwijderen.

Turbulentie

Het gevaarlijkst is echter turbulentie, een verschijnsel dat ook wel met luchtzakken wordt aangeduid. De wind komt onder die omstandigheden in korte tijd uit verschillende richtingen en kan ook plotseling wegvallen. Juist dat laatste kan ernstige gevolgen hebben.

Normaal gesproken landt een vliegtuig tegen de wind in. De wind was op het moment van het ongeluk zuidoostelijk. De baan ligt bijna pal in oost-west richting. Het meest waarschijnlijk is dus, dat het vliegtuig in oostelijke richting is geland. Daarbij had het, door de windrichting, in ieder geval last van dwarswind.

Afhankelijk van de windsterkte 'hangt' het vliegtuig altijd enigszins tegen de wind in. Daardoor landt het altijd eerst op één van de hoofdwielen. Omdat de wind in dit geval van rechts kwam, landde het vliegtuig dus eerst op het rechterhoofdwiel.

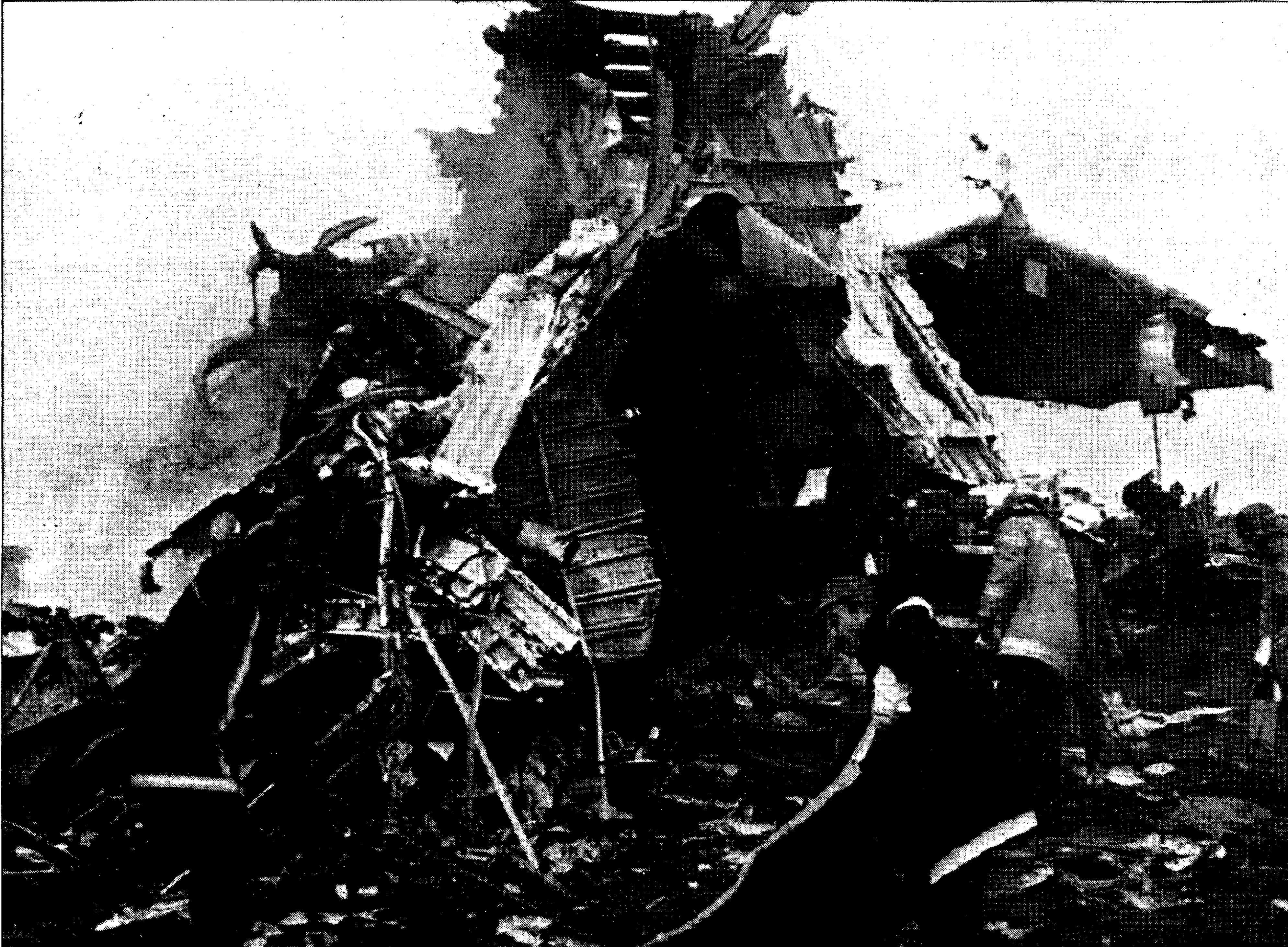
Wat nu gebeurd kan zijn, is dat vlak voor de landing de wind plotseling wegviel, een niet ongebruikelijk verschijnsel bij turbulentie. Omdat de piloot het vliegtuig tegen de wind had gehangen, heeft het vliegtuig dan de neiging om nog verder over te hellen. Daardoor heeft de rechtervleugel mogelijk de grond geraakt.

Uitwijken

Als de weersomstandigheden te slecht zijn om te landen, heeft de vlieger de opdracht uit te wijken naar een ander vliegveld. Daarvoor is altijd voldoende brandstof aan boord. In zo'n situatie pogen de vliegers meestal één keer te landen, waarbij als de omstandigheden te slecht zijn, een doorstart wordt gemaakt.

De captain van de DC-10 heeft dat in dit geval ook gedaan. Zijn eerste en tweede poging om te landen zette hij niet door, waarschijnlijk omdat hij het niet verantwoord achtte te landen. Maar vermoedelijk omdat hij gehoord had dat vlak voor hem nog enkele vliegtuigen veilig geland waren, zette hij een derde poging in, met de bekende fatale afloop.

Overigens is de luchthaven van Faro goed geoutilleerd. De landingsbaan is 2490 meter lang. Bovendien staan er twee radionavigatiebakens, die de vlieger exacte informatie geven over koers en hoogte, die gevlogen moeten worden.

● *Brandweermensen bezig met het weghalen van wrakstukken van de verongelukte DC-10.* Foto: EPA

● *Niet lang na de ramp kwam de hulpverlening op gang. Slachtoffers met zware brandwonden werden met helicopters naar Lissabon overgevlogen. De lichtere gewonden werden naar ziekenhuizen in de buurt van Faro vervoerd.* Foto: EPA.

DC-10 heeft matige reputatie

DOOR PETER SLAVENBURG

DEN HAAG – De DC-10 heeft een matige reputatie. Het toestel, een ontwerp van het Amerikaanse bedrijf McDonnell Douglas, werd in 1969 in produktie genomen. Er zijn 445 exemplaren gebouwd. De KLM beschikt over vijf DC-10-vliegtuigen, Martinair heeft er drie, inclusief het toestel dat gisteren bij Faro verongelukte. Sinds 1974, toen een toestel van Turkish Airlines nabij Parijs kort na de start neerstortte, bestaan er twijfels over de kwaliteit van het hydraulische systeem van de DC-10.

Bij het ongeluk in Parijs raakte kort na het vertrek een vrachtluik los. Het sloeg door een laadvloer en beschadigde een hydraulische leiding. De vloeistof in het systeem stroomde weg en het vliegtuig werd onbestuurbaar. Naar aanleiding van het ongeluk werden de laadvloeren van DC-10 toestellen verstevigd. Bij de crash kwamen 346 personen om het leven.

Staartmotor

Hydraulische problemen met als gevolg het uitvallen van de besturing, waren eveneens de oorzaak van de vliegramp in juli 1989 bij Sioux City in de Amerikaanse staat Iowa. De moeilijkheden ontstonden na het exploderen van de staartmotor, waarbij de leidingen van het toestel beschadigd werden. De bemanning maakte via de radio melding van de noodsituatie. Brandweerlieden en andere reddingswerkers die waren toegesneld, moesten machteloos toezien hoe de DC-10 van United Airlines met de linkervleugel (tevens een brandstoftank) de grond raakte en in brand vloog.

Doordat het toestel in vele stukken brak, wisten 186 inzittenden te ontkomen. Niettemin vonden 107 passagiers de dood. Acht dagen later crashte een DC-10 van Korean Air in dichte mist vlak bij het vliegveld van Tripoli in Libië. Daarbij kwamen 100 mensen om.

275 mensen kwamen in mei 1979 om het leven bij een ongeluk met een DC-10 van American Airlines. Kort na de start vanaf het vliegveld O'Hare bij Chicago brak als gevolg van slecht uitgevoerd onderhoud een motor af. Een vleugel werd beschadigd en ook in dit geval maakte vermoedelijk het uitvallen van het hydraulische systeem het vliegtuig onbestuurbaar. Ook in '79 kwamen 257 personen om het leven bij een ongeluk op de Zuidpool met een DC-10 van Air New Zealand. Het toestel vloog tegen een berg.

Haarscheurtjes

In 1987 werden op last van de Federal Aviation Administration overal ter wereld alle DC-10-toestellen aan de grond gehouden, nadat in enkele vliegtuigen haarscheurtjes in het metaal van het staartvlak waren ontdekt. Verder onderzoek wees uit dat vooral toestellen van vijftien jaar oud en ouder, met meer dan 40.000 vlieguren, waren aangetast.

De drie-motorige DC-10 - de derde motor in het staartvlak geeft het toestel zijn unieke vorm - is sinds 1989 niet meer in produktie. McDonnell Douglas introduceerde drie jaar geleden de opvolger van de DC-10, de tweemotorige MD-11. Martinair heeft het plan twee van dergelijke toestellen in gebruik te nemen.

Vliegramp Faro achtste met veel Nederlandse slachtoffers

DEN HAAG – Het ongeval met de DC-10 van Martinair gisterochtend op de luchthaven van Faro in Portugal is de achtste vliegramp in de geschiedenis van de Nederlandse burgerluchtvaart in de afgelopen zestig jaar, waarbij een groot aantal Nederlandse slachtoffers is gevallen.

- Op 4 juli 1935 kwamen zes mensen om het leven toen een Fokker F22 van de KLM neerstortte op Schiphol.
- Op 14 november 1938 kwamen ook zes mensen om, toen een DC3 van de KLM neerstortte, eveneens op Schiphol.
- Op 23 augustus 1954 vonden 21 mensen de dood bij IJmuiden, toen een DC6 van de KLM verongelukte boven de Noordzee.
- Op 27 maart 1977 op het vliegveld van Tenerife, op Gran Canaria, kwamen 253 passagiers van een boeing 747 van de KLM om het leven. Dat gebeurde toen het toestel tijdens het taxiën tegen een zelfde type vliegtuig van de Amerikaanse maatschappij PanAm botste. Ook de 14 bemanningsleden kwamen daarbij om het leven.
- Op 6 oktober 1982 voltrok zich een ramp met een Fokker Fellowship 28 van de NLM ter hoogte van Moerdijk. De 22 inzittenden kwamen om het leven, nadat het toestel in een hevig noodweer terechtkwam.
- Op 7 juni 1989 kwamen op Vliegveld Zanderij in Paramaribo 174 passagiers van een DC8 van Surinam Ariways om het leven, onder wie 23 Nederlandse voetballers van Surinaamse afkomst. Het toestel verongelukte als gevolg van een gebrekkige communicatie tussen de cockpit-bemanning en de vliegleiding.
- Op 4 oktober verloren 43 mensen het leven in de Bijlmer, nadat een Boeing 747 van de Israëlische vliegmaatschappij El Al zich in de flats Groeneveen en Kruitberg boorde. Onder hen waren de drie inzittenden van het vrachtvliegtuig, dat kort daarvoor de twee rechter motoren was verloren.

Maandag rampdag

UTRECHT – Van de grotere en kleinere rampen die Nederland dit jaar hebben getroffen, deden er zich vier op maandag voor. De vijfde en tot vandaag ernstigste, het vliegtuigongeluk met het Israëlische El Al toestel in de Amsterdamse Bijlmermeer, zat op een zondagavond (4 oktober) ook dicht tegen het begin van een nieuwe werkweek aan.

Op maandag 13 april werd Limburg getroffen door een krachtige aardbeving met een kracht van 5,9 op de schaal van Richter. Er vielen geen doden, wel gewonden. De schade werd achteraf geraamd op 90 miljoen gulden.

Op maandag 17 augustus trof een windhoos een camping op het eiland Ameland. Tenten en kampeerspullen werden 300 meter in de lucht geblazen. Eén dode viel te betreuren en vijf mensen raakten gewond. Windhozen zijn in Nederland een vrij zeldzaam verschijnsel.

Na de ramp met de Boeing 747 van El Al werd aanvankelijk gedacht aan ruim 250 slachtoffers, maar dat bleken er later niet meer dan rond de vijftig te zijn. Nog altijd is niet duidelijk waarom het vliegtuig neerstortte. Het verlies van twee motoren en de geconstateerde schade aan de vleugel zijn er op zich onvoldoende verklaring voor.

Op maandagochtend 30 november kwamen bij een treinongeluk in Hoofddorp vijf reizigers om het leven. De vermoedelijke oorzaak van de ontsporing was dat de Intercity-trein van Amsterdam naar Vlissingen te hard reed op een traject waar werkzaamheden werden uitgevoerd.

En nu, opnieuw op een maandagochtend, is een DC 10 van Martinair verongelukt in Faro, in het zuiden van Portugal.

Martinair opgericht als tegenhanger KLM

Ramp bij Faro is tweede ongeluk

Van onze redactie binnenland

SCHIPHOL – De vliegramp in Portugal is het tweede ongeluk waarmee de luchtvaartmaatschappij Martinair in haar 34-jarig bestaan wordt geconfronteerd. In 1974 vloog een DC-8 van Martinair op Sri Lanka tegen een berg.

Martinair is, met een omzet die in 1992 voor het eerst boven 1 miljard gulden uitkomt, de tweede luchtvaartmaatschappij van Nederland. Zelf profileert de maatschappij zich als 'the other Dutch airline', de tegenhanger van de KLM.

Martinair werd in 1958 opgericht door Martin Schröder. Met zijn latere concurrent John Block begon de oud-luchtmachtvlieger op 24 mei van dat jaar zijn bedrijf dat zich bezighield met reclamevluchten en rondvluchten. De jonge maatschappij groeide snel en specialiseerde zich aanvankelijk in het vervoer van toeristen naar de populaire vakantiebestemmingen rond de Middellandse Zee.

Vrachtvervoer

Anno 1992 is Martinair actief op velerlei markten. Naast het vakantievervoer, inmiddels ook op verre bestemmingen in het Verre Oosten, de Verenigde Staten en Midden-Amerika, zijn er het vrachtvervoer en de verhuur van toestellen met bemanning in de rustige wintermaanden wanneer er minder vakantiegangers zijn.

Door de spreiding van activiteiten is de chartermaatschappij minder gevoelig voor veranderingen in de conjunctuur. Zo kon Martinair ten tijde van de Golfoorlog, toen het vakantievervoer dramatisch afnam, zijn toestellen inzetten voor vervoer van Amerikaanse manschappen en materieel naar het Midden-Oosten. Dat is mede mogelijk omdat de vloot flexibel is opgebouwd. Een aantal van de toestellen kan in korte tijd worden omgebouwd van vracht- in passagiersuitvoering en omgekeerd.

Vloot

De vloot bestaat momenteel uit drie Boeing 747's, drie DC-10's, twee Airbussen van het type A310 en vijf Boeing 767's. Daarnaast heeft Martinair een dochter op Lelystad die zich onder andere bezighoudt met vliegopleidingen en rondvluchten nog eens twaalf kleine toestellen in gebruik.

In de jaren zestig deed eigenaar/oprichter Schröder zijn bedrijf van de hand om verder te kunnen groeien. De aandelen zijn thans in handen van de KLM, Nedlloyd en enkele banken.

Telegram van koningin

DEN HAAG – Koningin Beatrix heeft gisteren in een telegram aan Martinair-directeur Martin Schröder gemeld diep geschokt te zijn door de ramp met de DC 10 in Faro.

„Diep geschokt door het bericht over het vliegtuigongeluk bij Faro betuigen wij u onze gevoelens van diep medeleven met de families van de slachtoffers en met hen die bij het ongeluk gewond zijn geraakt," zo luidt de tekst van het telegram.

Luchthaven richtte opvangcentrum voor familieleden in

Opluchting en verdriet in sporthal de Elzenhof

● *Verontruste familieleden van de passagiers van vlucht MP 495 komen naar de sporthal van Schiphol, ingericht als crisiscentrum, om nieuws over hun verwanten te vernemen.* Foto: EPA

Van onze redactie binnenland

SCHIPHOL – Verdwaasd en verslagen komen een man en een vrouw uit sporthal De Elzenhof op Schiphol-Oost. Hij slaat een arm om haar schouder. Zij drukt haar hoofd tegen zijn jas. Vermoedelijk hebben ze in het opvangcentrum op de dodenlijst gelezen dat ze één of meerdere familieleden hebben verloren.

Gebogen lopen ze naar hun auto. Verslaggevers, die aan het begin van de toegangsweg naar De Elzenhof met blocnotes en microfoons in de aanslag staan te wachten, hopen op een reactie. Tevergeefs. De raampjes van hun auto blijven hermetisch gesloten. Met betraande gezichten rijden ze langs de versperring, die de politie van de luchthaven heeft opgeworpen.

Dranghekken

Binnen in De Elzenhof, dat met dranghekken is afgezet, liggen lijsten met namen van doden en overlevenden van de vliegramp. Een paar velletjes papier, die uitsluitsel moeten geven over leven of dood. Auto's met daarin mensen die in kwellende onzekerheid verkeren, naderen De Elzenhof. „We zijn familie", zeggen ze. „Rijdt u maar door", gebaart de politie van de luchthaven.

Van heinde en verre komen mensen naar het opvangcentrum. „We moesten wel komen, omdat dat ene speciale telefoonnummer van Martinair steeds in gesprek was", zegt Sasja Telders. Ze is net in De Elzenhof geweest. Haar broer en diens vriend en een zus van die vriend zaten in het ramptoestel. „Ze blijken te leven. Meer weet ik niet".

Ze is opgelucht. Ze wijst naar De Elzenhof, normaliter het vermaak- en sportcentrum van de N.V. Luchthaven Schiphol. „Ze weten daar haast niks. We gaan maar gauw naar huis. Misschien proberen ze ons wel te bellen".

Het is drie uur in de middag. Op de weg naar De Elzenhof ontstaat opeens een kleine file. Autoraampjes worden opengedraaid. Steeds weer klinkt het: „Familie, ja". Ze mogen doorrijden. De angst staat op de gezichten van de mensen in de auto's. „Er zat familie van mij in het vliegtuig. Of ze nog leven of dood zijn, ik weet het niet", zegt een man van middelbare leeftijd. Hij zit, op van de zenuwen achter het stuur. De vrouw naast hem kijkt zwijgend voor zich uit.

Ander toestel

Dan arriveert een kleine auto met daarin drie mensen. In een mum van tijd is de auto omringd door brutale televisieploegen en schrijvende pers. Deze inzittenden verkeren in grote onzekerheid over hun zus. Met smekende gezichten kijken ze naar de verslaggevers. Ze willen doorrijden. Een kwartier later komen ze weer terug. Opgelucht. „Ze zat in dat andere toestel van Martinair, dat even daarvoor op Faro is geland". De drie worden gefeliciteerd.

De meeste mensen die de moeilijke gang naar de Elzenhof maken, zwijgen. Een klein aantal is bereid te praten. „Ja, een broer van me en zijn vrouw zaten in dat vliegtuig". „Vrienden van ons zijn met dat toestel opgestegen". „Ik geloof dat mijn broer in dat vliegtuig zat". Er zijn ook mensen die wel willen praten, maar van de spanning geen woord kunnen uitbrengen.

Tranen

„Er komen weer mensen uit die sporthal", roept een verslaggever. Twee mensen stappen in hun auto en rijden de toegangsweg af, de pers tegemoet. Betraande gezichten achter het autoraam. Een reporter tikt tegen het autoraam. De twee kijken stoïcijns voor zich uit. De pers wijkt achteruit. Ze kunnen ongestoord vertrekken. De twee hebben hun verhaal al verteld. Zonder wat te zeggen.

Veel slachtoffers moesten ploeteren in regen en kou

'Mensen met stoel en al uit vliegtuig geslingerd'

● *Berging van een van de slachtoffers. Martinair rekende er gisternacht op dat er in totaal 60 doden zullen zijn te betreuren.* Foto: EPA

Vervolg van pagina 1

FARO – De moeder van mevrouw Harms scheurde bij de sprong uit het vliegtuig een voet en probeerde zo goed en zo kwaad als het kon weg te komen van het brandende toestel. „Toen ik zag wat er met haar was, heb ik haar op de rug genomen en ben weggerend, we waren nog maar zo'n driehonderd meter weg toen het toestel ontplofte. Mijn schoonmoeder is later met een ambulance naar het ziekenhuis gebracht. Daarna heb ik haar niet meer gezien. Mijn schoonvader is ook in het ziekenhuis; hij is hartpatiënt en heeft medicijnen nodig", zegt Harms. „Ik weet niet of ze in Faro zijn of in Lissabon".

Achter de ontvangstbalie in het Ibis-hotel hebben twee Nederlandse vrouwen het heft in handen genomen en staan bellende landgenoten te woord. Tijd voor het geven van informatie aan de pers hebben ze niet. „Het is een chaos", zegt een van hen, „we hebben twee lijsten met namen en ik weet niet wie hier wel is en wie niet is".

Ingesnoerd

In het Eva-hotel zitten Rob Sötemann, Petra Bakker en hun dochtertje van anderhalf, uit Amsterdam. De stiefvader van Rob, de heer Steenis uit Pingjum in Friesland, ligt in het ziekenhuis in Faro met gebroken ribben. Zijn vrouw is zonder ernstige verwondingen uit het vliegtuig gekomen.

De beide families zaten in het midden van de verongelukte DC-10, op de plek waar het toestel in tweeën brak. Rob herinnert zich dat iedereen in dat deel van het toestel voorover uit het vliegtuig viel, met de stoelen waar ze ingesnoerd zaten op de rug. „Naderhand zag ik mensen uit alle hoeken en gaten van het vliegtuig komen, zelfs uit de cockpit", zegt hij.

Zijn familie zag kans van het toestel weg te vluchten voordat het ontplofte. Daarna was het ploeteren in de regen en de kou, door de modder, richting ontvangsthal in de verte. „Ik heb het schort van een serveerster afgetrokken om mijn dochtertje in te wikkelen en daarna mijn gevoelens geklucht tegen de chauffeur van een geparkeerde touringcar buiten het vliegveld", vertelt Rob.

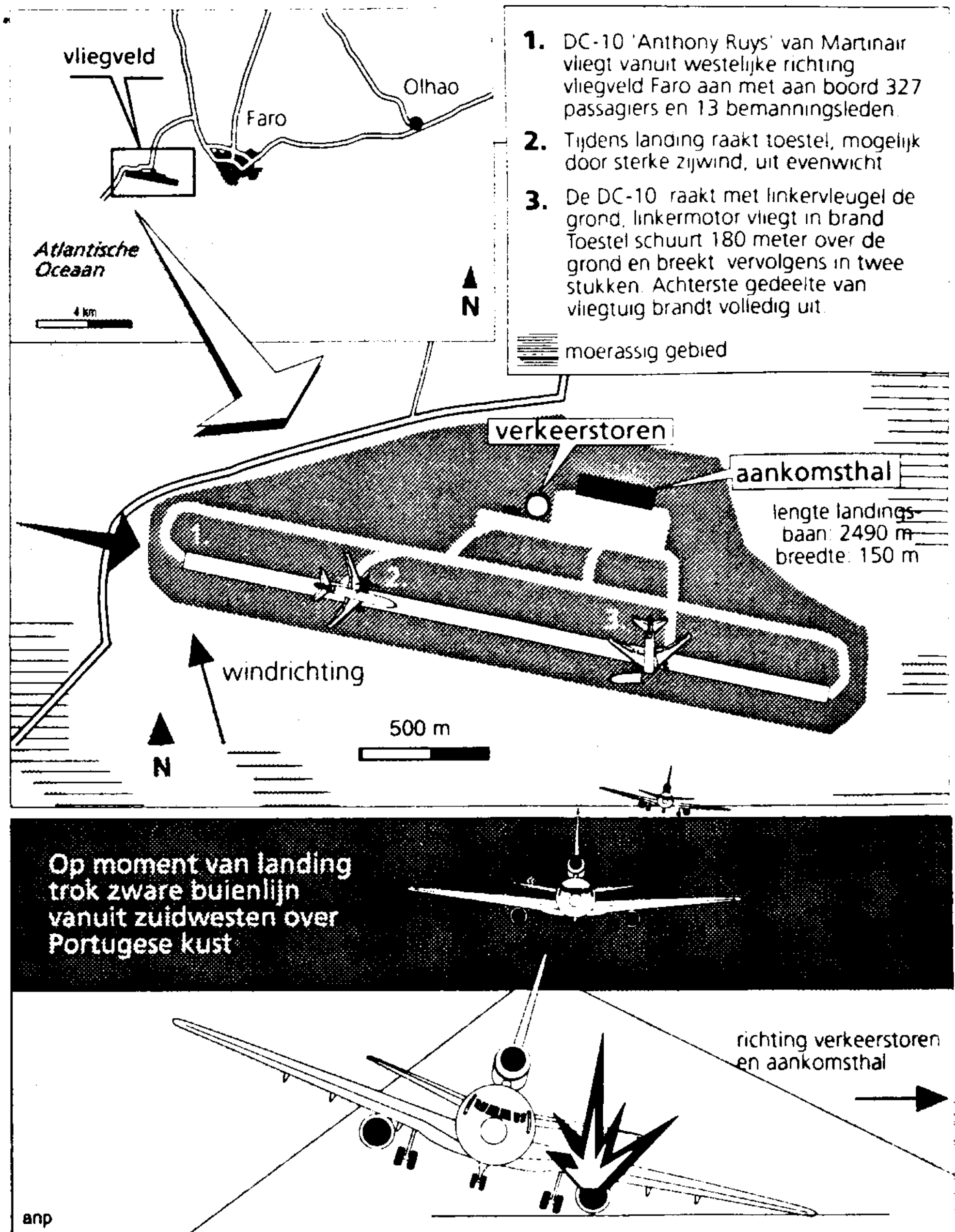
„Mensen stonden met brandwonden in de kou buiten te huiveren en op busjes te wachten en daar stond die bus, helemaal leeg".

Na wat moeilijkheden en in eerste instantie een onwillige chauffeur, was het tenslotte deze bus die de eerste groep naar het ziekenhuis in Faro bracht. „Daar was het nogal chaotisch, maar artsen en verpleegkundigen wisten snel prioriteiten te stellen", zegt Rob. Voor zijn dochtertje waren er snel droge kleren, luiers en een fles. „De identificatie van de passagiers was een ramp. Totaal geen systeem en al met al heeft dat uren geduurd".

Slangetje

Steenis, die de eerste weken niet vervoerd mag worden, ligt inmiddels op zaal, „maar daar gebeurt alles nogal ongecontroleerd", zegt Rob. Van de ene zuster mag hij drinken en van de andere zuster maar een beetje en dan is er wel weer iemand die het slangetje dat hij nodig heeft, weggooit zodat er geïmproviseerd moet worden".

Passagier Anita Sutherland uit Uden is ook in het Eva-hotel en vindt dat alles goed geregeld is. „Kleren, schoenen, alles waar je maar om vraagt, komt er", zegt ze. Het enige vervelende is dat nog niemand weet hoe lang ze in Faro moeten blijven en wanneer er een toestel naar Nederland gaat.

Onderzoek oorzaak al van start gegaan

Verongelukt toestel nog onlangs gekeurd

Vervolg van pagina 1

FARO – De chartervlucht MP 495 zat vrij vol met 327 passagiers, onder wie taalf kinderen en acht baby's. Het vliegtuig vertrok rond 05.35 uur naar Faro. De passagiers hadden een kerstreis geboekt bij een van de volgende reisbureaus: Rent-a-Casa, Hot Portugal, NBBS, SudTours, Wolf Reizen en Zonnetours. Via Martinair waren twee vliegtuigen gecharterd. Een Boeing 767 met 271 mensen landde vlak voordat het ongeluk gebeurde.

Gezagvoerder Charbon van de Boeing zag de DC-10 landen. Hij vertelde later vlammen te hebben gezien bij de linkervleugel. De Luchtvaart Meteorologische dienst in Portugal had 's morgens gewaarschuwd voor onweer, ijsvorming en zware turbulentie. De piloot was op de hoogte van deze waarschuwing.

Wind

Volgens Martinair kunnen slechte weersomstandigheden nooit alleen de oorzaak van de ramp zijn geweest. „Het weer was niet echt slecht, wat buiig", aldus woordvoerder U. Buys. „Er was geen extreme wind op het niveau waarop het vliegtuig vloog. Wel hoger, maar slecht weer kan nooit alleen de oorzaak zijn geweest. Er moet meer aan de hand zijn".

Deskundigen van de Rijksluchtvaartdienst en van Martinair zijn gisteren al in Faro aangekomen om te helpen bij het zoeken naar de oorzaak van de ramp. Daarnaast zijn mensen van de Rijksluchtvaartdienst, het Rampen Identificatieteam en een traumateam met een Airbus in Portugal aangekomen. De Airbus vertrekt vanochtend met gewonde en niet gewonde passagiers van de DC-10 uit de Portugese stad. Het traumateam heeft de afgelopen nacht gewonde passagiers onderzocht. Het team wil zo een inventarisatie maken van de aard van de verwondingen. Pas dan wordt bekend welke gewonde passagiers naar Nederland kunnen worden overgebracht.

Gekeurd

Martinair vliegt met drie DC-10-vliegtuigen die zo'n 17 jaar oud zijn. De toestellen zijn onlangs nog technisch gekeurd in verband met verkoop aan Defensie, die ze wil inzetten voor de Luchtmobiele Brigade.

Het vliegveld van Faro is gisteravond weer opengegaan. De brokstukken van de DC-10 zijn van de baan verwijderd. De luchthaven, die onlangs een ingrijpende modernisering heeft ondergaan, staat bekend als goed geoutilleerd.

Strop verzekeraars tientallen miljoenen

AMSTERDAM – De ramp met de DC-10 van Martinair in Portugal bezorgt de verzekeringswereld een formidabele schadepost. Alleen al het verlies van het vliegtuig zal leiden tot een schade-uitkering van naar verwachting vele tientallen miljoenen guldens, ook al was het toestel meer dan vijftien jaar oud. De hoogte van de uitkering wordt mede bepaald door de staat van onderhoud van het vliegtuig. Daarbij is van belang wanneer de machine haar laatste revisiebeurt heeft ondergaan.

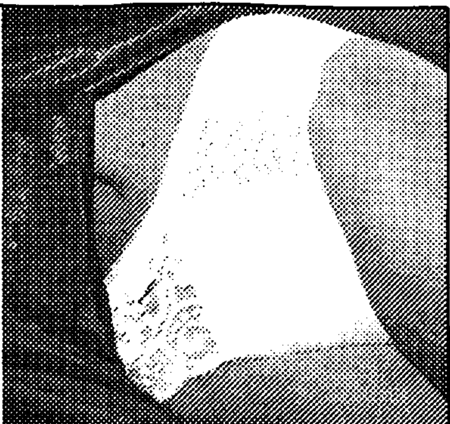
De vloot van Martinair is verzekerd bij Lloyd's in Londen en bij een consortium van verzekeringsbedrijven. Daar hoort ook de Nederlandse Luchtvaartpool bij, een gezamenlijk assurantiebedrijf van Nederlandse verzekeringsmaatschappijen, waar binnen- en buitenlandse luchtvaartondernemingen zich tegen de gevolgen van vliegtuigongelukken hebben verzekerd.

Bij deze verzekeraars heeft Martinair ook haar aansprakelijkheid jegens de inzittenden van het verongelukte vliegtuig afgedekt. Op grond van het uit de jaren dertig daterende en steeds vernieuwde Verdrag van Warschau zijn luchtvaartmaatschappijen gehouden aan hun passagiers of hun nabestaanden een uitkering te verstrekken wanneer hun iets overkomt als gevolg van een ongeluk met het vliegtuig waarmee ze reizen. Die uitkering beloopt op het ogenblik ruwweg maximaal 100.000 dollar (circa 175.000 gulden).

Los daarvan staan reisverzekeraars ook forse schadeclaims te wachten. Daarbij gaat het om aanspraken wegens overlijden van passagiers, het verlies van ledematen of organen, kosten van operaties en verpleging, het verlies van bagage en het afbreken van de vakantie.

De Europeesche, waarbij ook de hulpverleningsorganisatie SOS is aangesloten, heeft gisteren al mensen naar Portugal gestuurd om overlevenden van de luchtramp bij te staan, terugkeer naar Nederland van slachtoffers te organiseren en een overzicht te krijgen van wat er staan aan schadeclaims kan worden verwacht.

De SOS-hulpdienst zorgt namens een aantal (reis)verzekeraars onder meer voor de repatriëring van mensen, zowel van doden en gewonden als van passagiers die, hoewel niet of nauwelijks gewond, er de voorkeur aan geven om naar huis terug te gaan. Daarbij werkt de dienst overigens samen met andere, soortgelijke organisaties en met Martinair zelf.

Faro afgelegen vakantieoord

HEERLEN – Het vliegveld van Faro ligt pal aan zee, ongeveer vier kilometer van het stadje. Het luchthaventje wordt omgeven door een moerasachtig gebied van schorren, slikken en kanaaltjes.

Vliegtuigen naderen de landingsbaan vanuit zee. Het verkeersgebouwtje was tot twee jaar geleden buitengewoon krakkemikkig, maar is tegenwoordig sterk gemoderniseerd.

Vanuit Faro (spreek uit: Faroe) is het per auto alleen bereikbaar over een niet al te best onderhouden tweebaansweg. Dat weggetje werd gisteren onmiddellijk afgesloten om ambulances ongehinderd doortocht te verlenen.

De verbinding over de weg met de hoofdstad Lissabon is naar Nederlandse begrippen zeer slecht. Automobilisten doen er een uur of vier over om de ruim 200 kilometer via een tweebaansweg te overbruggen. Slechts de laatste tientallen kilometers voor de Portugese hoofdstad kan gebruik worden gemaakt van een vierbaansweg. Die omstandigheden maken het vervoer van gewonden naar Lissabon per ambulance ondoenlijk. Vandaar dat daarvoor gisteren legerhelikopters zijn ingezet.

Faro geldt niet als het belangrijkste toeristenoord aan Portugals populaire zuidkust. Wel is het plaatsje het administratieve en bestuurlijke centrum van de Algarve. Zo is Nederland er vertegenwoordigd door een consul honorair. Faro is reeds lang een uitvoerhaven voor produkten als zuidvruchten, wijn en kurk.

Veeteelt nu belangrijker dan tuinbouw

Agrarische export naar f 65 miljard

Van onze correspondent

LEEUWARDEN – De uitvoer van agrarische produkten zal dit jaar f 65 miljard bedragen. Dat is f 5 miljard meer dan vorig jaar. Toen bleef er een saldo over van f 26 miljard, nu zal het verschil tussen uitvoer en invoer bijna f 30 miljard zijn, aldus het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Was vorig jaar de tuinbouw nog de grootste exporteur, nu is dat de veeteelt.

In september tekende het hoge saldo op de handelsbalans zich al af. Toen was er door boeren en tuinders al voor f 22,7 miljard meer geëxporteerd dan ingevoerd. Het feit dat veeteelt de tuinbouw als belangrijkste agrarische tak heeft gepasseerd is voor een groot deel te danken aan de export van varkens.

Die is, wat waarde betreft, dit jaar verdubbeld: van f 860 miljoen naar f 1,5 miljard. Fokvee speelde ook een belangrijke rol: tot oktober is er voor f 53 miljoen uitgevoerd, in 1991 op driekwart van het jaar was dat nog f 28,5 miljoen.

Kaas

De kaas vertoont ook dit jaar weer het beeld van doorgaande groei. Vorig jaar na negen maanden een export van f 3,38 miljard, nu van f 3,49 miljard. Boter groeide ook: van f 918 miljoen, nu een export van f 954 miljoen.

Aan margarine, vetten en oliën ging dit jaar voor f 2,22 miljard over de grens. Vorig jaar was dat voor f 2,1 miljard. Er werd nu echter veel minder ingevoerd: voor f 2,9 miljard (f 3,3 miljard).

Balans

De tuinbouw boekte dit jaar een overschot op de handelsbalans van f 9,1 miljard. Een half miljard minder dan in 1991. De akkerbouw kwam voor f 3,93 miljard in het positief, f 1,1 miljard meer dan een jaar geleden. Daar zit echter voor f 2,4 miljard (f 2,1 miljard) aan bier, koffie en andere produkten in die op het eerste oog niet zo voor hand liggen.

Aan veevoer werd tot en met eind september voor f 200 miljoen meer uitgevoerd dan geïmporteerd. Vorig jaar was dat nog andersom en was het verschil f 300 miljoen. Een schone winst derhalve van een half miljard.

Van onze redactie economie

Algen helpen Italianen aan 'geschept' papier

HEERLEN – Een Italiaanse papierfabrikant heeft van het 'Verdriet van Venetië' sinds enige tijd veel financieel plezier. Iedere zomer worden de Adriatische kusten geteisterd door een algenplaag die de zee groen kleurt en toeristen op de vlucht doet slaan. Van deze algen maakt de kleine fabrikant Favini bij Venetië 'Alga Carta', algenpapier.

Volgens de Nederlandse importeur Pacart uit Voorhout schepte Favini het afgelopen jaar al 10 tot 15 procent van de algen uit de Lagune van Venetië. Niet alleen de zee wordt schoner dank zij deze nieuwe papiersoort, ook het produktieproces ervan is milieuvriendelijker. Bovendien onstaat er een sjiek ogend velletje papier dat met een prijs van f 2,15 per kilo kwartjes goedkoper is dan het gebruikelijke luxe-papier.

De uit zee geschepte algen worden compleet met kleine visje, schaaldiertjes en andere 'verontreinigingen' gedroogd en verwerkt. Na aanlenging met de gebruikelijke houtcellulose onstaat een grijsgroene of ivoorkleurige papiersoort met donkere spikkeltjes. De spikkeltjes zijn die stukjes vis en dergelijke. Het papier ruikt dan ook naar zee, meldt de importeur.

Het nadeel van de vislucht w[...] weer enigszins goedgema[...] doordat het papier met de ja[...] steeds 'edeler' wordt. Gew[...] papier verkleurt, maar Alga C[...] ta wordt steeds witter onder [...] vloed van licht. Des papier[...]kers droom, aldus de importe[...]

Anderhalf jaar geleden is Fav[...] begonnen met het nieuwe [...]pier; het afgelopen jaar werd [...] 100.000 ton algen verwerkt. [...] algengroei wordt veroorz[...] door de enorme agrarische [...] stedelijke vervuiling langs de[...] de Adriatische zee uitmonden[...] rivier de Po.

Kalkoen aan de waslijn

● *Zoals zijn vrouw de was ophangt, zo hangt een pluimveehouder uit Kedichem zijn zojuist geslachte kalkoenen op. Het schijnt dat op deze manier het vlees het best kan drogen. In deze hoogtijdagen van de kalkoenfokkerij brengt een doorsnee kalkoen overigens zo'n 75 gulden op.* Foto: ANP

Duitsland en Nederland van plan gezamenlijk industriebeleid te voeren

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De Nederlandse en Duitse ministers van Economische Zaken hebben gisteren een gezamenlijk werkgroep in het leven geroepen die moet adviseren over de toekomst van de industrie. Na afloop van de besprekingen in Den Haag noemde de Duitse minister J. Möllemann met name de terreinen van elektronica en telecommunicatie, waarop beide overheden gezamenlijk een strategie gaan bedenken. Ook de eventuele levering van duikboten aan Taiwan door Nederlandse of Duitse werven kwam aan de orde.

Möllemann ziet in minister Andriessen (Economische Zaken) een partner bij het formuleren van een toekomstig industriebeleid. Hij keerde zich na afloop tegen sommige Europese collega's die een dergelijke politiek liefst van bovenaf op willen leggen, dan wel alles volledig aan de marktpartijen zelf willen overlaten. Nederland en Duitsland zitten daar ergens tussenin. Beide regeringen willen vooral de voorwaarden scheppen waarin de industrie optimaal nieuwe technologie kan ontwikkelen.

GATT

Möllemann zei vertrouwen te houden in een spoedig afsluiten van een GATT-akkoord. „Nieuwe Franse voorstellen kunnen we daarbij niet accepteren", aldus de Duitse minister. Van de Franse president Mitterrand heeft hij begrepen dat het dwarsliggen van de Fransen alleen enkele 'details' betreft, maar dat Parijs eigenlijk ook snel een algemeen handelsakkoord zou willen sluiten.

In de nieuwe Bondsstaten staat Nederland ondertussen op de zesde plaats waar het buitenlandse investeringen betreft. Inmiddels hebben 48 Nederlandse bedrijven, voor een bedrag van 1033 miljoen Mark, aan Oostduitse bedrijven overgenomen van de privatiseringsorganisatie Treuhand. Hoeveel Nederlandse bedrijven geheel nieuwe vestigingen in het oosten van Duitsland hebben opgezet, is niet bekend.

Gerechtshof verbiedt sluiting Britse mijnen

Van onze redactie economie

LONDEN – Het Britse Hooggerechtshof heeft gisteren de plannen van de Britse regering John Major om 31 steenkoolmijnen te sluiten, onwettig verklaard. De sluiting van de mijnen werd in oktober door de regering aangekondigd. Hierbij zouden duizenden mijnwerkers hun baan kwijt raken.

Door de uitspraak van het juridische orgaan moet Major opnieuw Nederland of en hoe de mijnen gesloten worden.

De regering Major kwam in oktober met een plan waarbij 31 mijnen hun poorten zouden moeten sluiten. De sluiting echter zorgde voor grote opschudding en tienduizenden mijnwerkers protesteerden. Major deed water bij de wijn en kwam met een aangepast sluitingsplan voor 'maar' tien mijnen. Of de andere 21 mijnen hun poorten zouden moeten sluiten, werd onderwerp van studie.

De vakbonden klaagden de regering aan omdat ze niet voldoende geïnformeerd zouden zijn. Volgens de werknemers had de regering de wettelijke plicht tot consultatie geschonden.

Volgens de rechter zijn het oorspronkelijke plan en de aangepaste versie niet wettig. De sluiting van de tien mijnen moet worden stopgezet, zo oordeelde hij.

Volgens de oorspronkelijke ideeën zouden bij de sluiting van de 31 steenkoolgroeven ongeveer dertigduizend mensen hun baan kwijtraken.

Ian Maxwell moet half miljoen pond sterling betalen

LONDEN – Ian Maxwell, een van de zoons van de verdronken mediamagnaat Robert Maxwell, is door het Hooggerechtshof in Londen veroordeeld tot het betalen van een half miljoen pond (f 1,4 miljoen) aan de pensioenfondsen van de Mirror Group Newspapers. De diverse pensioenfondsen van die groep zijn voor enkele honderden miljoenen pond geplunderd, zoals kort na de dood van Robert Maxwell bleek. Het geld was gebruikt om de koers van de aandelen van enkele bedrijven van Robert Maxwell te steunen die dienden als onderpand bij banken.

beurs

Niet gek

AMSTERDAM – De week begon niet gek op de Amsterdamse beurs. „Geen slechte dag, wel gebrek aan affaire", typeerde een handelaar de handelsdag. Vóór de middag stond de stemmingsindex op een halve punt winst op 104, aan het slot van de handel noteerde de index 104,40. De EOE-aandelenindex sloot 2,56 punt hoger op 281,82. De CBS-koersindex ging met 0,8 punt omhoog tot 196,40. Vooral chemische en financiële waarden en de uitgevers deden het goed.

De omzet kwam uit op een magere f 1,79 miljard, f 1,3 miljard aan aandelen en f 476 miljoen aan obligaties. De obligatiemarkt was iets beter.

Voor zover het buitenland inspiratie opleverde waren dat Wall Street, dat vrijdag 44 punten hoger was gesloten, en de beurs in Frankfurt, die 23 punten of wel anderhalf procent hoger eindigde.

Vooral de chemiefondsen hadden een goede dag. DSM, vorige week vrijdag nog een daalder lager na de sombere boodschap van bestuursvoorzitter Van Liemt, trok f 2,80 aan tot f 73,30. Akzo eindigde f 1,80 hoger op f 138,60. Gist-brocades kreeg er f 0,90 bij op f 32,10.

In de financiële hoek stegen ING en Amev zestig cent tot respectievelijk f 54,20 en f 59,90. ING was een goede tweede na Koninklijke Olie op de omzetranglijst. In dit fonds werd voor f 43,5 miljoen omgezet. Onder de uitgevers ging Elsevier f 1,30 omhoog naar f 121,20, VNU f 1,20 naar f 90,50 en Wolters Kluwer twee kwartjes naar f 83,30.

Behalve Akzo kwam ook Unilever goed voor de dag met een koerswinst van f 1,70 op f 188,50, het hoogste punt van het jaar. Daarentegen moesten Philips en Koninklijke Olie omlaag.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	49,80	50,20
ABN Amro A.in F.	77,80	77,90
ABN Amro Obl.Gr.f.	190,00	190,10
Aegon	73,10	72,50
Ahold	86,20	87,00
Akzo	136,80	138,60
Alrenta	201,20	202,90
Amev cert.	59,30	59,90
Bols cert.	41,80	42,00
Bührm.Tet. c.	26,00	28,60
CSM cert.	100,30	100,80
DAF	7,40	7,70
Dordtsche Petr.	136,50	135,20
DSM	70,50	73,30
Elsevier cert.	119,90	121,20
Fokker cert.	13,90	13,90
Gist-Broc. cert.	31,20	32,10
Heineken	171,80	173,80
Hoogovens nrc	21,90	22,10
Hunter Douglas	38,30	38,50
Int.Müller	52,00	51,90
Int.Ned.Gr. c.	53,60a	54,20
KLM	24,30	24,50
Kon. KNP	26,00	26,70
Kon. Olie	149,50	147,60
Nedlloyd	28,50	28,70
Océ-v.d.Gr.	39,20	39,00
Pakhoed cert.	36,20	36,00
Philips	19,40	19,00
Polygram	42,00	42,90
Robeco	95,60	96,30
Rodamco	44,90	44,80e
Rolinco	95,20	96,00
Rorento	78,80	79,20
Stork	24,90	25,00
Unilever cert.	186,80	188,60
Van Ommeren nrc	31,80	32,30
Ver.Bezit VNU	89,30	90,50
Wessanen cert.	96,00	97,70
Wolters-Kluwer	82,80f	83,30

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 138,50 (138,60)
Kon.Olie 146,50-147,50 (147,60)
Philips 18,50-19,00 (19,00)
Unilever 188,00-188,00 (188,60)

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind.	41,00	41,00
ABN AmroHld.pref.	6,16	6,17
ACF-Holding c.	35,00f	35,00e
Ahrend Groep c.	90,00e	92,00
Asd Options Tr.	8,80	9,30
Asd Rubber	2,30f	2,30f
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	110,00	109,00a
Athlon Groep	37,80	37,80
Athlon Groep nrc	39,00	39,00
Aut.Ind.R'dam	55,00	55,00
BAM Groep	75,00	75,00
Batenburg	150,00	150,00
Beers	109,00	109,50
Begemann Groep	76,00	77,00
Belindo	310,00	310,00
Berkel's Patent	0,35	0,35
Blydenst.-Will.	25,00	26,50
Boer Boekh. Kon.	21,50f	21,50f
Boer De Winkelb.	59,50	60,00
Borsumy Wehry	49,50	51,00
Boskalis Westm.	26,50	26,50
Boskalis pref.	26,40	26,50
Brast Beheer	28,80	28,50
Breevast	14,80	14,00
Burgman-Heybroek	2450,00	2450,00
Calvé-Delft pref	800,00	800,00
Calvé-Delft cert	1174,00	1174,00
Cindu Intern.	120,30	130,30
Claimindo	296,50	296,50
Content Beheer	21,40	21,40
Credit LBN	23,00	23,00
Crown v.G. cert.	109,50	109,50a
CSM	99,50	99,80
DAF cert.	8,20	8,50
Delft Instrum.	13,80	13,80
Desseaux	104,30	104,30
Dorp-Groep	39,00	39,00
Draka Holding	22,30	22,20
Econosto	20,40	20,40
EMBA	169,00	–
Eriks Holding	67,60	66,00
Flexovit Int.	45,50	50,20
Frans Maas cert.	52,00	52,00
Fugro McClelland	25,50	25,50
Gamma Holding	78,80	79,00
Gamma pref.	5,70	5,70
Gazzarelli $	11,80	11,00
Getronics	30,10	29,90
Geveke	17,40	17,40
Giessen-de N.	121,00	120,00
Goudsmit	22,00	22,00
Grolsch	183,00e	183,00
GTI-Holding	189,00	189,00
Hagemeyer	119,80	120,20
HAL Trust B	13,10	13,10
HAL Trust Unit	13,00	13,00
HBG	175,00b	178,00
Heineken Hold.	147,90	150,00
Hes Beheer c	15,00	15,00
Hoek's Mach.	53,00	53,20
Holl.Sea S.	0,28	0,30
Holl. Ind. Mij	36,50	36,50
Hoop-Eff.bank	6,50	6,50
Hunter D.pref.	2,00	–
IHC Caland	86,00	85,50
Kas-Associatie	28,40	28,40
Kempen & Co	8,10	8,10
Kiene-Holding	95,80	95,00
Kinder Wessels	30,00	30,00
KBB	58,00	58,00
Kon. Sphinx	42,00	41,00
Koppelpoort	330,00	333,00b
Krasnapolsky	198,00	198,00
Landré & Gl.	46,00	46,80
Macintosh	30,00	30,00
Maxwell Petr.	117,60	117,00
Moeara Enim	1198,00	1198,00
M.Enim OB-cert.	15700,00	15700,00
Mooien Holding	25,50	25,50
Mulder Boskoop	41,00	41,00
Multihouse	2,60	2,40
Naeff	470,00	–
NAGRON	59,70	59,70
NIB	675,00	725,00b
NBM-Amstelland	6,80	7,00b
NEDAP	30,60	30,60
NKF Holding	108,00	108,50
Ned.Part.Mij	52,50	53,20
Ned.Springst.	6820,00	6800,00e
Norit	15,20	15,30
Nutricia GB	108,00	106,00
Nutricia VB	111,50	114,00
Nijv. Ten Cate	68,00	68,00
Omnium Europe	9,00a	–
OPG cert.	30,00	30,00
Otra Bank cert.	72,50	72,30
OTRA	224,50	229,00a
Palthe	31,00	29,00
philips div'83	18,50	–
Pie Hldg	13,10	13,00
Polynorm	134,50	134,50
Porcel. Fles	128,00	128,00
Randstad	44,20	44,80
Ravast	14,50	–
Reesink	73,10	73,50
Samas Groep	26,00	27,00
Sarakreek	14,00	14,00
Schuitema	1675,00	1690,00
Schuttersveld	32,00	31,50
Smit Intern.	19,80	19,00
St.Bankiers c.	13,10	13,10
Stad Rotterdam c	41,00	41,20
Telegraaf De	93,00e	94,50
Textielgr.Twente	83,00	83,00
Tulip Computers	10,10	10,40
Tw.Kabel Holding	111,50	111,80
Ubbink	65,50	65,50
Union	46,00	45,80
Un.Dutch Group	0,49	0,49
Vereenigde Glas	506,00	506,00
Verto cert.	16,60	15,90
Volker Stevin	43,00e	43,10
Volmac	14,70	14,10
Vredestein	14,00	14,00
VRG-Groep	21,50	21,20
Wegener	67,50	67,50
West Invest F.	9,00	8,50
West Inv.F. wb	100,00	100,00a
Wolters Kluwer	329,00	329,00
Wyers	19,20	19,20

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	78,80	79,50
ABN Amro Alfabo	50,20	50,30
ABN Amro Amer.F.	69,30	71,80
ABN Amro Eur. F.	65,00	67,40
ABN Amro Far EF.	49,60	49,70
ABN Amro Liq.Gf.	169,60	169,70
ABN Amro Neth.F.	81,40	81,80
ABN Amro rent.div	150,50	150,60
Aegon Aandelenf.	33,70	33,70
Aegon Spaarplus	5,05	5,05
Aldollar BF $	28,60	29,60
Alg.Fondsenbez.	224,00	226,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	67,00	68,60
Amvabel	84,50	84,50
Asian Tigers F.	65,80	66,10
Asian Select. F.	62,00	62,50
Austro Hung. F.	3,90	3,90
Beleg.f. Ned.	62,20	62,50
Bemco RentSel.	59,20	59,20
Bever Belegg.	2,80	2,70
CLN Obl. Div. F.	111,50	111,60
CLN Obl.Waardef.	119,60	119,70
Delta Lloyd Inv.	24,10	23,90
DP America Gr.F.	36,80	37,20
EGF Investm.	106,00	105,90
EMF Rentefonds	77,70	77,30
Eng-Holl.Bel.Tr	40,00	40,00
Envir.Growth F.	42,70	41,70
Esmeralda part.	32,40	32,70
Eur.Ass. Trust	5,60	5,60
EMS Growth Fund	97,80	98,00
EMS Income Fund	94,70	94,90
EMS Offsh. Fund	95,20	95,40
EOE Index Fnd	301,00	301,00
Euro Growth Fund	40,60	40,20
Euro-Spain Fund	5,80	5,80
Far East Sel.F.	51,00	51,20
Gim Global	50,80	50,80
Groeigarant	1,29	1,30f
Holland Fund	65,90	66,00
Holl. Eur. Fund	46,00	46,50
Holl. Obl.Fonds	126,00	126,20
Holl. Pac. Fund	88,80	89,50
Holl. Sel.Fonds	82,60	82,80
ING Bnk Dutch Fnd	44,00	44,20
ING Bnk Geldm.Fnd	56,86	56,90
ING Bnk Glob.Fund	44,30	44,80
ING Bnk Oblig.Fnd	35,60	35,60
ING Bnk Spaard.F.	102,44	102,49
ING Bnk Rentegr.F	124,10	124,20
ING Bnk Vastg.Fnd	31,90	31,90
Innovest	41,50	41,30
Interbonds	532,50	532,50
Intereffekt 500	24,00	23,90
Intereffekt wt	38,30	38,10
Investa part.	60,90	61,20
IS Himal.Fund $	6,80	6,50
Jade Foods	142,00	143,00
Japan Fund	16,00	16,00
Jap.Ind.Alpha F.	5900,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	4840,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,50	7,50
Liquirent	51,00	51,00
Mal.Capital F.$	10,80	–
Mees Obl.Div.F.	119,10	119,50
Mexico Income F.	22,00	–
MK Int.Ventures	8,00	–
Mondibel	73,10	73,10
Nat.Res.Fund	58,80	59,60
Nedufo A	113,50a	113,50a
Nedufo B	122,00	122,00
Nevas	42,00	42,00
Nevas I7 cumpref.	43,30	–
New Asia Fund	5,50	5,60
Nomura Warr. F.	0,13	0,14
Obam, Belegg.	252,70	254,10
OAMF Rentefonds	14,00f	14,10
Orange Fund	18,70	18,70
Pac.Dimensions	82,00	82,00
Pac.Prop.Sec.F.	26,40	26,40
Pierson Rente	119,60	119,60
Postb.Aand.f.	49,90	50,00
Postb.Belegg.f.	57,80	57,80
Postb.Verm.gr.f.	57,50	57,50
Rentalent Bel.	160,90	161,00
Rentotaal NV	37,10	37,10
RG America F.	109,90	110,80
RG Divirent F.	50,40	50,50
RG Europe F.	93,00	94,00
RG Florente	120,70	120,80
RG Pacific F.	90,70	91,00
RG SP Groen	57,30	57,30
RG SP Blauw	64,60	64,70
RG SP Geel	50,10	50,30
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	82,00	82,00
Schrod.Int.Pr.F	24,90	24,90
Sci/Tech $	13,60	13,50
Suez Liq.Grf.	188,60	188,70
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	168,00	170,00
Trans Eur.Fund	74,20	74,00
Transpac.F.	249,00	251,00
Uni-Invest	17,50	17,50
Unico Inv.Fund	74,30	73,40
Unifonds DM	26,80	26,80
Vaste Waard.Ned	49,80	49,00a
Vast Ned	94,00	94,00
VIB NV	53,50	53,80
VSB Mix Fund	50,80	51,00
VSB Obl.Gr.f.	106,50	105,60
VSB Rente Fonds	111,30	111,40
WBO Intern.	65,50	66,30
Wereldhave NV	78,10	78,10
Yen Value Fund	73,90	73,70
ZOM Florida F.$	21,00	22,00b

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	26,80	26,80
ABF	109,70	109,70
Austria Global	1031,00	1031,00
Berghuizer Papier	28,80	28,60
Biogrond Belegg.	10,90	10,90
Comm.Obl.F.1	95,30	–
Comm.Obl.F.2	95,05	–
Comm.Obl.F.3	95,35	–
De Drie Electr.	11,00	11,00
Delta Ll.Dollarf.	63,40	64,10
Delta Lloyd ECU	56,00	56,20
Delta Lloyd Mix	60,20	60,40
Delta Lloyd Rent	60,80	61,00
Dico Intern.	52,00	52,00
DOCdata	3,20	3,20
Dutch Take Ov.T.	38,00	38,20
Ehco-KLM kleding	37,80	37,50
E&L Belegg.1	68,20	68,40
E&L Belegg.2	75,00	75,20
E&L Belegg.3	110,40	110,40
E&L Belegg.4	78,00	78,30
E&L Kap.Rente F.	111,60	111,70
German City Est.	23,00	23,50
Gouda Vuurvast	44,50	44,50
Helvoet Holding	36,10	36,10
Holland Colours	47,40	47,50
Inter/View Eur.	3,10	3,30
Kühne+Heitz	27,70	27,70
Management Share	3,20	3,20
Ohra Aand.F.	51,50	52,00
Ohra Liq.GrF.	50,60	50,60
Ohra Obl.Df.	51,40	51,50
Ohra Obl.Grf	51,30	51,40
Ohra Totaal F.	51,40	51,60
Pan Pac. Winkel	10,30	10,30
Pie Medical	4,40	4,40
Simac Techniek	9,60	10,00
Suez Gr.Fund	51,30	51,50
Vilenzo Int.	14,70	14,20
Wereldhave	4,10	3,50
Wolff	47,00	–

Parallel top-15	v.k.	s.k.
Beseuw, van	27,00a	26,00a
Free Record Shop	15,10	14,30
Geld. Papier c.	58,50	59,10
Groenendijk	25,50	25,50
Grontmij	42,50	43,50
LCI Comput.Gr.	2,40	2,50
Melle, van nrc	54,00	54,00
Nedcon Groep	45,80	48,00
Nedschroef	51,30	51,30
Neways Electr.	4,40	4,40
Ordina Beheer	12,40	12,20
P & C Groep	76,20	76,20
Sligro-Beheer	51,60	51,60
Welna	33,00	33,00
Weweler	18,40	18,00

Wall Street	18/12	21/12
allied signal	60¼	60
amer.brands	41¾	41⅞
amer.tel.tel	49⅝	50¼
amoco corp	51¾	51⅛
asarco inc.	22⅞	22¾
bethl. steel	15⅜	15½
boeing co	35⅞	37
can.pacific	11⅝	11¾
chevron	70	70
chiquita	16½	16¼
chrysler	32½	32⅛
citicorp	19¾	20⅛
cons.edison	32¼	32¼
digit.equipm.	31¾	31⅛
dupont nemours	50⅞	50
eastman kodak	40¾	40⅞
exxon corp	6.1118	62¾
ford motor	40⅜	41
gen. electric	86⅞	87½
gen. motors	33¼	33⅛
goodyear	65⅝	64¼
hewlett-pack.	65⅞	66
int. bus.mach.	51⅜	48⅞
int. tel.tel	70¼	69½
klm airlines	13⅞	14⅛
mcdonnell	47¼	48⅛
merck co.	47	47½
mobil oil	63½	62⅜
penn central	23	22½
philips	10⅞	10⅝

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,695	1,815
austr.dollar	1,14	1,26
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,320	1,440
deense kroon (100)	27,60	30,10
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2,62	2,87
finse mark (100)	32,75	35,25
franse frank (100)	31,25	34,00
griekse dr. (100)	0,75	0,95
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	11,40	13,10
jap.yen (10.000)	138,00	144,00
noorse kroon (100)	24,50	27,00
oost.schill. (100)	15,72	16,22
port.escudo (100)	1,14	1,32
spaanse pes. (100)	1,46	1,66
turkse lira (100)	0,0170	0,0260
zweedse kr. (100)	23,75	26,25
zwits.fr. (100)	122,00	126,50

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,75935-1,76185
antill.gulden	0,9685-0,9885
austr.dollar	1,2137-1,2237
belg.frank (100)	5,4655-5,4705
canad.dollar	1,38375-1,38625
deense kroon (100)	29,110-29,160
duitse mark (100)	112,4300-112,4800
engelse pond	2,7535-2,7585
franse frank (100)	32,885-32,935
griekse dr. (100)	0,7960-0,8960
hongk.dollar (100)	22,4750-22,7250
ierse pond	2,9720-2,9820
ital.lire (10.000)	12,480-12,530
jap.yen (10.000)	142,970-143,070
nwzeel.dollar	0,9073-0,9173
noorse kroon (100)	26,095-26,145
oostenr.sch. (100)	15,9770-15,9870
port. escudos (100)	1,2270-1,2670
spaanse pes. (100)	1,5755-1,5855
surin.gulden	0,9660-1,0060
zweedse kr. (100)	25,360-25,410
zwits.frank (100)	124,620-124,670
e.c.u.	2,1940-2,1990

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)		
algemeen	195,60	196,40
id excl.kon.olie	185,80	187,00
internationals	199,60	199,20
lokale ondernem.	193,50	195,10
id financieel	156,60	158,00
id niet-financ.	229,80	231,70

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	291,00	291,80
id excl.kon.olie	258,70	260,70
internationals	309,50	308,90
lokale ondernem.	270,40	272,70
id financieel.	246,40	248,60
id niet-financ.	300,30	302,70

CBS-stemmingsindex (1990=100)		
algemeen	103,60	104,40
internation	109,90	110,10
lokaal	102,20	103,20
fin.instell	139,60	140,90
niet-financ	96,00	96,80
industrie	104,80	105,90
transp/opsl	89,10	89,70

Goud en zilver

Goud onbewerkt 18,770-19,370, vorige 18,870-19,470, bewerkt 20,970 laten, vorige 21,070 laten, zilver onbewerkt 175-245, vorige 175-245, bewerkt 290 laten, vorige 290 laten.

Dow Jones

Industrie 3312,44 -0,83

OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.
abn amro	p	apr	50,00	215	1,20
akzo	c	jan	135,00	168	4,50
akzo	c	jan	140,00	148	1,70a
akzo	p	apr	135,00	257	4,70
daf	c	jan	7,50	228	0,60
daf	c	jan	10,00	145	0,30
daf	c	apr	7,50	389	1,40
daf	c	jul	7,50	142	1,90
daf	p	apr	12,50	150	6,50
d/fl	c	jan	180,00	158	2,00
els	c	jan	120,00	137	2,90
eoe	c	jan	280,00	344	4,50
eoe	c	jan	285,00	2365	2,40
eoe	c	jan	290,00	1025	1,00
eoe	p	jan	270,00	175	1,10
eoe	p	jan	275,00	444	2,00
eoe	p	jan	280,00	836	3,60
eoe	p	jan	285,00	442	6,40
eoe	p	feb	285,00	196	7,20
gist	p	jan	32,50	150	1,60
hoog	p	apr	20,00	374	1,80
ing	c	jan	50,00	186	3,80
ing	c	jan	52,50	1358	1,50
ing	c	jan	55,00	406	0,40
ing	c	apr	50,00	338	4,90
ing	c	apr	55,00	734	1,50
ing	c	jul	52,50	335	3,10
ing	c	jul	55,00	334	1,70
ing	c	j94	47,80	649	7,10
ing	c	j95	47,50	142	8,10
ing	p	apr	55,00	657	2,50
ing	p	j94	47,80	226	1,20
phil	c	jul	22,50	142	1,60
phil	c	o94	45,00	225	0,40
phil	c	o95	20,00	199	5,30
phil	c	o96	35,00	146	2,20
phil	c	o97	22,50	162	6,40
phil	p	o95	20,00	214	3,50
olie	c	jan	150,00	191	2,00
olie	c	jan	165,00	200	0,10a
olie	c	o95	135,00	159	23,70
top5	c	jan	510,00	213	9,30
top5	c	jan	520,00	498	4,50
top5	c	jan	530,00	599	1,90
top5	p	jan	490,00	172	1,80
top5	p	jan	500,00	399	2,90
top5	p	jan	510,00	496	5,50
top5	p	jan	520,00	298	10,50
unil	c	jan	190,00	271	2,10
unil	c	okt	120,00	150	71,00a

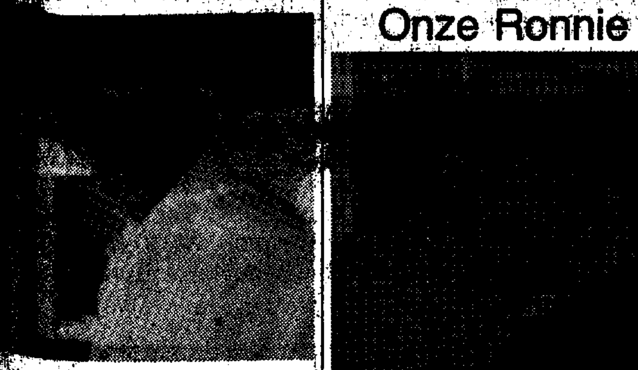
a=laten g=bieden+ex-div.
b=bieden h=laten+ex-div.
c=ex-claim k=gedaan+h
d=ex-dividend l=gedaan+g
e=gedaan+bieden vk=slotkoers vorige
f=gedaan+laten sk=slotkoers [...]

Proficiat!

Wat ik 40? Maar ik pas 18!
Proficiat

Je bent de sterkste, jij bent de slimste, was je nu nog maar de jongste. Alsnog
Proficiat Guido

Je collega's en stamkroost.

Auto en motorrijschool R. van Dorssen
Bedankt voor het behalen van ons rijbewijs bij de eerste keer!!!
Onze Ronnie

Bedankt, Astrid en Rosita.

Personeel vraag

...DIES gevr. voor privé te ... Werktijden i.o. In... mog. Tel. 046-758127.

Gevraagd DOCENT kleuter... /blokfluit op woensdagmiddag te Nieuwenhagen. Inl. 045-714775

Installatiebedrijf J.P. Hogenhuis BV zoekt voor spoedige indiensttreding een erv. MONTEUR en ervaren loodgieter/zinkwerker. Bruto... per 4 wk. ƒ 3.900,- ... vakantietoeslag en ... geld. Schrift. soll. ... aan: J.P. Hogenhuis BV, Tongerseweg 15, ... LT Maastricht.

... zoekt SCHOONMAAKSTER voor object in ... Ochtenduren. Soll. ... Postbus 209, 6470 ... Eygelshoven. Info. tel. ...82857.

... CAFETARIA-MEDEWERKER m/v, liefst ... ervaring. Bellen woensdag vanaf 16.00 uur. Tel. ...326189.

... per direkt AFWAS... m/v voor 1 à 2 avonden in de week. Restaurant ... 045-750226.

... in de huish. (30-40 jr.) ... tend in de week. ... schrift. reakties: Jans... Groenstr. 35, 6374 JK, Landgraaf.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloon. 046-742315.

Gevraagd MEDEWERKER m/v voor tankstation. Tel. 045-213207.

OG te huur

Te h. BENEDENWONING met 1 slaapkamer, keuken, grote woonkamer en grote tuin, direct te aanvaarden. Huurpr. ƒ 600,-. Tel. 045-213760 tijd.kantooruren tussen 8.30 uur en 17.00 uur. N. K. Verweyst te Hoensbroek.

HEERLERHEIDE, te h. 1-pers. appartement voor werkend persoon, ƒ 585,- all-in. 045-224070, na 18 uur.

TV/Video

Goede kleuren T.V.'s. Enorme sortering v.a. ƒ 95,- met garantie. Ook recente mod. Reeds 25 jr. T.V. Occasioncentrum GEEL, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel.045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75,-, met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Wonen Totaal

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus ook antiek. Kouvenderstr. 208, H'broek.

Nieuwjaarswens

In plaats van kaarten
kunt u op 31 december een originele
NIEUWJAARSWENS
in het Limburgs Dagblad plaatsen.
Al vanaf
ƒ 10,-
staat u erbij!
Bel
045-719966
en verras uw familie en vrienden!

Onroerend Goed

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Spaarhypotheek 7,9%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, morgen al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica Brunssum.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Kamers

Centrum-HEERLEN, kamer te huur. Tel. 045-729637

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Winkel & Kantoor

Te koop
Winkel-interieur
Voor bezichtiging e.o. informatie. Tel. 046-513008.

Auto's

Gebruikte auto kopen?
kijk bij
Auto Geusselt Maastricht
Alle merken alle prijsklassen. Luxe auto's - klein - groot. Stationcars - jeeps - busjes en bestelkars. Reeds méér dan 18 jaar uw occasiondealer. Inclusief ANWB keuring - APK - nationale autopas en gemakkelijke financiering.
Viaductweg 27-29 naast Mobil.
Bij autobaankruising. Tel. 043-621861.

Speciale aanbieding
Uw auto nog voor het nieuwe jaar winterklaar.
Introductie-prijs
voor personen-auto's, compleet reinigings-pakket (motorreiniging, interieur-reiniging, diepstomen, wassen, poetsen en polijsten v.a. ƒ 125,- excl. BTW, zonodig ook textileren en anti-vries. Ook voor bussen, campers etc.
Contra Auto-reinigingsbedrijven.
Jongmansweg 58, Heerlen-Noord. Voor info 08897-79234.

Kado-tip voor de kerst
Kado-bon voor AUTO-SPECIAALREINIGING terwaarde van ƒ 150,- nu voor ƒ 125,-.
CONTRA-AUTOREINIGINGSBEDRIJVEN
Jongmansweg 58, Heerlen-Nrd. Voor info. 08897-79234.

Auto-handelaars opgelet!
Het showroom-klaarmaken van uw personenauto's, bussen, campers etc., compleet-pakket (motor-reiniging, interieur-reiniging, diepstomen, wassen, poetsen en polijsten v.a. ƒ 125,-.
CONTRA AUTO-REINIGINGSBEDRIJVEN
Jongmansweg 58, Heerlen-Nrd. Voor info 08897-79234.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-272019.

Te k. FIAT Panda 45, bwj. '83, APK 12-'93, zwart, sunr., ƒ 70,- wegenbelasting, verbr. 1:15, roest-schadevrij, vr. ...

Ford ESCORT Bravo, 1.6 inj., bwj '89, TZ-72-VB, kat, wit, 3-drs., 65.000 km., voll. srv. boekje, i.z.g.st. Te bezicht. in Genk (B), ƒ 10.000,-. Tel. 0932-89358680.

Wegens sterfgeval Ford FIESTA te koop en herenfiets, beide als nw. Tel. 046-334313

Te koop prachtige FORD Escort 1.3L, 5-bak, m. '85, roodmet., schadevrij, ƒ 5.500,-. Tel. 045-217268.

Automaat KADETT 1300 S HB, '82, APK, als nw. ƒ 2.450,-. Sleinadastr. 52, Landgraaf/Schaesberg.

Te k. weg. omst. hed. Opel REKORD 2.0 S, bwj.'86, in perf. st., vr.pr. ƒ 6.250,-. Tel. 04750-24786.

Te koop PEUGEOT 205 GRD, bwj. '84, i.z.g.st., Eykhagenlaan 3, Landgraaf.

VW GOLF 1.6 Pasadena, 5-drs. kl. rood, km.st. 24.000, bwj. '92, vr.pr. ƒ 22.950,-. 045-225453 na 18 u.

Te k. VW GOLF 1.6, Match uitvoering, bwj. '85, 5-drs., wit, sunroof, ATS-sportvelgen, alarm, trekhaak, uitst. st., vr.pr. ƒ 10.500,-. 045-706389/322427.

Te k. VOLVO 360 GLE, bwj. '86, div. acces. vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 046-371319.

Te k. VOLVO 343 DL autom., APK, i.g.st., ƒ 650,-. Rijksweg Noord 76, Geleen.

Te k. VOLVO 345 2.0, bwj. '82, 100% in orde, APK tot maart '93, vr.pr. ƒ 2.000,-. 046-517337.

VOLVO 343 DLS 2 L, bwj. '82, i.z.g.st.,Auto Services Gooiker, Apollolaan 154, Heerlen. Tel.045-740041.

INKOOP auto's. Bet. hoogste prijs. Open tot 21.00 uur. 045-416239.

KERSTAANBIEDING bij Autohandel De Anjelier: Ibiza '86 ƒ 5.900,-; Alfa 33 '86 ƒ 5.900,-; Golf diesel '88; Audi 80 CL 4-drs. ƒ 4.900,-; Escort 1400 CL gas '86 ƒ 7.500,-; Opel Corsa '86 ƒ 6.900,-; Escort '83 ƒ 3.900,-; Triumph TR7; Honda Prelude '82 ƒ 3.600,-; Toyota Celica 1600 ST ƒ 4.900,-. Verder nog 15 andere occasions van ƒ 1.000,- tot ƒ 6.000,-. (Bij aankoop draagbare CD-speler gratis). Anjelierstr. 123a, Heerlerheide. 045-231448.

Auto KALDEBORN: Wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto!!! 045-411572.

Te k. Ford SIËRRA Sedan, bwj. '88, trekhaak, centrale vergrendeling, 70.000 km., ƒ 13.000,-. Tel. 045-326420

AUTO'S, U belt, wij kopen!! Ook zondags met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Mooie Fiat PANDA 45, bwj. '83, APK 4-'93, pr. ƒ 2.450,-. Tel. 045-...

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Seat Malaga 1.5 '85; Div Seat Ibiza's v.a. '88 t/m '90; Nissan Stanza 1.6 '85; Daihatsu Cuore '84; Honda Integra '86; VW Polo coupé '90; Opel Corsa '84; BMW 520 autom. '86. Autobedrijf CHIARADIA Seat en Citroën Dealer, Trichterweg 122 Brunssum. 045-212843.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

BMW 318, aut., t. '81, sportv. i.z.g.st., APK 12-'93, ƒ 1.750,-. Tel. 045-217202.

Ford ESCORT 1300 L, bwj. '81, APK, i.z.g.st., ƒ 2.850,-. Tel. 045-724993.

Daihatsu CHARADE bwj. '81, 5-drs., APK, i.z.g.st., ƒ 1.450,-. Tel. 045-724993.

Te k. MERCEDES 190 D '84, wit, c.v., verl. sport. wielen, get. glas, ƒ 13.900,-. Tel. 045-211071.

Te k. Opel REKORD 2.0 S, m '84, 95.000 km, (boekjes), ƒ 3.750,-. Tel. 045-211071

Te koop AUDI 100 5-cyl. automaat. LPG, '84, ƒ 5.500,-. Tel. 045-211071.

Te k. SUZUKI Swift 1.3 GL antracietmetal. bwj. 1-'92. Garage Kevin, Beitel 6A, Kerkrade. Tel. 045-421741

Sloopauto's

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

(Brom)fietsen

Te k. Vespa CIAO en snorbrommer, bwj. '91. Tel. 045-321231.

Grote Kerstshow. race en ATB met vele super-aanbiedingen. Tweewielers Math SALDEN, Limbricht-Sittard. Tel. 046-581210.

Te koop VESPA Si, i.g.st., pr. n.o.t.k. Tel. 045-327798.

Kunst en Antiek

Grote KERSTSHOW, van 20 tot 30 dec. 20 dec. geopend van 11.00 - 17.00 uur, o.a. meubels, klokken, lampen, klemgoed enz. Antiekhandel Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593.

Te koop Engelse LANTAARNKLOK, in perfecte staat. Tel. 043-477453.

Auto onderdelen en accessoires

Wintersporters opgelet
* Weissenfels sneeuwkettingen met de magnetische snelsluiting
* Thule ski-boxen in verschillende uitvoeringen
* Ski- en allesdragers in diverse uitvoeringen, voor elk type auto!

KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951

Accuhuis MEEUWSEN, Burg. Lemmensstr. 228, Lindenheuvel. Tel. 046-746324 v.a. 4 jan. de gehele dag geopend. Ruilstartmotoren en dynamo's. Accu's met speciale korting.

Muziek

Gebruikte SAXOFOONS en andere blaasinstrumenten. Goede merken met garantie. Oss, tel. 04120-25265.

Vakantie en Rekreatie

Vandaag koopavond
bij Beckers Sittard. Vandaag 20% KORTING op onze TENTENKOLLEKTIE en op vrijwel alle artikelen in onze CAMPINGSHOP. Bijvoorbeeld: Porta Potti 145 beige van ƒ 119,- nu ƒ 95.20 grijze uitv. van ƒ 125,- nu voor ƒ 100,-. DAE caravan-antenne Beckers prijs normaal ƒ 59,95 nu slechts ƒ 47,95. Overzet spiegels nu geen ƒ 9,95 maar slechts ƒ 7,95 p.st. Walker voortenten, omloopmaat 880-940 nu voor de weggeefprijs van ƒ 300,-. Ook op alle caravanluifels 20% extra korting! Kom vandaag nog profiteren van de extra korting, wij zijn open tot 21.00 uur. Rekreatiespecialisten Beckers-Sittard, Handelsstr. 22-24, handelscentrum Bergerweg, Sittard.

Opleidingen

Met ingang van 11 januari 1993 start bij E.C.H. wederom de cursus:
concentratie-negatieve faalangsttraining
Voor inl. hoofdkantoor E.C.H. studievaardigheidstraining, tel. 045-741102, fax 045-711812.

Computers

Typestoel
verstelbaar, medium rug, dik gestoffeerd
ƒ 140,- excl. BTW
Vraag naar onze IMPORTSTOELEN voor manager
Leufkens-Dubois
KWALITEIT én PRIJS
Sittarderweg 58a HEERLEN.
Tel. 045-726444 - 722815

Leufkens-Dubois
Kwaliteit én Prijs
Sittarderweg 58a, 6412 CH Heerlen.
Tel. 045-726444/722315
COMPUTER 80486SX / 25 MHZ
* Processor 80486SX / 25 MHZ
* Intern geheugen 1 MB RAM
* Behuizing Minitower met LED display
* Voeding 200 Watt power supply
* VGA-kaart Trident 16 bits, 512 kb. Resolutie; 16 kleuren bij 1024x768
* Multi I/O IDE/AT, 2x serieel, 1x parallel, 1x game aansluiting voor 2x harddisk, 2x diskdrive.
* Harddisk 40 MB. / 28 msec.
* Diskdrive 3½" diskdrive (1,44 MB.) Epson of Panasonic
* Toetsenbord AT-101 keys
* Monitor VGA paperwhite, resolutie 800x600
SPECIALE AANBIEDING:
ƒ 1.575,- excl. BTW
GARANTIE: 12 MAANDEN VOLLEDIG.
* Elke andere configuratie kunnen wij U leveren

Barlage Computer Hardware
Rijksweg-Zuid 98, Geleen.
Nu leverbaar:
Amiga 1200 ƒ 1.195,-
Amiga 2000 ƒ 895,-
Nintendo-spellen al vanaf ƒ 60,-
Verder leveren wij alles van Nintendo, Amiga en Sega.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

HERSTOFFERING/renovatie van zitmeubelen of nieuwe creaties in stof of leder uw Edelvakman "Eurosalon New Baan Bree-Peer in België. Ook open op zat. en zondag. 0932-11634591, dinsdag gesloten.

Het juiste adres voor een komplete afbouw o.a. scheidingswanden en systeemplafonds- speciale systemen voor de WONINGBOUW: Kompleet gemonteerd met verlichting. Snelle en correcte montage. Vraag vrijblijvend een offerte. Tel. 045-456515.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-329178.

Kachels/Verwarming

KACHELS, gashaarden, inzet, inbouw. Gratis geplaatst. Diverse aanbiedingen. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te koop ALLESBRANDER, pr. ƒ 350,-. Tel. 045-218221.

Vroom de tuin

Beton Beelden
voor binnen en buiten
Een leuk kerstkado
Betonwarenfabriek
Gebr. Creugers
Economiestraat 46,
Hoensbroek. Tel. 045-213877 (Bij station).

IMPREG Tuinhout b.v. In de Cramer 18, Heerlen. 045-717733 bijna alles voor uw tuin. Bezorgen mogelijk.

Diversen

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nieuwe gebitsprothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. 045-228211.

NOVEEN St. Clara. Belangrijk. Vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 2 dingen die vast onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt wat u vroeg. L.J.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten
koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.
WITTE HAL SITTARD EN MAASTRICHT
Waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst
60% korting
Elke dag nieuwe aanvoer, elke dag superlage aanbiedingen
OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Seleco kleuren televisie
21 SS 369, grootbeeld kleuren TV met afstandsbediening en teletekst, incl. daglichtscherm
geen ƒ 1.598,- of ƒ 1.099,- maar
ƒ 699,-

Sherwood cassettedeck
DS 1136 G, cassettedeck met regelbaar opnameniveau en Dolby B ruisonderdrukking, verschillende opname- en afspeelfuncties
geen ƒ 399,- of ƒ 299,- maar
ƒ 199,-

Blue Air wasautomaat
AR 2895 XTE, vrije temperatuurkeuze, regelbaar toerental van centrifuge tot 800 toeren, RVS trommel en kleine wasjes
geen ƒ 1.699,- of ƒ 999,- maar
ƒ 699

Bosch magnetron oven
HMT 712, regelbaar vermogen 750 Watt, 27 liter inhoud en draaiplateau, tijdschakelaar tot 60 minuten
geen ƒ 1.099,- of ƒ 599,- maar
ƒ 298,-

witte hal
Sittard
Bergerweg 51-53. Industrieterrein Bergerweg.
Tel. 046-518162.
Maastricht
Scharnerweg 66-70, achter Horn keukensuper.
Tel. 043-633162. Ook uw adres voor keuken - inbouwapparatuur met grote kortingen.

IJSK. gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,. 045-725595.

(Huis)dieren

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te k. langharige TECKEL-PUPS met stamb. en pasp. enz. pr. ƒ 450,-, van erkende kennel. Tel. 045-251099.

Te koop jonge HENNEN tegen de leg. 04499-1341.

Te koop YORKSHIRE Terriers ƒ 280,-; nest blonde bouviers met stamboom. Tel. 04138-78176.

Te k. PEKINEZEN, dwergteckels en boemers. Tel. afspr. tel. 04492-1616.

Te koop gevr.

De hoogste prijs voor oude METALEN. Irik oud papier en metaalhandel, Papperjans 36, Heerlerheide. Tel. 045-212913.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Gevr. leren BANKSTEL, barok meubels, antiek, kasten, inboedels enz. Tel. 045-725595.

Te koop gevraagd DUIVENHOK 3.00x2.00 mtr. Tel. 045-310009, na 19 uur.

Opwindbaar SCHOMMELTJE met kuipstoeltje van Fisher Price voor baby of peuter. Tel. 045-310350 tussen 20.00-22.00 uur.

Te k. POCKET-LINE type technofoon PC 107, vr.pr. ƒ 2.100,-. Tel. 045-271920.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

06-lijnen

Welke man
wil gratis naar bed met eenzaam meisje 25 jaar.
06-320.324.94 (100 cpm).

06 Gay Café
Oost Nederland 75 ct.p.m.
06-320.327.55.

Langzaam zakt de
naakte vrouw
door haar knieën, ze zit bovenop hem "is dit nu een standje"? vraagt ze verlegen
06-340.340.30 - 50 cphm.

Ja, ik wil graag een goede beoordeling, ooohh, moet ik daar voor m'n broekje uittrekken? Maar meneer,
wat doet U nu?
06-340.340.21 - 50 cphm.

Hij bindt de
naakte vrouw
vast, ze trilt van angst als hij de leren zweep pakt
06-340.340.90 - 50 cphm

Nu nog meer Meisjes live! Vanaf nu heb je de kans om met meerdere lekkere meisjes in Haarlem te worden doorgeschakeld!
Probeer het maar! 100 cpm
06-340.340.10
Red Ear Productions.

Wij willen live met je vrijen! Maak je keuze met wie je lekker wil vrijen en doe alles wat thuis niet kan!
06-340.340.25
100 cpm. continu 24 uur p.d.

Privé Adressen!
Heeft u zin in Sex en bent u op zoek naar échte privé adressen en telefoonnummers? Wacht dan niet maar draai: 06-320.320.80 100 cpm (boven de 18 jaar).

(Geheime) Privé telef. nummers! Meer dan 350 vrouwtjes geven hun (geheime) telefoonnummer!
06-96.45
100 cpm. continu 24 uur p.d.

Zapp Sex!
Je kunt met je draaischijf of druktoets heen en terugspoelen. Op je hoogtepunt kun je het lekkerste blijven herhalen. 100 cpm.
06*95*60

Als ze die knul in bad doet gaat
haar mond
vanzelf naar die..
06-320.326.91 50 cphm

Een trots rijk blondje. De jongen laat haar
naakt....
06-320.340.41 50 cphm

Plots staat de vriend van mama naast Sandra's bed.
Eindelijk
06-320.329.23 50 cphm

De 30+ box
Wie volop meeswingt, vindt hier het contact of de vriendschap met fijne leeftijdgenoten. 06-320.321.31 50 cphm

Leuk vrouwtje
Privé, slank, geeft haar tel.nr. verteit iets over haarzelf, wacht dat jij haar belt.
069-789 100 cpm

!!!Grieks!!!
Marcha v. achter 50 cphm
06-9618

Frans! Grieks! Russisch! Lekker eindl! 75 cpm
06-320*320*59

Griekse porno!
Ze bukte
Zonder slipje over de tafel? 18 jr. is ze. 75 cpm.
06-320*320*62

Rijpe dame live opgenomen toen ze op bed lag. 75 cpm
06-320*320*38

Lesbische meisjes. Petra en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee. 75 cpm
06*96*08

06-320.320.06
Lesbische Meisjes, 50 cphm.

***Pikante**
Sexdating* Deze heerlijke meiden en jongens zoeken dringend....(75 cpm)
06-320.350.75

Zwarte harde sado technieken
SM MANIAC
06-320.324.12 (75 c/m)

100% Live een echte vrouw aan de lijn!
06-96.59
100 cpm. continu 24 uur p.d.

Bezweet stapt de vrouw onder de douche, plots wordt ze vastgepakt, de man drukt haar prille
naakte lijf
tegen zich aan. "Oh nee, niet doen" 06-340.340.20 -50 cphm.

Beleef jou
FANTASIE
met een meisje voor jou alleen. Live en apart
06-320.370.50 (75 cpm)

Adressen privé
Ze willen je verwennen, en ontvangen je privé of komen bij je langs, ze geven zelfs hun eigen adres en tel.nr. 100 cpm. 06-96.80

06-320.320.07
Lesbi Love 50 cphm

06-320.320.08
Sexy meisjes 50 cphm.

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 .. 325.10
Gaysex Limburg .. 325.73
Jack off privé .. 321.16
Darkroom .. 324.16
Gay Pervers .. 329.16
Bi-sex .. 323.36
Jongens-sex .. 325.19
Studenten .. 327.56
Travestie .. 325.09
Transsexueel .. 321.36
Jurken & Pumps .. 325.94

Callgirls
06-320.325.05 (75 cpm.)

Mijn dromen komen uit.
erotifoon
06-320.320.12 75 cpm

Vrouwen vertellen alles eerlijk
"Lesbi Live"
06-320.323.12 75 cpm

vrije meiden
zkn. regelmatig sexkontakt
06-320.320.55 (37,5cphm)

400 meisjes
willen een afspraakje!
06-320.322.11 (37,5cphm)

300 meiden
zoeken een heet slippertje.
06-320.321.44 (37,5cphm)

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden, en hete vrouwtjes.
06-320.330.46 (37,5cphm)

Direkt kletsen
met leuke meisjes: 06-9757.
Altijd succes (50cphm).

Ondeugende Evelientje:
06-95.30
Bel voor sexkontakt:
06-96.02
Zoek je 'n vluggertje?
06-96.62
Stripspelletje
06-96.63
Snel sexkontakt:
06-96.64
Sex kontaktlijn:
06-96.65
Direkt 'n meisje:
06-97.10
Bel snel!! (37,5 cphm)

Direkt snel sexkontakt
sex-kontakt
06-320*320*32 (50cphm)

Hete meisjes
willen écht snel sexkontakt.
Nu met telnr.
06-320*330*66 (37,5cphm)

240 vrije meiden zoeken
*****sex*****
Info: 06-97.80 (37,5cphm)

Nu direkt
een afspraak met een leuk meisje. (50cphm)
06-320*322*33

homo-direkt apart
Op zoek naar 'n opwindend afspraakje met een lekkere knul? Je hebt direkt kontakt!
06-320.322.75 (37,5 cphm)

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 50 cphm
06-320.320.14

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm
06*96*09

Val je voor dominante vrouwen. 75 cpm.
06-320*332*32 Bel je
meesteres

Lady Bizarl Live opgen. De meesteres, geselingen, travestie. 75 cpm
06-320.324.68

Direkt kletsen
met een leuk meisje!
06-320.330.90

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters.
S.M. voor 2
06-320.329.99 (37,5cphm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-320*330*18 (37,5 cphm)

Leuke meiden
zoeken z.s.m. een vriend.
06-320.330.77 (75c/m)

Direkt een meisje.
Druk op de nul voor meer meisjes.
06-320.322.05 (37,5 cphm)

meisjes 18 jr.
zoeken een ervaren vriend
06-320.330.43 (37,5cphm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
Bel 06-9501 (37,5 cphm)

Meisjes willen bijverdienen
sexadressen
06-320.330.80 (37,5cphm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. 06-9502 (37,5 cphm)

Hete meisjes willen snel een sexafspraak!
Direkt
06-320.326.86 (50cphm)

Direkt een leuke meisje aan de lijn. Vraag haar telnr voor een avondje uit. (37,5 cphm)
****06-9510****

Bi-Sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen
06-320.330.87 (37,5cphm)

Homo-Jongens
Hoor ze heet tekeer gaan.
06-320.330.88 (75c/m)

06-9511
Duik in bed met 'n hete meid, vraag haar telnr (37,5 cphm)

Privé-Kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn 06-9570 (50cphm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil
06-320.330.91 (37,5cphm)

****06-9603****
Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen. (75c/m)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-Dating
06-320.330.95 (37,5cphm)

Vrouwtjes
en meisjes 18 jr. zoeken voor strelks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnr. Bel 06-9661 (75 c/m)

Privé-adresjes
voor echte hete meiden?
06-350-222-23 (75 cpm)

De hete TWEELING neemt jou direct gratis apart voor
'n sexgesprek
06-320.330.73 - 75 cpm.

Wim in de war. Na werktijd zit zij plots
naakt
op zijn schoot.
06-320.323.85 50 cphm.

Kontaktclubs

PARADISO
Europaweg Nrd. 158, Landgraaf. Tel.045-317032 v.a. 14 u.

Sacha's escort
Wilt u in deze dagen lief en warm gezelschap? wij zijn vanaf 19.00-05.00 uur voor u bereikbaar.
☎ 045-463386
nu ook privé Holzstraat 103, kerkrade.
Keuze uit 7 leuke, jonge meisjes.

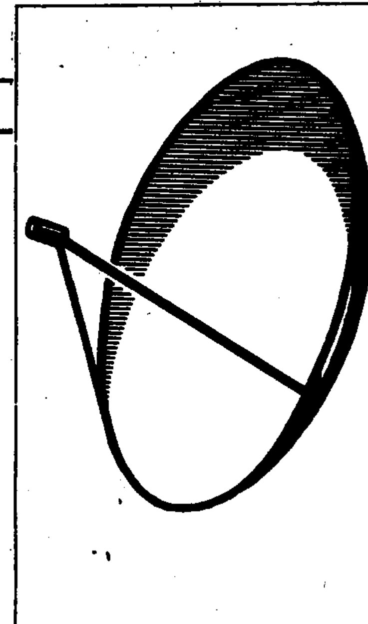
Club Eden
diverse dames "staan" voor u klaar in onze sfeervolle club vindt u o.a. video + bubbelbad, waterbed, diverse drankjes en een intieme sfeer. Dagelijks geopend vanaf 19.00 tot 05.00 uur. Club Eden, Holzstraat 103, Kerkrade.
☎ 045-462084.
Nog plaats voor 2 spontane meisjes.

!!! Hot Girls !!!
"Escort Limburg" 7 dagen per week. Tel. 06529-80304.

Sex-O-Theek Liberta
Veel jonge sexy meisjes voor al Uw erotische wensen, naakt-dansen, vrijen en knuffelen. Open sex of privé. Voor 1 all-in prijs kunt U 3 keer onbeperkt relaxen, incl. alles. Privé-parking. Credit-cards accepted. Ma. di. en do. van 12.00-02.00 uur en wo. en vr. van 12.00-18.00 uur.
Maaseikerweg 24, Susteren. Tel. 04499-4346.

Knap meisje 24 jr., slank, DD cup
SPECIALITEIT FRANSE EN RUSSISCHE MASSAGE
☎ 045-228481.

Voor Piccolo's zie verder pagina 16

Nederland 1

Avro/NCRV/NOS
15.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 ●● **Journaal.**
16.09 (TT) **Service Salon.** Gevarieerd middagmagazine. Presentatie: Amanda Spoel en Simone Wiegel.
17.17 **Alle dieren dieren tellen mee.** Dierenmagazine. Presentatie: Judith de Bruijn en Henk Lommers.
17.45 **Boggle.** Woordspel. Presentatie: Dodi Apeldoorn.
18.15 **Sesamstraat.** Gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Bouwen.
18.30 (TT) **Jeugdjournaal.**
18.40 (TT) **Het Klokhuis.** Informatief kindermagazine.
19.01 **Tussen kunst en kitsch.** Kijkdag in kasteel Radboud in Medemblik. Presentatie: Cees van Drongelen. Vooraanstaande experts op het gebied van kunst en antiek vertellen boeiende bijzonderheden over opmerkelijke sier- en gebruiksvoorwerpen, die door het publiek uit eigen bezit zijn aangedragen tijdens een door de Avro gehouden open dag.
20.00 (●●+TT) **Journaal.**
20.24 **Het verhaal van Kees.** Film van André van Duren. Met: Herman Veerkamp, Herman Finkers, Laus Steenbeeke, e.a. Herh. Het dagelijkse leven in oorlogstijd gezien door de ogen van een tienjarige Twentse jongen Kees.
21.27 **Televizier.** Actualiteitenrubriek. Presentatie: Ria Bremer/Karel van de Graaf.
22.05 **Birds of a feather.** Engelse comedyserie. Afl.: Keep off the grass. Sharon en Tracey zien een bekende van Chris en Darryl in en uit een auto springen. 's Avonds verschijnt diens foto op televisie. Wat te doen?
22.37 (TT) **Bekentenissen.** Programma waarin mensen anoniem het geheim van hun leven vertellen.
23.06 **Cheers.** Amerikaanse comedyserie. Herh. Cliff wil zijn moeder bewijzen dat hij echt wel op eigen benen kan staan.
23.31 **Wijnwereld.** serie over Spaanse wijnen. Afl. 4.
23.56-00.01 ●● **Journaal.**

Nederland 2

Veronica/NOS
13.00013.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 ●● **Journaal.**
16.05 **Samson.** Belgisch kindermagazine.
16.45 **Zorro.** Amerikaanse serie. Afl.: Een milieuprobleem. Een onderzoek naar twee sterfgevallen leidt Zorro naar een gevaarlijk milieuprobleem.
17.10 ●● **Countdown.** Muziekprogramma met Rob Stenders.
17.45 ●● **Rinkeldekinkel.** (Met Jeroen van Inkel), popjournaal.
18.00 ●● **Journaal.**
18.20 **De heilige koe.** Auto- en motorsportmagazine.
18.50 **Blinde hartstocht.**
19.20 ●● **Veronica film & video.** Filmmagazine gepresenteerd door René Mioch.
19.50 **Dangerous affection.** Amerikaanse komische thriller uit 1987 van Larry Elikann. Met: Judith Light, Jimmy Smits, Rhea Perlman e.a. Sams moeder Cathy Proctor is hoogzwanger als ze gaat scheiden. Ze krijgt steun van haar vriendin Claudia. Die steun komt nog goed van pas als Sam na het vinden van een postzegel in gevaar komt.
21.30 (TT) **In de Vlaamsche pot.** Comedyserie. Afl. 13: Chateau Sweelinck Aerdenhout. Gilles organiseert een wijnproefavond. Dankzij de bemoeienis van Frits loopt het avondje niet helemaal goed af.
22.00 **Spider's web.** Duitse miniserie uit 1989 van Bernhard Wicki. Met: Ulrich Muehe, Klaus Maria Brandauer, Elisabeth Endriss e.a. Deel 4. Het dramatische verhaal speelt zich af in Berlijn, vijf jaar na de Eerste Wereldoorlog. Duitsland kampt met een huizenhoge inflatie en gewelddadige demonstraties. Gok heerst er een groeiend anti-democratisch klimaat. Theodoor Lohnse, in de oorlog een ambitieuze luitenant, studeert rechten en geeft les bij de bankier Efrussi.
22.45 **Algemeen voorlichtingsprogramma.**
23.15 **Ziekteverzuim.** Les 6.
23.45-23.50 ●● **Journaal.**

Nederland 3

VPRO/NOS
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
15.00 **Laurel & Hardy.**
15.17 ■ **A damsel in distress.** Amerikaanse musical uit 1937 van George Stevens. Jerry, een jonge Amerikaanse danser, raakt tijdens een serie voorstellingen in Londen verliefd op een rijke erfgename.
16.59 **Dr. Krankenstein.** Medische horrorserie. Afl. 2: Honger en dik. Herh.
17.30 **Als er maar een geloof is.** Reportage over een nieuwe vorm van ontmoetingsonderwijs met christenen en islamieten. Herh.
18.00 ●● **Journaal.**
18.20 **De parkeerplaats.** Documentaire over mensen die vluchtelingen om principiële redenen helpen: Herh.
18.55 (TT) **Lingo.** Woordspel gepresenteerd door Francois Boulangé.
19.25 **Van Gewest tot Gewest.** Regionaal magazine.
19.58 **De connaisseur.** Cultuurquiz gepresenteerd door Ad 's-Gravesande.
20.33 **Muren van glas.** Documentaire over politie en mensenrechten in Nederland en Turkije. De politie mag geweld gebruiken ter bescherming.
21.26 **Suite 215.** Serie. Afl.: Eine kleine Nachtmusik. Peter is een muzikaal talent en geeft al jaren concerten in vele landen. Zijn stiefouders hebben hun zaak aan de kant gedaan om Peter te begeleiden. Maar Peter is nu 15 en krijgt nieuwe interesses...
22.00 (●●+TT) **Journaal.**
22.15 **Studio sport journaal.**
22.30 **Nova.** Actualiteitenprogramma. Presentatie: Paul Witteman.
23.05 **Het contract.** Korte film van Melinda van Berlo. Met: Arthur Semay, Els Olaerts, Jack van Poll e.a. Miel is drummer bij een amateurbandje, maar droomt van een carrière bij een echte jazzband. De studie van zijn zoon Tom en de ziekte van zijn vrouw Mariette geven hem echter geen kans daartoe.
00.05-00.10 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

07.00 **Ochtendprogramma.** Met nieuws, tekenfilms, series en spelprogramma's.
11.30 **Muziekspecial.** Lionel Richie. Regie en samenstelling: Ferry van der Wijst. Herh.
12.10 **Beverly Hills 90210.** Amerikaanse serie. Herh.
12.55 **Je eigen huis.** Doe-het-zelf programma. Herh.
13.25 **Lied en leed.** Slot van dit praatprogramma.
14.20 **Carol & Company.** Amerikaanse comedyserie. Herh.
14.45 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow.
15.30 **Santa Barbara.**
16.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
16.30 **Prijzenslag.** Spelprogramma.
17.00 **5 uur show.** Presentatie: Viola Holt.
18.00 **Journaal.**
18.20 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap rond twee families.
18.45 **RTL Club.**
19.00 **Rad van fortuin.** Spelprogramma. Presentatie: Hans van der Togt.
19.30 **Journaal.**
19.50 **Weerbericht.**
20.00 **Goede tijden slechte tijden.** Nederlandse dramaserie.
20.30 **Hitbingo.** Aflevering van een reeks showprogramma's waarin met kandidaten en de mensen thuis het wereldberoemde bingospel wordt gespeeld.
22.00 **Ursul de Geer.**
23.00 **Young Catherine.** Slot van deze Engelse miniserie in vier delen.
23.50 **Journaal.**
00.05 **Studs.** Amerikaanse datingshow. Presentatie: Mark DeCarlo.
00.30 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh.
01.15 **The chain reaction.** Australische speelfilm uit 1980. Regie: Ian Barry. Bij een Australische opslagplaats voor nucleair afval gebeurt een rampzalige ongeluk dat door de veiligheidsdienst in de doofpot wordt gestopt. Rolverdeling: Steve Bisley, Arna-Maria Winchester, Ross Thompson, Ralph Cotterill e.a.
02.45 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

14.30 **Bachelor and the Bobby-soxer.** Amerikaanse komedie uit 1947 van Irving Reis.
16.00 **Grensstad.** Frans/Amerikaans/Canadese westernserie.
16.25 **Samson.** Gevarieerd kinderprogramma.
17.25 **Duupje.** Animatieserie.
17.30 **Vuurtoren.** Gevarieerd kindermagazine.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenloos.** Amerikaanse serie.
18.35 **Top score.** Spelprogramma.
19.03 **Buren.** Australische serie.
19.25 **Lotto-winnaars, mededelingen en programma-overzicht.**
19.30 **Journaal en Sport.**
20.00 **De drie wijzen.** Quiz met Kurt van Eeghem.
20.30 **Tura in Symfonie.** Concert van Will Tura met het BRTN Filharmonisch Orkest o.l.v. Fernand Terby in Vorst Nationaal.
22.00 **N.V. de Wereld.** Reportagemagazine.
22.30 **Vandaag en sport.**
22.55 **Programma van de Liberale Televisie- en Radio-omroep.**
23.30-23.35 **Coda.** Pie Jesu, Requiem opus 48 van Fauré, door Isabelle Kabatu en het Muntorkest o.l.v. Marc Soustrot.

België/TV 2

18.50 **Journaal.**
19.00 **Het Surrealisme.** Serie.
19.30 **Het capitool.** Amerikaanse soapserie.
19.53 **Kronieken.**
20.00 **Cordon Bleu.** Culinaire serie.
20.30 **Kijk uit!** Verkeersquiz.
20.35 **National Geographic.** Amerikaanse documentaireserie.
21.30 **Journaal** en sport.
22.00-23.45 **Van der Valk.** 3-delige Engelse tv-film over de Nederlandse commissaris Piet van der Valk, naar het werk van Nicholas Freeling. Met: Barry Foster, Meg Davies e.a. Afl. 3: The ties that bind.

België/RTBF 1

12.05 Vacaturebank. 12.25 Jeunes docteurs. 12.55 Weerbericht. 13.00 Nieuws. 13.20 La ciociara. 15.00 Le jardin extraordinaire. 15.35 Autant savoir. 15.55 Gourmandises. 16.15 Nouba nouba. 17.10 Jeu des dictionnaires. 17.35 Un privé sous les tropiques. 18.30 Ce soir. 18.55 Le bon numéro. 19.20 Joker- en lotto-trekking. 19.30 Journaal en weerbericht. 20.05 Edith Piaf: Une brève rencontre. 21.00 Plein cadre. 22.20 Weerbericht en laatste nieuws. 22.40 24 H sur les marchés. 22.50 Dallas, ville frontière, Amerikaanse western.

België/Télé 21

15.40 Reflets. 16.40 Document: Le génocide reine. 17.40 Nouba nouba. 18.30 Radio 21. 19.00 The woman who wanted to live. 19.30 Journaal (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.00 Rétro 21: 1961 - La bride sur le cou. 21.30 Weerbericht en beursberichten. 21.35 sabelle Eberhardt ou la magie. 23.15 Dallas, ville frontière, Amerikaanse speelfilm.

TV 5

07.00 Nieuws. 07.40 Méthode Victor, cursus Frans. 07.55 Nieuwsflits. 08.00 Canadees nieuws. 08.25 Nieuwsflits. 08.30 Le jardin des betes. 08.45 Confidentiel femmes. 08.55 Nieuwsflits. 09.00 Enjeux/Le point. 10.00 Espace francophone. 10.30 Sindbad. 11.00 Reflets - Images d'ailleurs. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 La chance aux chansons.12.45 Zwitsers nieuws. 13.15 Le parc des braves. 13.40 Elsa, Elsa, komedie. 15.15 Spécial cinéma, filmrubriek. 16.00 Nieuws. 16.15 Vision 5. 16.30 Une peche d'enfer. 16.55 Confidentiel femmes. 17.05 Comment ca va? Gezondheidsmagazine. 17.30 Gourmandises. Culinaire rubriek. 17.45 Méthode Victor, cursus Frans. 18.00 Questions pour un champion.18.30 Nieuws en weerbericht. 19.00 Le jeu des dictionnaires. spelprogramma. 19.25 Clin d'oeil. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Nord Sud, Amerikaanse ... 21.00 Nieuws. 21.30 Envoyé spécial. 23.30 Laatste nieuws. 23.55 Bouillon de culture. 01.10 Musique au coeur - Le Requiem de Verdi.

RAI UNO

06.00 Documentaire. 06.50 Uno mattina. 10.00 Nieuws. 10.05 Uno mattina economia. 10.15 Serie. 11.00 Nieuwsflits. 11.05 Serie. 11.55 Weerbericht. 12.00 Servizio a domicilio. 13.30 Nieuws. 13.55 TG 1 tre minuti di... 14.00 Prove e provini a scommettiamo che...? 14.30 TG 1 auto. 14.45 L'albero azzuro. 15.15 Zorro. 17.55 Oggi al parlamento. 18.00 Nieuws. 18.10 Italia. 18.45 Ci siamo. 20.00 Nieuws. 20.40 Partita doppia. 22.30 Caffè italiano. 23.00 TG 1 linea notte. 23.15 Caffè italiano. 24.00 Nieuws en weerbericht. 00.30 Oggi al parlamento. 00.40 Mezzanotte e dintorni.

BBC 1

07.00 Teletekst-overzicht. 07.30 BBC Breakfast news. 10.00 Blood and Honey. 10.20 The new Yogi Bear show. 10.30 Come midnight monday. 11.00 Nieuws. 11.05 Playdays. 11.30 Babar the little elephant. 12.00 (TT) Nieuws. 12.05 Wonderful life. Engelse speelfilm uit 1964 van Sidney J. Furie. 13.50 Good morning with Anne and Nick. 13.55 Regionaal nieuws. 14.00 (TT) Nieuws. 14.30 (TT) Neighbours. 14.50 (TT) That's entertainment. 16.50 Harum scarum. 17.00 Dooby Duck's Euro Tour. 17.05 Spacevets. 17.20 The Chipmunks. 17.35 (TT) Artifax. 18.00 Newsround. 18.10 (TT) Grange Hill. 18.35 (TT) Neighbours. 19.00 (TT) Nieuws. 19.30 Regionaal nieuwsmagazine. 20.00 Telly addicts fast forward special. 20.30 (TT) EastEnders. 21.00 (TT) 2point4 children. 21.30 (TT) A question of sport. 22.00 (TT) Nieuws. 22.30 (TT) Poltergeist II. 00.00 Diamond's Christmas concert. 00.45 The treasure of the Sierra Madre. 02.45 Weerbericht.

BBC 2

09.00 Breakfast news. 09.15 ... Falcon in danger. 10.25 A man alone. 11.55 Christmas carols. 12.00 Chalk. 12.15 Drift the mute swan. 13.10 Nikolaeva plays Shostakovich. 13.40 The Lambeth Boys. 14.40 Cold TV. 15.00 Nieuws. 15.30 Away in a manger. 16.00 Nieuws. 16.40 Small world. 16.50 (TT) Nieuws. 17.00 The band wagon. 18.50 (TT) Life with Eliz... 19.00 Up periscope. 20.50 Travel show guides special. 21.30 Food and drink Christmas quiz. 22.00 (TT) Quantum leap. 22.50 (TT) Troubleshooter. 23.30 Newsnight. 00.15 (TT) American gigolo. 02.10 Weerbericht.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Skiën. 10.30 ... rogoals. 11.30 Aerobics. 11.50 Skiën. 13.30 Aerobics. 14.00 Historisch voetbal.15.00 Best of tennis. 17.00 Historisch voetbal. 18.00 Eurogoals. 19.00 Skiën. 20.00 Havoc. 21.00 Eurogoals. 21.30 Eurosport nieuws. 22.00 Kickbokse. 23.30 Boksen. 00.30 Eurosport nieuws.

Sportnet

08.00 Eurobics. 08.30 Zeilen. 09.00 Golf. 11.00 Kickboksen. 12.00 Eurobics. 12.30 Top match. 14.00 NHL ice hockey. 16.30 Autosport. 17.00 Wintersport. 17.30 Beachvolleybal. 18.00 Football Europa. 19.30 World snooker classics. 21.30 Boksen. 23.30 NFL American football. 01.30 Zeilen.

Super Channel

05.30 Victory with Morris Cerullo. 06.00 Super shop. 06.30 Business tonight. 07.00 Rodina. 07.30 News watch. 08.30 News watch. 09.00 Channel E. 09.30 Super shop. 11.00 Travel magazine. 11.30 Business tonight. 12.00 Business ... ders. 12.30 Rodina. 13.00 Japan business today. 13.30 News watch. 14.00 Inside edition. 14.30 Serie noire. 15.30 ... the air. 18.30 Bonanza. 19.30 Serie noire. 20.00 Cult tv: I spy. 21.00 Inside edition. 21.30 Media Europe. 22.00 The world news. 22.30 Azimuths. 22.45 Market wrap. 23.00 The Tuesday ... 01.00 News watch. 01.30 Media Europe. 02.00 China news Europe. 02.30 The mix.

MTV

07.00 Awake on the wildside. 10.00 Paul King. 13.00 Simone. 16.00 Greatest hits. 17.00 The report. 17.15 At the movies. 17.30 News at night. 17.45 From 1. 18.00 Sports. 18.30 Prime. 20.00 Dial MTV. 20.30 Guns n' roses ... special. 21.00 Year in rock. 22.00 Greatest hits. 23.00 The report. 23.15 At the movies. 23.30 News at night. 23.45 3 From 1. 00.00 Hit list UK. 02.00 Kristiane Backer. 03.00 Raps today. 03.30 Night videos.

CNN

09.45 CNN Newsroom. 12.30 Business Morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King. 17.00 CNN and Co. 20.00 World business tonight. 21.00 The international hour. 23.00 World business tonight. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King. 05.30 Showbiz today.

Duitsland 1

06.00 **Morgenmagazin.** Ontbijttelevisie.
09.00 **heute.**
09.03 **Das Buschkrankenhaus.** Serie.
09.45 ●● **Tele-Gym.** Stretching.
10.00 **heute.**
10.03 **auslandsjournal.** Reportages.
10.45 **ZDF-info Gesundheit.**
11.00 **heute.**
11.03 **Umschau.**
11.15 (TT) **Haus am See.** Serie.
11.55 **Ski-Weltcup live.**
13.00 **ZDF-Mittagsmagazin.**
13.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
13.55 **Programme-overzicht.**
14.00 **Tagesschau.**
14.02 **Floris Bildergeschichten.**
14.30 **Prinz Eisenherz.** Animatieserie.
15.00 **Tagesschau.**
15.03 **baff.** Magazine voor scholieren.
15.30 **Starke Stücke.**
16.00 **Tagesschau.**
16.03 **Talk täglich.**
16.30 **Die Campbells.** Canadese serie.
16.58 **Programma-overzicht.**
17.00 **punkt 5 - Länderreport.**
17.15 **Tagesschau.**
17.25 **WWF-Studio:** Thunderbirds.
17.35 **Marienhof.** Serie.
18.30 **Hier und Heute.** Actualiteiten.
18.45 **Grosstadtrevier.** Serie.
19.50 **Goldregen.**
19.58 **Programma-overzicht.**
20.00 (TT) **Tagesschau.**
20.15 (TT) **Sterne des Südens.** Serie. Afl. Ein Vater für Laura.
21.04 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.05 ●● **Juhnke & Co.** Comedyserie.
21.30 **Unsere Tagesschau wird 40.**
22.00 **Film-PALAST.**
22.30 **Tagesthemen.**
23.00 ●● **Boulevard Bio.** Talkshow.
00.00 **Magnum.** Amerikaanse detectiveserie.
00.45 **Tagesschau.**
00.50 **Das Bildnis des Dorian Gray.** Amerikaanse speelfilm uit 1945 van Albert Lewin naar de roman van Oscar Wilde. Met: George Sanders, Hurd Hatfield, Donna Reed e.a.
02.35-02.40 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Krippen aus fremden Ländern: Die Weihnacht von Peru.

Duitsland 2

06.00 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.**
13.45 **Black Beauty.** Jeugdserie naar de roman van Anne Sewell.
14.05 ■ **Zehn minuten Mozart.** Schimmenspel-film.
14.15 **E. O. Plauen - Vater und Sohn.** Documentaire.
14.45 **Geschichten sind wunderbar.** Portret van de kinderboekenschrijver Willi Fährmann.
15.05 **Die faszinierende Welt der Tierbabies.**
15.55 **Programma-overzicht.**
16.00 **heute.**
16.03 **Die Ketchup-Vampire.** Tekenfilmserie.
16.25 **logo-extra: Isy - der Raumfahrer.** Jeugdjournaal.
17.00 **heute.**
17.10 **Sport heute.**
17.15 ●● **länderjournal.**
17.55 **Siebenbirken.** Serie. Programma-overzicht.
19.00 **heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Unser Lehrer Doktor Specht.** Duits/Oostenrijkse serie.
20.15 **Der Fotograf oder Das Auge Gottes.** Duitse serie.
21.00 **Studio 1.** Actualiteitenmagazine.
21.45 **heute-journal.**
22.15 **aspekte.** Cultuurmagazine. Afl.: De vliegende boten in New York.
22.30 **Des Lebens schönste Seiten.** Tv-spel van Wolfgang B. Heine. Met: Franziska Ponitz, Matthias Fuchs, Hussi Kutlucan e.a. De 40-jarige Sybille heeft zich bij en klein Berlijns theater in de loop der jaren opgewerkt van garderobe-dame tot actrice. Niemand weet echter dat ze analfabeet is, zelfs haar beste vriendin niet. Als ze zwanger wordt van Edgar, een docent van in de 40, komt haar geheim aan het licht.
00.30 **heute.**
00.35-02.00 ■ **Der Mörder Dimitri Karamasoff.** Duitse speelfilm uit 1931 van Fedor Ozep. Met: Fritz Kortner, Anna Sten, Max Pohl e.a. De jonge Dimitri Karamasoff wordt verliefd op Gruschenka, die een affaire met zijn vader heeft. Hij denkt er zelfs aan zijn vader te vermoorden, maar ziet daar toch van af.

Duitsland 3 West

09.00 Tele-Ski '90. 09.30 Deutsches Theater. 10.00 Reisewege zur Kunst: Toskana. 10.45 Alles Alltag. 11.15 Programma-overzicht. 11.20 Auf dem Wege nach Europa.11.50 Mutter und Sohn. 12.15 Kontraste. 13.00 Initiativen. 13.15 Life. 14.15 West 3 aktuell. 14.20 FensterPlatz. 15.10 Wie Poeten ihre Illusionen verlieren. 16.45 Anna, Schmidt & Oskar - Erste Begegnung mit Deutsch. 17.00 Vergessen im Regenwald. 17.30 Cursus wiskunde. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Katja und die Gespenster. 18.30 Delphingeschichten. 18.57 Programma-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde. 20.00 (TT) Fussbroichs. 20.30 Bei Bonde's muss Durchlaucht lächeln. 21.00 Jeffrey. 21.30 West 3 aktuell. 21.45 Markt. 22.15 Capital city. 23.05 Portrait Hanna Jordan. 23.50 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.30 Cursus toegepaste wiskunde. 09.00 Non-Stop-Fernsehen. 14.05 Schooltelevisie. 14.35 Menschen aus Bitterfeld. 15.05 Hallo, wie geht's? 15.20 Sonde. 16.05 ebbes. 16.35 Sie schreiben mit. 17.00 Cursus toegepaste wiskunde. 17.30 Sesamstrasse. 17.58 Abenteuer überleben. 18.23 Kinder-Verkehrsspot. Vandaag: Het uitstappen uit de bus en waar je dan op moet letten. 18.26 Das Sandmännchen. 18.30 Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz. 19.00 Hallo, wie geht's? Gezondheidstips met Gerd Klindt. Vandaag met vragen van kijkers. 19.30 Schlaglicht. 20.00 Lindenstrasse. Serie. Afl.: Defekte. 20.30 Bizz. Das ●immlische Lebt in seinen Tönen en Frischer Wind. Vooruitblik op de regionale programma's in 1993. 21.00 Nieuws. 21.15 Mark(t) und Pfennig. Consumentenmagazine. Presentatie: Beatrix Reiss en Berns Schröder. 22.00 Magnus. IJslandse tv-film van Thrainn Bertelsson. 23.30 Melodie einer Landschaft. Reportage over de gemeente Breisgau-Hochschwarzwald in het zuiden van Baden-Württemberg. 00.15 Aktuell. 00.20 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 **Ochtendmagazine.**
09.00 **RTL aktuell.**
09.10 **Der Mann aus Atlantis.** Amerikaanse serie.
10.00 **Reich und schön.** Amerikaanse serie.
10.30 **Der Preis ist heiss.**
11.00 **Riskant!**
11.30 **Familienduell.**
12.00 **Mein Vater ist ein Ausserirdischer.** Amerikaanse serie.
12.30 **Jung und leidenschaftlich.**
13.20 **California Clan.** Amerikaanse serie.
14.15 **Die Springfield Story.** Amerikaanse serie.
15.00 **Stadel Dhut.**
15.00 **Hans Meiser.** Talkshow. Thema: Penner - Leben auf der Strasse.
17.00 **Wer ist hier der Boss?** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Angela sieht rot.
17.30 **Eine schrecklich nette Familie** Amerikaanse serie. Afl.: Ein Küken verlässt das Nest. Herh.
18.00 **Elf 99.** Magazine.
18.45 **RTL aktuell.**
19.15 **Explosiv - Das Magazin.** Magazine. Presentatie: Barbara Eligmann.
19.45 **Gute Zeiten, schlechte Zeiten.** Duitse serie.
20.15 **Ungelöste Geheimnisse.** Programma met aandacht voor mysterieuze zaken. Presentatie: Guntbert Warns.
21.15 **Verzeih mir.** Verzoeningsshow. Presentatie: Ulla Kock am Brink.
22.15 **Explosiv - Der heisse Stuhl.** Met Olaf Kracht.
23.15 **Dirk Bach Show.** Personality-show met de Keulse komiek Dirk Bach.
23.45 **Monster Truck.** Amerikaanse actiefilm uit 1986 van Steven Hillard Stern. Met: Don Michael Paul, Lawrence Dane, Ned Beatty e.a. Herh.
01.25 **Eine schrecklich nette Familie.** Amerikaanse serie.
01.50 **Wer ist hier der Boss?** Amerikaanse serie.
02.15 **Ungelöste Geheimnisse.** Herh.
03.05 **Hans Meiser.** Talkshow. Herh.
04.15 **Explosiv - Das Magazin.** Herh.
04.40 **Gute Zeiten, schlechte Zeiten.** Duitse serie. Herh.
05.10 **Elf 99.** Magazine. Herh.

● *George Sanders en Donna Reed in 'The picture of Dorian Gray'. (Duitsland 1 - 00.50).*

SAT 1

05.30 Regional-Report. 06.00 Guten Morgen mit Sat 1. 08.30 Nachbarn. 09.00 Nieuws. 09.05 Herz ist Trumpf. 09.30 Retter. 10.25 Die goldene Schlagerparade. 11.05 Der Bergdoktor. 11.55 Glücksrad. 12.45 Tele Börse. Nieuws. 13.35 Unter der Sonne Kaliforniens. 14.30 Nachbarn. 15.05 Das Imperium - Die Colbys. 16.00 MacGyver. 17.05 Geh aufs Ganze! 17.45 Regionale programma's. 18.15 Bingo. Spelprogramma. 18.45 Nieuws en weerbericht. 19.00 dran. 19.20 Glücksrad. Spelprogramma.20.15 Hallo Heino! Muziekprogramma. 21.15 Die Zeitbombe, Ierse tv-film uit 1978 van Michael O'Herlihy. Met: Rod Taylor, Joanna Pettet, Cyril Cusack e.a. 23.00 Spiegel-TV-Reportage. 23.30 Nieuws en sport. 23.35 Electric blue. Engels erotisch magazine. 00.15 MacGyver. Amerikaanse serie. Herh. 01.10 Auf der Flucht, Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Komm' mit nach Kanada. 02.05 Programma-overzicht. 02.10 Sat 1 Text.

BBC 1
14.50. That's Entertainment! - (1974-USA). Meer dan twee uur Hollywood-nostalgie door Jack Haley jr. geknipt uit bijna honderd MGM-musicals. Met scènes met Esther Williams, Clark Gable en vele andere sterren.

Nederland 3
15.17. A Damsel In Distress - (1937-USA). Vrolijke Gershwin-musical van George Stevens met prachtige nummers. Fred Astaire probeert beroemde dansster Joan Fontaine uit gouden kooi te bevrijden.

BBC 2
17.00. The Band Wagon - (1953-USA). Keurige musical van Vincente Minelli met Fred Astaire, Cyd Charisse en Oscar Levant. Achter de schermen van de show. Uitgerangeerde filmster beproeft zijn geluk op Broadway.

BBC 2
19.00. Up Periscope - (1959-USA). James Garner is marine-luitenant op een onderzeeër die tijdens WO-II een eiland vol Japanners ontdekt. Regie is van Gordon Douglas.

● *Scène met Bernhard Minetti in 'Der Mörder Dimitri Karamasoff. (Duitsland 2 - 00.35 uur).*

BBC 1
22.30. Poltergeist 2: The Other Side - (1986-USA). Zombies jagen in niet geslaagd vervolg op kassucces van 1982, wederom op het gezin Freeling. Regie: Brian Gibson. Met: Jo Beth Williams en Craig T. Nelson.

Super Channel
23.00. Mon Oncle Antoine - (1971-CDN). Gemoedelijke kroniek van Claude Jutra over het leven van oom Antoine, de omni-middenstander van klein dorpje in Quebec. Met: Jean Duceppe en Lyne Champagne.

RTL Plus
23.45. Rolling Vengeance - (1986-USA). Wraakfilm van laag allooi Steven Hillard Stern over vader en zoon die vrachtwagen tot moordwapen ombouwen. Met: Don Michael Paul en Hillard Stern.

BBC 2
00.15. Americain Gigolo - (1980-USA). Richard Gere wordt als gigolo verdacht van moord. Zijn alibi is de vrouw van een politicus. Zwak zedenspel van Paul Schrader dat voor thriller doorgaat.

Duitsland 2
00.35. Der Mörder Dimitri Karamasoff - (1931-D). Vroege klassieke geluidsfilm van Fedor Ozep, bewerking van Dostojewski's roman 'De Gebroeders Karamasow'. Met Fritz Kortner en Anna Sten.

BBC 1
00.45. The Treasure of The Sierra Madre - (1948-USA). Schitterend verhaal van John Huston over de goudzoekers Humphrey Bogart en Walter Huston en hun hebzucht.

Duitsland 1
00.50. The Picture of Dorian Gray - (1945-USA). Verfilming van Albert Lewin van het spookachtige verhaal van Oscar Wilde. Society-held roept vloek over zich af door te wensen dat hij altijd zo mooi blijft als zijn schilderij. Met: George Sanders.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 nieuws. 7.07 Echo-magazine. 9.05 Dingen die gebeuren. 12.07 NCRV's Hier en nu. (12.45 Aandacht voor agrarische actualiteiten.) 14.05 Veronica nieuwsradio. 18.30 en 6.30 nieuws. 18.00 Veronica nieuwsradio (vervolg). 19.04 TROS interaktief. 20.04 TROS Klantenservice. 22.04 Veronica sportradio. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Of the record. 2.02 Geen tijd. 5.02-7.00 Ochtendhumeur.

Radio 2
7.04 Sugar in the morning. 9.04 Arbeidsvitaminen op 2. 11.04 Met mij valt te praten. 12.04 Het beleg van Hilversum. 14.04 De gouden greep. 15.04 Formule 2. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Nederlands op AVRO Twee. 20.04 Album. 22.04 Boudewijn de Groot in concert. 23.04-24.00 Rob de Nijs in concert.

Radio 3
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 Popajop. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Forzal 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Ketchup. 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00 nieuws. 7.02 Een goede morgen met.... 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert I: Radio Symf. Ork. met piano. 12.30 Ochtendconcert II. 14.00 Mozart-festival 92. 13.00 Nws. 13.04 De klassieke top 10 en nieuwe klassiekde cd's. 14.15 Middagconcert. Oratoria en opera's. Gr. Omroepkoor en Radio Symf. Ork. met alt, sopraan en bariton. 16.00 De Nederlanden: Pianomuz. van 1813 tot nu. 17.00 Leger des Heilskwartier. 17.15 Muziek in vrije tijd. 18.00 en 20.00 nieuws. 18.04 Geloven in muziek. 18.30 Orgelconcert. 19.00 Klassiek in vogelvlucht. 20.02 Kerstconcert. Randstedelijk Begeleidingsork. en diverse koren e.v.a. Philip Feij met orgel en sol. 21.30 Avondconc. 22.30 Orgelbespeling. 23.00 De oratoria van G.F. Händel. 23.30-24.00 Songs of praise.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 uur nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.50 Snippers. 8.55 Waterstanden. 9.02 VPRO's dinsdag op 5, met om 9.02 Brigitte Kaandorp is in gesprek; 9.45 Instituut Schreudere; 10.02 En wenst niet meer; 10.42 De jazz van Pete Felleman; 11.02 Ischa; 12.02 De omgekeerde wereld; 13.10 Aardse zaken; 14.02 Grondleggers; 15.02 Boeken; 16.02 Stenen des aanstoots; 16.20 Kunstclips. 17.10 Radio UIT. 17.50 PvdA. 18.02 De onderstroom. 18.25 Scheepspraat. 18.30 Taal en teken. 18.50 Het levende woord. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 You're welcome. 21.30 Grieks voor beginners. 22.00 Russisch, taal en volk. 22.30 Moshi, moshi, Japanse taal. 23.00-24.00 Het paradijs.

Omroep Limburg
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 (Inter) nationale nieuws. 8.10 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door, verzoekplaten. 11.00 De ruilbeurs: luisteraars helpen luisteraars bij het opsporen van lang gezochte voorwerpen. 12.00 Limburg Aktueel. 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Horen, zien, vragen. Mediarubriek. 14.00 Licht Limburgs: muziek. 15.00 Groene Golf: natuur en milieu. 16.00 Festival: cultureel magazine. 17.00-18.00 Limburg Aktueel.

België/Radio 2
06.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 Regionaal. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Soes met de naad van tante Kaat en de voeSeon. 10.00 Nieuws. 10.03 Antilope: open blik op het dagelijks leven. 11.50 Het koekoekanest, radiofeuilleton. 12.00 Radio 2 Regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Mokka: leuke, internationale muziek bij de betere koffie. 14.00 De gewapende man: Belgische muziek met studiogasten en live-music. 17.00 Radio 2 Regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 CoKoen: lichte muziek met Koen Crucke. 20.00 Lukraak. 22.00 Nieuws. 22.10 Haverklap: met speciale aandacht voor studerende jongeren. 23.30-06.00 Nachtradio (nieuws om 24.00, 05.00 en 05.30 uur).

België/BRF
Elk heel uur nieuws. 6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrussiotterie. 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Pressescau). 9.10 Gut Aufgelegt (TT und Themen am Vormittag). 12.00 Musik à la carte. (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Pressescau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 BRF Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.35 Klassik Musiktournee. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bert van Leeuwen. 09.03 RTL Megamix. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goelemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Conwerman, Ron Bleechop. 17.03 Vrijheid-blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Top van o'clock rock. 22.00 RTL Megamix hits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. (7.00 en 8.00 nieuws). 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt. (met om 13.00 Mittenachtsmagazine, 14.00 en 14.05 Sachwort, 16.05 Heimatmelodie. 17.00 De dag. Tum um fünf. 17.07 Musikexpress (18.00 Nieuws; 19.00 Auf ein Wort. 19.30 Öhrenbär, voor de kleine luisteraars). 20.00 Nieuws. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen (22.00 Nieuws). 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress (elk heel uur nieuws).

Waardering in Hilversum voor initiatief van RTL4

Anti-racisme spotjes vallen goed

DOOR PETER SLAVENBURG

DEN HAAG – Engelenhaar, dennegroen, anti-racisme spotjes op radio en tv. Het vergt even een gedachtesprongetje maar dat geldt zeker voor de huishoudelijke mededelingen die RTL4 door de programma's strooit: „Als u ook vindt dat alle vreemdelingen het land uit moeten, mogen wij dan nu afscheid nemen van u als RTL4-kijker..."

Vanwaar die spotjes en waarom nu? „De ontwikkelingen in Duitsland en ook wel in Nederland zijn de aanleiding. Het is een initiatief van programmadirecteur Bert van der Veer maar we hebben er intern uitvoerig over gediscussieerd. We vonden het nodig om in deze tijd eens een ander geluid te laten horen." Aldus filiaal Hilversum van de Luxemburgse commerciële zender.

Wat extra warm kerstgevoel: de publieke omroepen zijn unaniem in hun bewondering voor het RTL-idee. In Hilversum heerst een bijna ontroerende, positieve eensgezindheid. Van Veronica, via de KRO, tot aan de andere kant van de zuilengalerij, bij de Evangelische Omroep, prijst men de spotjes regelrecht de hemel in.

Hans van de Veen (Veronica): „Ik vind het een sterke zet. En moedig ook: RTL loopt toch 't risico dat duizend mensen zegen: val maar dood. Natuurlijk kun je je afvragen: moet dat nou allemaal. Maar kijk eens naar de Duitse televisie, je kunt geen praat- of actualiteitenprogramma zien of het gaat over racisme. Doodzwijgen werkt niet, dat is je kop in het zand steken."

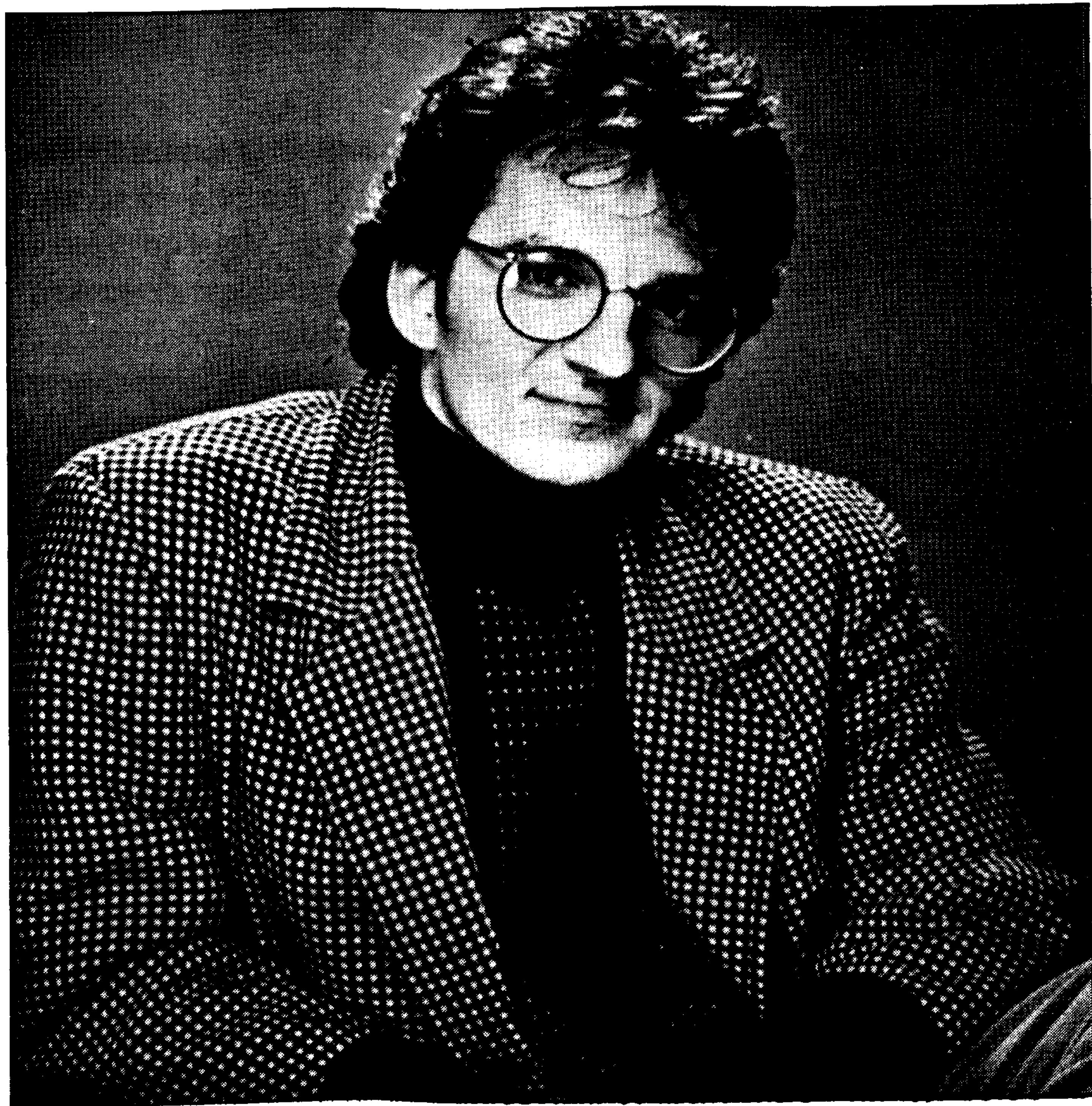
Reacties

Vooralsnog is Nederland niet onderstebovenn van de moreel-politieke speldeprikken die RTL4 uitdeelt. Wat moeizaam tellend komt de omroep aan 50 tot 60 reacties. „In meerderheid positief. Mensen bellen en zeggen: 'ik feliciteer jullie met dit initiatief' of 'ik ben blij dat jullie er iets aan doen'. Maar negatieve reacties zijn er ook: 'waar bemoeit RTL4 zich mee? Ik maak zelf wel uit naar welke zender ik kijk'." RTL-woordvoerder René t' Sas geeft toe dat 60 reacties wel wat dunnetjes is. „Wanneer we het aanvangstijdstip van The Bold and The Beautiful verzetten levert dat inderdaad aanzienlijk meer telefoontjes op."

Dat er aan de andere kant wel eens racistische uitlatingen via radio en tv de huiskamer binnenslippen, bijvoorbeeld via voetbalverslagen, kan RTL4 niet helpen, vindt t' Sas. „Je registreert wat er gebeurt, dat is nu eenmaal zo. Maar mensen met een klein beetje gezond verstand kunnen bedenken dat de omroep daar niet verantwoordelijk voor is maar de mensen op de tribune."

Maar waarom in zulke gevallen in de regiekamer de knop dan niet omgedraaid, het geluid uitgeschakeld?

„Dat kan helemaal niet. Het geluid komt via de microfoon van de commentator," zegt RTL4. Dezelfde opvatting heerst bij Veronica. Hans van de Veen: „Voetbal is voetbal, de supporters zijn niet de verantwoordelijkheid van de omroepen. Als je met zulke dingen rekening moet houden kun je niks meer uitzenden."

● *Veronica's Jeroen van Inkel werd, evenals collega-discjockeys, geconfronteerd met racistische leuzen.* Foto: GPD

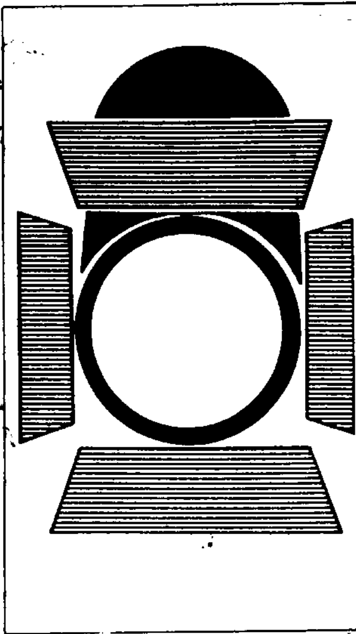
Muziekzender

Nog meer blijde gezichten rond de kerstboom en radio: Veronica komt naar je toe deze winter! Samen met de Avro, KRO, NCRV, Vara en Tros nog wel. Ook Hilversum heeft het anti-racisme ontdekt. De gezamenlijkheid begint een speciaal project op Radio 3. Onder leiding van zendercoördinator Paul van der Lugt stort het station zich in januari op het racisme. In de vorm van anti-spotjes zoals RTL4, maar ook met speciale aandacht voor het onderwerp in de informatieve programma's. Van der Lugt spreekt zelfs van 'thema-uitzendingen', compleet met een 'infolijn'.

„Via de telefoon kun je bij ons informeren tot welke instantie je je moet wenden als je zelf het slachtoffer bent van racisme, bij een sollicitatie of zo. Verder geven we algemene informatie via de telefoon."

Aanleiding voor krachtenbundeling op de muziekzender is volgens Van der Lugt de kwalijke ervaringen die enkele discjocky's hebben opgedaan. Niet alleen de inmiddels beroemde Jeroen van Inkel, ook een paar collega's van de NCRV werden in disco's met racistische leuzen geconfronteerd.

„Een paar programmamakers van de NCRV wilden aandacht gaan besteden aan racisme. Toen heb ik gezegd: laten we het dan breed aanpakken en er met z'n allen aan werken." Van der Lugt wil benadrukken dat hij zijn idee niet van RTL4 afgekeken heeft. „Al op 1 oktober, toen we met de nieuwe opzet van de radio begonnen, had ik het plan om een paar maal per jaar een themaweek op Radio 3 te organiseren. Dat racisme het eerste thema wordt, is een gevolg van de actuele ontwikkelingen rond dat onderwerp."

Nieuwe start Limburgse formatie Mannheim

● *De groep Mannheim in haar nieuwe samenstelling.*

EIJSDEN – In een gewijzigde en nieuwe aanpak zal de Limburgse formatie Mannheim vrijdag 1 januari weer optreden in zaal White Horse in Eijsden. In de afgelopen maanden kreeg de groep veel tegenslag te verwerken. Na de ziekte van 'frontman' en gitarist/zanger Carlo Ooms besloot deze en ook diens vrouw, zangeres Antonella, zich terug te trekken uit Mannheim. Zij zijn inmiddels opgevolgd door Zinatra-gitarist Gino Rerimassi, diens broer Arnold en de zangeressen Marie-José Soons en Lolita Houben. Het initiatief tot de nieuwe samenstelling werd genomen door drummer Raymond Herveille. Aan de keyboards blijft Patrick Eggermond.

Het repetitielokaal van Mannheim blijft ook in de toekomst zaal White House van Bert Lacroix in Eijsden.

Tv-presentator met bundel erotische rijmpjes

Cees van Drongelen zorgt voor frivole escapade

DOOR GERARD VAN PUTTEN

SOEST – Wie had dat nu achter hem gezocht! Dat het nog eens zo ver zou komen dat Cees van Drongelen over de tong zou gaan als schrijver van erotische rijmpjes. De inkeurige Avro-medewerker zou volgens een veel bij kappers en tandartsen gelezen blad zelfs zijn uitgever rode oortjes hebben bezorgd. Nee, volgens de redactie van het desbetreffende roddelblad is er maar één conclusie mogelijk: de bundel 'Een golfende Goeroe uit Bombay...' levert ten minste de aanwijzing op dat er blijkbaar andere dingen in Van Drongelens hoofd omgaan dan kunst alleen. Da's een onthulling waar je als gossip-reporter mee thuis kunt komen.

Is Van Drongelen werkelijk een schuinsmarcheerder, een kat-in-het-donker-knijper? Niet meer en niet minder in elk geval dan vermaarde auteurs en tekstschrijvers als onder anderen John O'Mill, Mark Twain, drs. P., Gerrit den Braber, Ivo de Wijs en Kees Stip. En Cees van Drongelen is ook niet zo gepolijst, niet zo grijs, niet zo'n beste, brave man als zijn reputatie doet geloven. Hij is tamelijk ondernemend, dat wel. Ga maar na: zijn maatschappelijke loopbaan nam een vlucht als steward bij de KLM. Daarna verlegde hij in 1963 zijn koers richting omroep. Eerst was hij omroeper/programmamaker bij de Wereldomroep, daarna trad Van Drongelen in dienst bij de Avro.

Verwachting

Bij die omroep fungeerde hij als redacteur/verslaggever bij Avro's Radiojournaal. Eind jaren zestig stapte hij over naar de televisie, meer bepaald naar Avro's Televizier Magazine. Bij toeval, louter en alleen omdat presentator Willem Duys iets anders te doen had, trad hij toe tot de wereld van de kunst. Gedurende tal van jaren inviteerde Van Drongelen jonge mensen op het concertpodium en nu beweegt hij zich alweer zeventig uitzendingen tussen 'Kunst en Kitsch'. Bovendien kruipt hij eens per week een uur achter de radiomicrofoon om het programma 'Met mij valt te praten' te presenteren.

Golf

Afgaande op omslag en inhoud van zijn – bij de Weerter uitgeverij M & P uitgegeven – werkje slaat de limerick nogal eens op golf. Maar dat kan natuurlijk ook te maken hebben met Van Drongelens persoonlijke interessegebied. Een jaar of vijf nu speelt Van Drongelen het spel. Zijn handicap is niet om over naar huis te schrijven. Belangrijker voor de buitenwereld is dat hij in het verenigingsleven van de Zeister golf- en hockeyclub zijn passie voor het vervaardigen van limericks ontdekte. In het tamelijk studentikoze milieu van een gecombineerde golf- en hockeyclub mogen de heren clubleden elkaar op zogenaamde 'herenavonden' graag overtreffen in het maken van limericks. Bij het knappend haardvuur, de borrel en het bittergarnituur binnen handbereik willen de sterke verhalen op rijm makkelijk loskomen.

Van het een kwam het ander in de Zeister bossen. Waarom geen limerick-wedstrijd uitgeschreven als het clubhuis doorgaans een verzamelplaats is voor zoveel creativiteit, bedacht de clubbladredactie. Dat liet Van Drongelen niet op zich zitten. „Toen ben ik echt aan de gang gegaan," vertelt hij. „Ik ben er 's avonds eens goed voor gaan zitten en maakte er prompt twaalf."

Al jaren koesterde de nu 56-jarige Cees van Drongelen latente interesse voor de light verse, het pikante pleziergedicht. Vroeger in Delft, in de jaren vijftig op het Grotius-gymnasium, plachte Van Drongelen al rijkelijk romantisch getinte strofen uit de dichtaderen te laten vloeien. „Later kwam ik in de boekhandel de fantastische limerick-bijbel tegen. Daarin stonden 2750 limericks. Steady-aan ben ik me erin gaan verdiepen en ontdekte de moeilijkheidsgraad van het maken van een limerick."

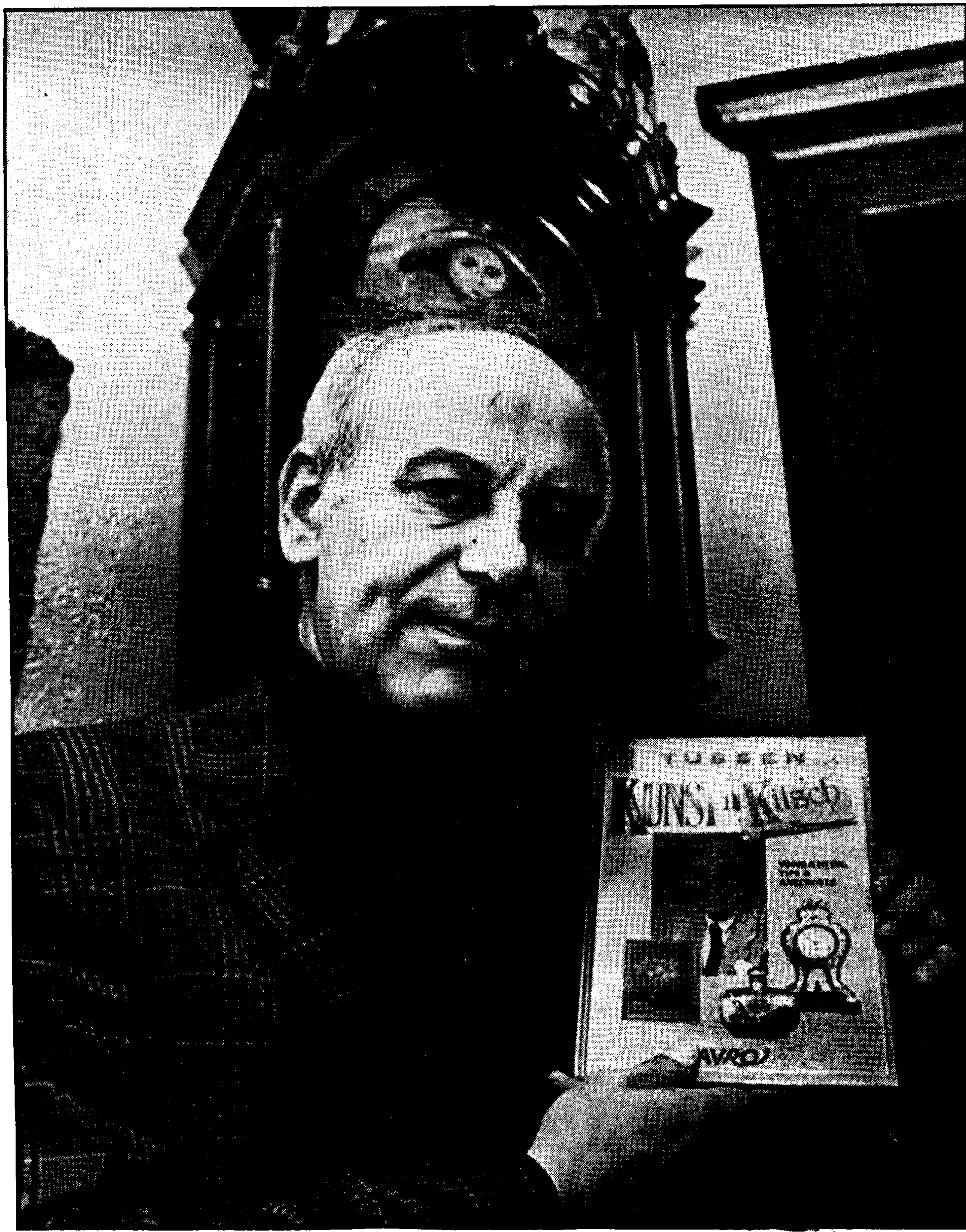
Rijmschema

Niet dat Cees van Drongelen geneigd is zich met andermans werk te bemoeien, daar is hij een te beminnelijk mens voor. Maar graag verwijst hij naar het voorwoord van 'Een Golfende Goeroe in Bombay...' Daarin legt hij omstandig uit waaraan de al eeuwenoude, voor het eerst in 1820 in druk verschenen limerick zoal moet voldoen: „Zo is er eerst het rijmschema. Dat gaat van a a b b a. Dus de eerste, de tweede en de vijfde regel moeten op elkaar rijmen en evenzo de derde en vierde regel. Het metrum – de regelmaat waarmee de klemtonen van woorden en lettergrepen elkaar opvolgen – is een zogenoemde 'dactylus', dus lang-kort-kort. In de eerste regel moet bij voorkeur een plaatsnaam voorkomen, maar een eigennaam mag ook. Omdat er sprake is van een mop op rijm, moet er in de laatste regel een 'pointe' aanwezig zijn, een wending die het verhaaltje komisch maakt. Alliteratie en/of binnenrijm zal de limerick extra kwaliteit verschaffen."

Limericks te over heeft hij verzameld in de loop der tijd. 's Nachts, in bed, begint het bij hem bovenin te borrelen. Dan krijgt hij de mooiste invallen. Vandaar dat naast hem, op het nachtkastje een blocnote gereed ligt. Het slaapkamerlampje knipt hij er niet eens voor aan. Van Drongelen noteert op de tast, de hanepoten ontcijferen is het probleem van de volgende morgen.

De moeite loont, lees maar mee:
Een golfend geleerde uit Heerde
Zocht een 'hole', maar hij vond een verkeerde
Hij kwam bij een meid
Met veel capaciteit,
Die zijn stoktechniek hevig waardeerde

Van Drongelen kondigt alvast aan dat ergens in april een nieuwe bundel van zijn kunstnijverheid op de markt verschijnt.

● *Cees van Drongelen: „Bij de borrel en het bittergarnituur willen de sterke verhalen op rijm makkelijk loskomen."* Foto: GPD

Thé dansant met swingende jazzmiddag

BRUNSSUM – De 'Oude Stijl' jazzclub Zuid-Limburg sluit zondag 27 december het jaar 1992 af met een swingende thé dansant. In Casino Brunssum verzorgt de Ad van Beerendonk Jazz and Dance Band vanaf 14.00 uur een jazzmatinee. Alle ingrediënten zijn aanwezig om heerlijk te kunnen dansen: een swingende pianist (Harry Kanters), een rhytmisch sterke gitarist (Rino van Hooydonk), een stuwende bassist (Ad van Beerendonk), een drummer met de bekende New Orleans-beat (Reinhardt Küppers) en een frontsectie die alle kanten op kan (Frank Roberscheuten, klarinet/saxofoon) en Joris Decock (trompet/zang). Iedereen is welkom.

Protest van Veronica tegen zenderindeling

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Veronica wil stappen ondernemen tegen het NOS-besluit om de huidige zenderindeling ook voor het seizoen 1993/94 te handhaven. Veronica en de Tros lieten het NOS-bestuur vrijdag in een brief weten de EO kwijt te willen als netpartner, omdat samenwerking niet mogelijk is.

Zowel de Tros als Veronica zijn uitermate teleurgesteld in de voortzetting van de zenderindeling. „We hebben in elk geval laten horen aan het NOS-bestuur dat de beoogde doelstelling van de zenderindeling om een marktaandeel tussen de 55 en 60 procent te halen niet lukt. We zitten met de drie publieke netten op een aandeel van 53 procent. Het gewenste percentage halen we op deze manier nooit. De programmering op Nederland 2 heeft niet de aantrekkingskracht op het publiek die zij had moeten hebben. Veel kijkers zijn niet happy met deze indeling," aldus de Tros.

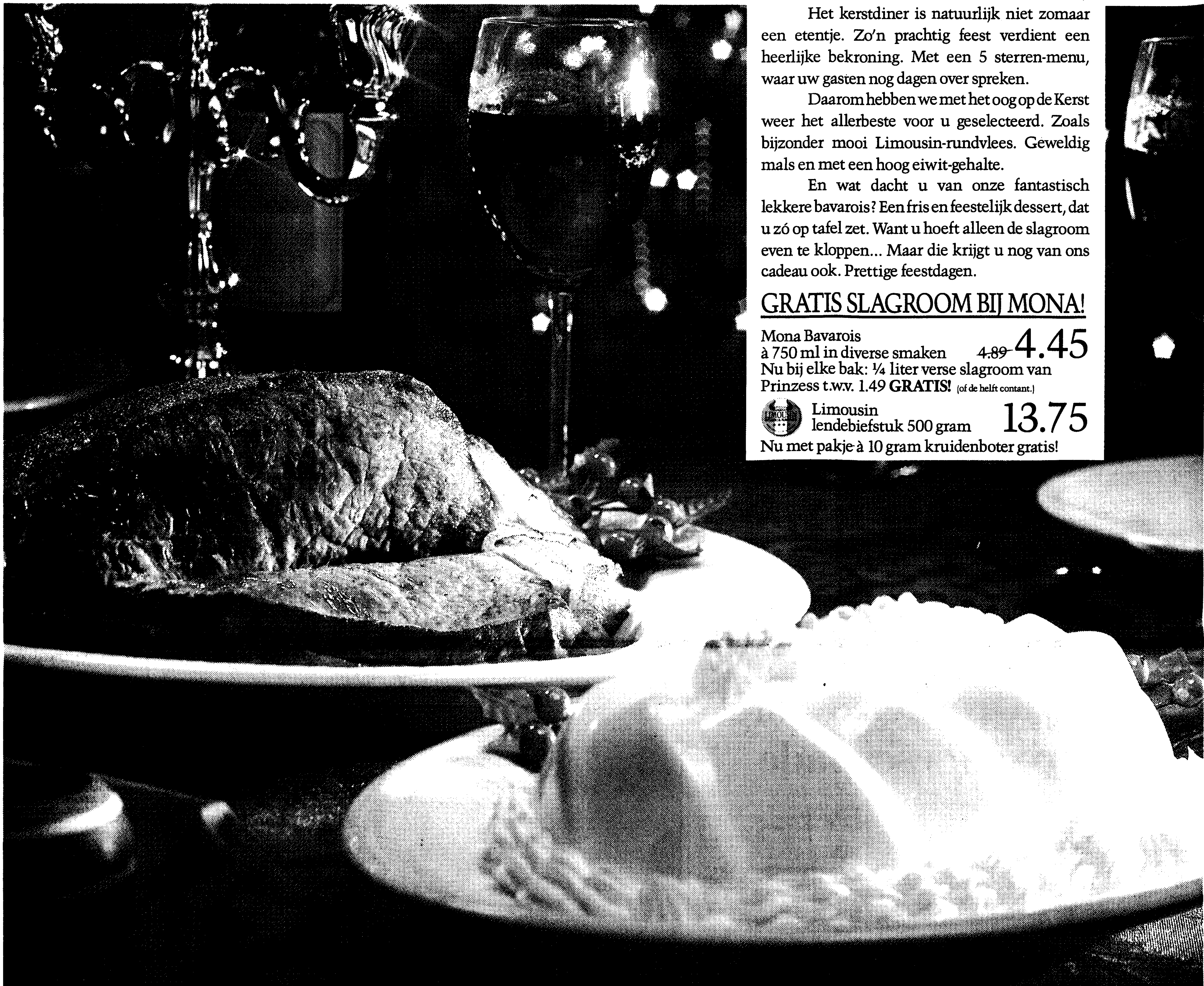
Tros en Veronica zouden in het nieuwe seizoen liever met de NOS op één net uitzenden. De EO zou volgens de brief van de twee omroepen een plaats kunnen krijgen bij de VPRO en de Vara op Nederland 3. Het NOS-bestuur is echter van mening dat de omroepen op de drie netten, zoals die sedert oktober zijn ingedeeld, goed samenwerken.

Ramp DC 10 in Televizier

HEERLEN – Vanavond wordt ook in Avro's actualiteitenrubriek Televizier uitvoerig aandacht besteed aan de ramp met de DC 10 van Martinair gisteren op het vliegveld van Faro in Portugal.

Verder een reportage uit de Gazastrook met daarin een gesprek met de familie van de vermoorde Israëlische grenswacht. Ook komen geestverwanten van de uitgewezen groep Palestijnen aan het woord. Televizier begint om 21.28 uur op Nederland 1.

Zo'n prachtig feest verdient een heerlijke bekroning.

Aviko Parijse aardappeltjes
zak à 450 gram ~~1.59~~ 99

Verse zalm- of palingfilet
(vacuüm verpakt) per stuk 100 gram ~~7.80~~ 5.95

Johma zalmsalade ~~3.75~~ of garnalen-cocktailsalade ~~3.95~~ in bakjes à 200 gram, nu met 12,5% gratis meer inhoud 2.95

Roomboter-amandel kerstkrans
500 gram ~~8.95~~ 6.95

Danerolles croissants
blik à 4 st = 240 gr ~~3.35~~ 2.45

Koopmans bladerdeeg 450 gram ~~1.95~~ 1.35

Royco croutons à 75 gr ~~1.59~~ of knapperbolletjes à 100 gram per zak ~~1.49~~ 1.19

McCain mini aardappelkroketjes à 350 gr of aardappelnootjes à 400 gr
vaste lage prijs per pak 1.45

Unox soepen champignon-créme, tomaten-créme, asperge-créme of ossestaart.
Blik à 500 ml ~~2.29~~ 1.95

Campina kruidenboter 100 gram ~~1.79~~ 1.35

Melkunie verse slagroom
pak à 0,5 liter 2.85

Delmonte tropische fruitcocktail op = op
blik à 432 gram ~~2.19~~ 1.39

Koopmans slagroomsoesjes
pak à 200 gram ~~3.98~~ 2.95

Unox cocktailworstjes
blik à 200 gram ~~2.79~~ 2.35

Worstebroodjes van Jan Linders
pak à 4 × 80 gram ~~2.98~~ 2.50

Fazant- of eendenpaté
per 100 gram 2.65

Groot kerstfeestbrood
met amandelspijs, ± 1200 gram 8.95

Kerststol van Jan Linders ± 750 gr 4.90

Frans stokbrood
± 400 gram per stuk 1.79

Kersenvlaai met slagroom
± 1220 gram ~~12.95~~ 10.00

Alleen op woensdag 23 en donderdag 24 december:

Kerstslagroomtaart ± 950 gr ~~14.50~~ 10.00

Appel-citroen-slagroomvlaai
ø 27 cm. ± 1500 gr 10.00

Zachte grote puntbroodjes
verpakt per 10 st ~~2.49~~ 1.95

Vers van 't mes of vacuüm verpakt:

Noordhollandse Goudse belegen kaas 1 kilo ~~14.50~~ 13.50

Gegrilde achterham 100 gram 1.99

Limburgse cervelaat 100 gram 1.85

Schwarzwalder schinken 100 gram 2.59

Gebraden bacon 100 gram 2.49

Slagers achterham 100 gram 1.99

Gebraden fricandeau 100 gram 2.49

Verse roompaté
100 gram 1.65

Kipfilet met tuinkruiden
100 gram 2.19

Magere bacon
zonder zwoerd, 100 gram 1.69

Gebraden rosbief
100 gram 3.35

Varkens-filetrollade 1 kilo 15.95

Varkensfilet
1 kilo 15.95

Limousin kogelbiefstuk
met gratis kruidenboter, 100 gram 3.60

Limousin rosbief 500 gram 12.65

Magere lamsfilet
100 gram 3.50

Kalkoenrollade
± 750 gram, kiloprijs 14.95

Slagersknakworsten 5 voor 3.00

Verse champignons
pondsbak = 500 gram 2.95

Filosofo Clementines 1 kilo 2.95

Filosofo Salustiana's zoete sinaasappelen netje à 2 kilo 4.45

PRINCE DE BRETAGNE Bloemkool
per stuk 2.79

Broccoli 500 gram 1.98

Mini-krieltjes
± 600 gram 1.79

Witlof 1 kilo 2.50

Kiwi's 1 kilo 2.45

Blauwe druiven
1 kilo 3.95

Akties zijn geldig van dinsdag 22 t/m donderdag 24 december 1992

jan linders

Limburgs dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Dinsdag 22 december 1992 ● Pagina 11

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-452932; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Inspraak voor bestemmingsplan hoeft niet over

Groen licht van Kroon voor Céramiqueproject

DOOR MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – De gemeente Maastricht hoeft geen nieuwe inspraakprocedure te houden voor het bestemmingsplan Céramique. De Kroon heeft de bezwaren tegen de gehouden inspraak afgewezen: 'De klagers hebben niet tijdig schriftelijk geklaagd bij het college van Burgemeester en Wethouders.'

Dat is de belangrijkste beslissing in het Koninklijk Besluit dat gisteren, dertien maanden na de zitting, bekend werd. Het project, waar een totale investering van meer dan zeshonderd miljoen gulden mee is gemoeid, kan nu na een jaar vertraging doorgaan.

Bezwaarmaker Frans van Groeningen: „Mondeling is tijdig en vaak geprotesteerd bij de gemeente tegen de onvoldoende inspraakmogelijkheden. Maar we zijn er nooit op gewezen dat we schriftelijk moesten klagen bij college. Nu de Kroon de bezwaren tegen de gehouden inspraak vanwege een vormfout al heeft afgewezen, blijft de vraag onbeantwoord of de inspraak voldoende is geweest. De Kroon voorkomt dat het hele project lange tijd had moeten worden stilgelegd voor het houden van nieuwe inspraakprocedure."

Bruusk

De kroon heeft Het bestemmingsplan in hoofdlijnen goedgekeurd, maar ook zijn belangrijke delen afgewezen. De Kroon vindt dat de geplande overgang van Céramique naar het fijnmazige Oud-Wijck te bruusk. Het Céramiqueplan is aan de zijde van de Hoge Barakken, de Hoogbrugstraat en de Akerstraat te kolossaal van opzet vergeleken met Oud-Wijck waar de bebouwing aanzienlijk lager is: „Dat doet wezenlijk afbreuk aan het bestaande stadsbeeld ter plaatse." Voor deze randgebieden in het plan moet dus een nieuw bestemmingsplan worden gemaakt.

Ook onthoudt de Kroon goedkeuring aan het plaatsen van een ruim vijftig meter hoge kantoor/winkeltoren voor de deur van Van Groeningen. Die stelde dat de wind voor hem hinderlijk om de toren zou gaan jagen. De Kroon komt aan dat bezwaar tegemoet omdat uit de processtukken blijkt dat hij mogelijk gelijk heeft. Verder staat de Kroon niet toe dat de entree van de Hoogbrugstraat wordt versmald.

Alle overige bezwaren van Van Groeningen, Milieudefensie en Vereniging Stadsvernieuwing Wijck zijn afgewezen. Die bezwaren kwamen er onder meer op neer dat het plan te veel verkeer zou toelaten, dat eerst de grond moest worden gesaneerd (inmiddels aanbesteed) en dat er een park moest komen.

Wethouder John Wevers van ruimtelijk ordening wilde nog geen commentaar geven op de uitspraak. De Vereniging Stadsvernieuwing Wijck en de Milieudefensie waren gisteravond niet bereikbaar voor een toelichting.

Kamperen bij de boer moet beperkt blijven

HEERLEN – De Tweede Kamer heeft korte metten gemaakt met een voorstel van de VVD om de mogelijkheden van het kamperen bij de boer te verruimen. Boeren houden de mogelijkheid maximaal zes weken per jaar het aantal kampeerplaatsen op hun erf op te voeren van tien naar vijftien. Een kamermeerderheid wijst met staatssecretaris Gabor (Natuurbeheer) een voorstel van de VVD van de hand om boeren in bepaalde gebieden vrijstelling te geven van de maatregel. De VVD-afgevaardigden Jorritsma en Te Veldhuis vingen bot met hun wens de wet aan te passen aan de hier en daar gegroeide praktijk door de mogelijkheden het aantal kampeerplaatsen tijdens Hemelvaartsdag, Pinksteren en de maanden juli en augustus op vijftien te stellen. Zij kregen alleen de steun van RPF, SGP, CD en van de CDA-kamerleden Beinema en Vreugdenhil.

Eerste ontheemden

● *Per bus arriveerden gisterenmiddag de eerste ontheemden bij huize Tieder in Brunssum. Zij kregen een hartverwarmende ontvangst.*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Binnen zes weken drie keer verkast

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Schuchter lopen de ontheemden met hun schamele bezittingen de oprijlaan van huize Tieder in Brunssum op. „De mensen zijn heel erg bang," merkt plaatsvervangend directeur Har Boesten van het Tijdelijk Opvangcentrum (TOC) op. De meeste ex-Joegoslaven die gisteren in Brunssum arriveerden hebben binnen zes weken al drie keer hun spulletjes moeten oppakken.

De eerste week na aankomst in Nederland bezoeken de ontheemden een onderzoekscentrum. Daar krijgen ze een oranje ontheemdenpas en kijkt de arts of ze gezond zijn, of ze bijvoorbeeld geen tbc hebben opgelopen. Daarna verblijven de vluchtelingen enkele weken in hotel of pension, in afwachting van een kamer in een TOC.

Geen wonder dus dat zij enigszins gelaten en wantrouwend de ontvangst in het in allerijl omgebouwde TOC ondergaan. „Zij weten absoluut niet wat er met hun gaat gebeuren."

De eerste zeven ontheemden arriveerden gistermiddag om kwart over een in het voormalige bejaardenoord. Een groep van veertig mannen, vrouwen en kinderen kwam om twintig voor drie aan in Brunssum. Uit alle windstreken van ons land druppelden in de loop van de dag ontheemden binnen, tot uit Texel en Vledder in toe.

Ongeveer 135 ex-Joegoslaven kwamen gisteren aan in Brunssum. Het gaat vooral om Bosniërs die gevlucht zijn voor het oorlogsgeweld van de Serviërs. Toch is het geen homogene groep. Directeur Wil Hendrix: „Er zitten Serviërs én Bosniërs bij, christenen en moslims. Extra voorzorgsmaatregelen vonden we echter niet nodig. Iedereen krijgt exact dezelfde behandeling."

Zie verder pagina 13
● **Ex-Joegoslaven willen voorlopig alleen rust**

'Knallen' mag pas vanaf 30 of 31 december

Strenge straffen bij afsteken vuurwerk

Van onze verslaggevers

HEERLEN – Jongeren die vuurwerk bij zich hebben of afsteken, worden vanaf vandaag bestraft. Zij krijgen een boete van zestig tot honderd gulden, afhankelijk van de leeftijd. Daarnaast bestaat in de gemeenten in de Oostelijke Mijnstreek de mogelijkheid dat er alternatieve straffen worden opgelegd. Zo kunnen jongeren verplicht worden een voorlichtingsmiddag over de gevaren van vuurwerk bij te wonen of moeten ze in de kerstvakantie vuurwerkrommel opruimen.

Het HALT-bureau Oostelijk Zuid-Limburg dat zich bezighoudt met de bestrijding van vandalisme en kleine criminaliteit coördineert in de Oostelijke Mijnstreek de actie. In het Mergelland en de regio Maastricht houden de diverse gemeenten zich met het probleem bezig, daar worden meestal geen alternatieve straffen gegeven, maar direct een geldboete uitgedeeld.

In Nederland mag officieel nog steeds geen vuurwerk worden verkocht. De knallen die nu gehoord worden, zijn afkomstig van illegaal vuurwerk of van oud vuurwerk. Met name in de buurt van Maastricht wordt veel vuurwerk uit België afgestoken, maar ook in de rest van de provincie klinkt Belgisch gedonder. Bij de zuiderburen is de verkoop en het gebruik van alles wat knalt en van fluitend en sissend de lucht in vliegt, niet aan banden gelegd. In België is de verkoop ook niet aan bepaalde dagen gebonden.

Illegaal

„Er is al een levendige handel in illegaal Belgisch vuurwerk," zegt Kees In 't Panhuis van het HALT-bureau in de Westelijke Mijnstreek. Veel scholieren uit die regio gaan in Maaseik naar school en kopen er meteen donderslagen en andere knallen.

Ze lopen de kans beboet te worden wanneer zij bij de grens worden betrapt op vuurwerk. De politie in die twee gemeenten beloven daar intensiever te gaan controleren.

„Vuurwerk veroorzaakt niet alleen lawaai en rotzooi, maar het is in de eerste plaats gevaarlijk. Het blijft toch kruit. Jaarlijks komen zo'n duizend mensen in het ziekenhuis terecht omdat ze verwondingen door vuurwerk hebben opgelopen. En wat dacht je van strijkers? Die hebben niet eens een lont; je steekt ze aan als een lucifer. Ook oud vuurwerk is eng omdat het sneller kan ontploffen," vindt de woordvoerder van het HALT-bureau.

Er is nog geen eensluidende regel wanneer er vuurwerk mag worden afgestoken. In de meeste gemeenten (Maastricht, Brunssum, Nuth, Onderbanken) mag je alleen van acht uur op Oudejaarsdag tot twee uur in de Nieuwjaarsnacht knallen. In andere gemeenten (Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal) mag het ook op 30 december van 's morgens acht tot 's avonds acht.

Heerlense blijft aandeel in Sittardse roof ontkennen

Twee jaar voor overval Edah

Van onze verslaggever

's-HERTOGENBOSCH – Het Gerechtshof in Den Bosch legde gisteren een 19-jarige inwoonster van Heerlen twee jaar gevangenisstraf op. Het meisje heeft steeds ontkend dat zij met een ander een overval pleegde op geldloopsters van de Edah in Sittard, in oktober vorig jaar. De rechtbank in Maastricht achtte haar schuldig en legde haar al twee jaar op, maar het meisje ging in beroep tegen dat vonnis.

Een van de overvalsters spoot traangas in de ogen van de geldloopsters waarna de tas met 45.720,13 gulden uit hun handen werd gerukt. Een zusje van de Heerlense is medeverdachte van de overval en moet nog terechtstaan. Het geld is ondanks huiszoekingen bij de verdachten en controle van hun rekeningen nooit boven water gekomen.

De procureur-generaal had naast de celstraf van twee jaar, de ruim 45.000 gulden 'wederrechtelijk genoten voordeel' teruggeëist om te voorkomen dat verdachte daar na haar straf van zou profiteren. Als de Heerlense dat bedrag niet zou betalen, vond de procureur-generaal dat zij dan zes maanden langer zou moeten uitzitten.

Het Gerechtshof in Den Bosch veroordeelde haar eerder tot 180 uur onbetaalde arbeid in plaats van vier maanden cel omdat zij vier maanden lang af en toe, als invalster voor haar vriend in heroïne en cocaïne handelde. Met aftrek van de tijd die zij vanwege de overval al in voorarrest doorbracht, moet zij nog vijf maanden uitzitten.

Aidspatiënten weer welkom

BREDA – Aids-patiënten kunnen voortaan gewoon gebruik maken van de vakantieschepen van de Zonnebloem. Ook mogen ze zelf bepalen of ze tijdens de reizen bekend maken dat ze aids hebben. Vereniging de Zonnebloem heeft gisteren bekend gemaakt haar beleid ten aanzien van aidspatiënten aan te passen. Dit naar aanleiding van het incident aan boord van het vakantieschip van de Zonnebloem op 13 november, waarbij een Limburgse aids-patiënt en zijn buddy van boord werden gezet, nadat de patiënt te kennen had gegeven dat hij aids had. Op advies van de Nationale Commissie Aids-bestrijding (NCAB) heeft de Zonnebloem aangekondigd vrijwilligers van de vereniging, en met name de stafleden van de vakantiereizen, meer in te gaan lichten over aids.

Maastrichtenaren in Flores terecht

HEERLEN – Vader en moeder Van Swieten uit Heerlen kunnen weer opgelucht adem halen. Hun dochter, schoonschoon en kleindochter uit Maastricht, die een reis maken door Indonesië, zijn terecht. Zaterdagochtend belden ze vanaf Flores naar Heerlen met de mededeling dat ze ongedeerd zijn. De drie Maastrichtenaren bevinden zich aan de westkust van het eiland Flores. Volgens eigen zeggen was de verbinding vanaf het eiland zo slecht dat eerder contact opnemen met Heerlen niet mogelijk was.

Weer overval op modezaak

MAASTRICHT – Een nog onbekende gewapende man heeft afgelopen zondag een modezaak in de Spilstraat in Maastricht overvallen. De buit bedraagt drieduizend gulden. De overval vertoont gelijkenis met een overval vorige week donderdag op een modezaak in de Platielstraat. Toen bedroeg de buit enkele honderden guldens. De politie heeft een sterk vermoeden dat het om dezelfde dader gaat. Bij beide overvallen wachtte de dader totdat hij alleen in de zaak was. Beide keren werd vervolgens naar de kassa gelopen en een pistool getrokken dat verborgen was onder de kleding van de man. Een andere overeenkomst is dat de dader beide keren toesloeg een kwartier voor sluitingstijd. Ook zijn signalement is twee keer hetzelfde: leeftijd 30 tot 35 jaar en lengte tussen 1.80 en 1.85 meter, fors postuur en blond haar.

Twee gevallen van nekkramp

SITTARD – De ernstige hersenvliesontsteking meningitis sepsis, ook wel nekkramp genoemd, is niet bij een, maar bij twee vijfjarige jongens in Sittard geconstateerd. De jongens zitten op dezelfde school. Dit heeft een woordvoerder van de districtsgezondheidsdienst voor de westelijke mijnstreek in Geleen gisteren meegedeeld. De eerste melding kwam eind vorige week binnen. Volgens de zegsman liet de toestand van de kleuters zich aanvankelijk ernstig aanzien, maar verkeren zij intussen buiten levensgevaar. Het is sinds november van dit jaar het derde geval van nekkramp in de regio Sittard-Geleen.

Zie verder pagina 13
● **Driemaal meer gevallen nekkramp W.-Mijnstreek**

Overval op schoenenzaak

HOENSBROEK – Een onbekende man heeft gistermiddag rond vijf uur een overval gepleegd op een schoenenzaak aan de Akerstraat-Noord in Hoensbroek. Hij maakte ongeveer 500 gulden buit. Volgens de eigenaar van de zaak kwam de overvaller binnen met zijn gezicht verborgen achter een grote lasbril. Hij bedreigde de eigenaar met een groot mes en eiste de inhoud van de kassa op. De winkelier rende via de achterdeur naar buiten en riep om hulp. Toen hij terugkeerde zag hij de overvaller net nog vertrekken. Een eerste buurtonderzoek heeft nog geen resultaat omdat een duidelijk signalement van de dader ontbreekt.

Vermiste man dood gevonden

MAASBRACHT – In de haven van Maasbracht is afgelopen weekend een lijk aangetroffen, dat bij identificatie het stoffelijk overschot bleek te zijn van Bert Buijs uit Echt. Deze werd sinds 14 november vermist. De man is vermoedelijk door verdrinking om het leven gekomen. Van enig misdrijf is volgens de politie geen sprake.

†

Na een werkzaam en liefdevol leven, getekend door eenvoud en oprechtheid, is plotseling van ons heengegaan, voorzien van het h. oliesel, in de leeftijd van 84 jaar onze lieve zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Duijkers

weduwe van

Jozef Zimmermanns

Uit aller naam:
Familie Duijkers
Familie Zimmermanns

Kerkrade, 20 december 1992
Bejaardenverzorgingstehuis Firenschat
Corr.-adres: Peter Schunckstraat 890
6418 VC Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 23 december a.s. om 13.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Kerkrade-Spekholzerheide, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene dinsdag 22 december om 18.00 uur in de kapel van het bejaardenverzorgingstehuis Firenschat te Kerkrade-Terwinselen.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het streekmortuarium Schifferheide, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieve deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Met liefde, zorg en aandacht hebben wij hem mogen omringen.
Plotseling ging hij van ons heen, onze dierbare zoon, broer, kleinzoon en neef

Philip Sommers

Hij overleed in de leeftijd van 21 jaar.

Heerlen: Sjef
Linda
Rachelle
Patrick
Heerlen: Maria
Philomene
Thei
Familie Sommers
Familie Schneider

6413 VV Heerlen, 19 december 1992
Merwedestraat 7

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op donderdag 24 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Heerlen-Vrank, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van Lindeman uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.

---

†

Na een moedig en waardig gedragen lijden, is heden toch nog onverwacht van ons heengegaan, op de leeftijd van 78 jaar, mijn levensgezel, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Egbert Timmer

levensgezel van

Henny Göllesch

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: H.H.G. Göllesch
Eygelshoven: Ria en Phil Dupuis-Timmer
Monique, Jeanine, Marc
Hoensbroek: Mannie en José Timmer-Schoonbroodt
Lex, Debbie
Familie Timmer
Familie Göllesch

16 december 1992
Slakkenstraat 20, 6431 NA Hoensbroek.

Overeenkomstig de wens van de overledene heeft de crematie in besloten familiekring plaatsgevonden.

---

†

Geheel plotseling overleed op 68-jarige leeftijd, nog voorzien van het h. oliesel in het ziekenhuis te Sittard, mijn dierbare man, onze zorgzame vader en schoonvader, lieve opa, broer, zwager, oom en neef

Sef Lambermon

echtgenoot van

Tiny Schoenmakers

Wij vragen u voor hem te bidden.

De bedroefde familie:
Susteren: Tiny Lambermon-Schoenmakers
Susteren: Math Lambermon
Annemie Lambermon-Halmans
Kim
Susteren: Henriëtte Merry-Lambermon
Jan Merry
Kyra, Bens
Familie Lambermon
Familie Schoenmakers

6114 EA Susteren, 21 december 1992
Reinoud van Gelderstraat 29

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben op donderdag 24 december 1992 om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Maria-veld-Susteren, gevolgd door de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.
Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.
Woensdag 23 december om 19.00 uur avondmis tot intentie van de overledene in voornoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.00 tot 17.45 uur in het uitvaartcentrum Peusen, Kloosterstraat 9 te Susteren.

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van de heer

F.H. Huntjens

De heer Huntjens was meer dan 25 jaar raadslid van de gemeente Schinnen, waarvan bijna 5 jaar wethouder.
Wij uiten onze dankbaarheid voor de verdiensten die hij aan de gemeenschap heeft bewezen. Zijn gedachtenis zal steeds in onze herinnering blijven voortbestaan.
Wij wensen de familie veel kracht en sterkte toe in deze voor hen moeilijke tijd.

Schinnen, 22 december 1992

Gemeentebestuur en personeel van de gemeente Schinnen

Dankbetuiging

Voor de grote belangstelling die wij van u persoonlijk of schriftelijk mochten ontvangen bij het overlijden van mijn man en onze pa

Rob van Mossevelde

willen wij u allen hartelijk danken.

Mevr. J. v. Mossevelde-H...
en kinderen

Kerkrade, december 1991

De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 27 december om 11.00 uur in de Lambertusparochie te Kerkrade.

---

†

Al heeft hij ons verlaten
Hij laat ons nooit alleen
Wat wij in hem bezaten
is altijd om ons heen

Erich Jerzykowski

echtgenoot van

Theodora Carolina Franssen

vader van

Rolf

Wij namen, met verdriet afscheid van mijn innig geliefde man, mijn lieve vader, zwager, oom en neef.
Zijn karakter werd gekenmerkt door bescheidenheid en integriteit. Hij was een bron van inspiratie voor velen.
Hij overleed op de leeftijd van 65 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

In dankbare herinnering:
Landgraaf: Thea Jerzykowski-Franssen
Rolf Jerzykowski
en verdere familieleden

21 december 1992
Corr.-adres: De Maar 18, 6372 SB Landgraaf

[illegible]

Bijeenkomst in voornoemde kerk, alwaar gelegenheid bestaat tot schriftelijk condoleren.
Zondag 27 december a.s. zal om 19.00 uur de zeswekendienst worden gehouden in genoemde kerk.
[illegible]
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, delen wij u mede dat geheel onverwacht van ons is heengegaan,

dr. H.J. Leenders

Hamburg, Dld.: Ebeth en Wilfried
Bremgarten, Zwi.:
Heerlen:
Amsterdam:

20 december 1992
Corr.-adres: [illegible]

Gelegenheid om afscheid te nemen [illegible] in de rouwkamer, [illegible]
De crematieplechtigheid [illegible] aan de Imstenraderweg [illegible] 10.30 uur.
Samenkomst in het crematorium [illegible] het condoleregister te schrijven.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Ome Jan

Bedankt en adie.

Liek, Theo, Mimi, Aat, Ank, Theo, Marij, Paul, Ans, Ron, Jos, [illegible]

---

†

[illegible]

Philippus Mathias Cornelius
Cor Schols

[illegible]

Woensdag a.s. om 19.00 uur avondmis in voornoemde kerk.
[illegible] in het Maaslandcrematorium Wauben, Heinsenoord [illegible]
[illegible] zodanig te beschouwen.

Graag willen wij iedereen bedanken die, op welke wijze dan ook, blijk van medeleven heeft getoond bij het overlijden van mijn lieve man en vader

Ad Fijan

Dat hij bij zovelen geliefd was, heeft ons diep getroffen. De ontvangen brieven en bloemen, uw aanwezigheid voor en bij het afscheid, hebben enorme indruk op ons gemaakt en zullen ons sterken dit grote verlies te dragen.

Fannie Fijan en kinderen

Holtum, december 1992

[illegible]

Ing. P.M.C. Schols

[illegible]
Wij wensen zijn echtgenote, zijn zoon en familie veel sterkte toe.
Bestuur, schoolleiding en personeel van de VBO-school

---

†

[illegible] het overlijden van

Ph.M.C. Schols

[illegible]

Dankbaar dat zij zo lang in ons midden mocht zijn, [illegible]

Josefina Offermanns

weduwe van

Gottfried Ramackers

Familie Wolters
Familie Brandt

[illegible]
6462 GL Kerkrade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op donderdag 24 december 1992 om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua [illegible] waarna crematie in het crematorium te Heerlen.
Voor vervoer is gezorgd.
Woensdag om 19.00 uur wordt de dierbare overledene bijzonder herdacht in de avondmis [illegible]
Schriftelijk condoleren in de kerk.
De dierbare overledene [illegible] Schifferheiderstraat 7 [illegible] van 18.00 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

De door u betoonde belangstelling en blijken van medeleven na het overlijden en de crematie van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en lieve opa

Lambert Hoen

was zo overweldigend groot, dat wij hiervan enorm onder de indruk waren. Het is voor ons een steun en bron van troost.
Hiervoor onze hartelijke en welgemeende dank.

Mia Hoen-à Campo
kinderen en kleinkinderen

Klimmen, december 1992

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 26 december om 11.00 uur in de kerk van de H. Remigius te Klimmen.

[illegible]

Geesien de Groot

echtgenote van

Gerrit van der Neut

In dankbare herinnering:
G. van der Neut
Kinderen en kleinkinderen

21 december 1992
H. van Veldekestraat 18, Heerlen
Corr.-adres: Dr. de Vlesserstraat 19
6419 BH Heerlen

Op uitdrukkelijke wens van de overledene heeft de begrafenis op de algemene begraafplaats te Brunssum in stilte plaatsgevonden.

Provincie beheert nu wegennet van 570 km

MAASTRICHT – Het provinciaal wegennet in Limburg wordt vanaf 1 januari uitgebreid van 350 tot 570 kilometer. Dit is het gevolg van het herverdelen van het wegbeheer onder het Rijk, de provincie en 56 Limburgse gemeenten. Voor het beheer en onderhoud van de provinciale wegen krijgt Limburg volgend jaar 47 miljoen gulden. Als gevolg van de verschuiving stijgt het aantal medewerkers van de afdeling Verkeer en Vervoer van de provincie van 88 naar 99,5.

Rijkswaterstaat heeft in totaal 400 kilometer weg overgedragen: 120 km aan de provincie en 280 km, vaak onverharde wegen, aan gemeenten. De provincie is voortaan verantwoordelijk voor het dagelijks en verkeerskundig beheer en het technisch onderhoud van de belangrijkste regionale en interlokale wegen. Dat zijn doorgaans wegen waar een maximum snelheid is toegestaan van 80 km/uur. De autosnelwegen blijven onder het beheer van het Rijk. Gemeenten krijgen na 1 januari 1993, via het Gemeentefonds, een eigen budget voor het wegenbeheer en bepalen zelf het prioriteitenlijstje.

Voor volgend jaar is 430 miljoen in het fonds gestort voor het onderhoud. De gemeenten verdelen dit bedrag naar rato van hun oppervlakte. Zo gaan plattelandsgemeenten er op vooruit, en leveren de grote steden in. Toch heeft de hele verschuiving van financiële middelen, ter grootte van circa een miljard gulden, volgens de Vereniging van Limburgse Gemeenten (VLG) weinig negatieve consequenties. „De wegenkaart van Limburg was eerst een lappendeken. Nu is er meer duidelijkheid ontstaan."

In verband met moord op Keulse taxichauffeur

Politie zoekt nog mank lopende man

● *Een compositie-tekening van de man die de auto van de vermoorde Keulenaar achterliet in Nijswiller.*

Vervolg van pagina 1

HEERLEN – De politie is nog steeds druk doende de moord op een 34-jarige Keulse taxi-ondernemer op te lossen. Het ontzielde lichaam van de man werd vorige week woensdag in de middenberm van de A-76 ter hoogte van Kunrade gevonden. Zijn Mercedes stond in Nijswiller. De man, die niet onbemiddeld was en in Keulen bij zijn moeder woonde, was regelmatig te gast in het casino van Valkenburg. De politie speurt naar een 50 tot 60 jaar oude man, die de auto van de Duitser naar Nijswiller heeft gereden.

Overigens is de moord op een 65-jarige huismeester in een huis aan de Coriovallumstraat nog onopgehelderd. In die zaak heeft de politie geen enkele aanwijzing die enig licht op de zaak zou kunnen werpen.

De politie heeft inmiddels wel ontdekt dat een 50 tot 60 jaar oude man in de auto van de vermoorde Keulenaar heeft gezeten. Op de ochtend toen het lijk van de Duitser in de middenberm werd ontdekt, werd ook zijn auto gevonden op de Kolomderstraat in Nijswiller. De auto, een blauwe Mercedes, is tussen 9 en 10 uur 's morgens daar neergezet. De genoemde 50 tot 60 jaar oude man, die een beetje mank liep, heeft de auto daar achtergelaten.

De man is vervolgens weggelopen in de richting van de provinciale weg Nijswiller-Simpelveld. Hij moet een aantal uren in de auto hebben gezeten voordat hij wegliep en de auto onbeheerd en met brandende parkeerlichten achterliet. De politie gaat ervan uit dat de onbekende man een tijdje bij de bushalte op de Nijswillerberg heeft gestaan. De man moet grijs, strak achterovergekamd haar hebben gehad met opvallend veel vet of gel er in. Hij moet tamelijk lang zijn en van een normaal tot fors postuur. Hij droeg grijze kleding. De politie stelt erg veel belang in deze man. Ze heeft een oproep gedaan aan mensen die hem mogelijkerwijs kennen of gezien hebben, zich met haar in verbinding te stellen.

Ministerie negeert milieuvriendelijker alkydverf

DSM verbolgen over verfcampagne Vrom

Van onze redactie economie

ZWOLLE – DSM heeft grote kritiek op een door het ministerie van Vrom gesubsidieerde, zes miljoen gulden kostende reclamecampagne, die adviseert om watergedragen acrylverven te kopen. In advertenties beweert Vrom dat acrylverf het meest milieuvriendelijk is.

Acrylverf wordt ondermeer door Akzo geproduceerd. Volgens DSM is alkyd-emulsieverf echter veel beter voor het milieu. Het chemieconcern wil desnoods met juridische middelen Vrom dwingen eveneens voor zes miljoen gulden aandacht te besteden aan alkyd-emulsieverven.

Vertegenwoordigers van DSM Resins en Vrom hebben begin volgend jaar een gesprek om het geschil op te lossen. DSM eist een andere verfcampagne, omdat het volgens het bedrijf 'ongebruikelijk is dat de overheid zich met eenzijdige productpromotie inlaat.' DSM maakt zelf geen verf, maar wel grondstoffen. De conventionele verven bestaan voor eenderde uit milieubelastende en kankerverwekkende oplosmiddelen. In acrylverven is dat teruggebracht tot 5 à 15 procent oplosmiddelen. DSM claimt nu als eerste ter wereld met een volledig oplosmiddelvrij produkt te komen. Daar is minstens 18 miljoen gulden en 30 jaar research ingestoken.

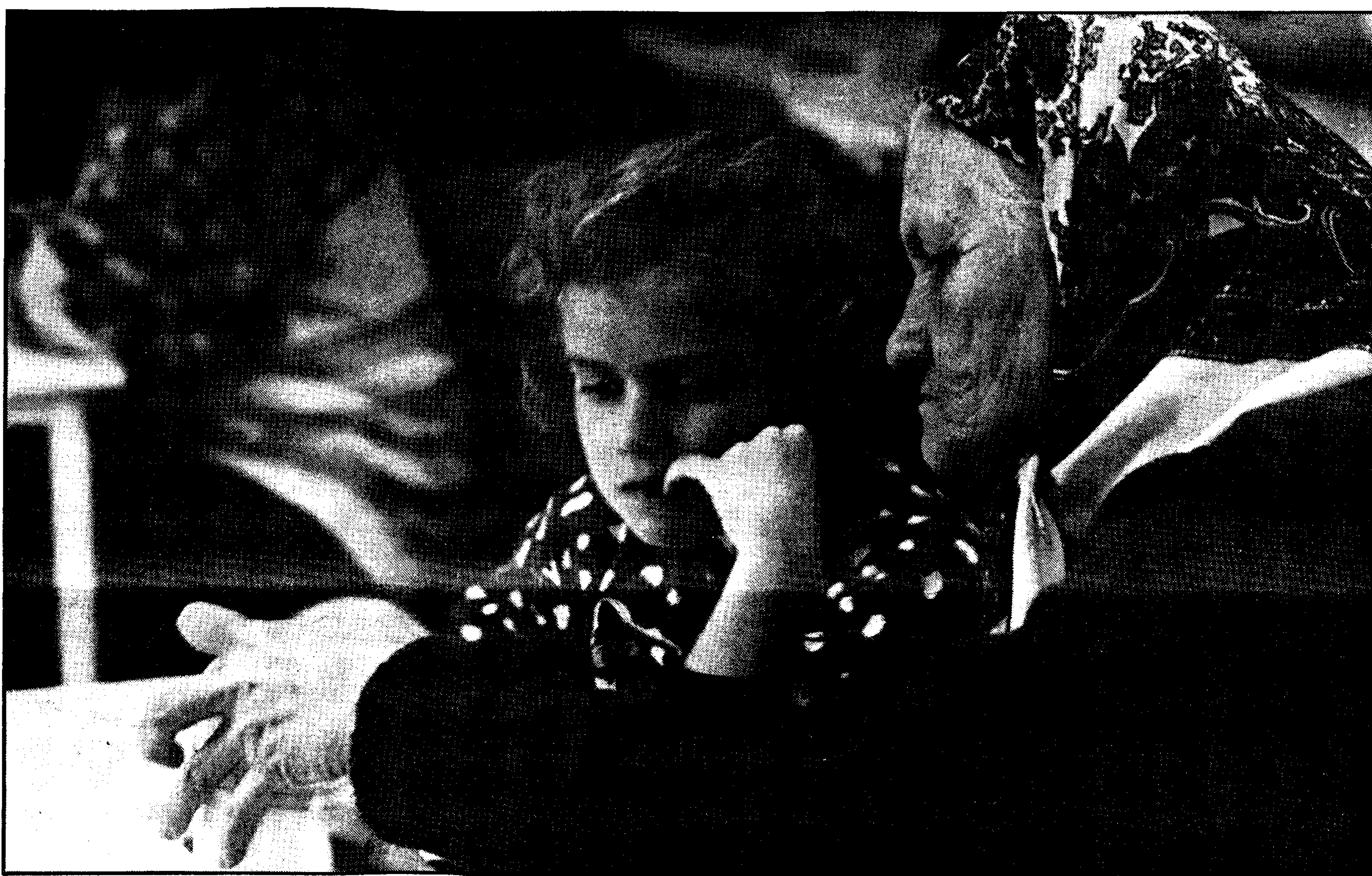
De verven op basis van alkyd emulsie worden begin volgend jaar waarschijnlijk door de grote verfproducenten Akzo, Basf, ICI en Sigma geïntroduceerd. Sinds een jaar maakt een beperkt aantal kleine verfproducenten al alkyd emulsieverven. DSM is echter nu in staat dit produkt (in feite een bindmiddel) op grote schaal te produceren. Daarvoor is in Hoek van Holland een produktie-installatie gebouwd.

Door het gebruik van alkyd emulsie zal het milieu veel minder worden belast. Nu nog verdwijnt jaarlijks vier miljoen ton oplosmiddel uit twintig miljoen ton conventionele verf in het milieu. Schilders ademen de schadelijke stoffen tijdens hun werk in. In 1996 zal het gebruik van verven met organische oplosmiddelen aan banden worden gelegd. DSM mikt met het nieuwe produkt in eerste instantie op de Nederlandse, Belgische en Scandinavische markt.

Al meer dan 25 jaar is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden alkyd op te lossen in water. Dr Ad Hofland van DSM Resins sprong er zeven jaar geleden op in en 'vond een oplossing voor het probleem dat volgens de vakwereld niet op te lossen was'. Hij borduurde daarbij voort op de poederverfharsen die in de industrie worden toegepast. Daarbij worden ook geen oplosmiddelen gebruikt. Hofland kreeg voor zijn werk vorige week de DSM Innovatieprijs 1992.

Alkyd emulsieverven zullen, zo verwacht DSM, snel worden geaccepteerd door professionele schilders en doe-het-zelvers. Er kunnen zowel grondverf als aflak, beits en houtimpregnering op alkyd emulsiebasis worden gemaakt.

In gedachten verzonken

● *Oma en kleinkind komen even op verhaal in de eetzaal van het Tijdelijk Opvang Centrum in Brunssum.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Ex-Joegoslaven willen voorlopig alleen rust

Vervolg van pagina 11

BRUNSSUM – De meesten willen alleen maar rust, zo schat Boesten in. De ex-Joegoslaven staan te popelen om naar hun kamer te mogen. Eerst moeten ze de officiële ontvangst afwachten. Een plaatselijke bakker heeft voor vlaai gezorgd, de koffie is klaar en een kerstboom in de eetzaal moet hen in kerstsfeer brengen, ook al vieren de aanwezige moslims dat feest niet. Een 'dankjoewel' is er voor de consumptie, het welkomstwoord van loco-burgemeester Rien de Bruijn wordt door de ontheemden beantwoord met een aarzelend applaus.

De Bruijn sprak de hoop uit dat het verblijf van de families in Brunssum, na alle ellende die ze achter de rug hebben, zo aangenaam mogelijk is. „Ik hoop dat u hier een beetje terugvindt van wat u bent kwijtgeraakt." De reacties vanuit de bevolking zijn tot dusverre hartverwarmend, vindt Boesten. Vijftig vrijwilligers hebben zich aangemeld en dagelijks worden kleren en andere spulletjes naar Tieder gebracht.

Na de plichtplegingen lopen de families met koffers en plastic zakken achter medewerkers van het opvangcentrum aan om in de kamers op verhaal te komen. Een jongetje van een jaar of tien duwt met zijn voet een skateboard voor zich uit terwijl hij met grote moeite enkele tassen meezeult. Ondertussen arriveert een nieuwe bus met vluchtelingen.

„Arme sloebers," merkt een agent op, terwijl hij een nieuwe stoet zwijgzame ex-Joegoslaven voorbij ziet trekken. Opvallend veel kinderen zijn erbij. In Tieder worden voornamelijk complete families ondergebracht.

Families die vaak pas sinds enkele weken weer verenigd zijn. Het Rode Kruis in Kroatië kijkt nadrukkelijk of er al familieleden van vluchtelingen in ons land verblijven. Die categorie wordt dan als eerste doorgestuurd naar Nederland.

Activiteiten

Een aantal vluchtelingen heeft in Servische concentratiekampen gevangen gezeten. De verhalen over hun traumatische ervaringen komen de komende maanden wel naar buiten, verwacht Boesten. De eerste twee weken krijgen de mensen de tijd om op verhaal te komen en om te wennen aan de dagelijkse gang van zaken in het opvangcentrum. Na de jaarwisseling gaan de leerplichtige kinderen naar Brunssumse scholen en start er een heel programma aan activiteiten zodat de ontheemden voortdurend iets om handen hebben.

Verveling is hun grootste vijand. De leiding van het centrum wil de ontheemden zo snel mogelijk betrekken bij het reilen en zeilen in Tieder. Zo stelt ze bijvoorbeeld een gangoudste aan, een persoon uit hun midden waar ze wensen kunnen indienen en problemen kunnen bespreken. Een belangrijke taak is weggelegd voor de twintig beroepskrachten in Tieder. „Spanningen tussen medewerkers en leiding, zoals eerder bij het TOC Roermond verwacht ik hier niet. Daar moesten vrijwilligers dingen doen die je door een beroepskracht moet laten doen," meent Boesten.

Met man en macht werken de twintig professionele krachten en één aannemer aan het verder inrichten en verbouwen van Tieder, zodat eind januari een laatste groep van 74 mensen opgevangen kan worden. Daaronder bevinden zich gehandicapte ontheemden en hun familieleden, onder wie een vrouw van 108 jaar, die tot dusverre in het TOC Roermond verbleef. Drie oorlogen maakte zij mee, de laatste noopte tot vertrek uit haar land.

Ottie Roethof in Antwerpen gepakt met hasj

Van onze correspondente

LANAKEN/ANTWERPEN – Ex-wereldkampioen karate Otti Roethof, die momenteel in Lanaken woont, is in Antwerpen betrapt op het bezit van 100 kilogram hasj. Het nieuws werd zes weken lang door de politie stilgehouden, in de hoop de resterende bendeleden te kunnen ontmaskeren. Roethof werd gearresteerd op 30 oktober.

Roethof ontsnapte vorig jaar in Engeland aan een gevangenisstraf, nadat hij in maart 1991 werd aangehouden op verdenking van smokkel van 460 kilo hasj. Samen met drie andere Nederlanders zat hij tot oktober vorig jaar in voorarrest. Roethof ontkende zijn aandeel in de smokkel en werd op 22 oktober 1991 buiten vervolging gesteld.

Brug te veel voor dronken automobilist

MAASTRICHT – Een 31-jarige Maastrichtenaar bleek 2,7 promille alcohol in het bloed te hebben toen hij zondagavond als bestuurder van een personenwagen werd aangehouden door de politie in zijn woonplaats. Dat is meer dan vijfmaal het toegestane promillage. De man had beide rijbanen van de J.F. Kennedybrug nodig om zijn voertuig op de weg te houden. Hij kreeg dan ook een fors proces-verbaal en zijn rijbewijs werd ingevorderd. Bovendien bleek dat de overtreder gezocht werd voor oplichting.

Chauffeur door hartinfarct verongelukt

HEERLEN – Een 56-jarige automobilist uit Kerkrade is gisteravond rond kwart voor negen als gevolg van een hartaanval overleden. Getuigen zagen dat de auto op de kruising Palemigerboord-Meezenbroekerweg en Schandelerboord in Heerlen langzaam door het rode licht reed en vervolgens met dezelfde snelheid op de Schandelerboord naar links het talud opreed en in een greppel tot stilstand kwam. De man was hartpatiënt.

School in Sittard informeerde alle ouders

Driemaal meer gevallen nekkramp in W-Mijnstreek

Van onze verslaggever

SITTARD – In de Westelijke Mijnstreek ligt het aantal gevallen van nekkramp driemaal boven het gemiddelde. Wordt een jaargemiddelde van vijf of zes normaal geacht, dit jaar is het aantal gevallen van hersenvliesontsteking met bloedvergiftiging (meningitis sepsis) in die regio opgelopen tot zeker vijftien.

Dat maakte de gezondheidsdienst GGD Westelijke Mijnstreek gisteren bekend. Er is geen verklaring te geven voor de stijging.

De ernstige infectie aan het hersenvlies manifesteert zich opnieuw in het najaar. Eind 1991 registreerde de GGD in de Westelijke Mijnstreek de eerste gevallen van nekkramp die zouden uitmonden in een kleine infectiegolf: er volgden nog twaalf gevallen in de periode van januari tot en met mei.

Volgens de GGD hebben de nieuwe meldingen – gistermorgen kwam de tweede in één maand binnen – niets te maken met de ziektegevallen uit het voorjaar. Daarvoor is de tussenliggende periode veel te lang. De incubatietijd varieert immers van tien dagen tot drie weken.

De enige tendens die gesignaleerd wordt, is dat de ziekte naar Zuid-Nederland 'afzakt'. Eind jaren tachtig werd een aantal gevallen geconstateerd in Brabant, in 1990 telde de regio Midden-Limburg dertig gevallen van nekkramp en sinds de vorige jaarwisseling manifesteert de ziekte zich in de Westelijke Mijnstreek. „In Midden-Limburg is de zaak uitvoerig onderzocht. Ook daar is niet een duidelijke oorzaak gevonden," aldus directeur F. Keysers van de GGD.

Opmerkelijk is ook dat de ziekte is voorgekomen bij twee kinderen uit één klas, groep twee van de basisschool in de Sittardse wijk Overhoven. De GGD bevestigde dat dit zelden gebeurt. Er valt echter geen zinnig woord over te zeggen of er nu sprake is van een verband. „Maar ik kan ook niet ontkennen dat er géén relatie tussen die twee is. Dat kun je niet onderzoeken, omdat de weg van de besmetting niet te achterhalen is. Daarvoor zijn te veel mensen drager van de bacterie," aldus GGD-directeur Keysers.

Sommige ouders in Sittard hebben gisteren hun kind thuis gehouden, vermoedelijk uit angst dat die op school nekkramp zouden oplopen. Deze maatregel heeft echter geen enkele zin; als kinderen al besmet konden raken, is dat al gebeurd.

Directeur P. Albert van de school zei gisteren begrip te hebben voor angstgevoelens onder de ouders. Hij reageerde afgelopen weekeinde snel op de twee ziektemeldingen: „We hebben naar aanleiding van het eerste geval, dat was vrijdag, alle ouders van groep twee geïnformeerd. Toen zich zaterdagnacht een tweede geval voordeed, hebben we besloten alle ouders van kinderen op onze school informatie over de symptomen van hersenvliesontsteking te geven."

Directeur Albert wil met het informeren van de ouders niet alleen voorlichting over de infectieziekte geven. „Op de tweede plaats wilden we paniek voorkomen. Dan moet je niet lang wachten met informatie geven. We hebben de ouders vandaag ook proberen gerust te stellen, door te melden dat het met de twee kinderen weer beter gaat. Er zijn van de intensive care-afdeling af. Deze vorm van hersenvliesontsteking is wel een ernstige, maar ook beter te genezen als die snel onderkend is."

'Plukze'. Het klinkt lolliger dan het is. In de eerste helft van volgend jaar zullen in alle 25 toekomstige politieregio's zogenoemde Bureaus Financiële Ondersteuning (BFO's) op gang komen. Kaalplukteams worden ze ook wel genoemd of kortweg: 'Plukze'. 8 december jongstleden ging de Eerste Kamer akkoord met een verruiming van de mogelijkheden voor de Nederlandse politie om de allergrootste boeven af te pakken wat ze door crimineel gedrag verworven hebben: de buit. En vaak zijn daar al mooie bolides, landhuizen of jachten van gekocht. En dát afpakken, dat doet zelfs de doorgewinterde topcrimineel pijn.

Politie kan georganiseerde misdaad nu financieel uitkleden

'Plukze' komt hard aan bij crimineel

in het nieuws

DOOR JOS VAN DEN CAMP

HEERLEN – Je moet het als crimineel nogal bont maken, wil je straks op de hielen worden gezeten door de financiële deskundigen en taktische rechercheurs van een Bureau Financiële Ondersteuning (BFO). Kruimeldieven hebben straks niets te vrezen. Van een bijna kale kip valt namelijk weinig te plukken. Maar iemand die rijk geworden is van het plegen van delicten waar een straf op staat van minstens honderdduizend gulden boete, moet niet raar opkijken als hem het 'wederrechtelijk verkregen voordeel' weer wordt afgepakt.

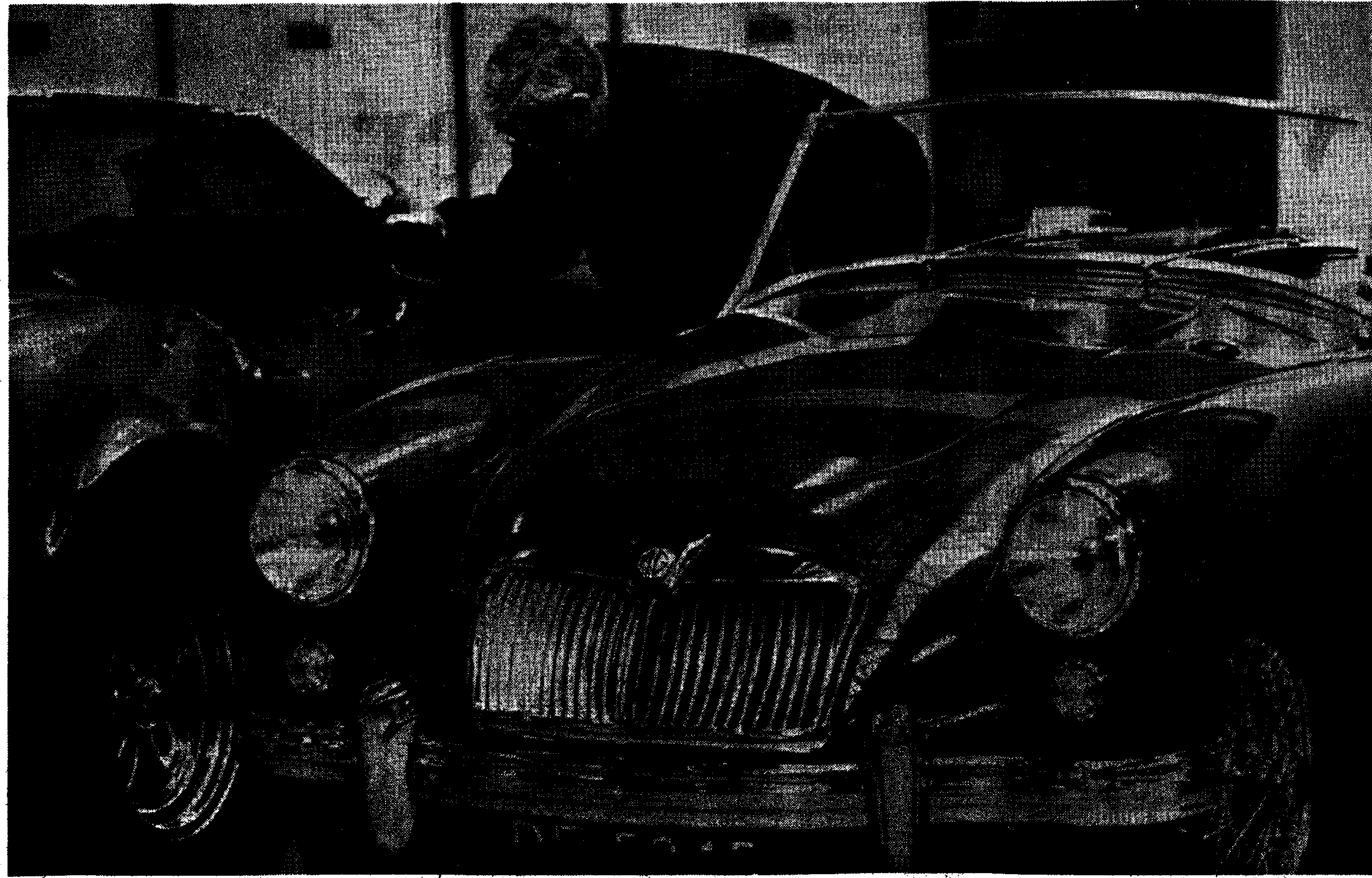
Momenteel kan de politie alleen goederen in beslag nemen die in relatie staan tot het misdrijf waarvan iemand wordt verdacht. Van een grote drugshandelaar kan de politie bijvoorbeeld het wapen, de drugs en de gestolen auto waarin hij rondrijdt in beslag nemen. Vervolgens wordt iemand veroordeeld en verdwijnt hij voor een paar jaar achter de tralies. Nu nog is het zo dat de veroordeelde echter vanuit de gevangenis zijn handel kan voortzetten. En het komt vaker voor dat veroordeelde handelaren, als ze eenmaal vrij zijn, de draad weer oppakken en doorgaan met de handel alsof er niets aan de hand is geweest.

Portemonnee

Dankzij de wet die begin december in de Eerste Kamer is aanvaard, wordt het nu mogelijk de topcriminelen daar te raken waar dat het meeste pijn doet: in de portemonnee. Een voorbeeld daarvan liet de toekomstige Regiopolitie Brabant-Noord (Den Bosch) op 23 november dit jaar zien. Vier mannen uit Vught, Den Bosch en Venlo werden die dag aangehouden. Ze worden er van verdacht het brein te zijn geweest achter een criminele organisatie die sinds 1987 jaarlijks miljoenen guldens omzette met de in- en doorvoer van softdrugs. Aan de actie, waaraan anderhalf jaar was gewerkt door twaalf politiemensen, namen acht rechters-commissarissen, vijf officieren van justitie, driehonderd politiemensen, Fiod-medewerkers en Douanerechercheurs deel. Onder hen bevonden zich ook leden van het Bureau Financiële Ondersteuning. Die namen bijvoorbeeld heel wat luxe auto's in beslag.

Maar voordat het zo ver kwam, verrichtte het Kaalplukteam een afzonderlijk strafrechtelijk financieel onderzoek (SFO). Financiële deskundigen en taktisch recheurcheurs bepalen de mogelijke omvang van de buit en onderzoeken de mogelijkheid tot ontneming. Dit zogenoemde 'conservatoir beslag leggen' beperkt zich niet tot inbeslagnames van goederen die verband houden met de gepleegde misdrijven. Dankzij de nieuwe wetgeving kan ook, vooruitlopend op een vonnis van de rechtbank, beslag worden gelegd op auto's, geld, aandelen, huizen en andere zaken van enige waarde. De opbrengsten daarvan vloeien uiteindelijk in de staatskas.

Wie eenmaal is kaalgeplukt, bedenkt zich nog wel eens een keer voordat hij zich weer aan criminele handel waagt, zeggen ze in Den Haag. En daar kunnen ze' het weten want de afgelopen jaren zijn op experimentele basis enkele BFO's actief geweest.

● *Eind november sloeg het Bureau Fiscale Ondersteuning Den Bosch i.o. zijn slag. Met trots werd het oprollen van een zeer grote softdrugsbende bekend gemaakt. De in beslagname van dure auto's behoorde tot het terugpakken van de 'buit'.* Foto: COR DE KOCK

enige tijd een Kaalplukteam. G. van Klaveren, toekomstig chef van de regionale politiedienst die de zware criminaliteit te lijf gaat, laat weten dat twee taktisch rechercheurs en twee financieel experts het gecombi-

men. Tot nu toe hebben de inspanningen van het bij het Regionale Recherche Team (RRT) in Hoensbroek ondergebrachte BFO nog geen rechtszaken tot gevolg gehad. De vier Zuidlimburgse politiemensen worden bij

bijgeschoold. Ook in de politieregio Limburg-Noord wordt hard gewerkt aan de oprichting van het BFO. In beide arrondissementen is een officier van justitie aangesteld. Onder hun verantwoordelijkheid vinden de

bioscopen

● **HEERLEN**

Royal: The Bodyguard, dag. 18.15 en 21 uur, za t/m wo ook 1... uur. **Rivoli:** Single white female, dag. 19 en 21.30 uur. Kleine Nemo, za t/m wo 14 en 16 uur. **Maxim:** Housesitter, dag. 18.30 en 20.30 uur, za t/m wo ook 14.30 uur. **H5:** Home Alone 2, dag. 14.30 18.15 en 21.15 uur. Sister Act, dag. 14.15 18.45 en 21.30 uur, za t/m wo ook 16.45 uur. Sleepwalkers, dag. 14 18.30 en 21 uur, za t/m wo ook 16.15 uur. Belle en het beest, dag. 14 18.30 en 21 uur, za t/m wo ook 16 uur. Boomerang, dag. 14 18.30 en 21 uur. **Filmhuis de Spiegel:** Oblako-Raj, vr 21 uur. A Idade Major, ... 21 uur.

● **MAASTRICHT**

Mabi: Bodyguard, dag. 18.30 en 21.15 uur, dag. beh. do vr ook 14.30 uur. Raising Cain, dag. 18.30 en 21.15 uur, dag. beh. do vr ook 14.30 uur. Bitter Moon, dag. 18.15 en 21.15 uur, dag. beh. do vr ook 14.30 uur. Kleine Nemo, dag. beh. do vr 14.30 uur. Single white female, dag. 18.30 en 21.15 uur. **Ciné-K:** Husbands and Wives, dag. 21 uur. **Cinema Palace:** Home Alone 2, dag. 14.30 18 en 21.15 uur. Sister act, dag. 14 16.30 19.15 en 21.45 uur. Belle en het beest, dag. 14 16.30 en 19 uur. Boomerang, dag. 21.30 uur. **Lumière:** Van Gogh, dag. 2... uur. Sweet Emma, dear Böbe, dag. 20.30 uur. Night on earth, dag. 22 uur.

● **GELEEN**

Roxy: Home Alone 2, dag. 14 18.30 en 20.45 uur. Sister Act, dag. 14 18.30 en 20.45 uur.

● **SITTARD**

Forum: Bodyguard, dag. 14 en 20.30 uur. Belle en het beest, dag. 14 en 18.45 uur. Unforgiven, dag. 20.45 uur. **Filmhuis Sittard:** Naked Lunch, wo 20.30 uur.

● **ECHT**

Royal-MicroRoyal: wo 14.30 uur. Belle en het beest, wo 14.30 uur.

● **ROERMOND**

Royal: Home Alone 2, dag. 20.30 uur, wo ook 14.30 uur, zo ook 16.30 uur. Belle en het beest, wo 14.30 uur. **Royaline:** Far and Away, dag. 20.30 uur.

● **VENLO**

Filmhuis Perron 55: Naked Lunch, di 20.30 uur, za 20 uur.

in de theater

HEERLEN:

- **di. 22/12:** ballet: Scapino Ballet R... terdam en LSO met Notekraker
- **wo. 23/12:** muziek: kerstconcert ... Wolga Kozakken Koor

SITTARD:

- **di. 22/12:** toneel: De Ingebeelde Zie... [illegible]
- **wo. 23/12:** muziek: kerstconcert m... Toonkunstkoor Geleen, Oratorium-vereniging Sittard en LSO o.l.v. G... Vos

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

'Zilveren' Molukse dominee richt stichting Embun op

'Talent krijgt zelden schouderklop ouderen'

Van onze verslaggever

CUYK/SITTARD – Om creatieve Molukse kinderen en jong volwassenen te stimuleren heeft dominee en maatschappelijk werker Pieter Pesulima, 49 en wonend in het Brabantse Cuyk, de stichting Embun in het leven geroepen. Afgelopen weekeinde heeft deze zoon van een KNIL-militair tijdens zijn zilveren jubileum als predikant de doelstelling en fondswerving van Embun officieel bekend gemaakt.

Over de noodzaak van een stichting alleen voor Molukkers zegt Pesulima: „Vergeleken met de Nederlandse samenleving zijn wij, Molukkers, allerminst gul met het onderling geven van schouderklopjes. Stimuleringsprijzen, waarin de Nederlandse gemeenschap grossiert, kom je bij ons niet tegen. Elkaar stimuleren is helaas nog altijd onontgonnen terrein. En daar wil ik, samen met het stichtingsbestuur, een einde aan maken. Vandaar ook de naam Embun, wat dauw betekent. En dauw is nodig om een jonge plant goed te laten groeien."

Doel van de stichting is Molukkers van vijf tot twaalf, van twaalf tot twintig en van twintig tot achtentwintig jaar te stimuleren op sociaal, cultureel, maatschappelijk, educatief en religieus gebied. Uiteraard is er ook een financiële prikkel: het uitloven van geldprijzen, waarvoor geput wordt uit te werven fondsen en het toekennen van kunstvoorwerpen, uiteraard ontworpen door Molukse kunstenaars.

Schaduwkant

Predikant Pesulima, verbonden aan de stichting Moluks diaconaal maatschappelijk werk Muhabbat die ook actief is onder Molukkers in Limburg, licht verder toe: „De schaduwkant van onze sociaal hechte samenleving is dat er weinig waardering is voor jonge Molukkers die boven de middelmaat uitsteken. Er wordt ook in stereotypen gedacht. Molukkers blinken uit in voetballen, denk aan Tahamata en Latuheru. En in muziek, denk aan Massada. Of in negatieve zin, in geweld. Molukkers die uitblinken in beeldhouwen, literatuur, academische studie, ondervinden bitter weinig waardering. Daar weten we geen raad mee. Per slot van rekening zijn en blijven we een volk van soldaten en predikanten."

Tolerant

Met behulp van de stichting Embun wil hij een voorbeeld stellen aan zijn land- en lotgenoten. „Mijn generatie wil ik leren tolerant te zijn voor jonge, veelbelovende Molukkers. Neem als voorbeeld het succes van Massada. Zolang deze groep met Molukse liederen bruiloften en partijen opluistert, kunnen de musici op waardering binnen onze gemeenschap rekenen. Zo gauw Massada echter zijn repertoire succesvol uitbreidt met Engelstalige hits, wordt dat als verraad aan zijn afkomst beschouwd. En dat stemt mij treurig."

Als reactie op deze afkeuring keren getalenteerde Molukkers hun 'volk' de rug toe, waardoor de verwijdering alleen maar groter wordt.

Met de schouderklopjes van Embun hoopt dominee Pesulima deze kloof te dichten.

Bietenrecord op Limburgse löss

Van onze verslaggever

ITTERVOORT – Voor het eerst in de historie van de Coöperatieve Vereniging voor de Afzet van Suikerbieten (Covas) bedroeg de gemiddelde netto-opbrengst aan suikerbieten op de Limburgse lössgrond 69 ton per ha. Het vorige record dateert van 1990, toen het gemiddelde 67,6 ton netto per ha. bedroeg. „Een bewijs dat de Limburgse löss de beste structuur aller tijden heeft," trompetterde in Ittervoort Covas-directeur Rien Geuze.

Doordat de gemiddelden in Midden- en Noord-Limburg lager waren dan in 1990, bleef het Covas-gemiddelde van 65,5 ton netto per ha. onder het gemiddelde van 1990, toen 66,4 ton netto per ha. werd gescoord.

1992 was ook een 'excellent cichorei-jaar'. In totaal verbouwden Covas-leden dit jaar 20 ha. Dat was het tienvoudige van 1991. Het had het 200-voudige kunnen zijn, als de Suikerunie, aan wie Covas haar bieten levert, ook de cichorei zou hebben afgenomen. In de nieuwe inulinefabriek van de Suikerunie in Roosendaal werd enkel cichorei uit West-Brabant en Zeeland verwerkt.

De cichorei uit Limburg ging naar een suikerraffinaderij in Oreye, een taalgrensgemeente in de provincie Luik.

Werd vorig jaar 44,2 ton netto per ha. geoogst, dit jaar steeg het gemiddelde tot 47 ton netto per ha. Het best gedijde het gewas op rivierklei, waar op een perceel 60,9 ton per ha. werd gewonnen. Cichoreitelers kregen een voorschot van zeven tientjes per ton uitbetaald, de bietentelers een tientje meer.

Behalve de hoeveelheid is ook het suikergehalte van invloed op de uiteindelijke uitbetaalprijs. Het gemiddelde suikergehalte van de bieten bedroeg 'slechts vijftien procent'. Geuze schrijft dit als laag bestempelde suikergehalte toe aan een schimmelziekte (Cercospora), waardoor het blad voortijdig afstierf en zich nieuw blad ontwikkelde. Dat ging ten koste van de groei en het suikergehalte.

Verdediging laakt 'prutswerk' marechaussee en OM

Acht maanden cel gevraagd in slepende Servio-affaire

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – De rechtbank in Maastricht reageert morgen al op de eisen van officier van justitie J. P. van Opstal in de zogenaamde Servio-affaire. Ruim vier jaar nadat het steekpenningen-onderzoek tegen de 50-jarige Defensie-ambtenaar Jimmy Van W. uit Heerlen, zijn eega en directeur Willem H. (52) van het failliete schoonmaakbedrijf Servio uit Den Haag van start is gegaan, vroeg mr. Van Opstal tegen Van W. en H. elk acht maanden gevangenisstraf waarvan de helft voorwaardelijk. Tegen mevrouw Van W. eiste hij 5000 gulden wegens valsheid in geschrifte en tegen de BV achtte hij 25 mille boete op zijn plaats.

De officier vindt bewezen dat Servio jarenlang maandelijks geld op de rekening van Van W. en zijn als controleur optredende eega stortte. Die bedragen dienden als een soort zwijggeld voor het niet melden van te weinig gewerkte uren in de kantoren van Defensie in Heerlen en Kerkrade.

Rechtbankpresident mr. P. Broekhoven in Maastricht beloofde nog voor Kerstmis uitspraak te doen in deze slepende en zeer ingewikkelde fraudezaak. In totaal vier zittingen had de rechtbank nodig om de zaak gisteren af te ronden. Alleen de pleidooien van de raadslieden mr. S. Langeveld, mr. B. Brouwer en mr J. Linssen namen in totaal bijna vijf uur in beslag. Met name de advocaten van Van W. en H. hekelden zeer scherp het optreden van de marechaussee en het Openbaar Ministerie in deze zaak.

Niet alleen noemden de raadslieden het dossier een rommeltje, ook het onderzoek was in hun ogen duidelijk een maatje te groot voor de 'niet adequaat opgeleide' leden van de marechaussee. Langeveld verweet de officier van justitie bovendien dat hij te veel de belangen van het Ministerie van Defensie wilde dienen. „Het is niet toevallig dat er een onzorgvuldig en uiterst eenzijdig proces-verbaal is gepresenteerd. Er waren duidelijk grote belangen bij het ministerie van Defensie gemoeid met een veroordeling van Servio en H., waarmee men al eerder in de slag was geweest. Een van die belangen was dat aldus publiekelijk kon worden aangetoond dat de misstanden bij de huishoudelijke dienst op het ministerie, die in juni 1986 in de openbaarheid waren gekomen, van buiten af waren gekomen," aldus de raadsman.

Van Opstal wees die verwijten echter koeltjes van de hand: „Mijn opdracht is het opsporen van ambtenaren die steekpenningen aannemen en niet het ministerie te dienen".

De drie advocaten kwamen unaniem tot de conclusie dat de bekentenissen die de verdachten in het begin van het onderzoek hebben afgelegd, onder druk tot stand zijn gekomen. Voor Van W. is de uitspraak, die de rechtbank woensdag doet, van levensbelang. Aan de hand van deze uitspraak zal de ambtenarenrechter oordelen over een schorsingsverzoek, dat al dan niet een einde zal maken aan een ambtenarenbestaan van meer dan 35 jaar. „Alle betrokkenen hebben verschrikkelijke jaren achter de rug", aldus de raadslieden gisteren.

Architect Alphons Boosten als eerste in schijnwerpers

Maastricht gaat zijn kunstenaars herdenken

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De Maastrichtse architect Alphons Boosten is de eerste bekende Limburger aan wie eer betoond wordt in een reeks van herdenkingen rond bekende kunstenaars en ontwerpers die binnenkort hun eeuwfeest vieren. In deze cyclus staat het licht van de schijnwerpers gericht op personen die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan het culturele profiel van Maastricht in de eerste helft van deze eeuw.

Het initiatief voor deze serie herdenkingen is genomen door de gemeente Maastricht in samenwerking met Heerlen. Beide steden hebben het project in handen genomen om, volgens wethouder Leenders, 'de cultuurverbindende relatie' te versterken. Na Alphons Boosten worden eerbewijzen gebracht aan onder meer Jonas Bellefroid (beeldende kunst), Henri Hermans (muziek) en Pierre Kemp (literatuur).

Alphons Boosten werd in 1893 geboren in Maastricht, waar hij zich na een bouwkundige opleiding in Amsterdam vestigde als architect. Zijn eerste bekende ontwerp was de Koepelkerk in Maastricht, die hij samen met collega Jos Ritzen in de steigers zette. Stevige kritiek van bisschopswege werd zijn deel, omdat de katholieke leiding in deze centraalbouw geen Roomse kerk, maar eerder een moskee meende te herkennen. Het gevolg was dat Boosten nog maar weinig opdrachten kreeg om godshuizen te bouwen en zich meer ging toeleggen op stadsontwikkeling.

De hand van de Maastrichtse meester-architect laat dan ook duidelijk zijn sporen achter in de stad aan de Maas. Naast scholen, kerken en verpleeghuizen ontwierp hij meerdere grote woningbouwcomplexen aan de Boschpoort en de Statensingel. Ook voor industriële vormgeving schrok hij niet terug, getuige de constructie van de inmiddels opgeheven fabriek De Lelie.

De honderdste geboortedag van Alphons Boosten wordt op 20 januari feestelijk herdacht in het stadhuis van Maastricht. Nic Tummers zal namens het Comité Boosten een levensschets van de architect verzorgen, terwijl professor Harrie Berghs uit Antwerpen een lezing geeft onder de titel 'Wonen als grondslag voor architectuur'. De organisatie van het geheel komt op naam van de pas opgerichte Stichting Topos, die zich gaat wijden aan de bevordering van architectuur en stedebouw in Maastricht.

Belangstellenden die de herdenking met hun aanwezigheid willen opluisteren, kunnen zich opgeven bij de gemeente (☎ 043-292222).

expositie

● **HEERLEN**

Stadsgalerij, Raadhuisstraat 19. We... van Jürgen Partenheimer. T/m 2... Open ma t/m vr 9-17 uur. **ABP,** Ou... Lindestraat 70. Werk van Rieke Ja...sen, Ans Lemmens, Jules Driesse... Nico Houben en Wim Mestriner. Op... 20/12 14-17 uur.

● **LANDGRAAF**

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. We... van Qing Hui Zhang. T/m 10/1. Op... vr 17-20, za en zo 14-17 uur. **Gale... Gaudi,** Hereweg 83. Werk van K... Heinz Laufs. T/m 10/1. Open vr 1... uur, za en zo 13-17 uur.

● **HOENSBROEK**

Fotogalerie 68, Kasteel Hoensbroek. Foto's van Laura Samson-Rous. T... 3/1, open ma t/m vr 10-12 en 13.30... uur, za en zo 13.30-17 uur.

● **NUTH-VAESRADE**

Galerie Tsant, Rozenstraat 49. We... van Han Ronken en Marie-Louise ... Zeijst. T/m 14/1, open do 15-18 uur, ... 14-17 uur.

● **SITTARD**

Galerie Michel Knops, Steenweg ... Schilderijen van Nicole Hardy. T... 4/1. Open di t/m za 11-18 uur, zo 14... uur. **Galerie Zabawa,** Agricolastr... 152. Werk van Dré Houben. T/m 21/... open zo 14-17 uur, wo t/m vr 16-18 u... **Kritzraedthuis,** Rosmolenstraat ... Expositie van vijf jonge kunstena... Van 19/12 t/m 23/1, open di t/m ... 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● **GELEEN**

Galerie Hanenhof, Groenstraat ... Vrouwen en potten van Mieke ... den Hoogen. T/m 20/12, open do en ... 17-20 uur, za en zo 14-17 uur.

● **LIMBRICHT**

Limburgs Volkskundig Centrum, A...lee 1a. Alledaags maar bijzonder... volkskunst uit Limburg. T/m 31/1. ... wenskaart onder de loep. Van 1... t/m 10/1. Open di t/m vr 13-17 uur, ... en zo 14-17 uur.

● **MAASTRICHT**

Bonnefantenmuseum. Eigentu... Himmelreich van Imi Knoebel. T... 11/1. Muntomloop in Limburg. T... 11/1. Open di t/m vr 10-17 uur. **Gale... Dis,** Tafelstraat 28. Recent glas ... Peter Bremers. T/m 17/1. Open wo ... zo 13-18 uur. **Galerie Artisart,** Gr... Gracht 43. Werk van Fokko Rijke... en Reinoud Kuipers. T/m 30/12. Op... di t/m za 13.30 tot 17.30 uur. **Gale... Anny van den Besselaar,** Tafelstr... 6a. Werk van 'De drie Musketie... T/m 4/1, open vr t/m ma 13-17.30 u... **Galerie Schuwirth & Van Noord...** Rechtstraat 64. Werk van Günter W...ner. T/m 20/12. Open do t/m za, 1... uur. **Galerie Simera/Signe,** Bog...denstraat 40b. 'Takkenobjecten' ... Jeff Petrich en schilderijen van ...ke. T/m 24/12. Open wo t/m ... 13.30-17.30 uur. **Galerie Amar...** Rechtstraat 84. Verre d'Hiver, vor... in glas van Sabine Lintzen. T/m ... open di t/m vr 11-18 uur, za 11-17 ... do tot 21 uur. **Galerie Wanda R...** Rechtstraat 43. Ohne Rosen geh... nicht. T/m 30/1. Open wo t/m za 1... uur.

Eekhoorns komen nog steeds thuis

DOOR ROELIEN SCHRAGE

nog even '92

'Nog even '92' is een rubriek waarin personen of gebeurtenissen, die in het afgelopen jaar de kolommen van de krant haalden, nog eens voor het voetlicht gehaald worden. Mia Schlangen uit Heerlen haalde zelfs het jeugdjournaal met haar wezen-eekhoorntjes die ze enige tijd liefdevol verzorgde.

HEERLEN – De familie Slangen uit Heerlen nam in maart van dit jaar de zorg voor drie jonge eekhoorns op zich. De eekhoorns waren waarschijnlijk uit het nest gevallen waarna de moeder niets meer van haar kinderen wilde weten. Knabbel, Babbel en Sabbel zijn nu negen maanden oud en ze zoeken zelf hun kostje in de vrije natuur. Maar ze komen nog regelmatig op bezoek bij de familie Schlangen.

„We hebben zeker tweehonderd reacties gehad op de oproep in de krant en na ons 'optreden' op televisie. Het was af en toe een echt gekkenhuis hier, maar het was ook wel heel leuk. Vrienden van ons stuurden zelfs een geboortekaartje. Er kwam ook post die geadresseerd was aan 'moeder eekhoorn'."

Mia Slangen is nog steeds enthousiast wanneer ze het verhaalt vertelt over 'haar' eekhoorns: „Als iemand de telefoon opnam, vroegen de mensen naar mevrouw eekhoorn," lacht ze.

„Er kwamen ook een aantal vervelende reacties binnen, van mensen die het maar niks vonden dat wij de drie onder onze hoede namen. Sommige mensen wensten de diertjes dood, dat snap je toch niet," klinkt het verontwaardigd. Voor een echte dierenliefhebster is zoiets onvoorstelbaar.

De eerste dagen dat Knabbel, Babbel en Sabbel bij de familie bivakkeerden kregen ze poezemelk met honing, maar dat bleek niet de juiste voeding te zijn. „Honing is eigenlijk heel slecht voor eekhoorns, want daar zit suiker in. Maar ja, je moet ze toch iéts geven. De oproep heeft ons erg geholpen om de juiste voeding voor de kleintjes te vinden."

Feest

De twee maanden dat de eekhoorns in hun kooi - een cadeau van een mevrouw die reageerde - in de kamer woonden waren weliswaar een drukke maar ook een feestelijke tijd voor de familie Slangen. „Het hele leven draaide in die tijd om de beestjes, ze moesten zes keer per dag gevoed worden," zegt Mia. Ook kwamen er veel mensen op bezoek. „Het leukste vond ik de drie meisjes die naar Knabbel, Babbel en Sabbel kwamen kijken. Een van hen wilde altijd al een echte eekhoorn vasthouden en dat kon nu. De meisjes waren zelf ook een drieling en dat schept natuurlijk een band!"

Buiten de kooi bleken de eekhoorns echte durfallen te zijn: „Ze klommen zo tegen de muur omhoog, ook slingerden ze zo nu en dan in onze lampen, dan hield je je hart vast." De 'drie van Heerlen' zorgden wel voor enige jaloerse blikken in huize Slangen. „Onze honden en de papegaai vonden het maar niks dat we drie nieuwe bewoners hadden, ze vroegen duidelijk om extra aandacht in die tijd," aldus Mia.

Vrijheid

Na een verzorging van twee maanden waren de eekhoorns oud en sterk genoeg om ze los te laten. „In het begin maakte ik me er zorgen over. Vooral de eerste nacht was moeilijk, ik kon er gewoon niet van slapen. Om vier uur 's nachts ben ik uit bed gestapt en naar buiten gelopen. Je kunt je niet voorstellen hoe heerlijk het was om één van hen op het tuinpad te zien zitten. Ik heb hem maar eens gevraagd hoe hij de eerste nacht buiten was doorgekomen."

De eekhoorns komen regelmatig terug naar hun voormalige thuis. De kooi, die eerst in de kamer stond, is intussen verhuisd naar de tuin. Bijna elke dag legt Mia voedsel in de kooi. Walnoten, hazelnoten en vooral vers water behoren tot het 'dieet' van de eekhoorns. „Maar er komen ook andere dieren om voedsel uit de kooi te halen." Het voedsel in de kooi is een aanvulling op wat de diertjes in de natuur vinden; bessen, bramen en noten zijn nu volop aanwezig.

De eekhoorns zorgen ook voor nieuwe aanplant in de tuin van de familie: „Ik heb straks zeker vijftig notebomen in de tuin. Laatst had ik noten in de kooi gelegd en toen gooide één eekhoorn steeds één nootje naar beneden. Dat nootje begroef hij dan in de tuin; op elke tien vierkante centimeter heb ik volgend jaar een boom."

Ondanks de drukte vond Mia het een hele leuke tijd. „Het voeden van de eekhoorns was wel veel werk, maar het was ook enig om te zien hoe de drie door de kamer renden. Als de kans zich voordoet zou ik het zo wéér doen."

● *Mia Schlangen met Knabbel, Babbel en Sabbel.*
Archieffoto: CHRISTA HALBESMA

Kerststal

● *Elk jaar bouwt de buurt in het kerkdorp Arensgenhout, bij Hulsberg, een kerststal op. Sinds vorige week zaterdag prijkt de stal weer aan de Diepestraat. Sinds zaterdagnacht ontbreekt er echter een zeer essentieel onderdeel: het beeldje van het Christuskind is gestolen. Gistermorgen hebben buurtbewoners aangifte van de diefstal gedaan bij de politie. Maar als het beeldje op een 'andere' manier terugkomt, maken ze er verder geen werk van, belooft buurtbewoner Math Vliegen. Wie iets meer weet over het uit gebakken rode klei gemaakte beeldje, kan hem bellen: ☎04405-2910.*

Kerstnarcis

● *„De natuur vergist zich nooit," wist Kees van Kooten zondagavond weliswaar, maar wij blijven onze twijfels houden. Aan een in een warme kas gekweekte hyacint met Kerstmis waren we langzamerhand al wel gewend, maar nu in onze tuin de krokussen en narcissen al beginnen op te komen, zijn de grenzen van ons bevattingsvermogen bereikt. Wat is er aan de hand? Hebben dezelfde types die de mens-stier Herman hebben gebouwd (van fokken lijkt steeds minder sprake), stiekem ook al wat bolgewassen van streek gemaakt? Het enige dat ons vertrouwen in de natuur nog écht kan herstellen, is een goed pak sneeuw met Kerstmis. Dat zal ze leren, die vroege vogels.*

Catez

● *René Prevo en Harry Delahaye zijn terug in Landgraaf, na een uitermate geslaagde trip naar Catez in Slovenië. Ze hebben er bij het daar gevestigde vluchtelingenkamp 47 radiatoren voor de aanleg van een centrale verwarming en vijftig grote dozen met voedsel, kleren en allerlei andere zaken afgeleverd. Het transport was het resultaat van een tv-actie die eind november in Landgraaf plaatsvond. Naast de goederen haalden Prevo en Delahaye bijna veertigduizend gulden op. Dat bedrag loopt overigens nog steeds op.*

Glas

● *Met de feestdagen wordt er nogal eens een slokje gedronken. Een goed glas wijn met kerst en een bruisend iets met oud en nieuw. Gevolg van al dat geproost is, dat er meer glas wordt aangedragen dan de glasbak kan verdragen (dat rijmt, maar dat is puur toevallig). Wat nou zo vreemd is, is het volgende. Lieden zijn zo milieubewust dat ze het glas naar de glasbak brengen, maar als ze die vól aantreffen zijn ze 't volgende moment weer milieuonbewust en zetten de flessen er naast. Dat hoort niet. Dan moeten de flessen maar op een later tijdstip de bak in. Net als met de boeven in ons land. Zou dat dan toch iets typisch Nederlands zijn?*

Glas 2

● *Nu we het toch over glas hebben. Elk jaar gebeuren er ongelukken met glas. Je rijdt ook niet als je te veel. Maar dat wist u natuurlijk al.*

Actie

● *Even een pluim uitdelen. Leerlingen van het Lambertuscollege in Kerkrade hebben met de door hen zelf gemaakte en verkochte kerstkaarten een bedrag van maar liefst vierduizend gulden vergaard. De opbrengst gaat naar het Knoevelhöfke in Nieuwenhagen waar geestelijk gehandicapte kinderen worden opgevangen. Een afvaardiging van de leerlingen van de Lambertusschool heeft inmiddels het geld overhandigd aan 't Knoevelhöfke. En daar weten ze wel hoe ze het geld moeten 'knoevelen' om er een goede bestemming aan te geven.*

Wit

● *Wie gehoopt had op een witte kerst moet nog even blijven hopen. Heel toepasselijk lieten de weermannen (waarom zijn daar eigenlijk geen vrouwen bij) weten dat je voor sneeuw niet alleen vorst nodig hebt maar ook nog neerslag. Hè, hè, flauw hoor. Dat is net zoiets als: voor de barbeque heb je vlees nodig maar ook houtskool. Maar alle gekheid op een stokje, een witte kerst zit er dus nog steeds in maar.......juist. We blijven dus hopen.*

Gemeente Kerkrade ontvangt slechts één bezwaarschrift

Hoorzitting over Slaaphuis

Van onze verslaggever

KERKRADE – De gemeente Kerkrade houdt begin januari een hoorzitting over de komst van het Slaaphuis. Enkele weken later moet deze nachtopvang voor dak- en thuislozen aan de Kerkradersteenweg, vlakbij het politiebureau, opengaan.

De gemeente heeft, voor zo ver bekend, één bezwaarschrift binnen de inspraaktermijn ontvangen. Het gaat om een brief van een buurtbewoner, vergezeld van 81 handtekeningen die hij bij omwonenden van het toekomstige Slaaphuis heeft opgehaald. In de directe omgeving staan volgens de klager 33 woningen, maar hij zegt ook bij het klooster aan de Hammolenweg handtekeningen te hebben opgehaald.

De buurtbewoners zijn bang dat de landschappelijke waarde van het gebied achteruit gaat als het Slaaphuis wordt gebouwd en dat de buurt onveilig wordt en verpaupert. Verder zeggen zij de voorziening om principiële redenen af te keuren. De komst van een slaaphuis zou landloperij stimuleren.

Noodzaak

De Kerkraadse wethouder van welzijn, Hub Bogman, is vastberaden over de noodzaak van deze voorziening. „Het is van maatschappelijk belang dat het Slaaphuis er komt. Het Streekgewest en de gemeente Kerkrade staan er daarom ook helemaal achter."

Bogman wil echter niet inhoudelijk reageren op het bezwaarschrift. „Dat lijkt me nu niet verstandig. Maar ik sluit niet uit dat ik dat tijdens de hoorzitting wél zal doen." De wethouder zegt zich aan de procedure te willen houden.

Eerder liet hij weten dat voor de Kerkradersteenweg was gekozen, omdat daar heel weinig huizen staan. Bovendien zou de nabijheid van het politiebureau een extra garantie voor weinig overlast zijn.

Flats tegen de grond

● *De sloop van de flats aan de Mgr. Feronlaan in Hoensbroek is in volle gang. Buurtbewoners volgen de operatie met belangstelling en één van hen vond zelfs nog een oud straatnaambordje. De 96 flats en 48 twee-op-een woningen worden afgebroken omdat de technische staat van de gebouwen zeer slecht is. De woningen zijn in de jaren zestig gebouwd toen er woningnood heerste. Renovatie van de gebouwen is te duur. De grond, die eigendom is van de woningvereniging Hoensbroek, wordt wel weer bebouwd. In de toekomst moeten er ongeveer zeventig nieuwe woningen aan de Mgr. Feronlaan komen. De keuze tussen sociale koopwoningen of multifunctionele huurwoningen is nog niet gemaakt.*
Foto: KLAUS TUMMERS

Wegen weer opengesteld

HEERLEN – De Parallelweg in Heerlen - bij het station - en de Randweg in Hoensbroek - tussen de Naanhofsweg en de Patersweg - zijn weer opengesteld voor het verkeer. De werkzaamheden aan beide wegen zijn voorbij, zodat het verkeer er weer gebruik van kan maken.

Anya Huysse nieuwe manager van VVV

VALKENBURG – De VVV Het Geuldal heeft de 28-jarige Anya Huysse-Niewierra uit Wijlre benoemd tot directeur. De benoeming gaat in per 1 februari. Zij volgt Marijke Boesten op met wie de arbeidsovereenkomst per 1 januari wordt beëindigd vanwege langdure ziekte.

Mevrouw Boesten is vanaf 1983 in dienst geweest van de Valkenburgse VVV. Zij heeft, zoals voorzitter Fons Vijghen het uitdrukt, de VVV omgevormd van een dienstverlenende en tegen de overheid aanleunende organisatie tot een meer commercieel werkend instituut.

De nieuwe directeur is geboren te Kerkrade en behaalde deed haar eindexamen gymnasium dan ook op Rolduc. Daarna volgde zij cursussen aan het Wetenschappelijk Instituut te Breda en van de Alliance Française. Haar vorige werkzaamheden waren de marketing en promotie bij een uitzendbureau. Daarvoor was zij als projectmanager in dienst van het Nationaal Bureau voor Toerisme.

De Valkenburgse VVV heeft er alle vertrouwen in dat de nieuwe directeur de commerciële richting die de VVV is ingeslagen nog verder zal versterken.

Op het VVV-kantoor in Valkenburg zal zij leiding geven aan zes medewerkers. Een secretaresse, een functionaris voor de marketing en promotie, iemand voor de groepsreserveringen en drie informatrices. In het hoogseizoen uitgebreid met twee informatrices extra. De gidsen zijn niet meegerekend omdat zij in loondienst zijn.

De personeelslasten bedragen rond 425.000 gulden.

Vluchthuis pakt na verbouwing van pand taak weer op

'Vrouwenmishandeling bestaat nog steeds'

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Het Blijf-van-mijn lijfhuis in Heerlen gaat met ingang van 4 januari weer open. Het afgelopen halfjaar heeft het Vluchthuis een renovatie ondergaan, waardoor er tijdelijk geen opvang voor mishandelde vrouwen mogelijk was.

De organisatie, die 12,5 jaar bestaat, heeft ook haar werkwijze gewijzigd. Het Heerlense Vluchthuis is overgestapt van vrijwilligsters naar betaalde medewerksters. De jaarlijkse subsidie van het ministerie van WVC van 484.000 gulden is voldoende voor elf beroepskrachten. „Vroeger waren we bezig op een huistuin-en keukenmethode, nu willen we gaan professionaliseren," vertelt woordvoerster Annemie.

Het Blijf-van-mijn-lijfhuis biedt opvang aan vrouwen die thuis lichamelijk of geestelijk mishandeld worden. Deze vormen van mishandeling komen nog veelvuldig voor, laat Annemie weten. „Soms zijn de dingen zó lelijk, dat kun je niet eens verzinnen. Sommige vrouwen zijn zó intens bang voor hun man, dat ze voor hem over de vloer kruipen en de rotzooi oplikken als hij dat vraagt."

Aan de opvang is geen tijdslimiet verbonden. „De vrouwen kunnen hier in principe vrij lang verblijven, maar ook weer geen jaar natuurlijk," vertelt Annemie.

De medewerksters van het Vluchthuis zijn mét de gasten verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in het opvanghuis. „De vrouwen worden geacht hun eigen boontjes te kunnen doppen. Thuis kunnen ze niet blijven, daarom zitten ze hier, maar het gewone leven gaat door, alleen vanaf een andere lokatie."

Het adres van het Vluchthuis houdt de woordvoerster angstvallig geheim. „De vrouwen die wij opvangen, moeten we veiligheid bieden. Het moet niet zo zijn dat de man waarvoor ze zijn gevlucht hier een hoop heibel komt maken."

Vrouwen die mishandeld worden kunnen contact opnemen met het Vluchthuis via ☎045-711684. „Wij maken dan een afspraak met de hulpvraagster bijvoorbeeld in de binnenstad. Na de kennismaking gaan we gezamenlijk naar het Blijf-van-mijn-lijfhuis. Die methode werkt gewoon goed."

ONZE ZAAK KRIJGT BINNENKORT ZELF EEN NIEUW JASJE

O.A. NIKBOLL VAN GILS SELDOM WIMMERS CARLO COLUCCI SIGNUM

Profiteer dus nu van onze grote
VERBOUWINGS OPRUIMING
met prachtige KORTINGEN op onze hele kollektie tot maar liefst
50%

JACQ SEYFFERS
mode voor de man
Nieuwstraat 1 Hoensbroek Telefoon 045-212403

RIJ JIJ OF RIJ IK?

Personal alcohol tester. Meet uw eigen alcoholpromillage d.m.v. een simpele blaastest van enkele seconden. Nauwkeurig tot op 0,01%. Handzaam formaat. Met gratis 9 volt batterij.
~~149,-~~ **119,-**

Verkrijgbaar op de afdeling auto-accessoires.

V&D, UW WARENHUIS

Kontakten/Klubs

LYDIA verwacht U!!
Kom en laat u Kerst verrassen. 11-23 uur, 046-749662. 24 en 31 Dec. tot 5 uur. 25-26 Dec. en 2 jan. gesloten. TOT ZIENS!!! VRAAG NAAR HET KADOOTJE!!!
PRETTIGE FEESTDAGEN!!!

Love Escort 045-320905.

Prettige feestdagen wensen U de meisjes van
Club Levant
24 december open van 12.00-17.00 uur. Maastrichterstr. 156, Brunssum. Tel. 045-275199.

Bezoek privéhuis
Donna
Belgische Miranda, Griekse Helena, Spaanse Maria en Judith. Tel. 04746-5826.

!Angel en Boy!
escort, 045-271920.

Boys & Girls
Mooie jongen, 18 verwent dames en heren, ma t/m za 8.00 t/m 20.00 uur. Tel. 046-750486.

Privé Candy
Intieme sfeer, charm. meisjes. 045-212616/211391.

Club Mirabelle
Club Nirwana
niet goed, geld terug-garantie i.p.v. luchtkastelen!!! Open van 22.00 tot plm. 06.00 uur.
Escort 045-427120 / 463323
Burg. Franssenstraat 4, Kerkrade. Tel. 045-427120
Nieuwstraat 147, Kerkrade. Tel. 045-463323

Petit Fleur
Met nieuwe meisjes. Woensdag trio-dag ƒ 125,- ½ uur all-in. 045-229091

Peggy
Privé en escort, ma.-vr. 11-22.30 uur, wo. tot 19 uur. Tel. 046-374393 Video en totale mass. mog. Wo. triodag ƒ 125,-.

Nadja privé
Tel. 045-729410.

Privé bij Anita
☎ 045-352543

Escort Saskia
Ook in hotel
☎ 045-418606

Totale ontspanningsmassage door jonge
leuke meisjes
045-353489.

Privé en escort
Tel. 045-720916.

Chantal Privé
045-714707, van 17-23 uur.

Maastricht Privé
Alle dagen open v.a. 12 uur. za. van 19.00-02.00 uur, zo. 13.00-20.00 uur. Kusjes en tot snel. A.s. do. tot 18.30 uur. 1e Kerstdag gesloten, 2e Kerstdag v.a. 19.00 u.

SM huis Rachel
en haar team verwachten U in haar volledig SM ingerichte club. 045-414338.

Buro Sittard
met leuke adressen 046-523203.

Jodenstraat 2
tussen VVV en Kesselkade
043-254183.

DAMES
Ontbreekt het u ook wel eens aan aangenaam gezelschap voor een avondje uit of meer..... Wij kunnen dit voor u regelen. Voor huisvrouw, zakenvrouw etc. Bel voor info 046-752333 en vraag naar Anne of Peter.

Daniella
Af 10 uur, ook zat. en zond. 045-721759 meisje gevr.

Buro Mieke
Discr. bem. 046-748768.

G.G.D.
Geslachtsziektenbestrijding
24 uurs infolijn
Tel. 045-740136

Escort All-In
045-326191
14.00 t/m 4.00 uur 's Nachts.

Volslank sexy
vrouwtje ontvangt thuis. Tel. 043-473309

Club Anita
voor al uw SM of privé wensen. Dringend dames gevr., goede garanties, intern mog. Tel. 045-462720.

Nieuw!
Grieks bij Brigitte en Nancy op dinsdag en donderdag. Tel. 045-254598.

!Romina's! Escort
☎ 045 - 275242

Privé
J.vrouw ontvangt thuis. Maand. t/m vrijd. 12.00-22.00 uur, 045-708124.

Kom uw kadootje uitpakken!
Privé Diana
Meerdere dames aanwezig. Open ma t/m vr 11-22 uur. Eerste Kerstdag gesloten. Tweede Kerstdag geopend.
☎ 046-758127

RECTIFICATIE

Slechts 1 dag in Heerlen ...

SPOEDVERKOOP

van internationale bruidsmode,
woensdag 23 december van 12.00 tot 18.00 uur

Motel Heerlen
Terworm 10, Heerlen

Door faillissement van een van onze fabrikanten, zijn wij in het bezit gekomen van 250 bruidsjaponnen collectie 92/93, die wij gaan verkopen tegen bodemprijzen. Kom en overtuig u!

EENMALIG:
Korte cocktailjurkjes,nu **69,-**

BRUIDSJAPONNEN MET 30% TOT 50% KORTING

Internationale Bruidsmode B.V. Carla van Silfhout
Westervoort, tel. 08303-14006

GRIJZE HERENCOLBERTS
kort en lang NU **98,-**

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg maakt bekend dat op het kantoor van genoemd zuiveringschap, Maria Theresialaan 99 te Roermond, alsmede op de secretarie van de gemeente Susteren van 23 december 1992 tot en met 22 januari 1993 voor een ieder ter inzage is gelegd de navolgende verleende vergunning ingevolge artikel 5 van de Verordening kwaliteitsbeheer oppervlaktewateren Limburg aan de gemeente Susteren voor het lozen van rioolwater op het zuiveringstechnische werk genaamd vijzergemaal rwzi Susteren. Tegen deze beschikking kan ingevolge artikel 7 van de wet Administratieve Rechtspraak Overheidsbeschikkingen door de natuurlijke of rechtspersoon, die door deze beschikking rechtstreeks in zijn belang is getroffen, een bezwaarschrift worden ingediend. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH Roermond. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn en binnen dertig dagen na de dag, waarop de beschikking is verzonden worden ingediend.
Roermond, 22 december 1992.
Het Dagelijks Bestuur vnd.

Zuiveringschap Limburg

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling M410/52-92

Commissie Beroepszaken Administratieve Geschillen

Op woensdag 23 december a.s. om 9.30 uur vindt een openbare hoorzitting plaats ter behandeling van ingekomen beroepschriften in het Gouvernement, Limburglaan 10 te Maastricht.

Wij staan nog op de markten met champignons:
Woensdag 23 dec. MARKT HOENSBROEK
van 8.30 tot 12.30 uur
Woensdag 23 dec. MARKT LANDGRAAF
winkelcentrum Op de Kamp van 9.00 tot 16.00 uur
Donderdag 24 dec. MARKT HEERLEN
bij groentenhandel JAN AL

Champignonhandel J.J. Linssen
Gravenweg 64, Eygelshoven, tel. 045-352613

FAILLISSEMENTSVERKOOP

ALLE KOOPAVONDEN GEOPEND

U HEBT GELUK!

Wij kochten een complete collektie Oosterse, Perzische en Nepalese tapijten, o.a. uit een inbeslagname van de belastingdienst.

Op deze partij geven wij u

kortingen tot 70%

+ garantiecertificaat

met recht op vijf jaar ruilen.
Alle maten aanwezig
vanaf 30 x 30 tot 450 x 600 cm.
U kunt hiervoor terecht in de zaken van Galery Iran.

Kerkrade
Einderstraat 13

Geleen
Rijksweg Zuid 209
Let op groothandelsborden

PROFITEER NU

ALLE KOOPAVONDEN GEOPEND

FAILLISSEMENTSVERKOOP

Als u op de valreep nog zo'n 3000 keiharde guldens wilt verdienen, moet u zich nú gaan haasten. Want tot 1 januari 1993 krijgt u bij aankoop van 'n Fiat Uno, Tipo of Tempra, voor uw huidige auto een inruilprijs die circa 2000 gulden boven de ANWB/Bovag-koerslijst ligt.

En bij financiering door Fiat betaalt u een jaar lang 0% rente. Dat levert u rond de 1000* gulden op. Uw totale voordeel: zo'n 3000 gulden.

Mocht u liever een Panda kopen, dan hebben we ook goed nieuws voor u. Want u hoeft 'm pas over een jaar te betalen, en dat levert u zo'n 1800** gulden op. Maar voor welk aanbod u ook kiest: u kunt uw Panda, Uno, Tipo of Tempra in 1993 op kenteken laten registreren.

Kom dus razendsnel naar de Eindejaarsshow van de Fiat-dealer, voordat het te laat is.

FIAT

TOT 3000 GULDEN VOORDEEL TIJDENS DE EINDEJAARSSHOW BIJ DE FIAT-DEALER.

* Op basis van een gefinancierd bedrag van f 13.500,- voor 12 maanden tegen een effectieve rente van 14,5%.** Op basis van een gefinancierd bedrag van 75% van de cataloguswaarde met een minimum van ƒ 6.000,- en een maximum van ƒ 13.000,-. Om van deze aanbiedingen gebruik te maken, dient uw nieuwe Fiat vóór 15 januari 1993 op kenteken Deel II geregistreerd te zijn. De Uno Team is van deze aanbiedingen uitgesloten. Zolang de voorraad strekt. Financiering via Fiat Credit Nederland op basis van huurkoop tegen de gebruikelijke voorwaarden.

Enkel van Marco van Basten versleten ● Operatie biedt tijdelijk soelaas

Reus op lemen voeten

SANKT MORITZ – Marco van Basten is zeker drie maanden uitgeschakeld voor het bedrijven van topvoetbal. Dat is de prognose van dokter Marti, die de Nederlandse spits in Kliniek Gut in Sankt Moritz opereerde aan de rechterenkel. In een twee uur durende operatie haalde Marti tien stukjes bot uit de enkel en het onderste spronggewricht. „Een flesje vol," aldus de dokter.

Volgens de vaste chirurg van de 28-jarige spits is de enkel weer schoon en kan Van Basten straks weer een tijd zonder problemen voetballen. Het onderbeen is voor vier dagen in het gips gezet, ter bestrijding van de pijn. Marti hoopt de aanvaller voor de jaarwisseling naar Amsterdam te sturen.

Oefenen

Als het gips is verwijderd, mag de drievoudig Europees voetballer van het jaar het gewricht oefenen door het te bewegen. Voorlopig dient hij te lopen met behulp van krukken en krijgt hij een afneembare spalk.

„Hij mag de enkel vier tot zes weken helemaal niet belasten," zegt Marti. „Na zes weken kan hij beginnen met looptraining en voorzichtig voetballen. Als ik het optimistisch bekijk en ervan uit ga dat hij nog vier of vijf jaar wil voetballen, denk ik dat hij over een week of twaalf toe is aan een echte wedstrijd."

Dat betekent dat Van Basten, die te beginnen met de confrontatie tegen Sampdoria van komende woensdag een aantal competitieduels van AC Milan mist, zal ontbreken in de wedstrijd van Oranje tegen Turkije op 24 februari.

Vraag

Het is de vraag of hij meespeelt met AC Milan tegen Porto (3 en 17 maart) en de interland tegen San Marino (24 maart). Milan heeft met Papin, Van Bastens voorganger als Europees voetballer van het jaar, een eveneens gerenommeerde vervanger in huis.

Marti, die Van Basten voor de derde keer aan een enkel opereerde, omschreef de operatie als zwaar en voorspelbaar. „Het is een optelsom, je kon het zien aankomen. Er waren, zoals wij dat noemen, botwoekeringen opgetreden sinds de eerdere ingreep in 1987. De functie van de enkel was steeds achteruitgegaan. Marco had na elke wedstrijd pijn. Zelfs normaal lopen was moeilijk."

Van Basten belde Marti vorige week vanuit Istanboel, waar het Nederlands elftal zich voorbereidde op de interland tegen Turkije.

„Hij kon nauwelijks lopen en heeft terecht gezegd dat hij geholpen wilde worden op dit moment. De enkel was mechanisch belemmerd. Met fysiotherapie is weinig te doen als stukjes bot steeds over elkaar schuren. Een half jaar geleden vertelde hij al dat het niet goed ging. Onlangs tegen PSV had hij problemen en in de rust tegen Ancona viel hij uit. Ik heb geen enkele invloed op hem uitgeoefend. Hij wilde zelf. Milan toonde begrip."

Symptomen

Volgens Marti is de rechterenkel van Van Basten in feite versleten en zijn met een operatie alleen de symptomen op te heffen. „Ik ken de enkel allang." In de Ajaxtijd van de voetballer opereerde Marti al eens de linkerenkel. In 1987, tijdens zijn eerste seizoen bij Milan, volgde chirurgie in het rechtergewricht, aan de enkelbanden.

Toen al constateerde Marti dat het kraakbeen was beschadigd en dat met die enkel iets gebeurd moet zijn dat nooit onderkend is. „Marco heeft me toen verteld dat hij op 16- of 17-jarige leeftijd een keer fors gezwikt is." De laatste jaren kwam steeds meer 'vuil' in hiel, onderste spronggewricht en enkel, zodat een operatie in feite een kwestie was van tijd.

● *Jos Verstappen, buitenkansje.*

Jos Verstappen: versnellen in Nieuw-Zeeland

MONTFORT – Jos Verstappen vertrekt nog deze week naar Nieuw-Zeeland om daar gedurende vijf weken deel te nemen aan een tiental races in de formule Atlantic-klasse. De twintigjarige autocoureur uit Montfort wil aan de andere kant van de aardbol alvast ervaring opdoen om goed voorbereid aan de start te verschijnen van het Duits formule 3-seizoen dat begin april van start gaat. De formule Atlantic is een raceklasse die het midden houdt tussen de formule 3 en de formule 3000.

De trip naar Nieuw-Zeeland kost een slordige twee ton. Het geld voor de onderneming is met name door Philips Car Stereo en Marlboro Nederland opgehoest. Ook de 45.000 gulden, die Verstappen kreeg na zijn uitroeping tot coureur van het jaar in Nederland, worden gespendeerd aan de races in Nieuw-Zeeland.

Kans

Verstappens mentor en manager Hub Rothengatter, zelf een tijdlang actief in de formule 1, heeft de contacten voor Verstappen gelegd. „Voor mij is het een prachtige kans om meer ervaring op te doen," zegt de jonge Limburger, die op 3 januari 1993 zijn eerste race in Nieuw-Zeeland rijdt. „Het gaat er sneller aan toe dan in de formule 3. Dat is prima. Dan kan ik al wennen aan wat me in het Duits formule 3-kampioenschap te wachten staat."

Jos Verstappen, die afgelopen seizoen van zich deed spreken door in zijn eerste seizoen meteen de Beneluxtitel in de Opel Lotus-klasse te winnen, maalt er niet om dat hij tijdens de feestdagen aan de andere kant van de wereld vertoeft.

„Ik vind het een geweldige kans. Zoiets mag je niet laten schieten. Het is fantastisch wat de sponsors voor mij gedaan hebben. Daar kan ik alleen maar dankbaar voor zijn. Ik zal mijn uiterste best doen goed te presteren in Nieuw-Zeeland."

Boete

MADRID – Trainer Camacho van Rayo Vallecano heeft het bestuur voorgesteld de spelers een boete op te leggen van bijna duizend gulden de man. Camacho is boos op zijn ploeg, omdat die een 3-1 voorsprong op het tot negen spelers gereduceerde Barcelona in de laatste minuten verloren liet gaan.

Gekat

● *Peter Schellekens voelt zich gekat door het bestuur van de Limburgse dambond.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Kritische Peter Schellekens niet ingeschreven voor NK dammen

Bestuur vergeet kampioen

HEERLEN – Limburgs damkampioen Peter Schellekens acht zich bedrogen. Het scheelde maar een haar of de Kerkradenaar had door nalatigheid van het provinciale bestuur deelname aan de halve finale van de in januari te houden Nederlandse titelstrijd gemist. De Limburgse dambond (PLDB) vergat hem begin deze maand in te schrijven voor het NK en zette daarmee een maandenlange voorbereiding en een met veel spanning tegemoet gezien debuut op het spel.

Peter Schellekens, die zich in het verleden meermalen kritisch over het PLDB-bestuur uitliet, sluit niet uit dat de opmerkelijke fout van het provinciale bestuur een bewuste wraakactie is.

Onbegrijpelijk

Hij ziet in PLDB-secretaris Jac Hannen de grote boosdoener. „Hij heeft verzuimd mij de benodigde inschrijfformulieren te sturen. Die had hij al maanden in zijn bezit. Als ik niet zelf met de landelijke wedstrijdleider contact had opgenomen, had ik het NK kunnen vergeten. Het is onbegrijpelijk dat een provinciale bond op deze manier met de belangen van topdammers omgaat."

Schellekens 'kan niets bewijzen', maar heeft 'het sterke vermoeden dat er opzet in het spel is'. Blijkbaar moet 'je in Limburg erg goed op je woorden passen'.

Fout

Herman Heine, voorzitter van de Limburgse dambond, zit met de affaire danig in zijn maag. Hij kondigde een onderzoek aan naar deze 'ernstige fout' en de beschuldigingen van Schellekens.

Afgelopen weekeinde werd een provinciaal voorzittersoverleg gehouden, tijdens welke bijeenkomst het Heerlense DCH/Courage, de club van Schellekens, de affaire aankaartte. Hannen was afwezig omdat hij 'het helemaal vergeten was.'

Diverse clubafgevaardigden vielen van verbazing bijna van hun stoel toen zij vernamen dat de drie aanwezige bestuursleden niet op de hoogte waren van een belangwekkende brief van het Maastrichtse MDC, gericht aan het PLDB-bestuur. Voorzitter Heine gaf met schaamte toe dat de secretaris zijn collega's hierover niet had ingelicht.

Zootje

„Dit zegt genoeg over hoe het PLDB-bestuur onderling en naar buiten toe communiceert," aldus DCH/Courage-bestuurder Jo Gorissen. „Ze maken er al jaren een zootje van. Zolang bepaalde mensen in het PLDB-bestuur blijven zitten, zal het nooit wat worden. De affaire Peter Schellekens is voor mij de bekende druppel."

Gorissen twijfelt er geen moment aan dat er opzet in het spel is. „Er wordt gebruik gemaakt van bestuurlijke macht om bepaalde kritische mensen een kopje kleiner te maken."

Onverwacht

PLDB-secretaris Jac Hannen reageert laconiek op de zaak Schellekens. „Er is gewoon ergens een fout gemaakt. Normaal ontvangt de wedstrijdleider de inschrijfformulieren. Nu ontving ik ze onverwacht. Ik ben vergeten Peter Schellekens op tijd de papieren toe te zenden. Ik betreur het. Dat ik het opzettelijk heb gedaan, bestrijd ik ten stelligste."

Etienne Damen: 'Te vroeg afgedankt door MVV'

Topscorer mikt hoger

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT – Met tweeëntwintig doelpunten uit dertien wedstrijden is de achttienjarige Willem I-speler Etienne Damen een van de vlotst scorende spitsen in het amateurvoetbal. De Maastrichtse PTT-werknemer sorteert uit elke wedstrijd opnieuw zijn goaltjes. Twee keer lukte het niet. Afgelopen zondag in het topduel in de vierde klasse tegen Amicitas was hij echter weer goed voor drie doelpunten. Als veelscorende spits is hij goud waard. Vreemd genoeg is hij echter 'nog door geen enkele club rechtstreeks benaderd'.

Wel staan er regelmatig managers op de stoep die 'me wel bij een Belgische club onder dak willen brengen, maar voor zulke mensen pas ik'.

Belangstelling

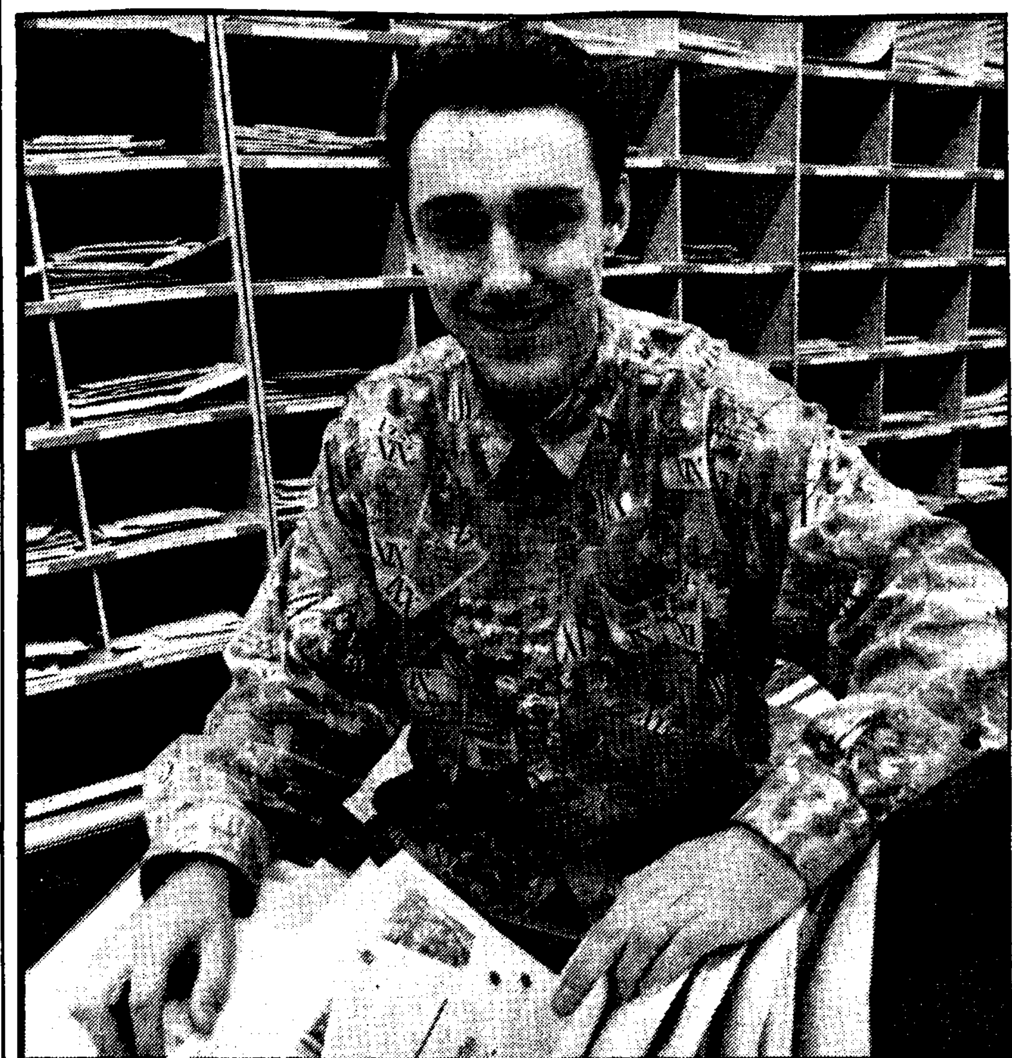
Toch heeft een tiental clubs, 'zij het op indirecte wijze', belangstelling getoond voor Etienne Damen, onder andere Fortuna, SVN en Vinkenslag alsmede eerste en tweedeklassers. „Het leukst zou zijn als bij het rijtje namen ook die van MVV had gezeten." Met die club, 'ook al is het mijn favoriete ploeg', heeft hij nog een appeltje te schillen.

„Twee seizoenen geleden voetbalde ik bij Maastricht '88, de dependance van de MVV-jeugd. Op het moment dat ik met een blessure kampte en slechts halve wedstrijden kon spelen, hebben ze mij afgedankt." Veel te vroeg vindt hij. „Ze hadden me nog minstens een jaar de kans moeten geven om me waar te maken. Dat het gelijk bij mij ligt, bewijs ik thans door mijn regelmatig scoren."

Gretig

Jim Goulding, trainer van Willem I, bekijkt het rake optreden van zijn goudhaantje met gemengde gevoelens. Hij vreest de groeiende belangstelling. „Voor mij mag hij best nog een jaartje blijven. Hij is gretig en ontwikkelt zich nog steeds. Vertrekken naar een derde of tweede klasser, daar schiet hij niets mee op. Het wordt natuurlijk anders als zich een hoofdklasser of een betaalde club meldt."

Etienne Damen zelf ziet het anders. „Nu speel ik goed en is er interesse. Als het volgend seizoen wat minder gaat, wil niemand me meer."

● *Ondanks een ruim assortiment doelpunten sorteert Etienne Damen nog weinig effect bij grotere ploegen.* Foto: WIDDERSHOVEN

Patrick Eyk emigreert

BADHOEVEDORP – Wielrenner Patrick Eyk heeft op de valreep een nieuwe werkgever gevonden. De coureur uit Badhoevedorp tekende een contract voor Fridgidaire/Volvo, een Amerikaanse ploeg die komend jaar alleen wedstrijden in de Verenigde Staten rijdt. Eyk (25) maakte afgelopen seizoen nog deel uit van de Bucklerploeg van Jan Raas. Tegenvallende prestaties voorkwamen dat de Zeeuwse ploegleider hem meenam naar WordPerfect, de nieuwe geldschieter van Raas. De overstap dwingt de renner tot een verhuizing naar Amerika, waar hij een appartement ter beschikking krijgt in Ohio.

Voorbraak en Brutsaert scoren in kwalificatie

VIJFHUIZEN – Martijn John Voorbraak en Ellen Brutsaert hebben zich geplaatst voor de tweede kwalificatieronde van de open Haarlemse tenniskampioenschappen. Voorbraak versloeg de via een wild card toegelaten Edgar Scholte met 6-2, 7-5. Brutsaert had amper problemen met Christine Vink: 6-4, 6-0.

Met Rob van Oppen won Schwarz Weiss Köln de uitwedstrijd voor de Duitse competitie tegen Blau Gelb Eschweiler (7-2). Van Oppen versloeg zijn Duitse opponent Arz met 6-1, 6-0.

Tijdens het nationale indoor-jeugdtoernooi in Heemskerk werden drie Limburgse spelers (groep tot en met zestien jaar) in de eerste ronde uitgeschakeld. Hans Coumans verloor met 6-3, 4-6, 6-0 van Ivo Niks. Michiel Noordhoek had in Robbert Nagtzaam een te sterke tegenstander en verloor met 6-2, 6-2. Saidja Drentje leed een 6-3, 6-3 nederlaag tegen de Zeeuw Virgil Greeve.

Stamsnijder weet het nog niet

HEERLEN – Hennie Stamsnijder zal zijn selectie voor het WK veldrijden eind januari in het Italiaanse Corva pas na het Nederlands kampioenschap op 10 januari in Tilburg bekendmaken. In het verleden wees de bondscoach de coureurs veel vroeger aan. „Er zijn echter momenteel geen renners die er echt bovenuit steken. Dan is het niet juist al in december iemand aan te wijzen." Baars, Hendriks en Van der Poel staan echter bij voorbaat bovenaan op zijn lijstje.

Nieuwe misstap Norwich City

LONDEN – Norwich City, ranglijstaanvoerder in het Engelse voetbal, heeft zijn tweede achtereenvolgende nederlaag geleden. Norwich boog op eigen veld met 2-0 voor Ipswich. Kiwomya scoorde in de zevende minuut van de tweede helft. Thompson bepaalde twee minuten voor tijd de eindstand op 2-0. Door de nederlaag is de voorsprong van Norwich City, die acht punten bedroeg, teruggebracht tot vier. Aston Villa, tweede, speelde zaterdag gelijk bij Manchester City (1-1).

sport kort

● GOLFBILJART – Het duo Wiel van Gemert en Albert Pepels van BVE is koppelkampioen van Weert geworden. In de finale won men van Leon Puynen en Marc Ceelen van SNA.

● VOETBAL – Boca Juniors veroverde de Argentijnse titel. Op de laatste speeldag had de ploeg aan een gelijkspel (1-1) tegen Atletico San Martin voldoende.

● BOKSEN – Wereldkampioen zwaargewicht Riddick Bowe zal zijn titel voor het eerst op het spel zetten op 6 februari. Tegenstander is oud-kampioen Michael Dokes.

● VOLLEYBAL – Cuba doet mee aan de achtste editie van de Haarlemse Volleybalweek, die op 29 april 1993 van start gaat. Verder zijn in de partij Nederland en Polen. Met de eventuele vierde ploeg, Griekenland, wordt nog onderhandeld.

● SKI – De skiërs Petra Kronberger en Patrick Ortlieb zijn uitgeroepen tot Oostenrijks sportvrouw en sportman van het jaar. Kronberger werd olympisch kampioene op de slalom en de combinatie, Ortlieb won de afdaling in Albertville.

● DAMMEN – Zoja Goloebjeva heeft in Riga haar wereldtitel dammen voor vrouwen behouden. De 25-jarige speelster uit Letland won de tiende partij in de tweekamp tegen uitdaagster Nina Jankovsjaka. Goloebjeva nam een voorsprong van 12-8 en is daarmee onbereikbaar geworden.

M

SLAGROOM
Pak 0.5 liter
~~3.45~~ **2.99**

CHAMBOURCY CHOCO MOUSSE
4 stuks
~~3.38~~ **1.69**

GESLAGEN ROOM VERS
Bus 240 ml
~~4.55~~ **3.45**

PISTACHIO'S
Uit de notenbar, gezouten, cup 150 g ~~3.79~~
2.98

BRIE 60+
Vers van 't mes, per 100 gram ~~2.29~~ **1.79**

RAMBOL CREMEUX
Per 100 gram
~~2.89~~ **2.49**

RAMBOL HELE NOOT 55+
Vers van 't mes, per 100 gram
3.09

CASHEWNOTEN
Zakje 150 gram
~~3.79~~ **2.99**

VLEES-, GEVOGELTE- OF VIS-FOND
Pot 380 ml ~~4.95~~ **3.95**

CULINAIRE RAGOÛTS
Kip in rode wijn, kaas met noot of zalm, blik 400 gram ~~3.49~~ **2.99**

CULINAIRE RAGOÛT KREEFT
Blik 400 gram ~~3.79~~ **3.29**

DEEP BLUE CRABMEAT
Blik 170 gram ~~3.75~~ **2.49**

KERSEN ZONDER PIT
Pot 370 ml
~~1.89~~ **1.49**

CALVÉ BORRELNOTEN
Cocktail, poesta of special mix, zak 200 gram ~~2.39~~ **2.09**

SPONTIN SIROOP
Cassis, aardbeien, 4-vruchten, rode bessen, sinaasappel of grenadine, bus 0.75 liter
4.25

FRUITDRUIFJE
Wit of rood, pak 0.75 liter ~~2.15~~ **1.99**

MINI BOLLETJES
Wit, 10 stuks
~~2.50~~ **1.99**

FRANSE BAQUETTE
2 stuks
2.09

En wat dacht u van dit Kerstpakket?

WILDZWIJNPÂTÉ MET ARMAGNAC OF REEBOKPÂTÉ MET COGNAC
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram
2.79

PÂTÉ CANARD AU PORTO OF CROÛTE PÉRIGOURDINE
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram
1.99

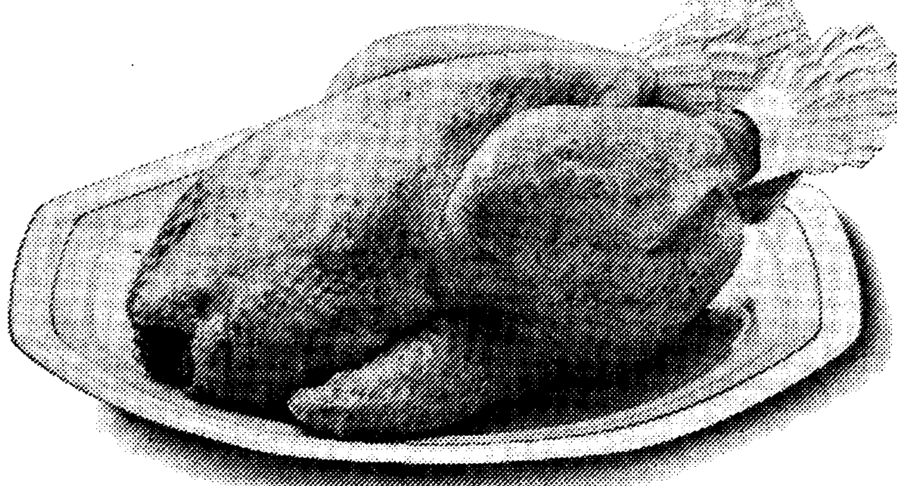
RUNDERFILET MET DILLE
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram
3.79

JAMBON D'ARDENNES
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram
~~3.69~~ **3.19**

KERSTSTOL
Doos 600 gram **4.25**

KERSTVLAAI
Doos 1000 gram
6.95

MAÏSKIP
Per kilo **8.99**

KIPFILET
Per 500 gram **8.75**

JOHMA ZALMSALADE
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram
~~2.49~~ **1.99**

JOHMA KRABSALADE
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram
~~2.99~~ **2.49**

JOHMA PALINGSALADE OF KREEFTCOCKTAILSALADE
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram
2.99

PROSCIUTTO CRUDO
Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram
4.19

MIO KERSTIJSSTRONK
Uit de diepvries, doos 1 liter **3.99**

DEN HERTOG ROOMIJSTAART CASSATA
Uit de diepvries, bak 0.75 liter ~~6.49~~ **5.79**
Met 20% gratis inhoud.

AARDAPPELKROKETJES
Uit de diepvries, zak 450 gram ~~1.95~~ **1.39**

IGLO VISSOEP
Uit de diepvries, pak 250 gram ~~4.10~~ **2.99**

ROOMBOTER CROISSANTS
Uit eigen winkeloven, 5 stuks
3.49

PISTOLETS
Uit eigen winkeloven, wit, bruin of meergranen, 5 stuks
~~2.75~~ **2.19**

HAUST SNACKS CUPS
Rond, pak 100 gram ~~1.69~~ **1.49**

BUITONI MELBA TOAST
Rond, pak 100 gram ~~1.49~~ **1.29**

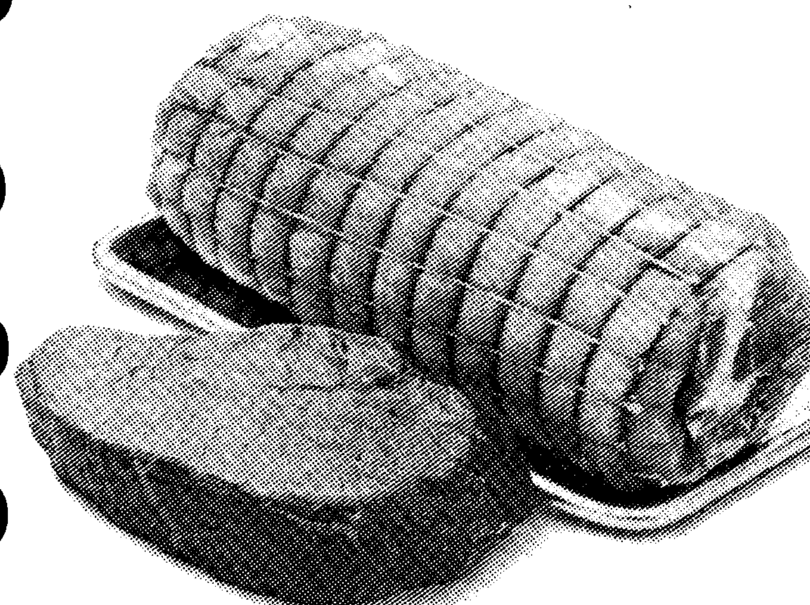

JOHMA ZALMSCHOTEL
600 gram
4.99

CRABSALADE
Bakje 250 gram ~~4.79~~ **3.99**

ZALMSALADE
Bakje 250 gram ~~4.59~~ **3.59**

CONQUEROR SHERRY
Medium dry, dry, cream, manzanilla of fino, fles 0.75 liter ~~6.95~~ **5.95**

MALSE KOGELBIEFSTUK
Per 100 gram **3.39**

VARKENSFILETROLLADE
Per 500 gram **8.49**

RUNDERTARTAAR
Per 100 gram **1.45**

HAZERUG
Per 100 gram **3.29**

ROOMBOTER AMANDELKERSTSTAAF
Uit eigen winkeloven, 275 gram
4.50

ROOMBOTER AMANDELKERSTKRANS
Doos 500 gram
7.95

ZAANS ZONNEBLOEM BROOD
Vloerbruin of wit, heel ~~2.95~~ **2.49**

ACHTERHAM
Zuurstofarm verpakt, 100 gram
~~2.79~~ **1.99**

KOFFIEROOM
Fles 0.2 liter ~~1.45~~ **1.19**

CALVÉ SHASLICKSAUS, POESTASAUS OF STEAKSAUS
Flesje 0.25 liter
~~2.09~~ **1.69**

BOURBON YOGHURT MOUSSE
Bosvruchten, aardbeien, ananas, of perzik/sinaasappel, pakje ~~1.59~~ **1.49**

BONNE MAMAN EXTRA JAM
Aardbeien, kersen, abrikozen of sinaasappel, pot 450 gram ~~3.69~~ **3.19**

HEINZ SANDWICHSPREAD
Naturel, kerrie/ananas, komkommer, groente of tomaat, pot 300 gram ~~2.69~~ **2.29**

MONA CRÈME FRAÎCHE
Bekertje 125 ml ~~1.85~~ **1.59**

ELSTAR
Per kilo **0.99**

CHICO NAVELSINAASAPPELEN
Net 2 kilo
2.99

IN ONS RESTAURANT:
BROODJE HAM OF KAAS MET KOPJE KOFFIE **3.95**

R O

52.22.92.

MIRO Beek

Aanbiedingen zijn geldig t/m donderdag 24 december a.s..

Lage prijzen en winkelgemak onder één dak.

Blessure judoka Smeets valt mee

TEGELEN – De blessure die de Tegelse judoka Alex Smeets tijdens een internationaal toernooi in Parijs opliep, valt mee. Na een overname in een partij tegen een Fransman klaagde hij over hevige pijnen in nek, schouders en borst. Bij medisch onderzoek werden geen breuken vastgesteld, maar bleken de aanhechtingen van het sleutelbeen geblesseerd. Smeets moet twee weken rust houden.

VVV-Graafschap naar 9 januari

VENLO – De wedstrijd VVV-Graafschap voor de eerste divisie is opnieuw vastgesteld voor zaterdag 9 januari. De eredivisiewedstrijd Dordrecht-RKC, afgelopen weekeinde, wordt nu gespeeld op woensdag 13 januari. Het duel Twente-Den Bosch gaat naar 10 januari. Dat geldt ook voor het eerste divisie-duel NAC-AZ, dat geen doorgang kon vinden wegens een virusziekte bij de meeste Bredase spelers.

Troostprijs voor Stoitsjkov

SOFIA/MADRID – Als troost voor zijn tweede plaats achter Marco van Basten in de verkiezing van de Europese voetballer van het jaar 1992 is Hristo Stoitsjkov uitgeroepen tot de beste speler van Bulgarije. Dat was voor de vierde keer op rij. Stoitsjkov had na de verkiezing van Van Basten, die achttien stemmen meer kreeg, kritiek op de uitslag. De 26-jarige spits van Barcelona was zondag al in de zesde minuut van het duel tegen Rayo Vallecano na een door hemzelf genomen vrije trap toe aan zijn tweede gele kaart en kon naar de kleedkamer vertrekken. Hij vindt dat hij het slachtoffer is van vooringenomenheid bij scheidsrechter Lopez Nieto. „Ik was gewaarschuwd dat de arbiter op me loerde. Zo is het ook gebeurd," aldus Stoitsjkov.

sport kort

● ZAALVOETBAL – SZV houdt zondag in de Reinoudsporthal in Susteren een internationaal damestoernooi. Een Limburgse damesselectie is van de partij. De wedstrijden beginnen om 10.00 uur; finale 18.45 uur.

● KAMPIOEN – Sao Paulo is voetbalkampioen van de gelijknamige staat geworden. De club van de vedetten Rai en Müller versloeg thuis voor 111.500 toeschouwers Palmeiras met 2-1. Uit was met 4-2 gewonnen.

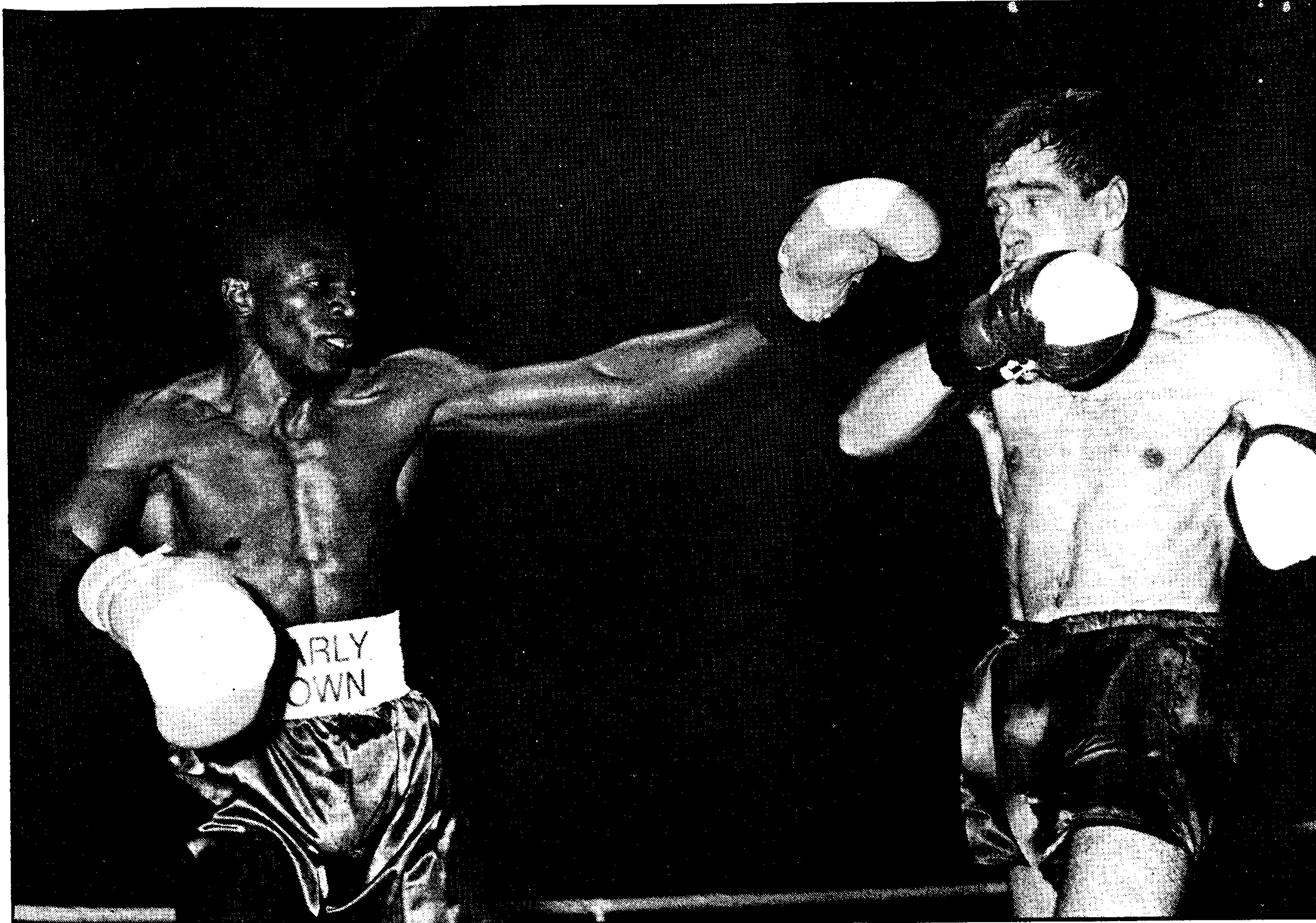
● VOETBAL – Vierdeklasser Waubachse Boys nam een nieuwe kleedaccommodatie in gebruik. De vereniging, die naast een gemeentelijke subsidie van 225.000 gulden zelf 35.000 gulden op tafel legde, beschikt nu over vier kleedlokalen en twee omkleedlokalen voor scheidsrechters.

'Bokspaus' wijdt John van Elteren voor titelgevecht

Uppercuts na nachtmis

DOOR HARRY MURÉ

HEERLEN – Boksring in plaats van kerstkribje. Een vreemde gewaarwording voor John van Elteren. Op eerste kerstdag treedt de Limburgse professional in het Belgische Izegem aan voor een gevecht om de vacante Beneluxtitel. Na een onderbreking van zeven jaar wordt het voor de voormalige Leeuw van Landgraaf de tweede greep naar het wat extravagante kampioenschap. Het officieuze karakter van de titel zal hem worst wezen. „En ook dat ik op zo'n vreemde dag moet boksen. Althans voor Nederlandse begrippen. In België bestaat de traditie van het kerstboksen." Dus zo gek is het niet, van de nachtmis linea recta met blote borst naar het altaar van de middengewichten.

● *Slagwisseling. John van Elteren tijdens het recente, gewonnen gevecht tegen de Zaïrees Charles Likondji.* Foto: FRANS RADE

Op twee fronten heeft hij de afgelopen weken getimmerd aan de voorbereiding voor het gevecht over tien ronden tegen de Belg Flip van Geert. Bij zijn eigen club Landgraaf met de vaste sparringpartners Jos Paffen en Marco Veurink, tussendoor in Leverkusen bij 'bokspaus' Fritz Sdunek.

Opstapje

Het Beneluxkampioenschap is ooit uitgevonden door Henk Ruhling. De Zandvoortse bokspromotor/matchmaker die na een zware hoofdoperatie weer midden in de bokszaal staat, riep de titel tien jaar geleden in het leven om de bij hem onder contract staande profs wat ruimer armslag te geven. John van Elteren: „Het klinkt in elk geval goed, een aardig opstapje voor een Europees titelgevecht." Want daar wil de thans in Hoensbroek wonende vuistvechter 'hoe dan ook naar toe'.

Zeven jaar geleden tooide hij zich ook al eens met de Beneluxgordel door een overwinning op Franky Decaesstecker. Het seizoen daarop maakte Jan Lefeber hem de trofee weer afhandig. Vervolgens verloor John van Elteren ook zijn eerste en tot nu toe enige duel om de Europese kroon.

Chris Pyatt was in Londen veel te sterk. Uitgeteerd door een voedselvergiftiging en gedraaid na een slapeloze nacht kon de Nederlander zich nog geen ronde staande houden. Na handvol volgende partijen als 'broodbokser' verliet hij ontgoocheld het strijdtoneel.

Van Elteren viel diep, maar sinds een jaar is John weer helemaal boven Jan. In Aken vierde hij op tweeëndertigjarige leeftijd een verbluffende come-back tegen de Friese 'beul' Reino van der Hoek. Begin oktober troefde hij voor eigen publiek de Zaïrees Charles Likondji af. En nu is dus de tien jaar jongere 'lange slungel' Flip van Geert aan de beurt. In Izegem, de woonplaats van Patrick Sercu. Van Elteren: „Het wordt een snel gevecht."

In Leverkusen legde hij de laatste hand aan 'vooral de tactische aanpak'. Opperstalmeester Fritz Sdunek van Bayer Leverkusen, tot voor de Olympische Spelen de club van Arnold Vanderlijde, heeft hem bovendien op het hart gedrukt dat een partij over tien ronden voor zijn type een helse zaak is. Van Elteren is nog nooit over die volle afstand gegaan.

Hij is ervan overtuigd dat Fritz Sdunek, die na Barcelona aanbleef als coach van de Nederlandse boksbond, hem 'voldoende op scherp heeft gezet'. Ook conditioneel zijn er geen problemen. Dat bleek afgelopen zaterdag bij een medische check-up door John Husken in Bemelen, de lijfarts van John van Elteren. „Hij zei dat mijn conditie tien procent beter was dan voor mijn laatste gevecht. Zo voel ik het zelf ook."

Flip van Geert is voor hem geen onbekende. „Een lange jongen. Een Aufstreber zeggen de Duitsers. Ik heb hem aan het werk gezien in de periode dat ik Wahhabi trainde in Hasselt. Met mijn routine moet het lukken."

Ongeacht de uitslag in Izegem bokst Van Elteren op vrijdag 8 januari in Aken tegen de meervoudige Duitse kampioen Aytekin. „Als ik de Beneluxtitel haal, behoor ik tot de beste twaalf van het continent. Dan komt een Europees kampioenschap toch langzaam in zicht."

De weging is vrijdag om 12.00 uur in hotel Century te Izegem. Het boksprogramma in de plaatselijke sporthal begint om 17.00 uur. John van Elteren, die aan de ring gesecondeerd zal worden door zijn clubcoach Jo Moonen van BV Landgraaf: „Eerste kerstdag, er zullen weinig supporters meegaan. Na afloop zal ik ze stuk voor stuk persoonlijk de hand kunnen geven."

Schaesbergse dammers schuiven Zeeuwen weg

SCHAESBERG – De dammers van DV Schaesberg blijven verrassen in de landelijke tweede klasse. In de zevende ronde versloeg de ploeg van kopman Leen de Rooy Goes met 11-9 en bleef daarmee volop in de race voor het kampioenschap. Schaesberg moet nog het Bossche Excelsior boven zich dulden, dat eveneens veertien wedstrijdpunten, maar drie bordpunten meer verzamelde.

Voor de vierde maal dit seizoen boekte Schaesberg een minimale 11-9 zege. De strijd tegen Goes werd vooral met enige reserve tegemoet gezien, omdat de Zeeuwen als uiterst wisselvallig te boek staan. Leen de Rooy en Werner Heunen behaalden de maximale buit. Bij een 11-7 voorsprong ging Delia Verhoef nog kopje onder.

Langzaam maar zeker worstelt het Brunssumse Dios zich uit de degradatiezone. In de zevende ronde werden de reserves van Davo met de uitstekende cijfers van 14-6 teruggewezen. Geen moment kwam de zege van Dios tegen de rode lantaarndrager in gevaar.

Straf

In de provinciale hoofdklasse heeft de wedstrijdcommissie strafmaatregelen uitgevaardigd tegen De Kroonschijf. De Kerkraadse club verscheen uit protest niet achter de borden tijdens het duel tegen het Maastrichtse MDC. De wedstrijdcommissie strafte De Kroonschijf met een geldboete en aftrek van twee wedstrijdpunten.

verlenging

Water te warm

De vierde ronde van de speedojaargangswedstrijd in het zwembad van de Lucaskliniek in Hoensbroek was reeds afgelopen voordat het startschot geklonken had. Wat was het geval? Tijdens het inzwemmen bleek dat de vereiste maximale watertemperatuur van 27 graden (richtlijn van de Koninklijke Nederlandse Zwem Bond) ruim overschreden werd. Er werd 30 graden gemeten.

Geen strijd derhalve op de 400 en 800 meter. De coaches en scheidsrechter besloten namelijk bijna unaniem om onverrichter zake huiswaarts te keren. De hoge watertemperaturen worden voor de zwemsport een probleem. Steeds meer zwembaden verhogen de temperatuur om meer recreatieve zwemmers te trekken. Dit heeft voor de wedstrijdzwemmers tot gevolg dat zij hun prestaties moeten leveren in te warm water, wat onder andere tot gevolg heeft dat de zwemtijden er niet beter op worden.

Binnenshuis zeilen

Je hebt zeilwedstrijden waarvan de start aan de ene kant van de aardbol wordt gegeven en de finish aan de andere zijde plaatsvindt. Het kan echter ook op een veel kleinere oppervlakte. Zelfs binnenshuis. In het sportpaleis Bercy, aan de zuidelijke kant van Parijs, is dat weer eens bewezen. In het kader van de strijd om het 'Gouden Jacht' hadden de organisatoren aldaar een meertje aangelegd van tachtig bij veertig meter. De Nieuwzeelander Russel Coutts had aan deze mini-wateroppervlakte genoeg om zich de beste van alle deelnemers te tonen.

Steffi speelt tegen minister

● *Steffi Graf*

In een benefietwedstrijd voor Duitse rolstoel-tennissers stonden Steffi Graf en minister Klaus Kinkel tegenover elkaar. Het duel eindigde in een 17-6 zege voor eerstgenoemde. Belangrijker was het andere resultaat. De „wedstrijd" in Bonn bracht zestigduizend D-mark, ruim achtentwintigduizend gulden in het laadje.

● *Stralende gezichten op het bruiloftsfeest. V.l.n.r. Eddy Merckx en het jonge paar.* Foto: HET LAATSTE NIEUWS/ALDO TONNOIR

Sabrina Merckx in huwelijksbootje

Sabrina Merckx, de 22-jarige dochter van het vroegere wielerfenomeen Eddy Merckx, heeft haar jawoord gegeven aan de zes jaar oudere Edouardo Masso. De bruiloft in Beersel is - hoe kon het anders - een reünie geworden van sporthelden, zowel uit vervlogen jaren als het hedendaagse tijdperk.

Evenals zijn schoonvader is Edouardo Masso sportman van beroep, ofschoon hij als tennisser beduidend lager op de wereldranglijst genoteerd staat dan Eddy Merckx destijds in het cyclisme. Edouardo Masso mocht zich tevreden stellen met de 215de plaats, maar dat komt wellicht ook omdat hij enige tijd vanwege een wervelbreuk uitgeschakeld is geweest. Overigens, de Belgische Daviscupspeler is een ex-Argentijn.

Wie zoal de receptie hebben bezocht? Allereerst menige ex-collega van Eddy Merckx, maar ook de Belgische voetbalcoach Pol van Himst en de oud-formule I-coureur Jacky Ickx.

Axel Merckx blijft vooralsnog bij pa en ma inwonend. De zoon van de beroemde vader hoopt binnen enkele jaren als beroepsrenner aan de slag te kunnen gaan. In de amateurcategorie heeft hij enkele maanden geleden een etappe in de Tour de l'Avenir gewonnen.

Voor de vuist weg

„De Mannschaft geniet hier in Porto Alegre de steun van vele Schlachtenbummler. Zoals u weet is Brazilië al sinds 1820 een omvangrijke Duitse kolonie rijk." ARD-verslaggever **Heribert Fassbinder** heeft niet alleen kijk op voetbal, hij blijkt ook in staat de Duitse historie mooi bij te kleuren. Tijdens Brazilië-Duitsland

Yvonne van Gennip in Elsevier: „Nieman kent me. Of toch, misschien Onze Lieve Heer. Maar die laat me gelukkig met rust. Die weet dat ik maar een ding wil: rust!"

„Er bestaat nog altijd een God. Als die wil dat ik met het Nederlands elftal in Amerika ben, dan gebeurt dat. En als-ie dat niet wil, zal hij daar wel zijn redenen voor hebben. De invloed van God is groter dan de meeste mensen denken. Misschien heeft-ie mij de wereldbeker in München laten verliezen om 'm in Amerika te kunnen winnen." **Johan Cruijff** in Voetbal International over 'het lot'

Miskoop: Hans Kraay. Gekocht voor: 30.000 gulden. Nu waard: 0 (5000 DE-zegels). Uitleg: „In het geval Kraay willen wij zelfs adviseren om hem aan de eerste de beste louche manager die 5000 Douwe Egberts zegels kan overleggen, mee te geven. Ongeveer de waarde van een theeservies en een koffiepot." Uit een aankopenlijstje in het blad **Voetbal 2000.**

„Ik had bij Heerenveen een paar van die geesten in het team die door doctorandus Freud himself niet meer te helpen waren." Volendam-trainer **Frits Korbach** in HP De Tijd op zondag

„Ik hou van Nederland (...) We zijn cynisch, we zijn kneuterig, we zijn bekrompen, maar we hebben ook een heleboel mooie dingen. We zijn tolerant, mogen alles zeggen wat we willen. We hebben schijt aan iedereen. Echt schijt aan iedereen." Voetbalinternational **Ruud Gullit** in Vrij Nederland.

Johan Cruijff in Nieuwe Revu: „Wij Nederlanders zijn eigenwijs. Wij zullen altijd wel even vertellen hoe het moet, zelfs al zijn we aan de andere kant van de wereld. Wat dat betreft zijn we een onsympathiek volk."

Keu aan diggelen

Winst en verlies liggen in de sport dicht bij elkaar. De een kan daar beter tegen dan de ander. Biljarter Alex Higgins in ieder geval niet. In een partij snooker tegen Joe Johnson heeft de voormalige wereldkampioen zich zó kwaad gemaakt toen hij een 4-0 voorsprong zag veranderen in een 4-5 nederlaag, dat hij zijn keu letterlijk in stukken sloeg.

trainerscarrousel

OIRSBEEK – Op het einde van het seizoen stapt Harry Dassen op bij afdelings-eersteklasser Adveo, waar hij dan twee jaar werkzaam is geweest. Hij wordt jeugdtrainer bij Hulsberg.

MUNSTERGELEEN – Jo van der Mierden heeft ook volgend jaar SVM onder zijn hoede.

VAESRADE – Huub Hofland heeft zijn contract bij Vaesrade met een jaar verlengd. Hij begint straks aan zijn derde seizoen bij de derdeklasser.

BOEKOEL - Na een tweejarige verbintenis bij vierdeklasser Boekoel gaat Ed Teunissen op het einde van het seizoen de club verlaten. Teunissen heeft nog geen nieuwe club.

SUSTEREN - Jos Klingen verlaat aan het einde van dit seizoen Susteren. Weliswaar heeft hij nog een contract tot '94, maar dit wordt op verzoek van Klingen verbroken. Hij wil naar Merefeldia, dat trainer Houben op nonactief zette.

lotto

Lotto 51; eerste en tweede prijs: geen winnaar; derde prijs: 67 winnaars, ieder bruto ƒ 1590,70; vierde prijs: 3.042 winnaars, ieder ƒ 35; vijfde prijs: 59.328 winnaars, ieder ƒ 5. **Cijferspel 51:** 6 cijfers goed: 1 winnaar; 5 cijfers goed: 2 winnaars; 4 cijfers goed: 24 winnaars; 3 cijfers goed: 226 winnaars; 2 cijfers goed: 2.283 winnaars.

sport op tv

VANDAAG

17.10-17.15 Dld 2: Sport Heute
18.20-18.50 Ned 2: De Heilige Koe
18.45-19.15 RTL+ : Sport
19.30-20.00 BRT 1: Sport
21.30-22.00 BRT 2: Sport
22.15-22.30 Ned 3: Studio Sport
22.30-22.55 BRT 1: Sport

sport in cijfers

SCHAKEN

Groningen. Internationaal toernooi, eerste ronde: Goerevitsj-Klovans 1-0, Rozentalis-Piket 0-1, Christiansen-Beljavski 1/2-1/2, Nijboer-Miles 1/2-1/2.

TENNIS

Heemskerk, nationaal indoor-jeugdtoernooi Noord-Holland; t/m 16, eerste ronde: Coumans-Niks 3-6, 6-4, 0-6; Noordhoek-Nagtzaam 2-6, 2-6; Drentje-Greeve 3-6, 3-6; t/m 14, eerste ronde: Doppen Wild 6-3, 6-1; Snijders-Van Niekerk 6-3, 6-2; Bruls-Van Bergen 6-2, 6-1; Neuhaus-Wildenberg 6-1, 6-0; Oonk-Hiemstra 5-6, 5-6; Lemmens-Rijnsma 6-3, 5-6, 6-5; t/m 12, eerste ronde: Hendriks-Kramer 6-0, 6-3; Verhaag-Hiemstra 2-6, 3-6; Schols-Huppes 0-6, 1-6; Paas-Koomen 6-3, 6-0; Van Nispen-Spit 6-4, 2-6, 3-6; Reijnders-Latumalea 6-4, 4-6, 0-6.

Rotterdam, TTN Charlois Jeugdtoernooi; t/m 14, eerste ronde: Liem-Willekens 6-2, 6-0; Van de Plasse-Coesel 6-2, 6-2; Pelt-Cordemeijer 6-2, 6-4; Sikkink-Vierhout 3-6, 6-3, 6-0; Damen-Draga 3-6, 3-6; Janssen-Boudewijns 6-2, 6-2; tweede ronde: Janssen-Hoeks 2-6, 5-6.

TAFELTENNIS

Las Vegas. Wereldbeker dubbelspel, finales; mannen: Yoo Nam Kyu/Kim Taek Soo - Mazoenov/Mazoenov 18-21 21-15 21-14 21-16. Vrouwen: Deng Yaping/Qiao Hong - Hyun Jung Hwa/Hong Soon 12-21 21-13 21-13 21-18.

WIELRENNEN

Lede, België. WK-veldrijden ICF. Amateurs: 1. Keukelaere; 2. Van Summeren; 3. De Meijer; 4. De Meester; 5. Van de Acker; 10. Van Dijk; 12. Janssen; 14. Crienen; 16. Velter; 22. Mestrom; 26. Faassen; 28. F. Reinders; 29. J. Reinders. Veteranen: 1. Van de Berkenbosch; 2. Hourewigiche; 3. Van Toulhout; 15. Rooyakkers; 17. Faassen; 20. Keijsers; 24. Kessels; 26. Korsten; 43. Hendriks.

IJSHOCKEY

Moskou/St. Petersburg. Internationaal toernooi Izvestiabeker. Finale: olympisch team Rusland - Tsjechoslowakije 2-1 (1-1 1-0 0-0); om derde plaats: Rusland-Zweden 4-1 (1-0 1-0 2-1); om vijfde plaats: Finland-Zwitserland 3-1 (0-1 1-0 2-0); om zevende plaats: Duitsland-Canada 1-6 (1-3 0-2 0-1).

GOLF

Londen. Wereldranglijst: 1. Faldo 23,54 punten, 2. Couples 16,27, 3. Woosnam 13,14, 4. Olazabal 12,87, 5. Norman 12,63, 6. Langer 12,44, 7. Cook 11,68, 8. Price 11,51, 9. Azinger 10,83, 10. Love 10,75.

RUITERSPORT

Londen. CSI. Grote Prijs, na barrage: 1. Whitaker, Midnight Madness 0-29,64, 2. Ludger Beerbaum, Ratina Z 0-30,32, 3. Godignon, Quidam de Revel 0-30,44, 4. Sutton, Zakatak 0-36,16, 5. Vangeenberghe, OC Queen 0-38,03; zonder barrage: 11. ex aequo: Tops, Abbeville la Silla 4, 23. ex aequo: Lansink, Henzo 8.

Montfort. Springwedstrijden. Zwaar: 1. Vlaar, Dusty Wabro, 2. Van de Pas, Everton, 3. Faassen, Duster. Midden: 1. Van de Venne, Dunja, 2. Gradussen, Everywhere, 3. Dingelstad, David. Licht: 1. Suntjes, Andaluza, 2. Jeurissen, Scirocco, 3. Brentjens, Gamble. Beginners: 1. Leppers, For the Moment, 2. Schouwenberg, Flashco, 3. Francot, Falco.

Roggel. Dressuurwedstrijden. Zwaar II: 1. Nijsten, Duval, 2. Van Stiphout, Vidoque, 3. Hanssen, Citera. Zwaar I: 1. Smits, Denderos, 2. Haenen, Corindered, 3. Van Boogaard, Ameretto. Midden II: 1. Grosfeld, Chilector, 2. Hanssen, Goruto, 3. Meyers, Darwin. Midden I: 1. Hoeymakers, Floris, 2. Steenman, Fanatic, 3. De Gelder, Grafiet. Licht II Ring 1: 1. Reynen, Ionalda, 2. Curfs, Cello, 3. Jeurninck, Shamira. Ring 2: 1. Schurgers, Goser, 2. Burgers, King Boy, 3. Otten, Grandeur. Licht I. Ring 1: 1. Lambrichts, Germaan, 2. Van de Pas, George, 3. Ottenheym, Lysistratus. Ring 2: 1. Feltgens, Dorette, 2. Spauwen, Cashmir, 3. Schurgers, Hidalgo. Ring 3: 1. Meys, Giovanni, 2. Koppen, Cesar, 3. Romanie, Flarick. Beginners, Ring 1: 1. Hendriks, Igar, 2. Mortel, Desiree. 3. Peeters, Flower. Ring 2: 1. Nauts, Bolero, 2. Houben, Hypolite, 3. Verstraten, King.

VOETBAL

Antananarivo. WK kwalificatie, Afrikaanse zone, groep H: Madagascar-Zambia 2-0. Stand: Madagascar 3-5 (5-0), Zambia 3-4 (6-2), Tanzania 3-3 (2-2), Namibia 3-0 (0-9).

'Je moet blijven beseffen dat voetbal een spelletje is'

Korbach, kort en krachtig

Van onze sportredactie

VOLENDAM – Vooruitkijken is niet de stijl van Korbach. Hij neemt de dingen zoals ze komen. 'Het gaat zoals het gaat', is zijn lijfspreuk. De nu 47-jarige trainer van Volendam leeft bij de dag. Dat heeft hij wel geleerd in zijn 25-jarige loopbaan in het betaalde voetbal. Daarom staat hij ook niet lang stil bij z'n ontslag bij Heerenveen. „Dat overkomt je gewoon een keer. Over het waarom heb ik tien dagen nagedacht, maar ik kwam niet verder dan drogredenen. Je gaat naar anderen wijzen, maar komt niet echt tot de kern van de zaak. Prima, dan moet je er mee stoppen en verder gaan."

Het lot van een trainer wordt ook voor een deel bepaald door de omstandigheden en dat laat hij maar zo. Korbach is geen man voor filosofische bespiegelingen. Hij houdt de benen liever op de grond.
„Het enige dat telt is de wedstrijd van morgen. Daar word ik op beoordeeld. Ik heb geen zin om naar buiten te vliegen met allerlei fraaie verhalen over de club, de omstandigheden, de spelers. Ik wil alleen naar buiten vliegen met het vlaggeschip. Dat is tenslotte het visitekaartje. Je kunt wel dik doen over het spelletje, maar je moet blijven beseffen dat voetbal een spelletje is. Niet meer dan dat."

Grote clubs

Hij zit er ook niet mee, dat de grote clubs hem niet zien staan, ondanks zijn enorme staat van dienst. Korbach bracht Wageningen, Twente, PEC Zwolle, Volendam en Heerenveen naar de eredivisie. Met die laatste club degradeerde hij ook weer. En vloog er vervolgens uit, toen hij het jaar erna alle prijzen miste.

Toen hij bij Go Ahead besloot te vertrekken was Feyenoord even in beeld. Dat heeft precies twee telefoontjes geduurd. De toenmalige manager, Cor van der Gijp, benaderde hem. Om enkele dagen later terug te bellen met de woorden. „Sorry Frits, maar ik lig er uit". Einde verhaal. Vervolgens kwam Heerenveen, dat snakte naar succes en zeker wist dat Korbach de man was die daarvoor kon zorgen. Hij vertrok naar Friesland, en zette zijn reputatie kracht bij. Weer weer was hij 'de 'Meistermacher'...van de eerste divisie, dat wel.

Derden

„In het voetbal", weet hij, „word je beoordeeld door derden. Het zijn niet alleen de cijfers die spreken, maar abstracte zaken als 'past hij wel bij deze club.' Dat heb ik niet verzonnen, maar zo wordt wel over me gedacht. Met Twente ben ik ooit vijfde geworden in de eredivisie. Met Zwolle zesde. Alleen; daar waren geen prijzen aan verbonden. Dus heb je niks verdiend".
Sentimenten kent hij niet. Volendam sloot hem warm in de armen. Alle kritiek op het beleid aan de Dijk verstomde in de wetenschap dat Korbach de zaken wel weer even op orde zou brengen. Andersom is er nauwelijks sprake van genegenheid. Nadat manager Jan Brouwer had gebeld, maakte Korbach koeltjes de balans op, zag dat het goed was en kwam naar het IJsselmeerdorp.

„Het zal me wel niet in dank afgenomen worden, maar ik zag Volendam niet anders dan welke andere club waarbij ik gewerkt heb. In de loop der jaren ben ik een echte zigeuner geworden. Ik heb weinig binding. Veel mensen vinden het onbegrijpelijk dat ik een Beerenburg kan drinken met een voorzitter, die me een dag eerder heeft ontslagen. Zo ben ik nu eenmaal. Als de deur is gesloten, is het over. Ik ben een kameleon die zich altijd aanpast en dat gaat me makkelijk af.

Daarom ben ik ook altijd heel voorzichtig als ik ergens binnenwandel. Ik probeer op zo weinig mogelijk tenen te gaan staan. Wat heeft het voor zin om gelijk als een olifant door de porseleinkast te banjeren? Daar beschadig je alleen maar dingen mee. Er zijn al uitvinders genoeg in het betaalde voetbal. Mensen die het allemaal beter denken te weten dan hun voorganger. Ik bewandel liever de weg der geleidelijkheid, probeer me eerst ergens thuis te voelen en dan zie ik wel hoe ver we komen.

Grenzen

Natuurlijk wil ook Korbach wel eens weten waar zijn grenzen liggen. „Als ik dat niet zou willen weten zijn m'n ambities afgezwakt. En dat is zeker niet zo. Als vandaag of morgen een topclub naar me toe komt, zal ik volmondig ja zeggen. Aan de andere kant interesseert het me ook weinig. Elke club heeft z'n eigen situatie. Ik heb vijf jaar bij Zwolle gezeten en wist op een gegeven moment precies wat er achter welke deur zat. Daarna, bij Volendam, kwam ik in een hele andere wereld terecht. Maakte ik een deur open en zag ik niets. Dat is tevens een deel van de charme van het vak. Ook daarom raak ik er niet op uitgekeken. Nee, ik ben echt niet bezig met overleven. Er zijn eredivisieclubs waarbij ik absoluut niet wil werken. Omdat er niets mee te bereiken valt. Clubs die aan hun plafond zitten. Nee, ik noem geen namen, die kunnen de mensen zelf wel bedenken."

Als 25 jaar in het vak hem één ding heeft geleerd is het wel dat een trainer altijd op zijn hoede moet zijn. „Anders heb je voor je het weet een bijl in je nek. Slapen doe ik alleen 's nachts. Verder ben ik zo scherp als een Duitse herder. Als trainer zit je nu eenmaal op het topje van een ijsberg. Iedereen kijkt naar je en je bent een gemakkelijk mikpunt. Ik kan daar best mee omgaan. Het draagt bij tot die spanning waarmee het voetbal zo is beladen. Er komen veel emotionele zaken bij kijken, die niet tastbaar zijn, maar wel een beslissende rol kunnen spelen."

Aan een plek in de luwte, bij voorbeeld als technisch directeur, moet Korbach niet denken. „Dat is niets voor mij. Voor mij is elke dag dat ik nog door de bagger kan rollen een feest. Ik vind het nog steeds fantastisch op het veld. En ik kan m'n hele verhaal nog kwijt bij de spelers.

Als ik nog maar vijf woorden kon wisselen met die voetballers, tja, dan wordt het misschien eens tijd om naar wat anders uit te kijken. Toen ik dertig was, nog jong dus, heb ik me voorgenomen tot m'n vijftigste mee te hobbelen op het veld. En ik sta nog steeds tussen de spelers."

● *Frits Korbach (links, naast Chris Dekker): „Het enige dat telt is de wedstrijd van morgen."* Foto: PETER ROOZEN

Chevremont weggestoten

WESSEM - In de ereklasse golfbiljarten heeft het zestal van BVC Chevremont een maximale nederlaag geleden tegen het Wessemse Maasgolf. Het werd 6-0 voor de thuisclub. Maasgolf klaarde in een voor golfbiljartbegrippen snelle tijd de wedstrijd tussen de beide koplopers. Met twee punten voorsprong op Chevremont is de drievoudige landskampioen Maasgolf in het bezit van het herfstkampioenschap.

In de hoofdklasse van het district De Oude Mijnstreek kon Groene Dal op de helft van de competitie de eerste plaats niet meer ontgaan. Wel moest door het 4-4 gelijkspel tegen Molenberg 2 een punt worden ingeleverd van de voorsprong op Olympia, dat met 6-2 van het laaggeplaatste 't Eikske won. Ook Molenberg kon de achterstand verkleinen door met 6-[illegible] van OBK te winnen. De Ster verloor thuis met 3-5 van Bergeroder Bälke en Chevremont 2 en 't Pumpje hielden elkaar met 4-[illegible] in evenwicht.

Koning van de nacht

MAASTRICHT – Gaston Dörenberg heeft de Tiende Schaaknacht van Maastricht gewonnen. In negen ronden volgens het Zwitsers systeem liet de Brunssummer met acht punten 37 deelnemers in de hoofdgroep achter zich. De tweede plaats was voor Eric Knoppert uit Utrecht, die een half punt minder scoorde.

In de tweede groep, bedoeld voor spelers met een rating onder de 1.750, toonde Marco de Groot uit Nieuw-Vennep zich de sterkste.

Nadat de klokken om 21.00 uur vrijdagavond in werking werden gesteld, hadden de 84 deelnemers een lange nacht voor de boeg. Tot half acht de volgende morgen stonden negen partijtjes met elk 25 minuten bedenktijd voor iedere speler op het programma.

Aanwinst voor Iason

VALKENBURG – Afgelopen zondag debuteerde bij Delmach Iason de 18-jarige Zsusanna Skepic. Deze jeugdspeelster is afkomstig uit Mostar, in Bosnië-Hercogevina. In de tien minuten speeltijd die coach Ruud Hui[illegible]nen haar tijdens het treffen met koploper Westlandia gunde, scoorde de opbouwspeelster tweemaal.

zaalhandbal

DAMES
prov. klasse
Minor-Polaris 11-11
Blerick-Iason 2 8- 3
Born-Merefeldia 12-14
Maasbracht-HVN/DES 13-10
Minor-ESC 12- 8
Gemini-Loreal 2 10- 4

Stand:
Minor 15-22
HVN/DES 14-20
Maasbracht 14-20
ESC 14-16
Gemini 15-16
Polaris 14-15
Blerick 14-13
Loreal 15-11
Merefeldia 15-10
Iason 2 14- 9
Born 14- 6

1A
BSAC-Loreal 3 7- 5
Bevo 2-Patrick 11-10
Posterholt 2-Brunssum 5- 0
Eskplosion-Swift 2 sno
Vesta-Sittard 3 20-10

Stand:
Vesta 13-23
Eksplosion 12-19
BSAC 13-19
Posterholt 2 13-15
Bevo 2 12-14
Sittard 3 13-13
Swift 2 11-10
Patrick 13- 6
Loreal 3 13- 4
Brussum 13- 3

1B
Vilt-BDC 8- 7
Margraten 2-Caesar 2 11-10
Marsna-Esia 16-16
SVM 2-Gulpen 11- 6
Posterholt 3-Be Quick 7-21

Stand:
Marsna 12-21
Be Quick 13-20
Gulpen 13-18
Vilt 13-18
BDC 13-14
Caesar 2 12-12
SVM 2 13-12
Margraten 2 13-10
Esia 13- 3
Posterholt 3 13- 0

2A
Blerick 2-SVVH 8-15
HBS-Vios 22- 3
Groene Ster-Bevo 3 12-11
Stramproy-Popeye 15-11
Rapiditas 2-Ospel 8- 9
BSAC 2-Merefeldia 2 10- 8

Stand:
HBS 12-24
SVVH 12-20
Ospel 12-19
BSAC 2 12-15
Vios 12-13
Groene Ster 12-12
Rapiditas 2 12-10
Bevo 3 12- 9
Blerick 2 12- 8
Popeye 12- 7
Stramproy 11- 4
Merefeldia 2 11- 1

2B
GHC 2-ESC 3 6- 9
Leudal 2-Rapiditas 3 11- 6
Maasbracht 2-Noav 2 5- 0
Minor 2-Wittenhorst 18- 3
Swift 3-Wilskracht 5-10

Stand:
ESC 3 12-22
Minor 2 12-18
Leudal 2 12-16
GHC 2 11-15
Rapiditas 3 12-12
Maasbracht 2 12-12
Wilskracht 12-12
Vesta 2 11-11
Swift 3 12-10
Sittard 4 10- 8
Noav 2 12- 4
Wittenhorst 12- 0

2C
Zwart Wit-Olympia 2 13- 3
Sittard 5-Wijnandia 6- 5
ESC 2-IVS 10- 8
Gemini 3-Caesar 3 12- 4

Stand:
Blauw Wit 2 10-20
Sittard 5 11-18
Iason 3 10-16
Wijnandia 11-16
ESC 2 11-13
Zwart Wit 11-10
Heerlen 2 10- 7
Olympia 11- 6
Gemini 3 11- 6
Caesar 3 11- 4
IVS 11- 2

2D
Adio-Olympia 7-18
Polaris 2-Roda 8- 8
de Eentjes-Gemini 2 8-13
Vebios-Heerlen 2-16
BDC 2-Gulpen 2 23-12

Stand:
Olympia 12-22
Heerlen 12-20
Be Quick 2 12-20
Roda 11-16
BDC 2 12-16
Gemini 2 12-14
Polaris 2 12-10
MVC 9- 8
Vebios 12- 4
Gulpen 2 12- 3
de Eentjes 12- 0

jun. prov. klasse
Iason-Noav 19- 7
Roda-Bevo 4- 9
Sittard-V&L 9- 9
ESC-SVM 5-11
Loreal-Blerick 7-11

Stand:
Bevo 12-22
Iason 12-20
SVM 11-16
Sittard 11-15
V&L 12-15
Loreal 12-14
Blerick 12-13
Noav 12- 8
Minor 10- 7
ESC 11- 4
Roda 12- 4
Caesar 11- 0

HEREN
prov. klasse
Polaris-Kerkrade 22-18
Physique-Gemini 27-26
Ospel-Eksplosion 14-17
Merefeldia-Kerkrade 12-16
Bevo 2-Caesar 2 20-16
BDC-Vesta 18-17

Stand:
Bevo 2 15-27
BDC 13-20
Ospel 14-19
Kerkrade 14-16
Eksplosion 15-16
Polaris 13-14
Vesta 14-12
Caesar 2 14-11
Physique 14-10
Merefeldia 13- 6
Gemini 14- 1

1A
GHC-DES '59 17-20
BSAC-Born 12-20
Hercules-Rapiditas 2 18-16
Loreal 2-Swift 2 35-12
Manual-Noav 2 13-17

Stand:
Born 11-22
Loreal 2 11-20
Noav 2 11-14
Rapiditas 2 11-12
BSAC 11-10
GHC 11-10
Manual 11- 8
DES '59 11- 8
Hercules 11- 8
Blerick 2 10- 4
Swift 2 11- 4

1B
Minor-Wijnandia sno
Zwart Wit 2-Gulpen 18-32
Sittardia 3-Wilskracht 17-14
ATSV-Iason 21-19
Sittardia 3-Gulpen 25-20

Stand:
Sittardia 3 12-23
Caesar 3 10-15
Zwart Wit 2 11-14
Gulpen 11-13
Iason 11-12
Wilskracht 11-10
ATSV 9- 9
Wijnandia 9- 8
Heerlen 10- 4
Minor 10- 4
Olympia 10- 2

2A
Blerick 2-Merefeldia 2 23-12
HBS 2-Bevo 4 18-18
GHC 2-Rapiditas 4 11-20
Leudal-Herten 12-14
BSAC 2-Stramproy 29-22
Manual 2-Vios 3 15-19

Stand:
Blerick 2 13-16
Popeye 12-22
Vios 3 13-20
Herten 13-18
HBS 2 12-14
Bevo 4 12-13
Rapiditas 4 12-12
BSAC 2 13-12
GHC 2 13-10
Merefeldia 2 11- 7
Manual 2 13- 6
Leudal 13- 2
Stramproy 13- 2

2B
Born 2-Vesta 2 17-24
V&L 3-Rapiditas 3 20-23
Linne-Vios 2 7-21
Posterholt-ESC 18-16
Noav 3-Bevo 3 23-13

Stand:
Vios 2 12-23
Noav 3 12-20
Rapiditas 3 12-19
V&L 3 12-14
Blauw Wit 3 11-13
Bevo 3 12-13
ESC 12-12
Posterholt 12-10
Linne 12- 9
BDC 2 11- 5
Born 2 12- 2
Vesta 2 12- 2

2C
Be Quick-SVM 2 16-13
MVC-BDC 3 18-23
Marsna-Kerkrade 2 15-16
Zwart Wit 3-Brunssum 19-21
Polaris 2-Heerlen 20-15

Stand:
Polaris 2 11-20
SVM 2 11-18
BDC 3 11-18
Be Quick 11-14
Kerkrade 2 10-12
Marsna 10-10
Brunssum 11- 7
Zwart Wit 3 10- 6
MVC 11- 5
Herlen 2 10- 4
Gulpen 2 10- 2

jun. prov. klasse
Caesar-Vios 25-21
Blauw Wit-Blerick 22-15
Be Quick-Swift R 13-10
Hercules-Sittardia 11-36
Loreal-V&L 17-16
Rapiditas-Wijnandia 18-16

Stand:
Blauw Wit 13-22
Sittardia 13-20
Bevo 12-16
Vios 13-16
Vios 13-16
Caesar 13-14
Blerick 13-13
Rapiditas 13-13
V&L 13-12
Swift 13-11
Loreal 13-11
Wijnandia 12- 9
Be Quick 12- 9
Hercules 13- 0

zwemmen

Speedo jaargangswedstrijden Poule Noord

400 m. vrij meisjes 1983 en jonger: 1. Tuenter 6.07.9
400 m. vrij jongens 1983 en jonger: 1. Diepeveen 7.12.9
800 m. vrij meisjes 1981: 1. Bons 10.53.2
800 m. vrij jongens 1981: 1. Braam 10.47.7
400 m. vrij meisjes 1982: 1. Van de Geer 6.17.9
400 m. vrij jongens 1982: 1. Steyvers 6.41.7

Poule Midden
400 m. vrij meisjes 1983 en jonger: 1. Moonen 7.45.1
400 m. vrij jongens 1983 en jonger: 1. De Sanctis 6.25.4
800 m. vrij meisjes 1981: 1. Knieriem 11.54.0
800 m. vrij jongens 1981: 1. Huydts 11.56.9
400 m. vrij meisjes 1982: 1. Wolfs 6.02.8
400 m. vrij jongens 1982: 1. Gabriels 5.42.9

worstelen

Hoofdklasse
Simson Landgraaf-Olympia Utrecht
grieks romeins 11-24
vrije stijl 23-17
totaal 34-41
Simson KSO Den Haag-Hercules A'dam
grieks romeins 17-21
vrije stijl 18-20
totaal 35-41

Stand
Hercules A'dam 6-12
Halter Utr. 6-10
Simson Landgr. 6-6
Olympia Utr. 6-6
Simson Den Haag 6-6
Hercules Dordr. 6-2
SSS Alkmaar 6-2

Reserve-klasse
Simson Landgr.-Olympia Utr.
grieks romeins 16-16
vrije stijl 8-24
totaal 24-40
Simson KDO Den Haag-Herc. A'dam
grieks romeins 12-14
vrije stijl 13-15
totaal 25-29

Stand
Hercules Amst. 4-8
Olympia Utr. 4-6
Simson Landgr. 4-2
Halter Utr. 4-2
Simson Den Haag 4-2

waterpolo

Districtscompetitie:
Dames 1e klasse:
Breda-Dzt 8 - 8
Stormvogel-Hellas 1 -12
njord 2-warande 2 - 8
zegenwerp-wzv waalwijk 9 - 4
Dames 2e klasse A:
zon/s&s-rzl 8 - 4
merlet-neptunus58 14 - 6
njord 3-argo 2 2 - 8
eszet-eswv nayade 3 - 4
hzpc horst-de treffers 7 - 8
Heren 1e klasse:
de krabben-de treffers 15 - 4
breda-aegir 13-14
zon/s&s-hzpc horst 5-12
de schelde-rz 6 - 1
kzpc-hellas 7 - 8
de rog-dezv 7 - 9
Heren 2e klasse A:
zvdo74-zeester/meerval 2 7 - 5
de ganze-gorgo 11 - 5
nuenen-die heygrave 17 - 3
marco polo-dio 15 - 6
eszet-wzv waalwijk 2 - 7
eszet-gorgo 8 - 5
Heren 2e klasse B:
lutra-dzt 7-11
eszet 2-thalassa 2-13
zeps-bzv 2 9-11
spio-hellas 2 15 - 2
njord 2-psv 4 4 - 6
Heren jeugd:
psv-zegenwerp 10 - 6
zuidwesthoek-trb/res 3-16
merlet-arethusa 6-12
hzpc horst-tempo 15 - 1

dammen

1e klasse KNDB
DDV-Priva 4-16
Damlust-DVZ 6-14
OG-Heemstede 8-12
CAB-Schiedam 10-10
DES-PWG 8-12
PSV-Excelsior 8-12

Stand
Excelsior 14-90
Vaste Zet 11-82
Priva 10-95
's Gravenpolder 9-78
Heemstede 8-69
CAB 8-66
DES 6-71
PSV 6-64
Schiedam 5-61
DDV 4-52
OG 2-59
Damlust 1-53

2e klasse KNDB
Middelburg-Noad 6-14
PSV 2-DEZ 11-9
Davo 2-Dios 6-14
Excelsior-EDDV 11-9
Goes-Schaesberg 9-11
Eureka-Excelsior 3 5-15

Stand
Excelsior 2 14-86
Schaesberg 14-83
Noad 12-92
Goes 9-73
EDDV 8-76
DEZ 6-72
Eureka 6-62
Excelsior 3 5-60
Middelburg 4-65
Dios 4-63
PSV 2 2-60
Davo 2 0-48

sportschieten

Afdeling Kogel
1e klasse
Roda-Doeltreff.2 821-803
Grunstr.-Grun 798-801
Wapeng.-Roda 3 801-776
Diana 2-Roda 2 815-794

2e klasse
Grunstr,3-Diana 3 749-763
Roda 4-Doeltreff.3 708-788
Doeltr.4-Grunstr.4 774-735
Trefpunt 3-Grunstr.2 767-787

schaken

Schaaknacht van Maastricht
Groep 1 (rating boven 1750, negen ronden)
Dorenberg 8. Knoppert 7,5. Mengerink 6,5. Vermeer 6. Klop 6. Van de Burght 6. De Weijs 6. Segers 5,5. Peek 5,5. Verhagen 5,5.
Groep 2 (rating onder 1750, negen ronden)
De Groot 7,5. Hendrickx 7. Oroz 7. Zink 4. Slagter 6,5. Hopman 6,5. Guyt 6. Kluten 6. Ruiters 6. Francken 5,5.

atletiek

Mesch-Eijsden. Bergloop AV Maaasrunners.
Heren 13.6 km; km: 1. J. Korevaar 42.53; 2. W. Pepels 43.37; 3. H. Kurvers 43.50; 4. S. Dalziel 44.02; 5. B. van Nunen 44.32; 6. M. de Veen 44.49; 7. W. Thimister 44.50; 8. W. Goessens 44.56; 9. E. Theunissen 44.58; 10. P. Vroemen 44.03. 40-plussers: 1. T. v.d. Eerden 47.31; 2. L. van Haaren (Bel) 48.06; 3. H. Heijnen 48.27; 4. P. Janssen 48.58; 5. L. Tummers 49.25. 50-plussers: 1. H. Vranken 52.21; 2. F. Janssen 53.30; 3. T. Deumens 53.35. **Dames:** 1. M. v.d. Ven 53.03; 2. M. Kuipers 57.24; 3. J. Borghouts 57.37; 4. B. Bijsterveld 58.07; 5. E. Knooren 58.12. 35-plussers: 1. T. Pater 59.59; 2. M. Tops 61.15; 3. M. Smoorenburg 61.15. **5800 m. Heren:** 1. R. Courage 18.49; 2. A. Willemsen 19.31; 3. M. Mensink 19.41. Dames: 1. M. Janssen 23.40; 2. M. Driessen 24.18; 3. F. Beugels. **2760 m Jongens:** 1. B. Driessen 9.22; 2. B. Pierik 9.31; 3. C. Christhope (Bel) 9.36. **Meisjes:** 1. D. Reuvers 11.00; 2. N. Heunders 11.36; 3. G. Smeets (Bel) 11.45. **1380 m Jongens:** 1. R. God 4.43; 2. J. Cals 4.47; 3. D. Houben 5.02. **Meisjes:** 1. F. Camps 5.08; 2. D. Schoonbrood 5.11; 3. J. Scholls (Bel) 5.20.

Herkenbosch. Elfenmeerloop Swift-atletiek.
Heren 10 km: 1. J. Niessen 34.52; 2. J. Crijns 35.27; 3. M. Roumen 35.27; 4. C. Baartman 36.40; 5. L. Donders 36.46. Dames: 1. S. Fermans 43.12; 2. C. Williamson 48.11. 5 km Heren: 1. N. Richie 16.37; 2. J. v.d Winkel 17.06; 3. D. Pfennings 19.05; 4. F. Beckers 19.46; 5. P. Hommelberg 20.27. Dames: 1. M. Zwik 23.55; 2. A. Gommans 24.24; 3. A. van Ginkel 25.15. **2500 m Jongens 12-18:** 1. C. Baartman jr. 8.55; 2. L. Smeets 9.00; **Meisjes 12-18:** 1. I. Florie 12.31. **Jongens t/m 11:** 1. R. Smeets 11.01. **Meisjes t/m 11:** 1. A. Williamson 12.42.

Tegelen. Holtmuehle-cross AV Tegelen.
Heren 9600 m: 1. P. Janssen 34.42; 2. P. Luecker 39.01; 3. H. van Dijk 40.04; 4. J. Wilmer 40.43. 40+: 1. H. ten Have 37.19; 2. A. Wittenberg 42.22; 3. W. Braun 42.37; 4. M. Mols 42.58. **Heren 4800 m:** 1. N. Weijers 22.14; 2. J. Gielen 24.37; 3. O. Houthoofd 27.06. **Dames:** 1. A. Huskes 25.08; 2. J. Janssen 28.16; 3. A. Scholten 28.58. **3500 m Heren:** 1. R. Schuwer 12.44. Dames 35+: 1. R. Gielen 14.37.

beugelen

District zuid:

Hoofdklasse:
Voorshoven 12-47
Neer 12-44
Roermond 12-40
Ospel 12-38
Stramproy 12-38
Grathem 12-37
Beek 12-36
Bree 12-33
Molenbeersel 12-32
Ell 12-31
Kessenich 12-29
DES Heytse 12-27

Eerste klasse:
Neer 2 11-43
Baexem 11-40
Leveroy 11-36
Geistingen 11-35
Voorshoven 2 10-34
Hunsel 11-33
Port Heytse 11-32
Ospel 2 11-30
Stramproy 2 11-29
Ell 2 11-28
Kessenich 2 11-20

Tweede klasse:
Bree 2 10-44
Beek 2 10-34
Meeuwen 10-32
Des Heytse 2 10-31
Neer 3 9-30
Voorshoven 3 10-28
Beek 3 10-26
Baexem 2 9-25
Molenbeersel 2 10-25
Grathem 2 10-19

Derde klasse:
Geistingen 2 9-40
Roermond 2 10-35
Voorshoven 4 10-35
Leveroy 2 10-31
Meeuwen 2 10-30
Hunsel 2 10-29
Kessenich 3 10-29
Beek 4 10-28
Neer 4 9-26
DES Heytse 3 10-11

biljarten

District Maastricht
C1-A
KOT-Sjaan 1-6
Ulestr.-Rheingold 0-7
Klos-Noorbeek 3-4
BC Heer-Berceuse 2-5
Keizer-BC Heer 2 7-0
Voliere-Klos 2 3-4
Vriendenkr.-BCM 3-4

C2-A
Diekske 2-Itteren 2 2-5
Klos 5-Kl.Vier 5-2
BC Keer 2-Ulestr.3 2-5
OO Heer-BC Vilt 7-0
Poort-A.Raak 0-7
Bunde 2-Rheingold 3 7-0

C2-B
KOT 2-Banholt 4-3
Rheing.2-Voliere 2 2-5
Keizer 3-DAS 2 4-3
Vilt 2-Geertr.2 5-2
Ulestr.2-BC Keer 2-5
Itteren-A.Wolder 6-1

C2-C
BC Heer 3-MBV 2 2-5
Klos 3-Diekske 7-0
Eijsden-DOT 2-5
Ketsers-Haverput 5-2
DAS-Duuker 2-5
Banholt 2-Rheingold 4 5-2

C2-D
Victorie-Bunde 2-5
Gerlach-KOT 3 2-5
Sjaan 2-Poort 2 2-5
Geertr.-Noorbeek 2 7-0
Nazareth-Keizer 2 5-2
MBV-Klos 4 3-4

C3-A
Heukske-Mergell. 4-5
Wolder-Nazareth 2 7-2
Itteren 3-DOT 2 5-4
OO Heer 2-Bookvink 2-7
BC Oost-A.Wolder 2 2-7

C3-B
KOT 4-Ketsers 2 5-4
MBV 3-Klos 6 4-5
Bookvink 2-BAM 2 8-1
Eijsden 2-Heukse 2 5-4
DAS 3-Eijsden 2 7-2

C3-C
Duuker 2-Noorbeek 3 7-2
Banholt 3-BAM 5-4
Eijsden-Voliere 3 7-2
Geulle-Berceuse 2 2-7

C4-A
DAS 4-A.Wolder 3 7-2
BCM 2-Klos 7 2-7
W.v.Berg-Keizer 4 7-2
Kl.Vier 2-Concordia 3 0-9
Ketsers 3-Bookvink 3 5-4

C4-B
Noorbeek 4-Itteren 7-2
OO Heer 3-DAS 5 8-1
Diekske 3-Heukske 4 7-2
Concordia 2-Geertr.3 9-0
Berceuse 3-Rheing.6 4-5
C4-C
Duuker 3-Vriendenkr.2 3-6
Eijsden 3-BC Oost 3 3-6
Rheing.5-DOT 3 6-3
Geertr.4-Borgharen 3-6
Wolder 2-Diekske 4 2-7
C4-D
BC Oost 2-Haverput 2 2-7
Heukske 3-Poort 3 5-4
Victorie 2-A.Raak 2 4-5
BAM 3-Duuker 4 6-3
A.Wolder 4-Eijsden 3 2-7
C5-A
Voliere 4-Concordia 4 7-2
Vilt 3-KOT 5 7-2
Berceuse 4-BC Oost 4 2-7
Noorbeek 5-OO Heer 4 7-2
DOT 4-Eijsden 4 0-9
C5-B
Kl.Vier 3-Vriendenkr.3 9-0
Geertr.5-Banholt 4 0-9
Ulestr.4-Nazareth 4 7-2
A.Raak 3-BC Heer 4 9-0
Db-A
KOT-BC Heer 2-5
Vriendenkr.3-OO Heer 2 2-5
Rheing.-BCM 2 5-2
Keizer 2-Ulestr. 4-3
Db-B
BCM-Keizer 2-5
W.v.Berg-Voliere 2-5
DAS-Vriendenkr. 2-5
MBV-Heukske 5-2
Db-C
Vriendenkr.-MBV 2 7-0
BC Oost-Sjaan 5-2
OO Heer-Kokerel 7-0
Keizer 3-KOT 2 2-5

Midden-Limburg
Hoofdklasse A
Stift-Roggel 6-0
Boekoel-Paerdstal 6-0
Riva-Vriendenkr. 2-4
Thorn-L.Band 2-4
Montfort 2-Montf. 0-6
Hoofdklasse B
Odilia-OVU 0-6
L.Band 2-Blaakven 2 2-4
Blaakven-Joppe 4-2
OVU 2-Herkenb. 2-4
M'Beek 2-M'Beek 2-4
1e klasse A
Hapje-Maneslust 6-0
Roggel 2-Prairie 4-2
Grathem-Wessem 4-2
Walhalla-Hoek 2-4
Volhard.2-Volhard. 2-4
1e klasse B
Swalmen-Veldpoort 2-4
Internos-Thorn 2 2-4
Roermond-Beegden 1-5
Boekoel 2-Maasbr. 2-4
Riddersh.-TOP 6-0
1e klasse C
OVU 3-Tramhalte 3-3
Robic-Wessem 2 4-2
Taverne-Ketelbink 4-2
Ramona-Grathem 2 4-2
Riva 2-Montfort 3 2-4
2e klasse A
Vriendenkr.2-Joppe 2 4-4
Beegden 2-Allerhand 3-5
Karot-Baexem 4-4
Veldp.2-ONA 3-5
Heukske-Crescendo 6-2
Veldp.2-Crescendo 6-2
2e klasse D
Hoek 2-Meijel 2-6
Beegden 3-Stift 2 2-6
Prairie-DDD 8-0
Servaas-Leveroy 6-2
Ster-Pumpke 8-0
2e klasse C
DDD 2-Heel
Riva 3-Karot 2
Thorn 3-Internos 2
Montfort 4-Klumpke
Avanti-Robic 2
2e klasse D
ONA 2-Thorn 4
Wessem 3-Paerdstal 2
OVS-Beegden 4
Tramh.2-OVT
Mijnh.-Nunhem
2e klasse E
Maasbr.2-Graaf
Vlodrop-Ramona 2
KOT-Oranjet.
Taverne 2-Pintje
2e klasse F
Roggel 3-Montfort 5
Odilia 2-KOT 2
Stevel-Stevensw.
Walhalla 2-Swalmen 2
Horn-Br.Quelle
2e klasse G
Herkenb.2-Internos 3
DDD 3-Roermond 2
Stift 3-Veldpoort 3
Meijel 2-Buggenum
Wilhelm.h.-TOP 2
2e klasse H
Thorn 5-Heel 2
Meijel 3-Walhalla 3
Joppe 4-OVS 2
Roermond 3-Cresc.2
3e klasse A
Heukske 2-Hoek 3
Prairie 3-Allerhand 2
Odilia 3-Veldpoort 4
DES-Posterh.
Boekoel 3-O.Molen
3e klasse B
Amicia-Tramhalte 3
Avanti 2-Ramona 3
Blaakven 3-Roggel 4
Karot 3-Baexem 2
Bergske-DMB
3e klasse C
DMB 2-Ramona 4
M'Beek 3-Vriendenkr.3
Wessem 4-Herkenb.3
Heel 3-Nunhem 2
ABC-Karot 4
3e klasse D
Nunhem 3-TOP 3
Riddersh.2-Odilia 4
Walhalla 4-Robic 3
Kei-Volharding 3
Wilhelm.h.2-Bergske 2
3e klasse E
Klumpke 2-Prairie 4
Baexem 3-Graanb.
Ramona 5-Tramhalte 4
Heel 4-Amicia 2
TOP 4-Leveroy 2
3e klasse F
Peel-Heel 5
Joppe 5-Sport 2
Herberg-L.Band 3
Internos 4-DES 2
Ketelbink 3-Klumpke 3
3e klasse G
OVS 3-Swalmen 3
Ketelb.4-Amicia 3
Allerh.3-Meijel 4
Hoek 4-Tegel
Valk-Oranjet.2
3e klasse H
Vlodrop 2-Paerdstal 3
Sport 3-Ritho
Amicia 4-M'Beek 4
TOP 5-Graanbeurs 2
Baexem 4-DDD 4

Lili Mostard sterkste dame tijdens LK jeugdtennis

Boesten praat, Merry wint

Van onze correspondent

WEERT - Bij de Limburgse Jeugdtenniskampioenschappen in de tennishal Wertha in Weert hebben Marc Merry en Lili Mostard zich de sterkste getoond. De zege van Mostard lag volledig in de lijn, want zij had in de zomer ook al het Limburgs Top Tennis Circuit op haar naam weten te schrijven.

In de finale tegen Ilvy Wouters had ze wel veel moeite om de zege te pakken. Bij de jongens leek voor Ruud Boesten eindelijk de weg vrij om de titel te pakken nu zijn vaste concurrenten Rogier Wassen en Sjeng Schalken niet van de partij waren. De plaatsingscommissie had wel Marc Merry boven hem geplaatst.

Boesten leek toch aardig op weg de titel te pakken. Bij 3-2 in de tweede set, Boesten had de eerste set gewonnen, ging het mis voor de Geleendenaar. Hij was het niet eens met de beslissingen van scheidsrechter Daan Koot. Boesten ging in discussie en verloor zijn service. Vanaf dat moment won hij geen game meer. Boesten verweet zijn verlies aan het inboeten van de kracht in zijn service.

„Mijn service was niet meer zo scherp. Marc kreeg hem te gemakkelijk geretourneerd. Daardoor verloor ik vanaf dat moment de controle over de partij. Dit betekende het verlies." Hij wilde niet toegeven dat zijn concentratie door de discussie verdwenen was. Merry gaf toe dat hij dankbaar gebruik gemaakt had van de verslapping in het spel van Boesten.

Bij de jeugd tot en met 16 jaar waren Inge Smeets en Saidja Drentje de absoluut sterkste deelnemers. In de finale bij de jongens gaf Drentje Tom Ricker geen enkele kan en won met 6-0, 6-0. In de kwart en halve finale had hij meer moeite met Daan van Osch en Bart Smeets. Inge Smeets stond in totaal in drie partijen 10 games af aan de tegenstanders. In de finale versloeg ze de verrassende finaliste Melanie Bodeutsch met 6-1, 6-1.

Bij de jongens tot en met 14 jaar had de nationale nummer 2 Sebastian Neuhaus in de finale veel moeite om de aanstormend talent Kin Fai Liem onder de duim te houden (6-4, 5-7, 6-1). Bij de meisjes ging de titel naar Jennifer Damen.

Furos-dames kansloos tegen Geevers/P&P

Kirsten Chranowski goud waard voor VCH

ROOSENDAAL - Peentjes zwetend hebben de VCH-dames de ongeslagen status weten vast te houden. In Roosendaal staarde de Heerlense volleybalploeg tegen Leto Print/SR in de muil van de eerste kompetitienederlaag sedert meer dan anderhalf jaar. Op de valreep voorkwam Kirsten Chranowski, de pas 18-jarige nieuwkomer, een dreigend debâcle. Dankzij een splijtende serviceserie van de scholiere uit Landgraaf sleepte VCH de winst weg: 2-3 (15-13, 10-15, 15-12, 2-15, 13-15).

Door de derde vijfsetter in dit seizoen heeft VCH thans één verliespunt meer dan concurrent Longa-'59. Coach Ger Spijkers verweet zijn ploeg na afloop gebrek aan scherpte.

Leto/SR beschikte over veel lengte aan het net, maar inhoudelijk over minder kwaliteiten dan de gasten. VCH dacht aanvankelijk met aangetrokken remmen het karwei te kunnen klaren. Slechts één set, de vierde, speelde VCH met lef en creativiteit: 2-15. Daarvoor ontsteeg de ontmoeting niet aan het niveau van een worstelpartij. Door stop-en aanvalsfouten gingen de eerste en derde ronde verloren. Tussendoor acteerde Leto Print/SR iets te ontstuimig en kreeg VCH in set twee de punten min of meer cadeau.

De Heerlense formatie verzuimde in de barrage zijn gram te halen.

Drie mislukte opslagen zetten VCH meteen op achterstand. Bij 13-11 speelde Spijkers zijn laatste troef uit. Temidden van haar zwabberende ploeggenoten demonstreerde Kirsten Chranowski onbevangenheid en zij werd met vier messcherpe opslagen op rij (13-15) matchwinnaar.

Wintersport

VCH 2 was blijkbaar al vroeg in wintersportstemming. De ploeg etaleerde bij Peelpush een tekort aan wedstrijdconcentratie en kreeg daarvoor prompt de rekening gepresenteerd: 3-1 (15-8, 15-10, 8-15, 15-6). Peelpush domineerde in de eerste twee sets. VCH-coach Gène Reuters liet daarop de basisopstelling drie plaatsen doorrazen. De ingreep leverde meteen rendement op: 8-15. Peelpush vond echter in de slotperiode een afdoend, taktisch antwoord: 15-6.

Knokken voor klassebehoud wordt het devies voor Furos. De Kerkraadse debutant had voorafgaand aan de derby en en tegen Geevers/P&P hoge verwachtingen, maar kwam in het stuk niet voor: 3-0 (15-9, 15-4, 15-10). De thuisploeg speelde simpel en degelijk. Furos daarentegen kampte met stopproblemen en had teveel scoringskansen nodig.

Gevarenzône

De volleybalsters van Rapid VC hebben het vizier gericht op de tweede kompetitiehelft. Daarin hoopt de jonge equipe voldoende zelfvertrouwen en homogeniteit te hebben opgebouwd om op eigen kracht uit de gevarenzône in de zuidelijke tweede divisie te geraken. Het laatste treffen voor de winterstop kwam in het kader van dat streven niet echt gelegen. In Doetinchem was het hooggeklasseerde Orion enige maten te groot voor de ploeg van coach Jérôme Houten: 3-0 (15-2, 15-7, 15-6).

Ondanks de forse nederlaag zag Houten een lichte verbetering in het spel van zijn pupillen: „Althans in technische zin. Wat nog tegenviel was het gebrek aan beleving en enthousiasme. We hadden hier niets te verliezen, maar speelden niettemin te angstig."

NK kegelen Limburgse aangelegenheid

Anjo Wetzelaer houdt hoofd koel

KERKRADE – „Dat was het nippertje," sprak de Kerkraadse Anjo Wetzelaer, nadat zij in het Socio-project te Eijgelshoven de nationale titel in het schaarbaankegelen had gewonnen. Met één hout verschil de finale winnen, is eigenlijk een unicum. „Tot het einde liep het gelijk op. Gelukkig hield ik het hoofd koel en gooide ik in de laatste vier ballen twee negens."

Anjo Wetzelaer en Paul Rosenboom werden dus de glorieuze winnaars van het NK-schaarbaankegelen. Vooral de damesfinale was spannend. De 20-jarige kasteleinsdochter Anjo Wetzelaer zegevierde met slechts een hout verschil (693-694) over Mirjam Serree.

Landgravenaar Paul Rosenboom maakte in de eindstrijd met 791 tegen 717 met opvallend gemak korte metten met Ben Haenen. Verrassend was dat Jo Volders, vorig jaar verliezend NK-finalist, er in de eerste ronde door Wim Duyzings eruit werd gekegeld.

Het uitstekende niveau werd met instemming begroet door wedstrijdleider Ger Derksen. Schaarbaankegelen is in Nederland vooral een Limburgse aangelegenheid. Niet vreemd is dat het vooral kegelmatadoren uit onze provincie waren die in kegelbaan Socio hun opwachting maakten.

Magere oogst voor Limburgse turners

HEERENVEEN – De nationale clubtitels turnen werden dit jaar gewonnen door DZOD Deventer (turners) en Kracht en Vriendschap uit Opmeer (turnsters). De Limburgse successen waren gering. De oogst bestond uit goud, voor Olympia Roermond in klas 4A, zilver voor de heren van Eendracht Kerkrade in klas 1B en brons voor de jongens van Swentibold Sittard in klas 3B.

Olympia kwam verrassend sterk voor de dag met de turners Geraedts, Jordans en Herwarts, onder leiding van coach Jacobs. In dit team turnde Jeroen Geraedts het sterkst, met voor vloer 8,35 en rek 8,20. Bij de heren 1B won titelverdediger SV Santpoort gemakkelijk van Eendracht Kerkrade.

De enige Limburgse teams bij de turnsters die de landelijke confrontatie aandurfden, waren de provinciale kampioensploegen van KDV Kerkrade en Hercules Reuver.

KDV moest in klas 1B de strijd met 14 andere teams aanbinden die elkaar niets cadeau deden. Uitermate spannend werd deze wedstrijd, die pas na het laatste onderdeel werd beslist. Net als vorig jaar kwam KDV ook nu weer iets kracht en techniek tekort om een der fel begeerde ereplaatsen voor zich op te eisen. Hercules Reuver werd achtste.

● *De finalisten tijdens de Nederlandse kampioenschappen schaarbaankegelen.* Foto: Foto: FRANS RADE

VCH afgetroefd ● Rapid verliest slijtageslag

Verzwakt Geevers/VCL geeft terrein prijs

Van onze correspondent

ARNHEM - Geevers/VCL heeft de derde plaats op de ranglijst voorlopig prijs moeten geven. In een rechtstreekse confrontatie met en bij naaste belager EAVV ging de ploeg kopje onder: 3-0 (15-11, 15-10, 15-10). De afwezigheid van het duo René Remmerde en Tino Bellemakers trok een te zware wissel op het aanvallen blokkerend vermogen van de zuidelijke volleybalformatie.

Naast de verzwakking aan het net kampte Geevers/VCL ook met verminderde agressiviteit in de verdediging. Zoals in de eerste omloop, waarin de ploeg van het coach-duo Crombach/Reinarts vanaf 6-9 vijf punten op rij verloor door weinig doortastend defensief optreden: 15-11. Ondanks de beperkte actieradius van spelverdeler Martin Engelen, die volgende week een operatie aan zijn elleboog gewricht ondergaat, bleef Geevers/VCL in de race tot 10-10.

De vuurpijlen van EAVV-libero Evert Korteling troffen daarna onbeteikbaar doel: 15-10. Crombach dirigeerde Marcel Bus in het laatste bedrijf tussen de lijnen en Jos Nota verkaste naar de hoekpositie. Behoudens een korte inhaalrace van 12-6 naar 12-10 had de maatregel niets het beoogde effect: 15-10.

Hindernis

In Vlaardingen liep de herenhoofdmacht van VCH in het open mes van Rijnmond 3: 3-1 (15-12, 5-15, 15-8, 15-11). De thuisploeg, een verzameling oudgedienden met ere- en eerste divisie-ervaring, vormde een niet te nemen hindernis voor de Heerlenaren. Zoekend naar het juiste speelritme moest VCH de openingsronde prijsgeven: 15-12, maar walste met veel machtsvertoon in de tweede set over de Vlaardingers heen: 5-15. De hoe dan uitgebalanceerde strijd kreeg bij 7-8 een onwelkome wending.

Trainer/speler Joest Doensen werd na misprijzend commentaar op een arbitrale beslissing naar de bank verwezen. De aderlating werd duur betaald: 15-8. Niettemin leken de Heerlenaren zich knap te herstellen. Bij 1-8 in de vierde periode stokte de cadans echter opnieuw, tot genoegen van de Rijnmondblokkeerders: 15-11.

Opnieuw prijsde Furos zich te vroeg rijk. In het treffen tegen VC Maasbracht dacht de Kerkraadse equipe op matchpoint in de derde set (14-12) de buit al binnen te hebben. De nonchalance resulteerde uiteindelijk in een forse kater: 2-3 (15-7, 15-7, 14-16, 5-15, 13-15).

Rapid VC

De herenhoofdmacht van Rapid VC kwam te laat op bedrijfstemperatuur tijdens derby bij VC Sittardia: 3-1 (15-6, 15-5, 12-15, 17-15). De Maastrichtenaren kregen een zware rekening gepresenteerd voor hun passiviteit en het grossieren in aanvalsfouten tijdens de eerste twee sets: 15-6 en 15-5.

Voor coach Theo Sillen aanleiding om met Raymond Brands en Ronald van Buggenum twee verse krachten in de strijd te werpen. Rapid VC oogde in deze samenstelling gretiger en zag de inspanningen prompt beloond: 12-15.

De vierde omloop ontwikkelde zich tot een enerverende slijtageslag, waarin beide teams elkaar geen duimbreed toegaven. Rapid VC overleefde drie matchpoints voordat men bij 14-15 de kans op een barrage voor het oprapen had. Het Maastrichtse sextet hield in de zinderende eindfase het hoofd echter niet voldoende koel: 17-15.

Van onze correspondent
HARRY SCHOLTES

Simson kan titel nu wel vergeten

LANDGRAAF – De kansen van Simson op een prolongatie van het landskampioenschap zijn verkeken. Simson kreeg in eigen huis van een complete Olympia Utrecht-ploeg een 34-41 nederlaag aangemeten. De Grieks/Romeinse stijl ging voor de Schaesbergenaren met 11-24 verloren. In de vrije stijl was Simson met 23-17 het sterkst.

Voor de nieuwe aanwinst Jean Wafflard verliep de avond bijzonder sneu. Wafflard, die als een pure Grieks/Romeinse stijlspecialist geldt, moest aantreden tegen Ferrie Hoogendoorn. Deze laatste verkoos evenwel niet te worstelen, omdat hij geblesseerd zou zijn. Hoogendoorn betrad wél in de vrije stijl de mat om te worstelen tegen een getergde Jean Pierre Wafflard. Scheidsrechter Geurtsen uit Zaltbommel stuurde Hoogendoorn resoluut van de mat. Geurtsen: „Eerst was je geblesseerd en dan ben je dat nú ook." Wafflard werd dus reglementair winnaar.

Een grote verrassing vormde het heroptreden van Yaya Düzgun die voor het begin van het seizoen naar Frankrijk vertrok. Düzgun: „Ik heb nog niet voor de Franse ploeg geworsteld en dus mag ik weer voor Simson in actie komen."

Het seizoen is nu voor Simson verloren. Coach Frans Snijders: „We bouwen maar weer eens een nieuwe ploeg op en komend seizoen gaan wij er weer vol tegenaan".

Ook de tweede teams kwamen in actie. Simson 2 verloor de vrije stijl met 8-24 en speelde in de Grieks/Romeinse partij met 16-16 gelijk.

Pak slaag voor Iason

Van onze correspondent

NAALDWIJK - De handbalsters van Delmach/Iason hebben bij koploper Westlandia een forse nederlaag geleden. De ongeslagen koploper won afgetekend met 22-11. Delmach/Iason kon het fysiek sterke en ervaren Westlandia, met twee internationals in de gelederen, slechts in de beginfase enigszins bijbenen. De Valkenburgse ploeg speelde in die eerste minuten niet onaardig, maar zag bij 5-3 de eerste van vier gemiste strafworpen genoteerd. Westlandia schakelde een tandje bij en bepaalde de ruststand op 8-4.

Ondanks de waarschuwingen van IASON-coach Ruud Huijnen speelde de thuisclub bij het begin van de tweede helft datgene wat ze graag wil spelen: de snelle tegenaanval. Iason verzuimde adequaat in te grijpen en moest lijdzaam toezien hoe Westlandia binnen het kwartier uitliep naar 16-5.

Eenmaal weer in rustiger vaarwater kon Iason zowaar qua score in de slotfase gelijke tred houden met de ploeg uit Naaldwijk: beide teams scoorden elk zesmaal, uiteindelijk resulterend in een 22-11 eindstand. Voor Delmach/Iason scoorden Ellen Collaris (3), Nicole Becker en Zsusanna Stipic (2) de meeste treffers.

Voor Plan Keukens/Margraten was er bij koploper PSV 2 - dat afgelopen week verrassend Delmach/Iason in de strijd om de NHV-beker met 17-11 uitschakelde - weinig eer te behalen. De ploeg klampt zich vast aan de terugkomst van een aantal ervaren speelsters bij het begin van het nieuwe jaar. Het klasseverschil bleef gedurende de hele wedstrijd zowel op de vloer als ook op het scorebord uitgedrukt. Via 5-1 en 6-2 keek Margraten bij rust al tegen een hopeloze 10-4 achterstand aan. Na de thee knokte de ploeg voor wat ze waard was en kon, met heel veel inzet, de schade tot 20-11 beperken.

Van onze correspondent
TIBERT LAGARDE

Dames Braggarts zorgen voor spanning

HEERLEN - In het thuisprogramma van Braggarts Heerlen kregen de dames koploper Agon 2 op bezoek. Zij verloren nipt met 45-46. De heren hadden weinig problemen met het gerouti-neerde BC Eindhoven: 83-63. De rolstoelers behaalden hun eerste overwinning.

Niemand minder dan koploper Arrows werd met 31-28 verslagen. Dunatos kon in het Brabantse wederom niet tot winst komen. In Berlicum verloor de ploeg met 85-66 van Springfield 2.

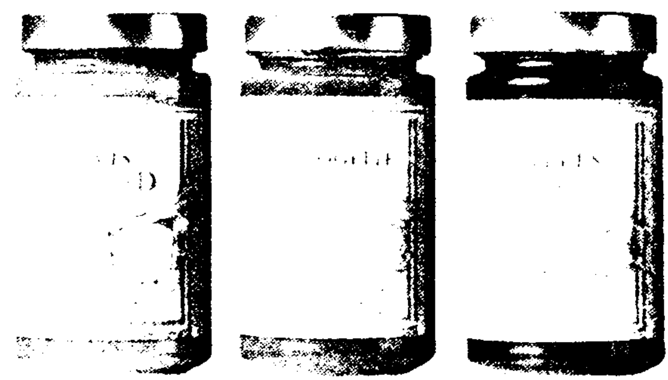
De Heerlense dames maakten er een bloedstollend spektakel van. Aanvankelijk moesten ze hun meerdere erkennen in de tegenstander. Het accent lag voor beide partijen op een hechte verdediging. Veel werd er dan ook niet gescoord getuige de lage 20-25 ruststand.

Het spel bleef ook na de pauze enorm fysiek, hetgeen resulteerde in een verdienstelijke 30-29 in de zesde minuut.

Vanaf dat moment werd het stuivertje wisselen. Agon had inmiddels haar man-tot-man laten varen en was overgestapt op een zoneverdediging. Met drie open schotkansen en een open lay-up hadden ze de winst-kansen ruim in eigen handen.

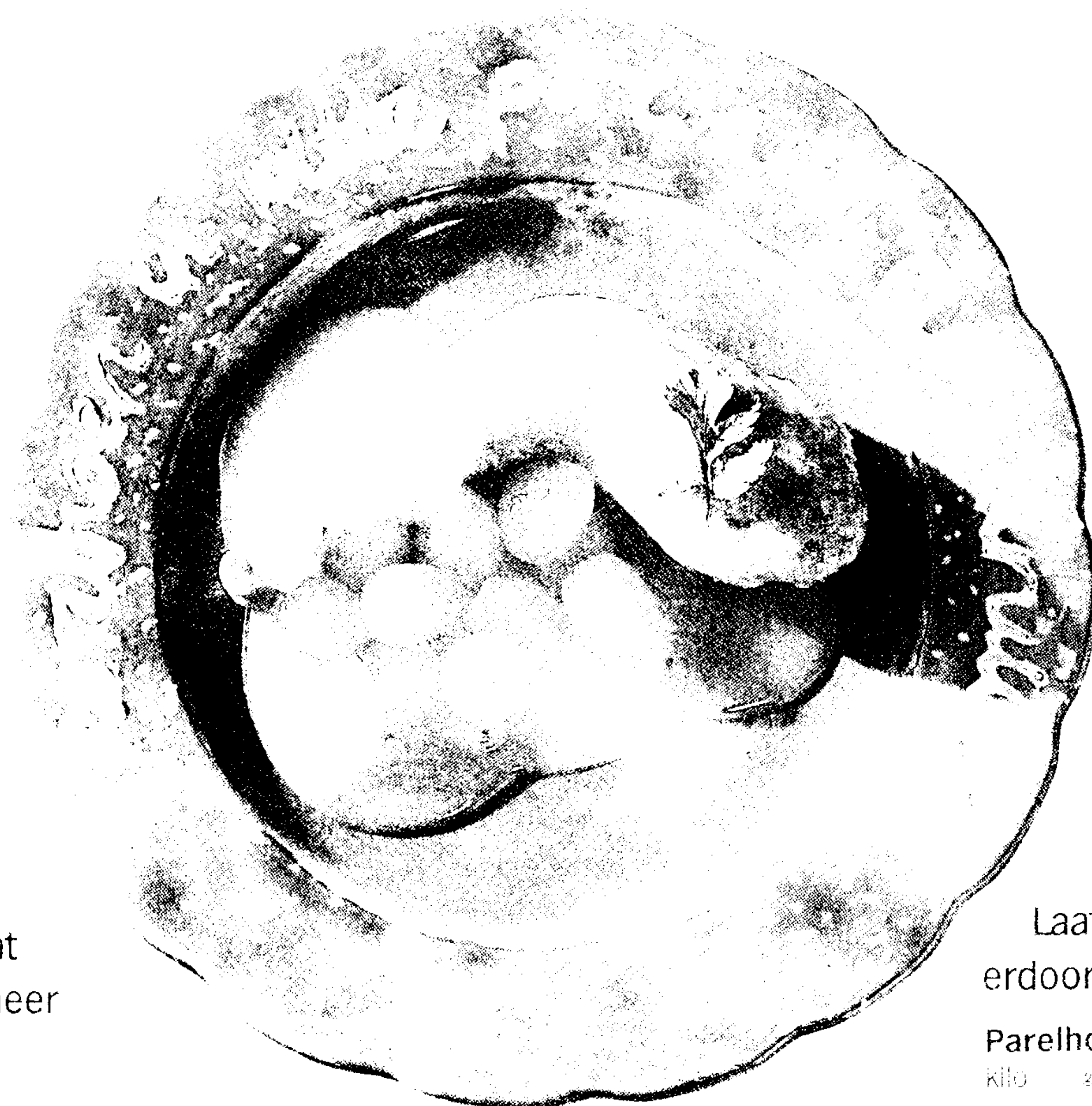
Bij de heren, tegen BC Eindhoven, ging het van een leien dakje. Al vrij snel bouwde Braggarts Heerlen aan een voorsprong onder leiding van Bams (topscorer met 31 punten waaronder vijf 3-punters). Na de rust (42-30) bleef de trein op gang ondanks de goede speldeprikken van de gasten.

Als ze u vragen of u die kerstsaus zelf heeft gemaakt, zegt u gewoon...

Eeeeeh... bijna. Op de fond na, ja. Nou weten maar weinig mensen precies wat een fond is. Dus dan legt u langs uw neus weg even uit dat een fond de perfecte basis is voor fijne sauzen en fluwelige soepen. Dat je zo'n fond maakt door eerst bouillon te trekken van vlees, vis of gevogelte, met botjes of graten en groenten. Dat je die bouillon heel lang op een laag pitje moet inkoken tot je een dikke fond krijgt.

En dan... eeeh tja, dan moet u toch even vertellen dat u die fond dus... eeeh... niet zelf hebt gemaakt, maar dat u die bij ons heeft gehaald. Dat bespaarde tijd, waardoor u meer aandacht aan de recepten kon besteden.

Parelhoen met witte portsaus met druiven

(voor 4 personen) 1 parelhoen, 20 witte druiven, 50 g boter of margarine, 1/2 pot AH Gevogeltefond, 1 dl witte port, peper, zout.

Halveer de druiven en verwijder de pitjes. Bak de parelhoen in een pan met anti-aanbaklaag in de helft van de boter rondom lichtbruin. Bestrooi de parelhoen met peper en zout en bak hem in ca. 50 minuten zachtjes gaar. Neem de parelhoen uit de pan en houd ze warm.

Voeg de port en fond toe en laat de saus tot de helft inkoken. Laat de druiven in de saus warm worden en klop de rest van de boter erdoor. Breng op smaak met peper en zout en serveer bij de parelhoen.

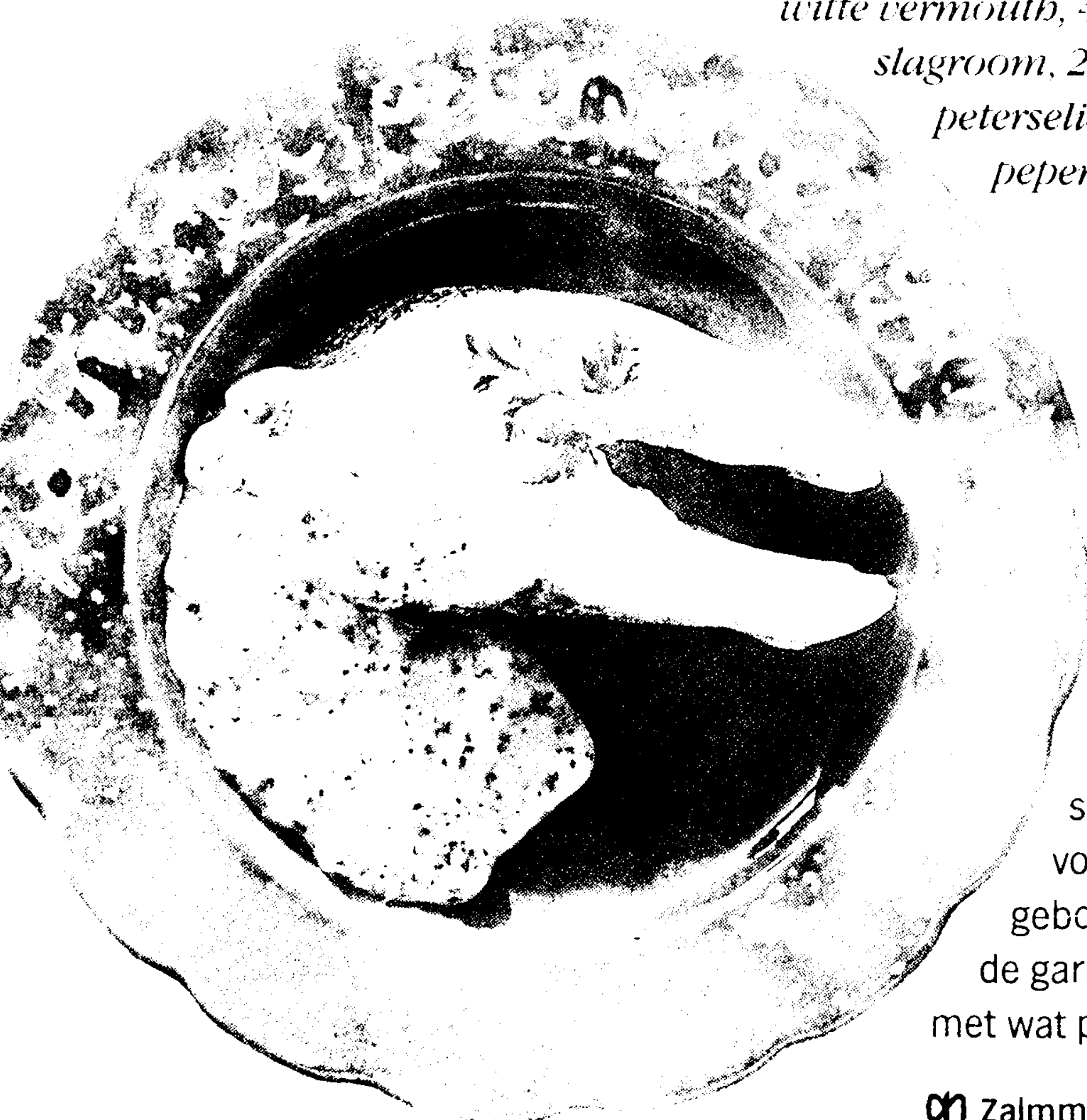
Parelhoen, kilo ~~12.50~~ 10.90

AH Gevogelte fond, pot 380 ml 3.95

Eeeh...

Gepocheerde zalm met peterselie – garnalensaus

(voor 4 personen) 1/2 pot AH Visfond, 1/2 dl witte wijn, 1/2 dl droge witte vermouth, 4 moten zalm, 1/8 l slagroom, 2 eetlepels heel fijngehakte peterselie, 75 g gepelde garnalen, peper, zout.

Schenk de fond met de wijn en de vermouth in een ingevette ovenschaal en leg de zalm erin. Dek de schaal af en laat de … 200°C voorverwarmde oven in ca. 20 min. garen. Schenk het vocht in een pannetje en kook het tot de helft in. Houd de zalm warm. Voeg de slagroom toe aan het pocheervocht en kook tot de saus licht-gebonden is. Roer de peterselie en de garnalen erdoor. Breng op smaak met wat peper en zout.

AH Zalmmoten, verpakt 2 stuks, per 100 gram ~~3.99~~ 3.39

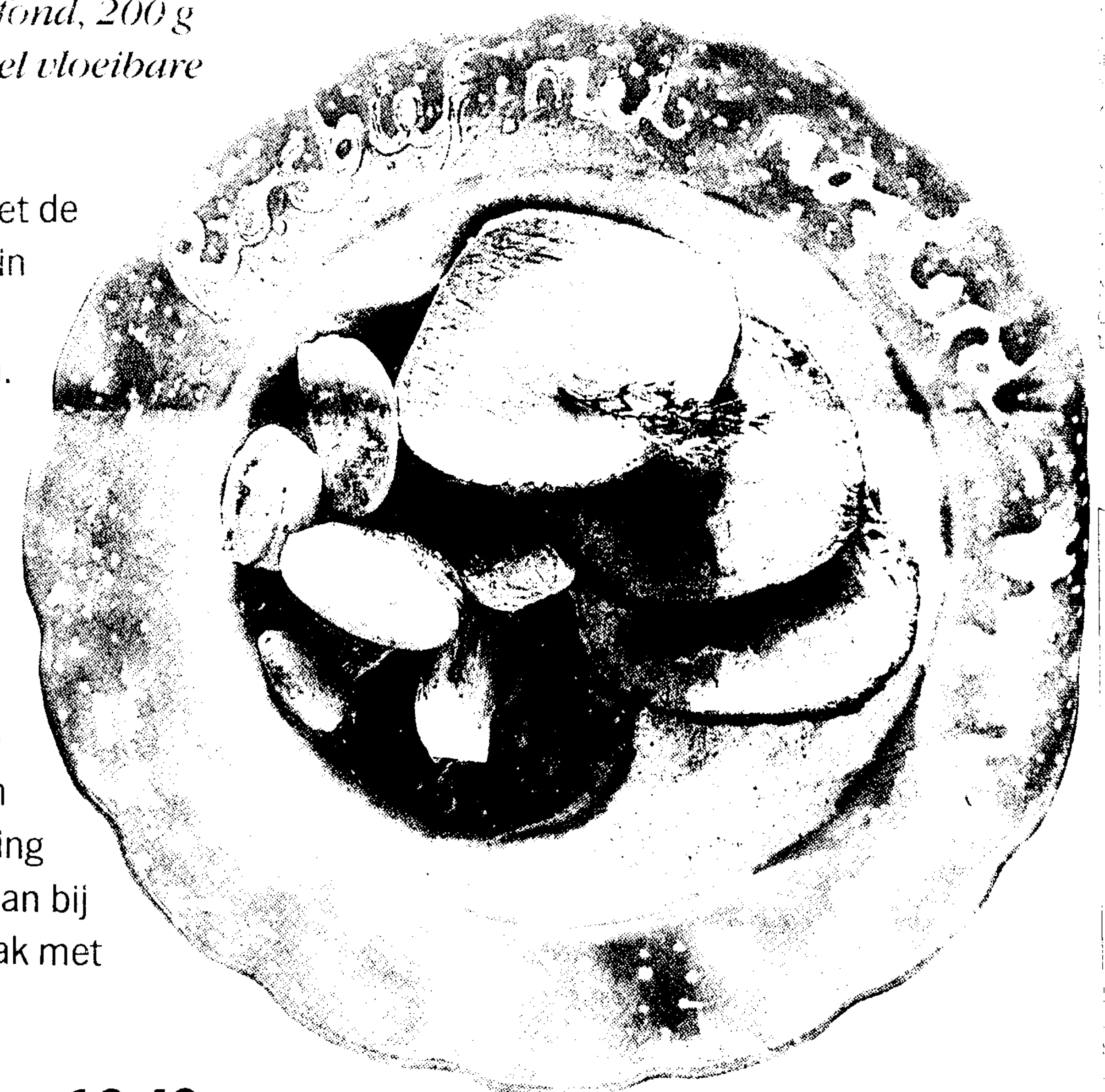
AH Vis fond, pot 380 ml ~~4.25~~ 3.95

Eeeh...

Rosbief met honing-tijmsaus en sjalotten

(voor 4 personen) 750 g rosbief, 2 theelepels tijm, 75 g boter of margarine, 2 dl AH Vleesfond, 200 g gepelde sjalotten, 1 eetlepel vloeibare honing, peper, zout.

Wrijf het vlees in met de helft van de tijm. Braad het in 3/4 deel van de boter bruin en naar wens in 20 à 25 min. rood of rosé van binnen … het in aluminiumfolie en laat 10 minuten rusten. Doe de fond in de pan en kook alles tot de helft in. Halveer de sjalotten. Bak ze met de rest van de boter en tijm in 5 min. Roer de honing erbij. Schenk de jus uit de pan bij de sjalotten. Breng op smaak met wat peper en zout.

Rosbief, kilo ~~24.90~~ 19.99, 500 g ~~12.99~~ 10.49

AH Vlees fond, pot 380 ml ~~4.95~~ 3.95

Eeeh...

Varkensfiletrollade, kilo ~~20.49~~ 15.99, 500 gram ~~10.75~~ 8.49

AH **Konijn,** kilo ~~16.50~~ 13.90, 500 gram ~~8.25~~ 7.45

Biefstuk, 100 gram ~~3.29~~ 2.89

Chiquita **Navelsinaasappelen,** net 2 kilo 2.99

Elstar, sappige zachtzure handappel, kilo 99

Broccoli, 500 gram 1.69

Sperziebonen, 500 gram 1.99

Uit de diepvries:

AH **Aardappelkroketjes,** zak 450 gram ~~1.95~~ 1.39

Mio kerstijsstronk, doos 1 liter 3.99*

Chambourcy choco mousse, 4 bekertjes 300 gram ~~3.38~~ 1.69*

Mona feestpudding, beker 230 gram 2.98*

AH **Slagroom,** pak 0.5 liter ~~3.45~~ 2.99

Kerstwijn Château Haut Canteloup 1990, Cru Bourgeois. Appellation Médoc Contrôlée. Een voortreffelijke droge, rode kwaliteitswijn uit de Bordeaux, fles 0.75 liter 9.95*

AH **Conqueror Port,** rood, wit ~~(9.95)~~ of Tawny ~~(10.95)~~ fles 0.75 liter 8.95

Spontin siropen, cassis, aardbeien, 4-vruchten of rode bessen, bus 0.75 liter ~~5.10~~ 4.25

Blue Diamond, Californische gerookte of naturel amandelen of zoute hazelnoten, blikje 150 g 3.49*

Bugles maïshoorntjes, doos 175 gram ~~3.89~~ 2.99

Haust kerstcups, klokken en sterren, doosje 100 gram 1.49*

Haust snackcups, krokante toast of party extra, doosje 1.49

Ouwehand gerookte palingfilet, verpakt 200 gram ~~17.90~~ 15.90

Deep Blue crabmeat, blikje 170 g ~~3.75~~ 2.49

Socra fancy pink zalm, blikje 240 gram ~~3.69~~ 1.99

Kaasplateau gevuld met: 250 g Camembert Préval, 125 g Brie Hutin, 125 g Boursin Tzatziki, 85 g Kavli crispbread, verpakt 11.95*

AH **Hollandse geitenkaas 48+,** vers van 't mes, kilo ~~22.90~~ 17.90

AH **Brie 60+,** … 100 g ~~2.24~~ 1.79

Uit onze notenafdeling:

Gezouten pistachio's, kilo 19.86, 150 gram ~~3.79~~ 2.98

Calvé vlees- en vissauzen, diverse smaken, flesje 0.25 liter ~~2.05~~ 1.69

Duyvis mixen, diverse soorten, zakje ~~89~~ 69

AH **Perla Superieur koffie,** snelfiltermaling, pak 250 gram ~~3.74~~ 3.19

Lavazza Caffé Espresso, originele Italiaanse espressokoffie, pak 250 gram ~~5.95~~ 4.95

AH **Koffieroom,** flesje 0.2 liter ~~1.45~~ 1.19

AH **Roomboter amandelkerstkrans,** doos 500 gram 7.95*

Roomboter vruchtentulband, 500 gram of **Glacé tulband,** 450 gram 3.99*

AH **Kerststol,** met vruchten, banketspijs en twee zakjes poedersuiker, luxe doos 1000 gram 7.95*

Uit onze bake off afdeling:

AH **Roomboter amandelkerststaaf,** 275 gram 4.50

AH **Sesam- of maanzaadbolletjes,** verpakt 6 stuks ~~2.19~~ 1.99

Heinz spread, kip, tonijn, of ham, pot 300 gram ~~3.59~~ 2.99

Uit de bedieningsafdeling:

Johma paling- of kreeftcocktailsalade, 100 gram 2.99*

Yorkham, 100 gram ~~2.99~~ 2.49

Gevulde kipfilet met Armagnac, 100 gram 2.99*

Uit onze bloemenafdeling:

Luxe kerstboeket, wit of wit/rood, per bos 12.95*

Uw spaargeld kan meer opbrengen bij Albert Heijn. Dus... neem deel in het AH Vaste Klante Fonds. Vraag onze folder in de winkel.

Kerst openingstijden. I.v.m. de komende feestdagen zijn onze winkels dinsdag 22 december van 9.00 - 21.00 uur, woensdag 23 december van 9.00 - 21.00 uur en donderdag 24 december van 8.30 - 17.00 uur geopend.

AH Service lijn: bel gratis 06 - 0305. De artikelen in deze advertentie kunt u in alle AH winkels kopen, behalve de artikelen waar kleine cijfertjes bij staan. Die artikelen kunt u alleen kopen in AH winkels waar één van die cijfers op de deur staat. Reclameprijzen gelden t/m donderdag 24 december a.s.

* Zolang de voorraad strekt.

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.